

25 lat

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA 2018

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
AGENCJI RESTRUKTURYZACJI
i MODERNIZACJI ROLNICTWA
ZA 2018 ROK**

Zatwierdził
Prezes Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Maria Fajger

Opracowano w Departamencie Analiz i Sprawozdawczości

Warszawa 2019

SPIS TREŚCI

I. DZIAŁALNOŚĆ ARIMR W 2018 ROKU	1
1. Najważniejsze informacje o ARiMR	1
2. Beneficjenci	7
3. Podstawowe dane liczbowe za 2018 rok	8
II. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE ARIMR W 2018 ROKU	9
1. Kierownictwo ARiMR	9
2. Struktura organizacyjna	10
3. Zatrudnienie	11
4. Działalność informacyjna	13
5. Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR w 2018 r.	17
III. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY WSPÓLFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE	19
1. Systemy wsparcia bezpośredniego	19
2. Realizacja mechanizmów wspólnej organizacji rynków rolnych	30
2.1 Pomoc finansowa w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw	30
2.2 Realizacja mechanizmów w ramach wspólnej organizacji pozostałych rynków rolnych	31
3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020	38
4. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014–2020	85
IV. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY KRAJOWEJ	103
1. Preferencyjne kredytowanie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych	104
2. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych	109
3. Ekwiwalenty za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej	110
4. Pomoc na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych	111
5. Dofinansowanie producentom rolnym kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie	111
6. Nieoprocentowane pożyczki	112
7. Pomoc finansowa na wyrównanie kwoty dochodu uzyskanej przez producenta świń utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń	113
8. Program rekompensat za nieprzerwane neutrzymywanie w gospodarstwie zwierząt z gatunku świnia (sus scrofa) objętych programem bioasekuracji	114
9. Pomoc finansowa o charakterze de minimis w rolnictwie na refundację do 75% wydatków poniesionych przez producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo, w którym utrzymywane są zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (sus scrofa)	116
10. Dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie	117
11. Wsparcie kół gospodyń wiejskich	118
12. Pomoc jednorazowa	118
V. SYSTEM IDENTYFIKACJI I REJESTRACJI ZWIERZĄT (IRZ)	124
VI. SYSTEM IDENTYFIKACJI DZIAŁEK ROLNYCH (LPIS)	127
VII. SYSTEM KONTROLI	134
1. Audyty i kontrole działalności ARiMR	134
2. Kontrole beneficjentów w ramach instrumentów realizowanych przez ARiMR	143
VIII. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ	162
IX. GOSPODARKA FINANSOWA	165
1. Realizacja planu finansowego Agencji w 2018 r.	165
2. Windykacja należności	169
X. ZAŁĄCZNIKI	173
Załącznik 1. Podmioty wpisane do ewidencji producentów	175
Załącznik 2. Realizacja pomocy współfinansowanej z funduszy UE	176
Załącznik 2.1. Systemy wsparcia bezpośredniego	176
Załącznik 2.2. Wspólna organizacja rynków rolnych	190
Załącznik 2.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020	193
Załącznik 2.4. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014–2020	250
Załącznik 3. Realizacja instrumentów pomocy krajowej	253

Załącznik 4. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z funduszy UE w 2018 r.	
274	
Załącznik 5. Gospodarka finansowa	275
Załącznik 5.1 Realizacja planu finansowego ARiMR za 2018 r.	275
Załącznik 5.2 Windykacja należności w 2018 r.	280

I. DZIAŁALNOŚĆ ARiMR W 2018 ROKU

1. Najważniejsze informacje o ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa została powołana w styczniu 1994 r. jako agencja rządowa, państwowa osoba prawna wspierająca przekształcenia strukturalne w rolnictwie i na wsi (ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2). Nadzór nad ARiMR sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, natomiast w zakresie gospodarki finansowej i gospodarowania środkami pochodzącymi z funduszy UE – Minister Finansów.

W 2018 r. Agencja realizowała zadania m. in. na podstawie:

1. Ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2017 r., poz. 2137, z późn. zm.);
2. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077, z późn. zm.);
3. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie nadania statutu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2018 r., poz. 668, z późn. zm.);
4. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U., poz. 187 z późn. zm.);
5. Ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U., poz. 624 i 1503);
6. Ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. poz. 2212).

Zadania ARiMR określają również odrębne przepisy unijne i krajowe, w szczególności dotyczące płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, regulacji rynków rolnych, rozwoju obszarów wiejskich oraz prowadzenia rejestru zwierząt oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, a także innych czynności związanych z oznakowaniem bydła, owiec, kóz i świń.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przede wszystkim jako agencja płatnicza, a jednocześnie instytucja wdrażająca działania polityki państwa w zakresie rolnictwa, rybołówstwa i obszarów wiejskich, dystrybuje środki finansowe na wspieranie rozwoju rolnictwa, rybactwa, obszarów wiejskich oraz przetwórstwa rolno-spożywczego. Przyspieszają one zmiany zachodzące na obszarach wiejskich w sferze produkcyjnej, a także pozytywnie oddziałują na środowisko oraz funkcje społeczne i kulturowe wpływając na:

- rozwój ekonomiczny podnoszący atrakcyjność obszarów wiejskich dla mieszkańców i przedsiębiorców;
- zwiększanie konkurencyjności przetwórstwa rolnego i rybnego dzięki poprawie jakości oferowanych produktów oraz dostosowaniu ich do wymagań odbiorców;
- zrównoważony rozwój sektora rolnego i rybackiego gwarantujący zachowanie trwałości środowiska i walorów krajobrazu.

W 2018 r. ARiMR pełniła funkcje:

- agencji płatniczej realizującej płatności w ramach wspólnej polityki rolnej, w tym w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, wspólnej organizacji rynków rolnych (WORR) i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) oraz wspólnej polityki rybołówstwa, w tym w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014–2020 (PO Rybactwo i Morze 2014–2020);
- instytucji wdrażającej systemu wsparcia bezpośredniego, większość działań PROW 2014–2020 i PO Rybactwo i Morze 2014–2020, niektóre mechanizmy wspólnej organizacji rynków rolnych oraz instrumenty pomocy krajowej;
- instytucji prowadzącej rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych (System IRZ), ewidencję producentów pełniącą m.in. rolę referencyjnego rejestru beneficjentów, system identyfikacji działek rolnych (LPIS) i danych przestrzennych GIS, rejestr uznanych organizacji charytatywnych i uprawnionych innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych, rejestry grup i organizacji producentów oraz ich zrzeszeń, rejestr upoważnionych gwarantów oraz krajowy rejestr kół gospodyń wiejskich.

Kluczowym obszarem, za który odpowiada Agencja, jest efektywne wykorzystanie środków finansowych w ramach instrumentów współfinansowanych z funduszy unijnych i krajowych, do których należą:

- Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG), w ramach którego Agencja kontynuuje realizację instrumentów pomocy I filara WPR (systemy wsparcia bezpośredniego, mechanizmy wspólnej organizacji rynków rolnych, w tym m.in. w zakresie wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw oraz stabilizacji sytuacji na rynkach rolnych);
- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), z którego finansowane są wszystkie działania dotyczące rozwoju obszarów wiejskich z PROW 2014–2020 oraz zobowiązania zaciągnięte w ramach działań realizowanych z PROW 2004–2006 oraz PROW 2007–2013 (II filar WPR);
- Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR), z którego finansowane są działania w ramach PO Rybactwo i Morze 2014–2020;
- Budżet państwa.

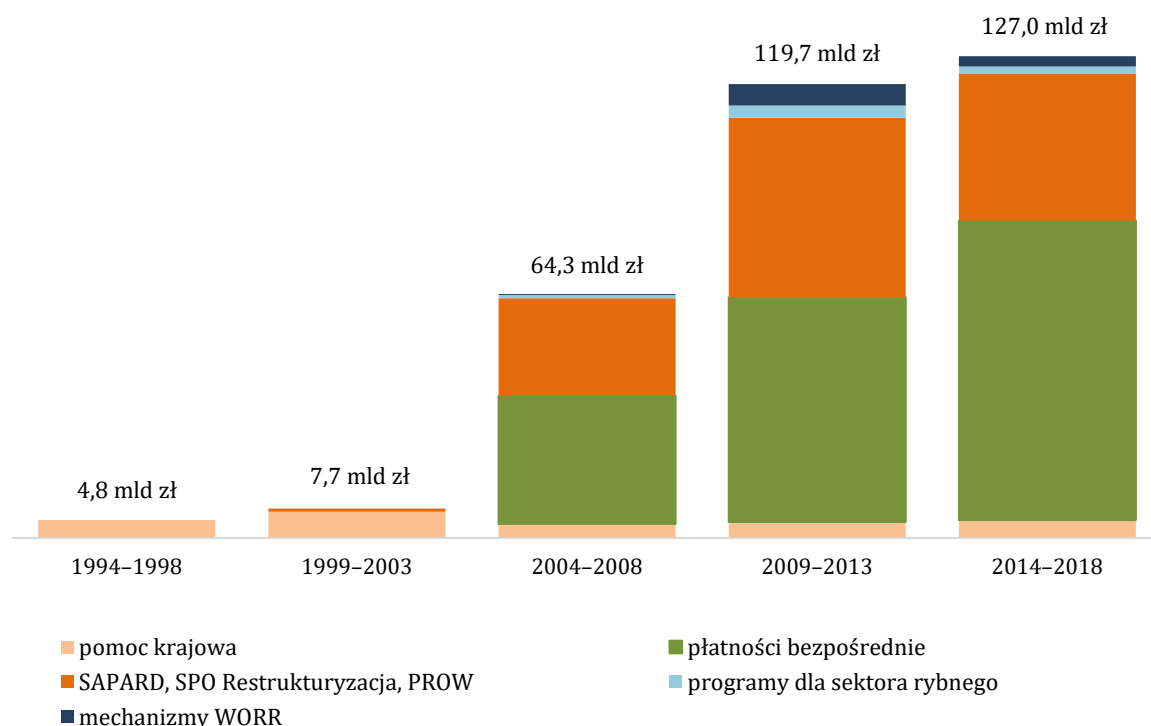
Instrumenty realizowane przez ARiMR, mają szeroki zakres i wpływają na rozwój rolnictwa, rybactwa, przetwórstwa żywności oraz obszarów wiejskich.

Ważnym zadaniem Agencji jest zwiększanie efektywności obsługi beneficjentów i sprawna realizacja wypłat.

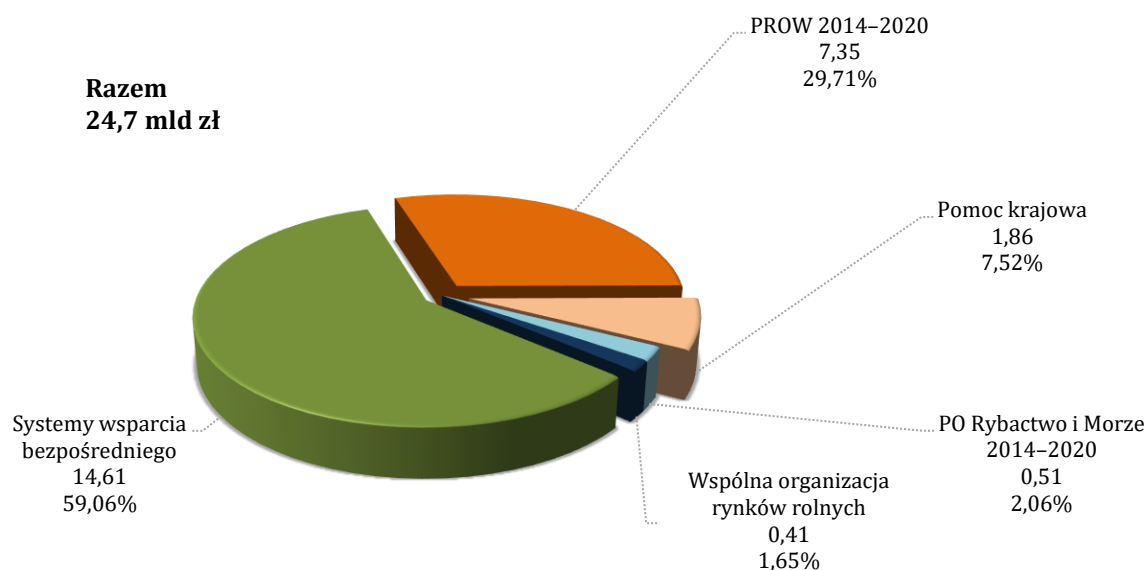
W latach 1994–2018 za pośrednictwem ARiMR rozdystrybuowano na programy pomocowe środki finansowe w wysokości ponad 323,5 mld zł (Wykres 1), w tym 24,7 mld zł w 2018 r. (Wykres 2).

Wykres 1. Środki finansowe wypłacone beneficjentom przez ARiMR w latach 1994–2018

Wykres 2. Struktura udzielonego wsparcia przez ARiMR w 2018 r., w podziale na realizowane programy, w mld zł, wg stanu na 31.12.2018 r.

Największy udział w wypłaconych przez ARiMR w 2018 r. środkach, mają płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, nazywane płatnościami bezpośrednimi (59,06%). Płatności bezpośrednie są głównym instrumentem wsparcia dochodów producentów rolnych. W 2018 r. ARiMR realizowała płatności z Kampanii 2017 i rozpoczęła realizację piętnastej kampanii

płatności bezpośrednich (Kampania 2018) wypłacając ponad 14,6 mld zł. Od 2004 r. do końca 2018 r. wypłacono producentom rolnym łącznie blisko 172,1 mld zł.

W 2018 r. ARiMR realizowała także płatności i uruchamiała kolejne nabory dla działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. PROW 2014–2020 wspiera restrukturyzację i modernizację gospodarstw rolnych oraz rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego. Istotnym elementem PROW 2014–2020 są działania wspierające modernizację słabszych ekonomicznie gospodarstw rodzinnych, mające na celu poprawę ich kondycji finansowej i wzmocnienie konkurencyjności. W ramach programu kontynuowane są również działania wspierające tworzenie miejsc pracy na wsi, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego. Oprócz środków z Unii Europejskiej PROW 2014–2020 realizowany jest przy wsparciu środków z budżetu państwa, samorządów oraz środków własnych beneficjentów.

Spośród działań/poddziałań/typów operacji uruchomionych w ramach PROW 2014–2020 oraz w ramach zobowiązań z PROW 2004–2006 i PROW 2007–2013 do końca grudnia 2018 r. wypłacono blisko 16,5 mld zł, w tym 7,4 mld zł w 2018 r.

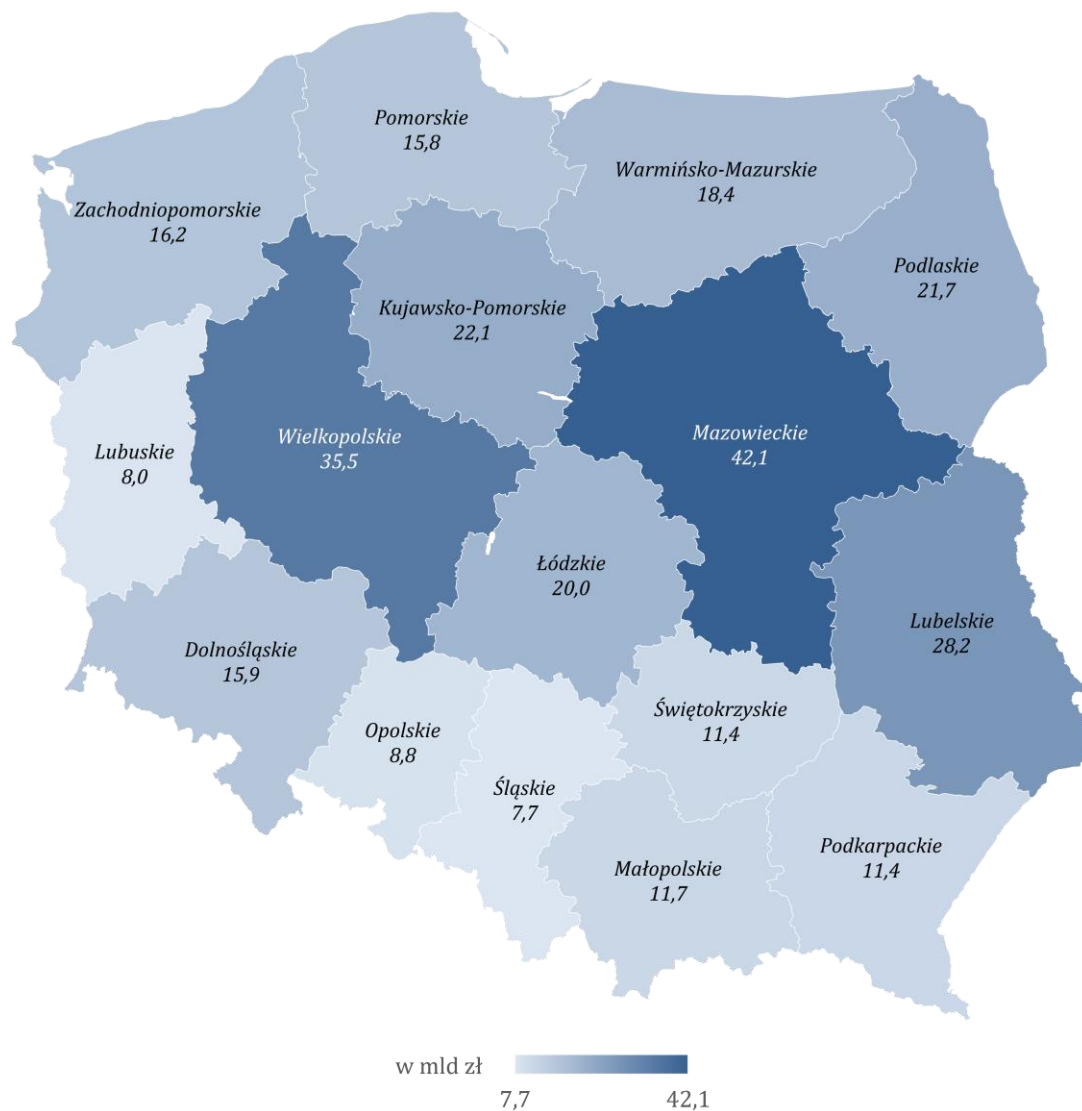
W 2018 r. ARiMR kontynuowała uruchamianie kolejnych naborów i wypłatę środków dla działań w ramach PO Rybactwo i Morze 2014–2020. Program zakłada realizację siedmiu priorytetów (wraz z pomocą techniczną), w ramach których pomoc finansowa obejmuje nie tylko tradycyjnie rozumiane wsparcie sektora rybackiego, tak jak to miało miejsce w perspektywie finansowej 2007–2013, ale zawiera nowe komponenty, takie jak: rynek rybny, kontrola i egzekwowanie przepisów, gromadzenie danych oraz zintegrowana polityka morska, dotychczas finansowane z innych źródeł niż fundusze unijne. Wsparciem objęte zostało również rybołówstwo śródlądowe, akwakultura i w niewielkim zakresie przetwórstwo. Do końca 2018 r. wypłacono w ramach programu 684,0 mln zł, w tym 512,4 mln zł w 2018 r.

W ramach mechanizmów rynkowych przejętych przez ARiMR (w tym delegowanych do KOWR) do 31 grudnia 2018 r. ARiMR wypłaciła 443,3 mln zł, w tym 395,55 mln zł w 2018 r. Ponadto w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw Agencja wypłaciła ponad 8,0 mld zł, w tym 11,48 mln zł w 2018 r.

Ważną formą wsparcia gospodarki żywnościowej realizowaną przez ARiMR pozostaje w dalszym ciągu pomoc krajowa, polegająca na podejmowaniu przedsięwzięć finansowanych z budżetu państwa (m.in. kontynuowano dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych i kłuskowych oraz uruchamiano pomoc dla rolników poszkodowanych przez niekorzystne zjawiska meteorologiczne, ekonomiczne bądź choroby zwierząt). Do końca 2018 r. w ramach pomocy krajowej ARiMR wypłaciła 24,3 mld zł, w tym blisko 1,9 mld zł w 2018 r.

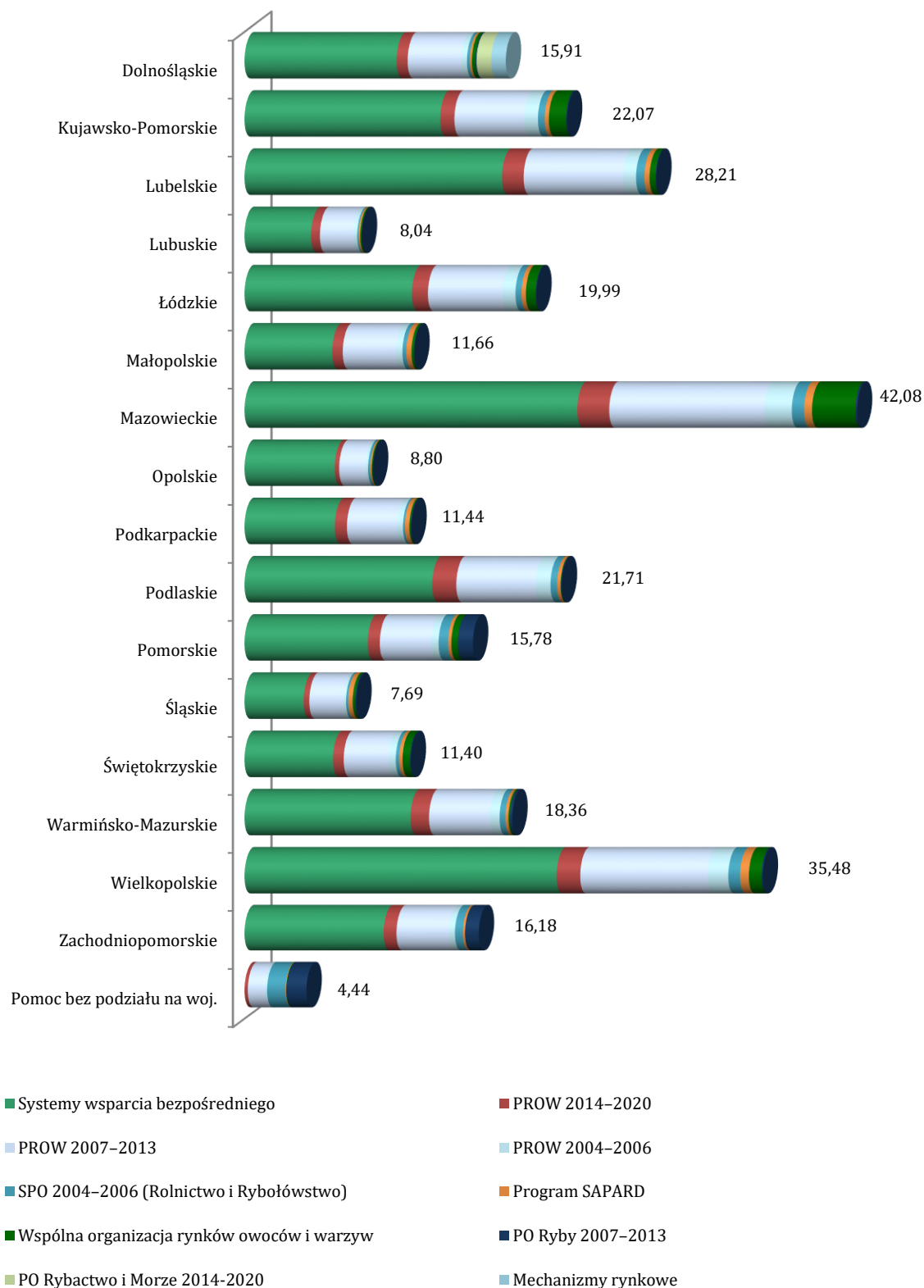
W ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych (łącznie z programem SAPARD) wypłacono beneficjentom 299,2 mld zł, w tym 22,9 mld zł w 2018 r. Największe wsparcie otrzymały województwa: mazowieckie – 42,1 mld zł, wielkopolskie – 35,5 mld zł i lubelskie – 28,2 mld zł (Mapa 1, Wykres 3).

Mapa 1. Pomoc udzielona przez ARiMR w ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych, w mld zł, według województw, wg stanu na 31.12.2018 r.¹

¹ Ponadto wypłacono ponad 4,4 mld zł pomocy bez uwzględnienia podziału na województwa.

Wykres 3. Pomoc udzielona przez ARiMR w ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych, w podziale na instrumenty wsparcia, według województw, w mld zł, wg stanu na 31.12.2018 r.

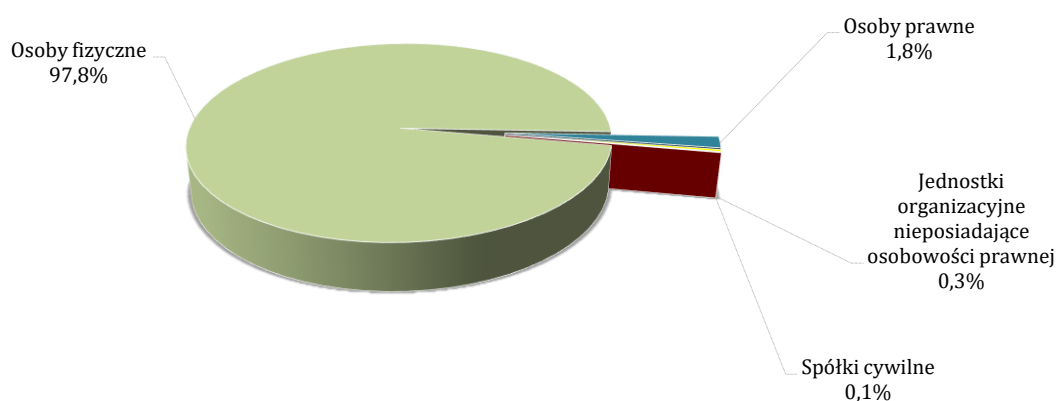
2. Beneficjenci

Beneficjentami pomocy ARiMR są:

- rolnicy;
- mieszkańcy wsi;
- mikroprzedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego;
- samorządy lokalne;
- jednostki badawcze, doradcze i szkoleniowe;
- lokalne grupy działania;
- grupy producentów rolnych;
- Nadleśnictwa Lasów Państwowych;
- podmioty z sektora rybackiego;
- koła gospodyń wiejskich;
- organizacje charytatywne.

W bazie ewidencji producentów ARiMR, w której znajdują się beneficjenci wsparcia dystrybuowanego przez Agencję, do końca 2018 r. zarejestrowanych było ponad 2,2 mln podmiotów. Zdecydowana większość to osoby fizyczne, stanowiące 97,8% wszystkich podmiotów występujących w bazie (Wykres 4). Pozostałe grupy beneficjentów to: osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz spółki cywilne (Załącznik 1, Tabela 1). W 2018 r. do ewidencji wpisano 8,2 tys. nowych podmiotów.

Wykres 4. Podmioty wpisane do ewidencji producentów rolnych ARiMR, wg stanu na 31.12.2018 r.

Ponadto w prowadzonym od 1 września 2017 r. przez Prezesa ARiMR Rejestrze uznanych organizacji charytatywnych i uprawnionych innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych, które były uprawnione do otrzymania od organizacji producentów i ich zrzeszeń bezpłatnie owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży, według stanu na 31 grudnia 2018 r., znajdowało się łącznie ponad 6,5 tys. podmiotów.

3. Podstawowe dane liczbowe za 2018 rok

**Rok 2018
w ARiMR**

24,7 mld zł – kwota transferów
w ramach realizowanych instrumentów wsparcia

14,6 mld zł – kwota płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego

7,4 mld zł – kwota płatności w ramach PROW 2014–2020

512,4 mln zł – kwota płatności w ramach PO Rybactwo i Morze 2014–2020

407,0 mln zł – kwota płatności w ramach mechanizmów wspólnej organizacji
rynków rolnych

1,9 mld zł – kwota płatności w ramach pomocy krajowej

ponad 1,3 mln – liczba beneficjentów płatności bezpośrednich
obsługiwanych przez ARiMR w 2018 r.

II. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE ARiMR W 2018 ROKU

1. Kierownictwo ARiMR

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kieruje Prezes, powołany przez Prezesa Rady Ministrów RP na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministra Finansów.

W dniu 31 grudnia 2018 r. Kierownictwo ARiMR stanowili:

Maria Fajger	Prezes ARiMR (od 2.11.2017 r.), p.o. Prezesa ARiMR (od 1.08.2017 r. do 1.11.2017 r.), Zastępca Prezesa (od 15.01.2016 r. do 31.07.2017 r.);
Arkadiusz Szymoniuk	p.o. Zastępcy Prezesa (od 21.12.2016 r.);
Beata Orzolek	Zastępca Prezesa (od 8.06.2017 r.);
Tomasz Nowakowski	p. o. Zastępcy Prezesa (od 22.08.2017 r.);
Krzysztof Szymborski	Zastępca Prezesa (od 27.10.2017 r.);
Marek Deutsch	Zastępca Prezesa (od 3.11.2017 r.).
Barbara Okupniak-Stefańska	Dyrektor Departamentu Księgowości z powierzonymi obowiązkami Głównego Księgowego (od 25.06.2009 r.).

2. Struktura organizacyjna

Struktura ARiMR jest trzypoziomowa i składa się z: Centrali, 16 oddziałów regionalnych (po jednym w każdym województwie) oraz 314 biur powiatowych działających w każdym powiecie (za wyjątkiem miast na prawach powiatu) (Mapa 2).

Mapa 2. Biura powiatowe ARiMR, wg województw

3. Zatrudnienie

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. w Agencji zatrudnionych było 11 121 osób. W biurach powiatowych zatrudnionych było 6 131 osób (55,1%), w oddziałach regionalnych 3 783 osoby (34,0%) i w Centrali Agencji 1 207 osób (10,9%) (Tabela 1). W 2018 r. zatrudnienie w biurach powiatowych wzrosło o 0,7%, w oddziałach regionalnych spadło o 0,8%, natomiast w Centrali pozostawało na niezmiennym poziomie.

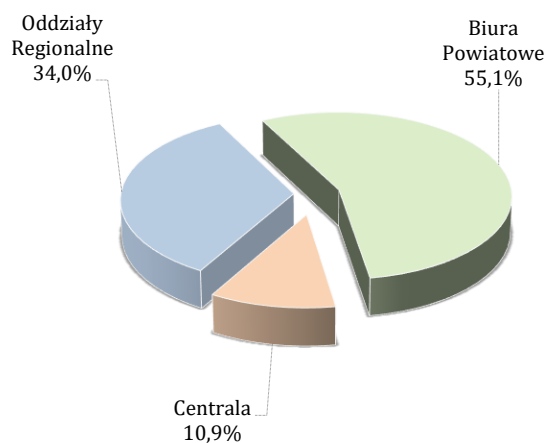
Tabela 1. Zatrudnienie w jednostkach terenowych ARiMR, wg województw, wg stanu na 31.12.2018 r.²

L.p.	Województwo	Zatrudnienie w jednostkach terenowych	w tym	
			zatrudnienie w OR	zatrudnienie w BP
1	Dolnośląskie	445	174	271
2	Kujawsko-Pomorskie	574	219	355
3	Lubelskie	994	368	626
4	Lubuskie	256	117	139
5	Łódzkie	731	277	454
6	Małopolskie	677	253	424
7	Mazowieckie	1 328	431	897
8	Opolskie	279	126	153
9	Podkarpackie	695	260	435
10	Podlaskie	708	246	462
11	Pomorskie	395	188	207
12	Śląskie	435	166	269
13	Świętokrzyskie	549	216	333
14	Warmińsko-Mazurskie	519	224	295
15	Wielkopolskie	946	344	602
16	Zachodniopomorskie	383	174	209
RAZEM		9 914	3 783	6 131

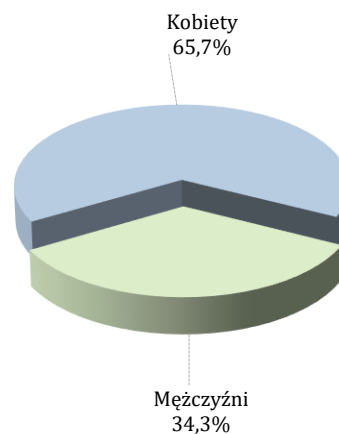
² Bez umów o zastępstwo.

Szczegółową charakterystykę zatrudnienia, wg stanu na 31 grudnia 2018 r. przedstawiają poniższe wykresy.

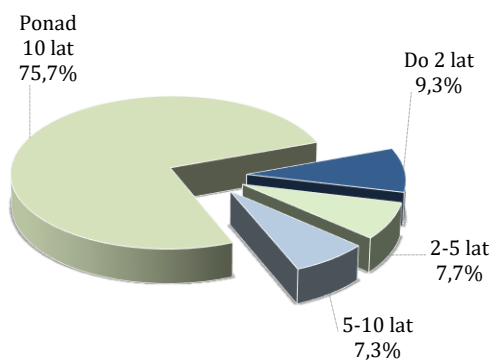
Wykres 5. Zatrudnienie w ARiMR, wg struktury organizacyjnej

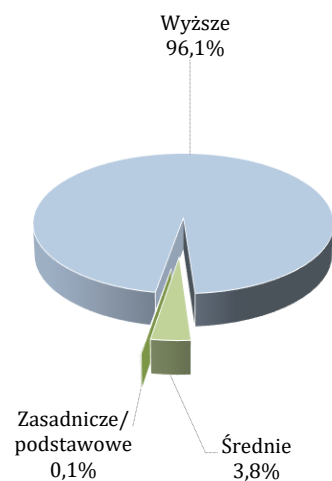
Wykres 6. Zatrudnienie w ARiMR, wg płci

Wykres 7. Zatrudnienie w ARiMR, wg stażu pracy

Wykres 8. Zatrudnienie w ARiMR, wg wykształcenia

4. Działalność informacyjna

W 2018 r. działania informacyjno-promocyjne ARiMR koncentrowały się na informowaniu o:

- zmianach w systemie ubiegania się o dopłaty bezpośrednie i ich realizacji;
- wprowadzeniu obowiązku składania wniosków o dopłaty bezpośrednie tylko w wersji elektronicznej, za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus;
- pomocy dostępnej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- pomocy dostępnej w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014–2020;
- wsparciu z budżetu krajowego dla rolników, którzy ponieśli straty spowodowane klęskami żywiołowymi lub chorobami zwierząt hodowlanych;
- zmianach w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt hodowlanych oraz utworzeniu portalu IRZPlus.

Podjęto szereg działań przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych kanałów informacyjnych, aby pakiet niezbędnych wiadomości dotarł do jak największej liczby rolników i innych beneficjentów pomocy udzielanej przez ARiMR. Agencja informowała również o zmianach, jakie zaszły w polskim rolnictwie i na terenach wiejskich w efekcie wdrażanych przez ARiMR unijnych programów pomocowych ze szczególnym uwzględnieniem PROW 2014–2020.

W 2018 r. kontynuowano współpracę z mediami: prasą, telewizją i radiem. Oddziały regionalne ARiMR organizowały audycje radiowe i telewizyjne z udziałem swoich ekspertów w lokalnych rozgłoszeniach.

ARiMR podejmuje od lat akcję społeczną polegającą na ufundowaniu Ochotniczym Strażom Pożarnym toreb medycznych przydatnych w akcjach ratunkowych. W 2018 r. przekazano 100 toreb medycznych na potrzeby konkursu „Ochotnicza Straż Pożarna w służbie mieszkańców wsi”.

Radio i telewizja

W ramach kontynuowanej współpracy z telewizją w 2018 r. przeprowadzono 4 ogólnopolskie kampanie informacyjne, w ramach których wyemitowano:

1. około 1,5-minutowy film oraz 30 sekundowy spot w TVP (100 razy), dotyczący składania wniosków o przyznanie dopłat bezpośrednich za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus,
2. audycje, w których informowano o dostępnej pomocy w ARiMR, w tym:
  - cykl 16 audycji „Wieś to też Polska” w TV Trwam;
  - cykl 10 audycji „Agro Info” w TV Republika,
3. 16 premierowych odcinków programu „Rolnik z pasją” w TVP3 (każdy odcinek powtarzany był co najmniej trzy razy), w których pokazywano efekty wdrażania PROW,
4. 12 odcinków audycji „Teraz Ryby” w TVP3 i TVP Szczecin (każdy z odcinków powtarzany był co najmniej dwa razy), w których omawiana była pomoc dla sektora rybackiego.

Prasa i portale internetowe

Informacje o formach pomocy przekazywane były do przedstawicieli mediów na ponad 250 adresów mailowych. W sumie w 2018 r. ukazało się około 2 tys. artykułów i publikacji

poświęconych działaniom podejmowanym przez ARiMR w prasie ogólnopolskiej, regionalnej, branżowej, lokalnej oraz na portalach internetowych branżowych i ogólnopolskich.

Ponadto dla przedstawicieli mediów, rolników i innych beneficjentów przygotowano około 150 komunikatów i informacji prasowych z zakresu działalności ARiMR oraz udzielano odpowiedzi na pytania dziennikarzy.

Publikacje

W 2018 r. przygotowano do druku i wydano publikacje dotyczące działalności ARiMR w zakresie PROW 2014–2020 oraz pomocy krajowej, w tym:

- 12 broszur – o łącznym nakładzie 17,5 tys. egzemplarzy;
- 12 ulotek – o łącznym nakładzie 385,0 tys. sztuk;
- 4 plakaty – o łącznym nakładzie 6,2 tys. sztuk;
- 3 foldery – o łącznym nakładzie 131,0 tys. egzemplarzy.

Ukazało się również 9 numerów Biuletynu Informacyjnego – miesięcznika wydawanego wspólnie z MRiRW (nakład jednego numeru – 8 tys. egzemplarzy). Biuletyn rozesłano bezpłatnie m.in. do: urzędów gmin, oddziałów regionalnych oraz biur powiatowych ARiMR, oddziałów i biur terenowych KOWR, ośrodków doradztwa rolniczego, szkół i organizacji rolniczych, urzędów marszałkowskich i wojewódzkich, starostw, posłów, senatorów, Kancelarii Prezydenta i Prezesa Rady Ministrów.

Wspólnie z MRiRW wydano 4 numery anglojęzycznego kwartalnika Polish Food (nakład jednego numeru – 6 tys. egzemplarzy). Kwartalnik Polish Food rozesłano bezpłatnie do polskich placówek dyplomatycznych na całym świecie, placówek zagranicznych w Polsce, przedstawicieli Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego oraz rozdystrybuowano podczas Narodowej Wystawy Rolniczej 2018 i międzynarodowych imprez, w których uczestniczyli przedstawiciele MRiRW, takich jak targi i wystawy, np.: Grüne Woche w Berlinie, AAHAR w New Delhi, Alimentaria w Barcelonie, Festiwal Poland SHIOK oraz Food Hotel Asia w Singapurze, AGRO Balt w Wilnie, Summer Fancy Food Show w Nowym Jorku, Food Expo w Hongkongu, Americas Food and Beverage Show w Miami, WorldFood w Ałmaty (Kazachstan).

Działania edukacyjno-wystawiennicze

ARiMR od wielu lat samodzielnie oraz we współpracy z MRiRW i innymi instytucjami organizuje stoiska informacyjno-promocyjne podczas najważniejszych imprez targowo-wystawienniczych, dotyczących problematyki rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz obszarów wiejskich. W 2018 r. takie stoiska zorganizowane były podczas targów: Polagra Premiery w Poznaniu, Agro -Show w Ostródzie i Bednarach, AGRO-PARK w Lublinie, Agrotech w Kielcach, AGRO-TECH w Minikowie oraz podczas: Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Szepietowie, Międzynarodowych Dni z Doradztwem Rolniczym w Siedlcach, Dożynek Prezydenckich w Spale, Dożynek Jasnogórskich w Częstochowie, Wielkopolskich Targów Rolniczych w Sielinku, Polagra Food i Narodowej Wystawy Rolniczej w Poznaniu, Centralnych Targów Rolniczych oraz Żywności Warsaw Food Expo w Nadarzynie.

ARiMR uczestniczy także w licznych konferencjach, kongresach, galach, konkursach oraz inicjatywach o charakterze rolniczym, organizowanych przez instytucje i firmy zewnętrzne, uczelnie, ODR-y oraz instytuty naukowe. W 2018 r. ARiMR aktywnie uczestniczyła w takich spotkaniach rozpowszechniając materiały informacyjne w postaci broszur, ulotek i wydawnictw oraz materiałów promocyjnych z logo ARiMR. Agencja wzięła udział w konferencjach: Welcomomy

w Toruniu, Zachodniopomorskiej konferencji rybackiej, w kongresach: Gmin wiejskich w Poznaniu, Menadżerów agrobiznesu w Łysomicach, oraz Ruchu spółdzielców 2018 w Lublinie, Westpomeranian Greenfield w Choszczynie, w galach: Eksportu 2018, Spółdzielców w Lublinie, Spółdzielców w Poznaniu, w konkursach: „Sposób na sukces” w Warszawie, Olimpiada młodych producentów rolnych i Ogólnopolski turniej wiedzy pożarniczej, Agrotech w Kielcach, Bezpieczne gospodarstwo rolnicze w Świdwinie, Agro Show w Bednarach.

Ponadto w 2018 r. ARiMR brała udział w Forum eksportu, Opoczyńskiej majówce patriotycznej, posiedzeniu Rady Krajowej NSZZ RI Solidarność, Krajowym Zjeździe programowym delegatów NSZZ RI Solidarność w Częstochowie, obchodach 144. rocznicy urodzin Wincentego Witosa oraz Dniach sołtysa w Przysuchej.

Strona internetowa

W 2018 r. ważnym kanałem przekazywania informacji była strona internetowa ARiMR. Wszystkie podstrony portalu miały 45 mln odsłon. Zamieszczane oraz aktualizowane na bieżąco informacje dotyczyły form wsparcia oferowanego przez Agencję. Na stronie www.arimr.gov.pl, w zakładce „Aktualności” publikowane były komunikaty o zbliżających się naborach wniosków i zasadach przyznawania pomocy. Beneficjentom przypomniano także o kończących się terminach naborów i zachęcano do korzystania z oferowanego wsparcia. Rolnicy, których uprawy zostały zniszczone przez klęski żywiołowe, otrzymywali informacje o możliwościach i warunkach uzyskania preferencyjnych kredytów, w których spłacie pomaga ARiMR.

Na portalu internetowym Agencji prezentowane były przykłady rolników, przedsiębiorców i innych beneficjentów, którzy korzystając z oferowanej pomocy dobrze zainwestowali w rozwój swoich gospodarstw, czy firm. Odbiorcy otrzymali również niezbędne informacje o aktualnym systemie płatności bezpośrednich i PROW 2014–2020. Łącznie w 2018 r. na stronie internetowej ARiMR zamieszczono około 200 takich informacji.

Na portalu dostępne były także pliki multimedialne zawierające większość wyemitowanych audycji radiowych i telewizyjnych z udziałem przedstawicieli ARiMR oraz wyprodukowanych we współpracy z Agencją.

O działaniach ARiMR informowano również za pośrednictwem mediów społecznościowych, takich jak: Facebook i Twitter. W 2018 r. liczba obserwujących profil ARiMR na Facebooku osiągnęła 22,6 tys. i zwiększyła się dwukrotnie w stosunku do 2017 r., kiedy to wynosiła ponad 10,9 tys. obserwujących. Ponadto na kanale ARiMR założonym na portalu YouTube największą popularnością cieszył się film instruktażowy dotyczący wypełniania wniosków w aplikacji eWniosekPlus.

Infolinia

Istotnym elementem kontaktów ARiMR z obecnymi i potencjalnymi beneficjentami jest bezpłatna infolinia Agencji, za pośrednictwem której można otrzymać informacje przez siedem dni w tygodniu w godzinach od 7.00 do 21.00. W 2018 r. pracownicy obsługujący bezpłatną infolinię przeprowadzili 69,8 tys. rozmów telefonicznych, co daje średnią 5,8 tys. połączeń miesięcznie.

Punkty Informacyjne ARiMR i system powiadamiania Info SMS

Punkty Informacyjne ARiMR, działające od 1 września 2016 r. w każdym biurze powiatowym i oddziale regionalnym, mają na celu m.in.: zwiększenie dostępności informacji zainteresowanym oraz przekazanie pełnej i rzetelnej wiedzy o wszystkich instrumentach wsparcia oferowanych przez ARiMR oraz promocję form wsparcia wśród zainteresowanych rolników i osób

odwiedzających Agencję. W 2018 r. pracownicy Punktów Informacyjnych ARiMR obsłużyli 939,2 tys. osób, udzielając 969,9 tys. porad, w tym 113,7 tys. dotyczących PROW 2014–2020.

Uruchomiony w 2017 r. system powiadamiania Info SMS ma na celu usprawnienie przepływu informacji pomiędzy ARiMR, a beneficjentami/wnioskodawcami. W 2018 r. przekazano do beneficjentów 1 417 tys. wiadomości za pomocą systemu Info SMS.

Portal Ogłoszeń

W celu zapewnienia wnioskodawcom/beneficjentom PROW 2014–2020 możliwości wywiązania się z obowiązku wyboru oferty w trybie konkurencyjnym, ARiMR udostępniła w 2017 r. Portal Ogłoszeń ARiMR, na którym wnioskodawcy/beneficjenci działań/poddziałań/typów operacji oraz pomocy technicznej, realizowanych w ramach PROW 2014–2020 zamieszczają zapytania ofertowe na wykonanie robót budowlanych, usługi lub dostawę maszyn lub urządzeń niezbędnych do wykonywania określonego rodzaju działalności. W 2018 r. beneficjenci opublikowali na Portalu około 26,3 tys. zapytań ofertowych (od uruchomienia Portalu łącznie opublikowano 52,6 tys. ogłoszeń), z tego zakończono ponad 20,3 tys. postępowań (od uruchomienia Portalu – 41,2 tys.). W styczniu 2018 r. przeprowadzono kolejną, trzecią aktualizację funkcjonalności Portalu, która miała na celu ułatwienie beneficjentom korzystanie z Portalu. Agencja planuje dalszy rozwój aplikacji dostosowując ją do rozporządzeń wykonawczych oraz bieżących potrzeb.

5. Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR w 2018 r.

ARiMR jako agencja płatnicza i instytucja pośrednicząca należy także do beneficjentów pomocy finansowej, udzielanej w ramach pomocy technicznej:

- Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014–2020 (PO Rybactwo i Morze 2014–2020);
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020).

Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014–2020

ARiMR w 2018 r. odpowiadała za koordynację realizacji zadań i rozliczenie środków finansowych otrzymanych w ramach dotacji celowej na operacje związane z PO Rybactwo i Morze 2014–2020.

Podstawę prawną do przekazania dotacji stanowiła umowa nr BBF.WR.II-22/2018 zawarta 19 czerwca 2018 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na realizację zadania pn. „Wykonywanie zadań Instytucji Zarządzającej w zakresie wdrażania Priorytetów 1–3 i 5–6 oraz pomocy technicznej oraz w zakresie zadań delegowanych na podstawie art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. 2017 r., poz. 1267 z późn. zm.) w ramach Priorytetu 4 Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze”.

W 2018 r. Agencja otrzymała 5 768,00 tys. zł w formie dotacji celowej na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń, działań informacyjno-promocyjnych, wynajmu i eksploatacji powierzchni biurowej oraz mediów. ARiMR rozliczyła dotację i wykazała, iż łączny koszt zrealizowanych zadań wyniósł 5 767,97 tys. zł.

Jako beneficjent pomocy technicznej w ramach PO Rybactwo i Morze 2014–2020 ARiMR w 2018 r. złożyła do MG MiŻŚ 3 wnioski o dofinansowanie realizacji operacji:

1. Działania informacyjno-promocyjne ARiMR realizowane w latach 2017–2018;
2. Refundacja wynagrodzeń pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa realizujących zadania w latach 2016–2018;
3. Najem, zakup energii i utrzymanie pomieszczeń biurowych dla pracowników Centrali ARiMR realizujących zadania w latach 2016–2018.

W związku z pozytywnym rozpatrzeniem przez MG MiŻŚ wniosków o dofinansowanie, podpisano 3 umowy na kwotę 16,9 mln zł oraz złożono 3 wnioski o płatność. Kwota refundacji poniesionych kosztów przez ARiMR wyniosła 13,6 mln zł.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

W 2018 r. ARiMR była odpowiedzialna za koordynację realizacji zadań i rozliczenie środków finansowych otrzymanych w ramach dotacji celowej na operacje związane z PROW 2014–2020.

Podstawę prawną do przekazania dotacji stanowiła umowa nr PT/1/2018 zawarta 24 lipca 2018 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W oparciu o zawartą umowę Agencja, jako beneficjent pomocy technicznej, w 2018 r. otrzymała 37,0 mln zł w formie dotacji celowej na sfinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników. Agencja rozliczyła dotację i wykazała, iż łączny koszt zrealizowanych zadań wyniósł 36 988,94 tys. zł.

W 2018 r. ARiMR, jako beneficjent pomocy technicznej w ramach PROW 2014–2020, złożyła do MRiRW jeden wniosek o przyznanie pomocy technicznej na refundację wynagrodzeń pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa realizujących zadania w 2018 r.

Ponadto ARiMR złożyła 2 wnioski o płatność obejmujące koszty ujęte w dotacjach celowych z lat 2015–2017 na operacje:

1. Działania informacyjno-promocyjne ARiMR w ramach PROW 2014–2020 realizowane w latach 2016–2017.
2. Refundacja wynagrodzeń pracowników ARiMR.

W związku z pozytywnym rozpatrzeniem wniosków o płatność pomocy technicznej ARiMR otrzymała kwotę 51,9 mln zł.

III. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE

1. Systemy wsparcia bezpośredniego

Najbardziej powszechnym instrumentem wsparcia dochodów rolniczych są dopłaty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. W 2018 r. Agencja kontynuowała płatności z Kampanii 2017 oraz realizowała Kampanię 2018.

Kampania 2018

W 2018 r. o przyznanie płatności bezpośrednich ubiegało się ponad 1,3 mln rolników. Maksymalna koperta finansowa przeznaczona na realizację płatności w Kampanii 2018 wynosi około 14,8 mld zł.

Zgodnie z prawodawstwem unijnym i krajowym, ARiMR jak co roku, rozprowadziła wśród rolników wydrukowane, spersonalizowane formularze wniosku o przyznanie płatności. Na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2017 r., poz. 278) Agencja zobowiązana była do przesłania lub udostępnienia na stronie internetowej formularza wniosku o przyznanie płatności oraz materiału graficznego, zgodnie z art. 72 ust. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014 r., str. 48), rolnikowi, który złożył wniosek o przyznanie płatności w poprzednim roku.

W ramach Kampanii 2018 przekazano łącznie dane dla ponad 1,3 mln producentów rolnych, dla których wygenerowano blisko 9,2 mln materiałów graficznych.

Każdy pakiet zawierał:

- wniosek o przyznanie płatności na rok 2018;
- oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych w gospodarstwie;
- informację dotyczącą działek deklarowanych do płatności;
- informację o występowaniu elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności;
- instrukcję wypełniania spersonalizowanego wniosku o przyznanie płatności i materiału graficznego na rok 2018.

Materiały te stanowiły istotne ułatwienie dla rolników przy wypełnieniu deklaracji obszarowych i wprowadzaniu danych przez aplikację eWniosekPlus na Kampanię 2018.

Zmiany wprowadzone w systemie płatności bezpośrednich w 2018 r.

- Zmiany w zasadach przyznawania płatności, w tym:
  - rolnicy uczestniczący w systemie dla małych gospodarstw od 2018 r. nie muszą deklarować działek rolnych niezgłoszonych do płatności, chyba że deklaracja taka jest niezbędna do celów innych schematów pomocowych,

- na terenie całego kraju (od 27 lipca 2018 r.) obowiązuje Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu. Wymagania zawarte w Programie wchodzi w zakres wymogów wzajemnej zgodności, które należy przestrzegać,
- wymóg dostarczenia zezwoleń w przypadku uprawy konopi w międzyplonie od 2018 r. dotyczy także jednostek naukowych oraz Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, w ramach działalności statutowej, a także podmiotów zajmujących się hodowlą roślin i stosujących konopie włókniste w celach izolacyjnych,
- zmieniono sposób obliczania okresu, w którym rolnicy kwalifikują się do płatności dla młodych rolników. Od 2018 r. okres 5 lat nie jest skracany o liczbę lat, które upłynęły między rozpoczęciem działalności rolniczej przez młodego rolnika, a pierwszym złożeniem wniosku o płatność dla młodych rolników;
- Zmiany w zakresie dywersyfikacji upraw, w tym:
  - z wymogu dywersyfikacji upraw od 2018 r. zwolnione zostały gospodarstwa, w których więcej niż 75% gruntów ornych to trawy lub inne pastewne rośliny zielne lub grunt ugorowany lub uprawy roślin strączkowych lub połączenie powyższych. Zniesiono limit 30 ha gruntów ornych nieobjętych uprawami warunkującymi wyłączenie,
  - od 2018 r. w zakresie wymogu dywersyfikacji za jedną uprawę uznane zostały obszary, na których prowadzone są obok siebie odrębne uprawy, z których każda ma powierzchnię mniejszą niż 0,1 ha. Obszary, na których wysiewane są mieszanki nasion uznawane są za oddzielne uprawy, pod warunkiem, że możliwe będzie ustalenie, że gatunki z różnych mieszanek nasion różnią się od siebie (nie dotyczy to mieszanek zaliczanych do kategorii trawy i inne pastewne rośliny zielne). Natomiast uprawa pszenicy orkisz (*Triticum spelta*) stanowi odrębną uprawę od upraw należących do tego samego rodzaju;
- Zmiany w zakresie utrzymania obszarów proekologicznych, w tym:
  - za elementy EFA przylegające uznawane są elementy krajobrazu oraz strefy buforowe i miedze, jeżeli przylegają do obszaru proekologicznego bezpośrednio przylegającego do gruntów ornych gospodarstwa. Za obszary EFA uznawane są również takie elementy krajobrazu, które są położone w pasie o szerokości 5 m wokół gruntów ornych,
  - dopuszczono możliwość wykorzystywania do EFA elementów, które przekraczają parametry określone w przepisach UE. Nowe podejście oznacza, że w przypadku posiadania w gospodarstwie elementów przekraczających maksymalne wielkości/ szerokości dla obszarów EFA, rolnik może od 2018 r. wykorzystać taki element jako EFA, ale tylko do wielkości określonej w przepisach UE,
  - wprowadzono zakaz stosowania środków ochrony roślin na następujących elementach EFA: gruntach ugorowanych, pasach gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu (z produkcją), międzyplonach ścierniskowych, międzyplonach ozimych, wsiewkach trawy lub bobowatych drobnonasiennych w uprawę główną, uprawach wiążących azot, w okresie utrzymania elementu EFA. Zakaz ten obejmuje również zaprawę nasion,
  - wydłużono okres utrzymania międzyplonów/okrywy zielonej do 8 tygodni,
  - wprowadzono dwie możliwości realizacji wymogu utrzymania międzyplonu ścierniskowego: stały termin wysiewu oraz stały termin utrzymania, tj. wysiew w okresie od 1 lipca do 20 sierpnia i utrzymanie, co najmniej do 15 października lub indywidualne podejście, tj. wysiew w okresie od 1 lipca do 20 sierpnia i utrzymanie przez co najmniej 8 tygodni od dnia wysiewu mieszanki,

- za obszary EFA uznawane są wsiewki trawy lub bobowatych drobnonasiennych w uprawę główną,
- zniesiono limit 30 ha gruntów ornyczych nieobjętych uprawami warunkującymi zwolnienie z konieczności utrzymania obszarów proekologicznych,
- zmieniono współczynnik przekształcenia dla rowu z 3 na 5, współczynniki ważenia: dla zagajników o krótkiej rotacji z 0,3 na 0,5 oraz roślin wiążących azot z 0,7 na 1,
- ujednolicono parametry elementów EFA:
  - ✓ dla żywopłotów, pasów zadrzewionych i rowów maksymalna szerokość wynosi 10 m,
  - ✓ dla oczek wodnych oraz zagajników śródpolnych włączając w to drzewa, krzewy i kamienie maksymalna wielkość wynosi 0,30 ha,
  - ✓ dla stref buforowych i miedz połączonych w jedną kategorię określono limit 20 m szerokości,
  - ✓ dla pasów gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu (bez produkcji) zwiększono maksymalną szerokość do 20 metrów.

W związku z wystąpieniem w 2018 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych:

- rolnicy mieli możliwość korzystania z odstępstwa w zakresie dywersyfikacji upraw tzw. derogacji. Z derogacji mogli korzystać rolnicy na obszarze całego kraju, jeżeli udział gruntów ornyczych w gospodarstwie rolnym, na których w wyniku ulewnych deszczy i powodzi, jakie wystąpiły w okresie od sierpnia do października 2017 r., nie można było dokonać siewu roślin ozimych lub dokonano zasiewu roślin ozimych, lecz został on utracony i wynosił, co najmniej 30% sumy tych powierzchni oraz pozostałych gruntów, na których dokonano zasiewu oziminy. W takim przypadku rolnicy posiadający od 10 do 30 ha gruntów ornyczych, w 2018 r. byli zwolnieni z obowiązku prowadzenia dwóch upraw. Natomiast rolnicy posiadający powyżej 30 ha do 150 ha gruntów ornyczych, byli zobowiązani do posiadania dwóch, a nie trzech upraw,
- do gruntów ornyczych położonych na obszarze uznanym za poszkodowany z powodu suszy, jaka wystąpiła w okresie od maja do czerwca 2018 r., za uprawę (na potrzeby dywersyfikacji upraw) uznawano również grunt ugorowany, na którym jest prowadzona produkcja rolna. Za obszar poszkodowany z powodu suszy, jaka wystąpiła w okresie od maja do czerwca 2018 r., uznano całe terytorium Polski,
- stosowano odstępstwo w zakresie zazielenienia w związku z wystąpieniem suszy w 2018 r. Za międzyplon w ramach EFA uznawano:
  - a) obszar utworzony przez wysianie tylko jednego gatunku trawy (przed derogacją obowiązywała wyłącznie wsiewka traw lub roślin bobowatych drobnonasiennych w uprawę główną) i innych roślin pastewnych zielnych (wystarczy jedna roślina pastewna zielna, zamiast dotychczas obowiązującej mieszanki),
  - b) uprawę obejmującą gatunki roślin ozimych uprawianych w plonie głównym z przeznaczeniem do zbiorów na pasze dla zwierząt lub wypasanie (przed derogacją uprawa taka nie mogła stanowić elementu proekologicznego). Oznacza to, że za element proekologiczny uznawano również np. uprawę zbóż ozimych na ziarno w przypadku, kiedy rolnik bądź współmałżonek posiadał zwierzęta lub plon został udostępniony innemu rolnikowi posiadającemu zwierzęta.

- Zmiany w zasadach wypełniania i składania wniosku w stosunku do 2017 r³:
- składanie wniosku wyłącznie w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus,
- możliwość złożenia Oświadczenia potwierdzającego brak zmian w roku 2018 w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w roku 2017.

W 2018 r. w przypadku, gdy dane z wniosku i załączników do wniosku o przyznanie płatności na rok 2017 nie uległy zmianie, rolnik mógł, w terminie od 15 lutego do 14 marca 2018 r., zamiast *Wniosku o przyznanie płatności na rok 2018*, złożyć *Oświadczenie potwierdzające brak zmian w 2018 roku w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w 2017 roku*.

Możliwość złożenia Oświadczenia dotyczyła jedynie rolników, którzy we wniosku o przyznanie płatności na rok 2017 deklarowali powierzchnię gruntów ornych mniejszą niż 10 ha i ubiegali się wyłącznie o: jednolitą płatność obszarową, płatność za zazielenienie, płatność dodatkową lub płatność związaną do powierzchni uprawy chmielu, lub płatność do owiec, lub płatność do kóz, lub płatność niezwiązaną do tytoniu, lub wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007–2013), lub o przyznanie płatności ONW, lub przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej (PROW 2014–2020). Dodatkowo rolnicy potwierdzali brak zmian w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w 2017 r. chcąc ubiegać się w 2018 r. o te same płatności co w 2017 r.

Od 2018 r. wnioski o przyznanie płatności są składane przez Internet z wykorzystaniem geoprzestrzennego formularza wniosku. W 2018 r. rolnicy mogli składać wnioski o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w terminie od 15 marca do 15 czerwca 2018 r. Dopuszczalne było złożenie wniosku w terminie do 25 dni kalendarzowych po tym terminie. Rolnikom, którzy złożyli wnioski po 15 czerwca 2018 r. zmniejszono przyznaną kwotę płatności o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia. Ostateczny termin składania wniosków upływał 10 lipca 2018 r.

W ramach naboru z Kampanii 2018 rolnicy mogli ubiegać się o następujące rodzaje płatności:

- **jednolitą płatność obszarową (JPO)** – 459,19 zł/ha;
- **płatność z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska (tzw. płatność za zazielenienie)** – 308,18 zł/ha;
- **płatność dodatkową (redystrybucyjną)** – 178,01 zł/ha;
- **płatność dla młodych rolników** – 175,62 zł/ha;
- **płatności związane z produkcją**, w tym:
  - ✓ **płatność do bydła** – 293,04 zł/szt.,
  - ✓ **płatność do krów** – 373,70 zł/szt.,
  - ✓ **płatność do owiec** – 101,39 zł/szt.,
  - ✓ **płatność do kóz** – 54,78 zł/szt.,
  - ✓ **płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych** – 1 495,63 zł/ha,

---

³ Art. 17 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 809/2014 z 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności oraz Ustawa z dnia 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U., poz. 311).

- ✓ **płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych** – 1 065,89 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy truskawek** – 1 054,35 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy chmielu** – 2 129,87 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy roślin strączkowych na ziarno:**
  - **do powierzchni 75 ha** – 721,04 zł/ha,
  - **do powierzchni powyżej 75 ha** – 360,52 zł/ha,
- ✓ **płatność do uprawy roślin pastewnych** – 438,71 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy pomidorów** – 3 320,78 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy lnu** – 486,12 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych** – 235,26 zł/ha;
- **przejściowe wsparcie krajowe (płatność niezwiązana do tytoniu):**
  - **płatność niezwiązaną do tytoniu (odmiany typu Virginia)** – 3,50 zł/kg,
  - **płatność niezwiązaną do tytoniu (pozostałe grupy odmian)** – 2,46 zł/kg.

Łączne deklarowane powierzchnie i ilości objęte wnioskami o przyznanie płatności w Kampanii 2018 wynosiły dla:

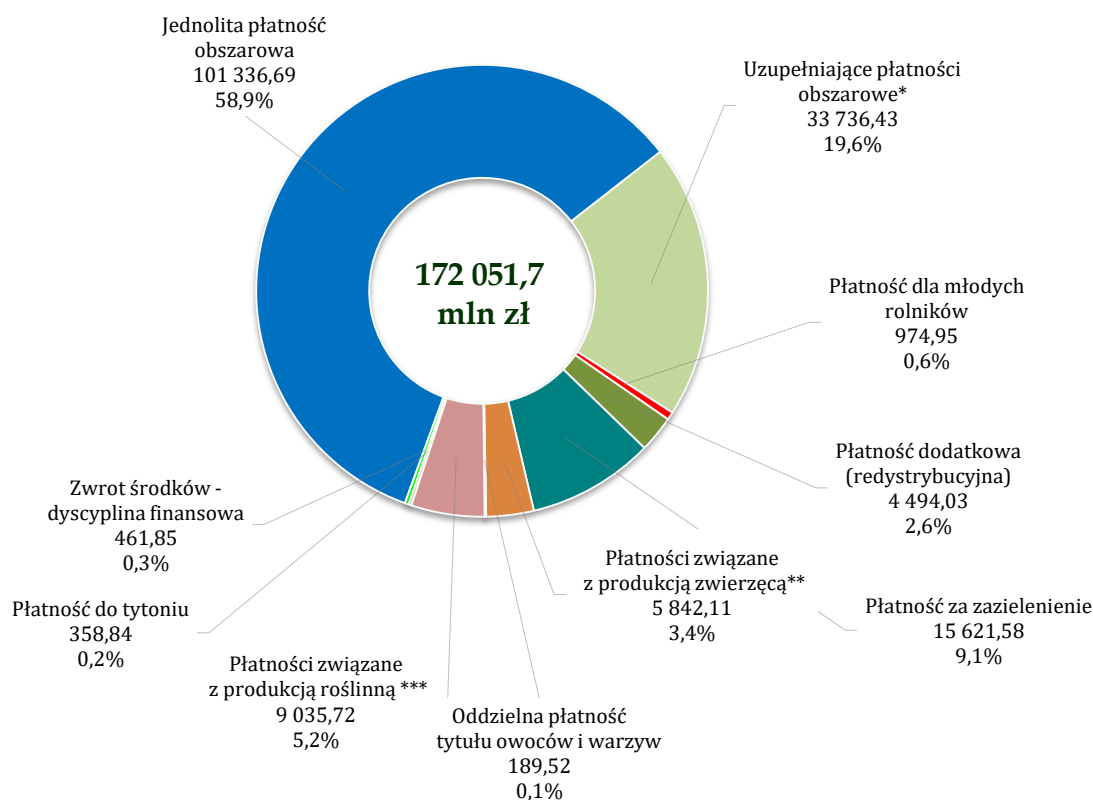
- jednolitej płatności obszarowej – 14 287,34 tys. ha;
- płatności za zazielenienie – 14 287,34 tys. ha;
- płatności dla młodych rolników – 1 670,97 tys. ha;
- płatności dodatkowej (redystrybucyjnej) – 7 057,90 tys. ha;
- płatności do bydła – 2 525,11 tys. szt.;
- płatności do krów – 1 746,55 tys. szt.;
- płatności do owiec – 197,79 tys. szt.;
- płatności do kóz – 20,93 tys. szt.;
- płatności do powierzchni uprawy roślin strączkowych na ziarno – 307,31 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy roślin pastewnych – 165,56 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy chmielu – 1,70 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych – 33,67 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych – 233,18 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy pomidorów – 3,58 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy truskawek – 40,19 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy lnu – 4,98 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy konopi włóknistych – 1,69 tys. ha;
- płatności niezwiązanej do tytoniu:
  - ✓ odmiany typu Virginia – 22 026,03 tys. kg,
  - ✓ pozostałe grupy odmian – 17 267,29 tys. kg.

W ramach Kampanii 2018 rolnicy złożyli około 900 tys. wniosków przez Internet oraz 426 tys. oświadczeń potwierdzających brak zmian w 2018 roku w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w roku 2017, z których dane przeniesione zostały przez pracowników ARiMR do aplikacji eWnioskiPlus⁴. Łącznie przez aplikację złożonych zostało około 99% wniosków.

Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018

Do 31 grudnia 2018 r. w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018 Agencja wypłaciła ogółem kwotę około 172,1 mld zł (Wykres 9, Wykres 10).

Wykres 9. Struktura płatności udzielonych przez ARiMR w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018, w mln zł, wg stanu na 31.12.2018 r.

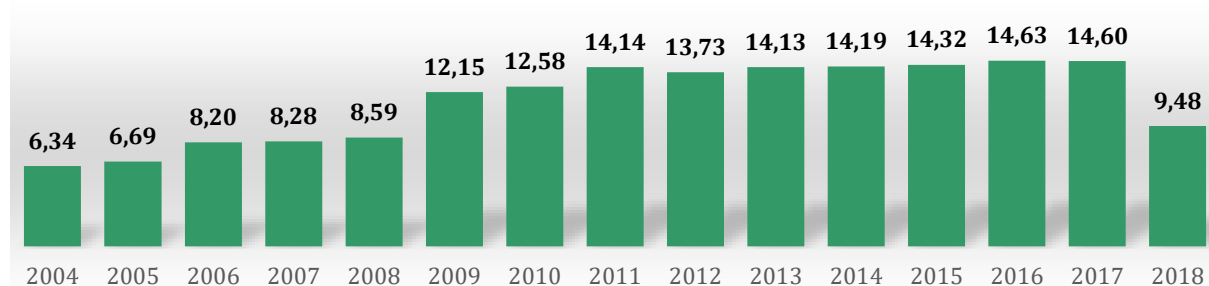
*Uzupełniające płatności obszarowe: UPO/inne rośliny/Uzupełniająca płatność podstawowa, UPO chmiel, UPO płatność zwierzęca, UPO płatność energetyczna (wykazane dopłaty z tytułu prowadzenia plantacji wierzby lub róży bezkolcowej wykorzystywanych na cele energetyczne w roku 2005 i 2006 finansowane były z budżetu krajowego), UPO dla producentów surowca tytoniowego.

**Płatności związane z produkcją zwierzęcą: płatności do bydła, krów, owiec i kóz.

*** Płatności związane z produkcją roślinną: płatności do roślin strączkowych, motylkowatych oraz wysokobiałkowych, płatność do powierzchni uprawy chmielu, płatność do skrobi, płatność cukrowa, płatność do pomidorów, płatność z tytułu owoców miękkich, płatność do lnu, płatność do konopi.

⁴ Pracownicy biur powiatowych ARiMR zobowiązani są do przeniesienia informacji z wniosku papierowego na wniosek elektroniczny w przypadku, gdy rolnicy nie są w stanie złożyć wniosku w wersji elektronicznej i jednocześnie nie są w stanie skorzystać z pomocy technicznej.

Wykres 10. Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018, w mld zł, wg stanu na 31.12.2018 r.

Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2018 r.

W 2018 r. ARiMR zrealizowała płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego na kwotę około 14,6 mld zł, z tego:

- 9 475,8 mln zł w ramach Kampanii 2018;
- 5 123,8 mln zł w ramach Kampanii 2017;
- 9,6 mln zł z pozostałych Kampanii (2004–2016).

Realizacja płatności w 2018 r. w ramach Kampanii 2018

W 2018 r. Agencja, podobnie jak rok wcześniej, wypłaciła zaliczki na poczet płatności bezpośrednich. Wypłata zaliczek realizowana była od 16 października do 30 listopada 2018 r. Zaliczkami objęte były wszystkie schematy pomocowe finansowane z budżetu wspólnotowego oraz płatność niezwiązana do tytoniu z budżetu krajowego. Zaliczki wypłacane były rolnikom spełniającym warunki kwalifikowalności, a zatem także tym, do których mają zastosowania zmniejszenia i wykluczenia.

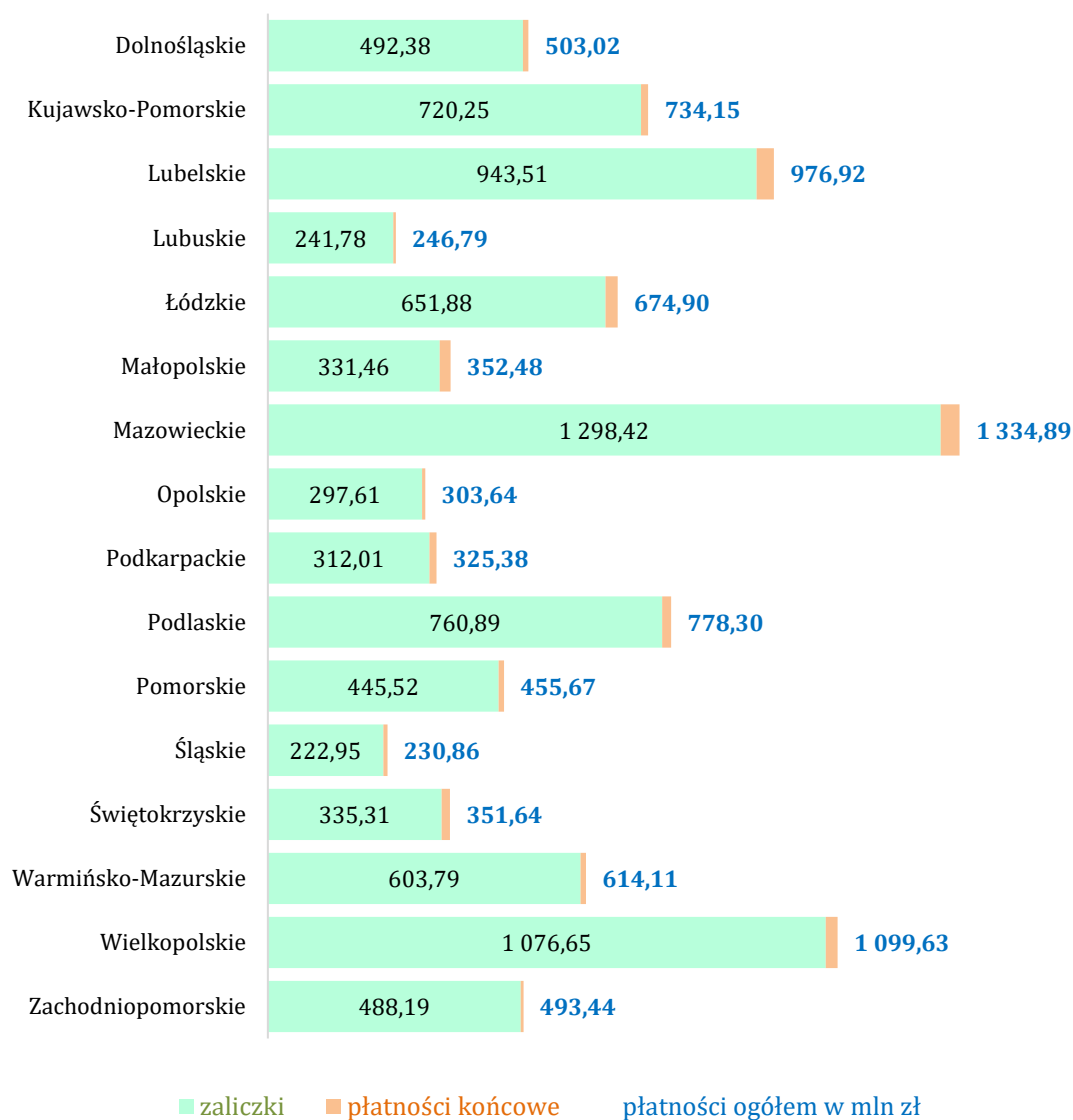
Do 30 listopada 2018 r. zaliczki otrzymało 1,3 mln rolników. Zaliczki wypłacono w łącznej kwocie ponad 9,2 mld zł, co stanowiło 62% przyznanej koperty finansowej.

Od 1 grudnia 2018 r. ARiMR rozpoczęła realizację tzw. płatności końcowych w ramach Kampanii 2018. Od 1 do 31 grudnia 2018 r. Agencja wypłaciła ponad 253,2 mln zł. W ramach Kampanii 2018 do 31 grudnia 2018 r. ARiMR wypłaciła łącznie zaliczek i płatności końcowych prawie 9,5 mld zł, co stanowi 63,6% środków dostępnych w 2018 r.⁵

Największe kwoty zaliczek i płatności końcowych otrzymali rolnicy z województw: mazowieckiego (1 334,9 mln zł), wielkopolskiego (1 099,6 mln zł), lubelskiego (976,9 mln zł), podlaskiego (778,3 mln zł) oraz kujawsko-pomorskiego (734,2 mln zł) (Wykres 11).

⁵Koperta finansowa (14 800 281 024,22 zł) + zwrot z dyscypliny finansowej (110 487 265,21 zł) na 2018 r.

Wykres 11. Zaliczki i płatności końcowe ogółem wypłacone w ramach płatności bezpośrednich w Kampanii 2018, w podziale na województwa, w mln zł, wg stanu na 31.12.2018 r.

Tabela 2. Płatności zrealizowane w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (łącznie z zaliczkami) w 2018 r. w ramach Kampanii 2018, w mln zł, wg stanu na 31.12.2018 r.

Systemy wsparcia bezpośredniego	Kampania 2018
Jednolita płatność obszarowa	4 222,24
Płatność za zazielenienie	2 707,77
Płatność dla młodych rolników	174,40
Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	871,10
Płatność niezwiązana do tytoniu	83,74
Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	211,72
Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	6,38
Płatność do powierzchni uprawy truskawek	27,71

Płatność do powierzchni uprawy lnu	1,48
Płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych	0,09
Płatność do bydła	505,74
Płatność do krów	447,59
Płatność do owiec	13,19
Płatność do kóz	0,74
Płatność do powierzchni uprawy roślin strączkowych na ziarno	132,60
Płatność do powierzchni uprawy chmielu	2,53
Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	20,88
Płatność do powierzchni upraw roślin pastewnych	44,88
Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2018 – rozporządzenie nr 1306/13, art. 26(5) – EU 25	1,04
RAZEM	9 475,82

Realizacja płatności w 2018 r. w ramach Kampanii 2017

W 2018 r., poza realizacją płatności w ramach Kampanii 2018, Agencja dokonała również płatności na kwotę 5 123,8 mln zł dla wniosków złożonych w Kampanii 2017.

Tabela 3. Płatności zrealizowane w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2018 r. w ramach Kampanii 2017, w mln zł, wg stanu na 31.12.2018 r.

Systemy wsparcia bezpośredniego	Kampania 2017
Jednolita płatność obszarowa	2 192,36
Płatność za zazielenienie	1 582,09
Płatność dla młodych rolników	106,32
Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	389,23
Płatność niezwiązana do tytoniu	40,12
Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	141,32
Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	5,99
Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich	14,66
Płatność do powierzchni uprawy lnu	0,81
Płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych	0,21
Płatność do bydła	221,53
Płatność do krów	198,21
Płatność do owiec	8,05
Płatność do kóz	0,49
Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	25,36

Płatność do powierzchni uprawy chmielu	1,19
Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	14,99
Płatność do powierzchni uprawy roślin strączkowych	77,00
Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2017 – rozporządzenie nr 1306/13, art. 26(5) – EU 25	103,90
RAZEM	5 123,83

Realizacja płatności w 2018 r. w ramach Kampanii 2004–2016

W rozliczeniu Kampanii 2004–2016 w 2018 r. ARiMR wypłaciła 9,6 mln zł.

Realizacja postępowań administracyjnych dotyczących Kampanii 2004–2016 w 2018 r. związana była z:

- trwającymi postępowaniami odwoławczymi;
- wznowieniem postępowań w sprawach zakończonych decyzją ostateczną;
- stwierdzeniem nieważności dotychczasowych decyzji;
- ustaniem przyczyn uzasadniających zawieszenie postępowań.

Szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampaniach 2004–2018 przedstawiono w Załączniku 2.1, Tabele 1–14.

Rolnicy otrzymujący wsparcie bezpośrednie, z wyjątkiem rolników uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw, podlegają kontroli spełnienia wymogów zasady wzajemnej zgodności. Beneficjenci otrzymujący płatności bezpośrednie zobowiązani są do utrzymywania wszystkich użytków rolnych, łącznie z gruntami, które nie są już wykorzystywane do celów produkcyjnych, w dobrej kulturze rolnej.

Rolnicy uczestniczący w systemie dla małych gospodarstw

W 2018 r. w systemie dla małych gospodarstw uczestniczyło 622,4 tys. gospodarstw (Tabela 4). Od 2016 r. rolnicy nie mają możliwości przystępowania do tego systemu, mogą natomiast z niego wystąpić. W 2018 r. z systemu wystąpiło blisko 6,7 tys. rolników. Rolnicy uczestniczący w systemie dla małych gospodarstw nie muszą deklarować działek rolnych niezgłoszonych do płatności, chyba że deklaracja taka jest niezbędna do celów innych schematów pomocowych.

Tabela 4. Liczba rolników uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw w 2018 r.

Województwo	Liczba rolników uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw w 2018 r.
Dolnośląskie	24 764
Kujawsko-Pomorskie	18 953
Lubelskie	83 521
Lubuskie	7 964
Łódzkie	53 195

Małopolskie	84 062
Mazowieckie	84 401
Opolskie	11 465
Podkarpackie	82 697
Podlaskie	22 479
Pomorskie	11 521
Śląskie	27 871
Świętokrzyskie	46 356
Warmińsko-Mazurskie	11 290
Wielkopolskie	42 651
Zachodniopomorskie	9 245
Razem	622 435

2. Realizacja mechanizmów wspólnej organizacji rynków rolnych

2.1 Pomoc finansowa w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw

Wdrożenie mechanizmów pomocy finansowej UE w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw miało istotny wpływ na wzrost liczby grup i organizacji producentów, a tym samym przyczyniło się do zwiększenia efektywności gospodarowania i poprawy pozycji negocjacyjnej producentów owoców i warzyw.

Pomoc finansowa z budżetu UE przyznawana jest wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw oraz uznanym organizacjom producentów owoców i warzyw.

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. status wstępnie uznanej grupy producentów posiadał 1 podmiot zrzeszający producentów owoców i warzyw. Po maksymalnie 5-letnim okresie realizacji Planu dochodzenia do uznania wstępnie uznane grupy producentów uzyskują status uznanej organizacji producentów owoców i warzyw nadany w drodze decyzji dyrektora oddziału regionalnego ARiMR właściwego ze względu na siedzibę grupy. Na 31 grudnia 2018 r. status uznanej organizacji producentów posiadało 268 podmiotów oraz 1 zrzeszenie uznanych organizacji producentów owoców i warzyw (w województwie mazowieckim).

W ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw ARiMR realizuje płatności z tytułu:

- pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej oraz na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym Planie dochodzenia do uznania;
- pomocy finansowej dla uznanych organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego.

■ Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw

Od dnia akcesji Polski w UE do końca 2018 r.:

- złożono 2 740 wniosków o przyznanie pomocy finansowej na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej oraz na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym Planie dochodzenia do uznania,
- wydano 2 639 decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej,
- Agencja zrealizowała wypłatę pomocy na kwotę 7 911,4 mln zł.

W 2018 r.:

- złożono 2 wnioski o przyznanie pomocy finansowej. Grupy producentów składały wnioski o przyznanie pomocy finansowej po zakończeniu rocznego lub półrocznego okresu realizacji Planu dochodzenia do uznania,
- wydano 2 decyzje w sprawie przyznania pomocy finansowej,
- Agencja zrealizowała wypłatę pomocy na kwotę 2,77 mln zł.

■ **Pomoc finansowa dla organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego**

Od 1 września 2017 r. obsługa pomocy finansowej na dofinansowanie funduszu operacyjnego uznanych organizacji producentów owoców i warzyw ponownie realizowana jest przez ARiMR. Do końca 2018 r.:

- do ARiMR złożono 164⁶ wnioski o przyznanie pomocy finansowej na dofinansowanie funduszu operacyjnego,
- wydano 163 decyzje w sprawie przyznania pomocy finansowej,
- Agencja zrealizowała płatności na kwotę 33,5 mln zł.

W 2018 r.:

- złożono 35 wniosków o przyznanie pomocy finansowej na dofinansowanie funduszu operacyjnego,
- wydano 35 decyzji przyznających pomoc finansową na dofinansowanie funduszu operacyjnego dla organizacji producentów w zakresie wniosków obsługiwanych przez ARiMR,
- Agencja zrealizowała płatności na kwotę 8,71 mln zł.

Szczegółowe dane na temat pomocy finansowej w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw przedstawiono w Załączniku 2.2. Tabela 1.

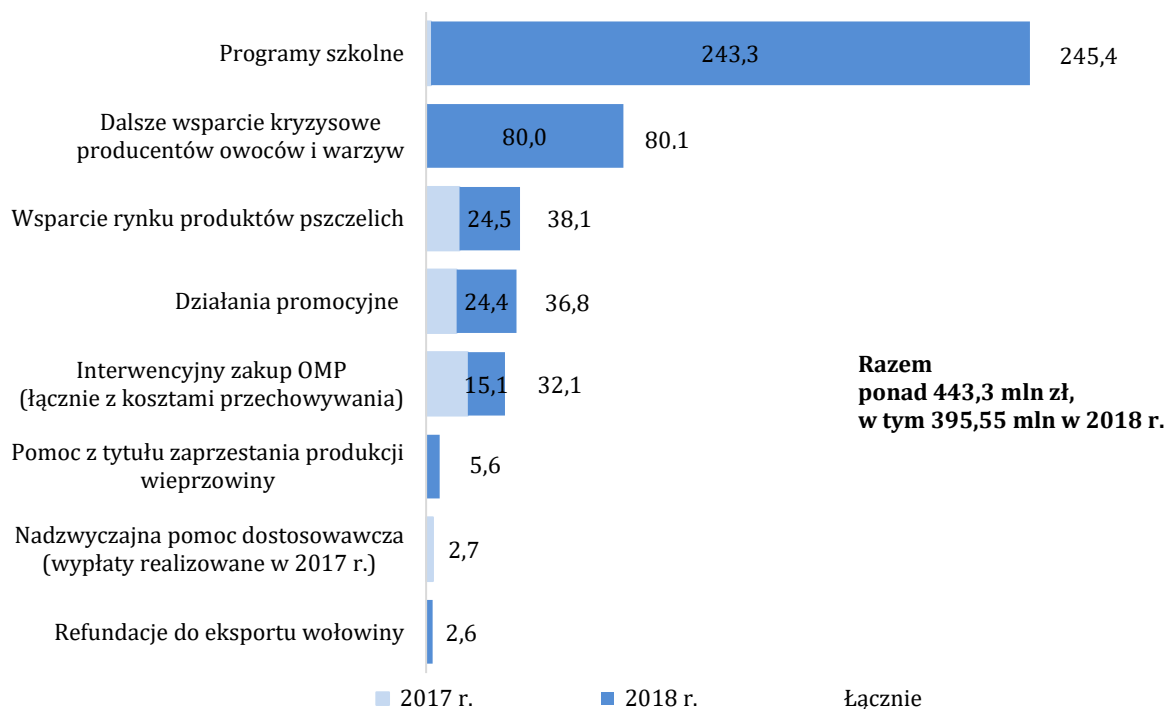
2.2 Realizacja mechanizmów w ramach wspólnej organizacji pozostałych rynków rolnych

Zgodnie z obowiązującym od 1 września 2017 r. podziałem kompetencji, ARiMR realizuje wszystkie płatności w ramach wspólnej organizacji rynków rolnych. Jednocześnie jest instytucją wdrażającą mechanizmy WORR, które mają na celu zapobieganie zakłóceniom i sytuacjom kryzysowym na rynkach rolnych oraz wspieranie integracji producentów rolnych. Pozostałe mechanizmy wspólnej organizacji rynków rolnych przejęte przez Agencję wdrażane są przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na zasadzie zadań delegowanych przez ARiMR. Od 1 września 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. w ramach mechanizmów wdrażanych przez ARiMR i delegowanych do KOWR Agencja wypłaciła łącznie ponad 443,3 mln zł, w tym w 2018 r. wypłacono 395,55 mln zł (Wykres 12).

---

⁶ W tym 3 wnioski o przyznanie pomocy przejęte z ARR.

Wykres 12. Wsparcie udzielone od 1.09.2017 r. do 31.12.2018 r. w ramach wspólnej organizacji pozostałych rynków rolnych (łącznie z płatnościami wynikającymi z zadań delegowanych do KOWR), w podziale na grupy mechanizmów, w mln zł (bez podatku VAT), wg stanu na 31.12.2018 r.

Realizacja mechanizmów rynkowych wdrażanych przez ARiMR

W 2018 r. ARiMR wdrażała następujące instrumenty pomocowe:

■ Administrowanie rozdysponowaniem owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży – mechanizm niefinansowy

W zakresie administrowania rozdysponowaniem owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży ARiMR realizuje następujące działania:

- uznawanie jednostki organizacyjnej za organizację charytatywną uprawnioną do dystrybucji otrzymanych od organizacji producentów i ich zrzeszeń owoców oraz warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży;
- przyznawanie innej jednostce organizacyjnej (np. szkole, szpitalowi, domowi opieki itp.) lub osobie fizycznej uprawnień do otrzymania od organizacji producentów i ich zrzeszeń bezpłatnie owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży;
- prowadzenie rejestru podmiotów, o których mowa powyżej;
- administrowanie sposobem zagospodarowania owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży, działania dotyczące zezwolenia uznanym organizacjom producentów i ich zrzeszeniom na rozdysponowanie owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży, w zakresie określonym w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu⁷.

⁷ Ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (Dz. U. z 2018 r., poz. 1131 z późn. zm.).

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. ARiMR wydała 117 decyzji w sprawie przyznania innej jednostce organizacyjnej lub osobie fizycznej uprawnienia do otrzymania bezpłatnie owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży.

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. w Rejestrze uznanych organizacji charytatywnych i innych uprawnionych jednostek oraz osób fizycznych prowadzonym przez Prezesa ARiMR znajdowało się łącznie 6 549 podmiotów, w tym:

- 177 jednostek organizacyjnych uznanych za organizacje charytatywne uprawnione do dystrybucji otrzymanych od organizacji producentów i ich zrzeszeń owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży;
- 6 372 inne jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne uprawnione do otrzymania od organizacji producentów i ich zrzeszeń bezpłatnie owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży.

ARiMR administruje zagospodarowaniem owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży poprzez udzielanie zezwolenia uznanym organizacjom producentów lub ich zrzeszeniom na przekazanie w ramach bezpłatnej dystrybucji lub innego przeznaczenia produktów na rzecz uznanych organizacji charytatywnych i uprawnionych innych jednostek lub osób fizycznych. Prezes ARiMR w 2018 r. wydał 34 decyzje w sprawie zezwolenia organizacjom producentów na rozdysponowanie owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży. Wśród podopiecznych uznanych organizacji charytatywnych oraz uprawnionych innych jednostek organizacyjnych lub osób fizycznych łącznie rozdysponowano 575 ton produktów.

■ **Dalsze wsparcie kryzysowe producentów owoców i warzyw (V i VI transza pomocy)**

W celu łagodzenia negatywnych skutków wprowadzenia przez Rosję embarga na wybrane produkty pochodzące z UE, Komisja Europejska umożliwiła udzielenie wsparcia producentom owoców i warzyw w ramach tymczasowego wsparcia kryzysowego producentów owoców i warzyw. Mechanizm funkcjonuje od sierpnia 2014 r.

W 2018 r. Komisja Europejska umożliwiła udzielenie wsparcia producentom owoców w ramach kontynuacji tymczasowego wsparcia kryzysowego producentów owoców i warzyw (VI transza pomocy). Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r.⁸, zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 2017/1165⁹ umożliwiającym krajom członkowskim wypłatę pomocy finansowej w ramach VI transzy tymczasowego wsparcia dla producentów owoców, Polsce przysługiwała pomoc finansowa do 77,5 tys. ton łącznie jabłek i gruszek, 0,5 tys. ton brzoskwiń oraz 0,4 tys. ton śliwek. Owoce można było wycofać z rynku przeznaczając na bezpłatną dystrybucję oraz na inne przeznaczenie, tj.: na paszę (np. dla zwierząt w zoo lub dla kół łowieckich) i biogaz.

Odbiorcami owoców i warzyw wycofywanych przez producentów w ramach mechanizmu „Dalsze wsparcie kryzysowe producentów owoców” mogły być podmioty wpisane do Rejestru uznanych organizacji charytatywnych i innych uprawnionych jednostek oraz osób fizycznych oraz biogazownie wpisane do Rejestru przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się

---

⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie realizacji przez ARiMR zadań związanych z ustanowieniem tymczasowych nadzwyczajnych środków wsparcia dla producentów niektórych owoców w związku z kontynuacją zakazu ich przywozu z Unii Europejskiej do Federacji Rosyjskiej (Dz. U. z 2018 r., poz. 82).

⁹ Rozporządzenie z dnia 20 kwietnia 2017 r. ustanawiające tymczasowe nadzwyczajne środki wsparcia producentów niektórych owoców (Dz. Urz. UE L 170 z 01.07.2017).

wytwarzaniem biogazu rolniczego prowadzonego przez Dyrektora Generalnego KOWR. Uznana organizacja charytatywna musiała dodatkowo posiadać status organizacji pożytku publicznego.

W ramach VI transzy mechanizmu producenci owoców złożyli 4 697 wniosków o przyznanie wsparcia. Operacjami wycofano 45,2 tys. ton jabłek i gruszek (58% limitu dla tej grupy produktów). Wycofane produkty w 100% zostały przeznaczone na bezpłatną dystrybucję.

Kwota wsparcia wypłacona producentom w 2018 r., tj. w ramach VI transzy wyniosła ponad 80,0 mln zł. Płatności uzyskało 17 organizacji producentów owoców i warzyw realizujących programy operacyjne oraz 4 166 producentów nie będących członkami organizacji producentów realizujących programy operacyjne, tj. łącznie 4 183 podmioty. Łącznie z kwotą wypłaconą przez ARiMR w ramach postępowań odwoławczych od decyzji I instancji prowadzonych przez ARiMR od 1 września 2017 r., dotyczących V transzy pomocy (90,5 tys. zł) od dnia przejścia mechanizmu z ARR, ARiMR wypłaciła ponad 80,1 mln zł.

■ **Pomoc z tytułu zaprzestania produkcji wieprzowiny dla posiadaczy świń utrzymujących nie więcej niż 50 świń**

Od połowy grudnia 2017 r. ARiMR realizowała zadania wynikające z rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2017/1536 z dnia 11 września 2017 r. w sprawie środka nadzwyczajnego w formie pomocy gospodarstwom utrzymującym nie więcej niż 50 świń i znajdującym się na określonych obszarach Polski w przypadku wstrzymania produkcji wieprzowiny z powodu nowych wymagań związanych z afrykańskim pomorem świń¹⁰ oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem środka nadzwyczajnego polegającego na udzieleniu pomocy posiadaczom świń utrzymującym nie więcej niż 50 świń¹¹.

Wnioski o udzielenie pomocy beneficjenci mogli składać od 15 grudnia 2017 r. do 14 sierpnia 2018 r. do biur powiatowych ARiMR właściwych ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę posiadacza świń ubiegającego się o pomoc. W ramach naboru do biur powiatowych ARiMR wpłynęły 1 584 wnioski, w tym w 2018 r. – 1 578 wniosków.

Po rozpatrzeniu złożonych wniosków 1 445 beneficjentom wypłacono pomoc w łącznej kwocie około 5,6 mln zł, w odniesieniu do ponad 19,3 tys. świń, w tym ponad 2,2 tys. prosiąt o masie do 20 kg oraz 17,1 tys. innych świń. Pomoc w ramach mechanizmu została wypłacona beneficjentom do 19 września 2018 r.

Realizacja mechanizmów rynkowych delegowanych do KOWR

■ **Programy szkolne**

Od 1 września 2017 r. ARiMR realizowała płatności w ramach programów szkolnych „Mleko w szkole” (program realizowany w latach szkolnych 2004/2005–2016/2017) oraz „Owoce i warzywa w szkole” (program realizowany w latach szkolnych 2009/2010–2016/2017). Od roku szkolnego 2017/2018 programy te zostały zastąpione jednym „Programem dla szkół”, obejmującym komponent owocowo-warzywny i mleczny. Celem „Programu dla szkół” jest promowanie wśród dzieci zdrowej diety i wspieranie kształtowania zdrowych nawyków żywieniowych przez finansowanie dostaw

---

¹⁰ Dz. Urz. UE L 234 z 12.09.2017, str. 1.

¹¹ Dz.U. z 2017 r., poz. 2272.

owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych, a także wspierających działań edukacyjnych. Program podlega regularnemu monitoringowi oraz ocenie skuteczności. Koszty oceny oraz promocji programu również są finansowane ze środków UE.

W Polsce grupą docelową programu są dzieci z klas I–V szkół podstawowych, ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz klas I–II ogólnokształcących szkół baletowych. W ciągu trzech pierwszych semestrów realizacji programu, w każdym semestrze i komponencie uczestniczyło 12,3–12,7 tys. szkół oraz 1,77–1,85 mln dzieci, a także 104–109 dostawców owoców, warzyw i soków i 121–126 dostawców mleka i przetworów mlecznych.

W 2018 r., na realizację „Programu dla szkół”, ARiMR wypłaciła 241,3 mln zł, w tym na komponent owocowo-warzywny 129,0 mln zł, a na komponent mleczny 112,3 mln zł. Łącznie z rozliczeniem dwóch zakończonych programów szkolnych w 2018 r. ARiMR wypłaciła ponad 243,3 mln zł, a od 1 września 2017 r. – około 245,4 mln zł (bez podatku VAT).

■ **Wsparcie rynku produktów pszczelich**

Dofinansowywanie przez Komisję Europejską działań państw członkowskich na rynku produktów pszczelich podyktowane jest potrzebą rozwoju terenów wiejskich, ujednoczenia warunków produkcji i zbytu produktów pszczelich, utrzymania równowagi ekologicznej, zapobiegania rozdrobnieniu produkcji i handlu miodem, zwalczania choroby pszczoł (warrozy) oraz równoważenia popytu na miód z jego podażą. Dofinansowaniem mogą być objęte: zakup sprzętu pszczelarskiego, przeprowadzenie szkoleń, zakup leków do zwalczania warrozy, zakup urządzeń do prowadzenia gospodarki wędrowniej, analizy jakości miodu, a także zakup matek, pakietów i odkładów pszczelich. Refundacji podlegają (w zależności od kierunku wsparcia) całkowite lub częściowe koszty netto poniesione na realizację działań określonych w decyzji wykonawczej KE przez podmioty uprawnione, tj.: związki i spółdzielnie pszczelarskie, stowarzyszenia i zrzeszenia pszczelarzy, grupy producentów rolnych w zakresie działalności pszczelarskiej oraz organizacje producentów. Współfinansowanie z budżetu UE może stanowić do 50% wydatkowanych środków.

W 2018 r. do KOWR złożono 389 wniosków o refundację kosztów działań zrealizowanych w sezonie 2017/2018 oraz 377 projektów realizacji działań w sezonie 2018/2019. Do końca 2018 r. w odniesieniu do sezonu 2018/2019 zawarto 39 umów. Końcowymi odbiorcami wsparcia rynku produktów pszczelich są gospodarstwa pasieczne posiadające weterynaryjny numer identyfikacyjny lub pasieki wpisane do rejestrów prowadzonych przez powiatowych lekarzy weterynarii. W 2018 r. na wsparcie rynku produktów pszczelich ARiMR wypłaciła około 24,5 mln zł, a od 1 września 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. – 38,1 mln zł.

■ **Interwencja na rynkach rolnych**

Działania interwencyjne przejęte przez ARiMR delegowane do KOWR obejmują: interwencyjny zakup i sprzedaż oraz dopłaty do prywatnego przechowywania określonego asortymentu produktów mleczarskich, zbóż i innych produktów rolno-spożywczych zgodnie z prawodawstwem UE¹². Mają one na celu stabilizowanie sytuacji na poszczególnych rynkach rolnych. Zakres realizowanych działań interwencyjnych jest uzależniony od sytuacji rynkowej i decyzji KE. W 2018 r., z uwagi na sytuację rynkową i relacje cen rynkowych do cen interwencyjnych, zakupy interwencyjne nie były realizowane. ARiMR kontynuowała jednak

---

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007, z późn. zm.

płatności wynikające z realizacji wniosków na zakup odtłuszczonego mleka w proszku (OMP) na zapasy interwencyjne złożonych w 2017 r. Łącznie na zakup i przechowywanie OMP na zapasach interwencyjnych w 2018 r. ARiMR wypłaciła ponad 15,1 mln zł, w tym 6,5 mln zł na zakup i 8,6 mln zł na przechowywanie, a od 1 września 2017 r. do końca 2018 r. – około 32,1 mln zł, w tym 19,9 mln zł na zakup i 12,2 mln zł na przechowywanie. Wymienione kwoty nie zawierają podatku VAT.

Z uwagi na realizowaną w 2018 r. sprzedaż OMP z zapasów interwencyjnych według stanu na 31 grudnia 2018 r. w 8 autoryzowanych magazynach znajdowało się około 8,2 tys. ton OMP.

■ **Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych**

W 2018 r. KOWR zawarł 1 umowę na realizację kampanii pt. „Mięso o europejskiej jakości” oraz kontynuował realizację działań w ramach 10 programów informacyjnych i/lub promocyjnych, na które umowy podpisano w latach wcześniejszych.

W 2018 r. złożono do KOWR łącznie 21 wniosków o dopłaty, z tego 11 wniosków o dopłaty częściowe, 9 wniosków o dopłaty końcowe (wypłaty salda) i jeden wniosek o płatność okresową. Zweryfikowano 26 wniosków o dopłaty (18 wniosków złożonych w 2018 r. i 8 wniosków złożonych w IV kwartale 2017 r.). ARiMR wypłaciła wsparcie finansowe w wysokości ponad 24,4 mln zł.

Od 1 września 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. za realizację programów informacyjnych i/lub promocyjnych ARiMR łącznie wypłaciła około 36,8 mln zł.

■ **Administrowanie handlem zagranicznym towarami rolno-spożywczymi**

Działania realizowane w ramach tego mechanizmu w 2018 r. pozwalały na bieżące monitorowanie, we współpracy z agencjami płatniczymi innych państw członkowskich UE, wolumenu towarów rolno-spożywczych przywożonych i wywożonych na/z terytorium UE, poprzez wydawanie i rozliczanie pozwoleń na wywóz lub przywóz, w tym w ramach kontyngentów taryfowych.

Od 1 września 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. w ramach regulacji handlu zagranicznego, KOWR wydał ogółem 1 198 pozwoleń/wyciągów, w tym w 2018 r. – 897 pozwoleń/wyciągów. Pozwolenia dotyczyły:

- przywozu bez preferencji – 753 pozwolenia, w tym w 2018 r. – 558 pozwoleń,
- wywozu bez refundacji – 232 pozwolenia, w tym w 2018 r. – 173 pozwolenia,
- kontyngentów przywozowych – 139 pozwoleń/wyciągów, w tym w 2018 r. – 119 pozwoleń/wyciągów,
- przywozu preferencyjnego (po obniżonych stawkach celnych) – 42 pozwolenia, w tym w 2018 r. – 32 pozwolenia,
- kontyngentu wywozowego – 32 pozwolenia/wyciągi, w tym w 2018 r. – 15 pozwoleń/wyciągów.

Ze względu na zerowy poziom stawek refundacji wywozowych nie wydawano pozwoleń na wywóz z refundacją, a wypłaty refundacji dotyczyły jedynie rozliczeń z lat wcześniejszych. W 2018 r. ARiMR zrealizowała płatności na kwotę 2,6 mln zł w odniesieniu do 305 decyzji o wypłacie refundacji do wywozu 3,2 tys. ton mięsa wołowego do Turcji, które dotyczyły rozliczenia wniosków o refundację z roku gospodarczego 2012/2013 i wcześniejszych lat.

■ Pozostałe mechanizmy rynkowe delegowane do KOWR

Pozostałe mechanizmy rynkowe delegowane do KOWR mają charakter niefinansowy i nie wiążą się z wypłatą środków przez ARiMR. W 2018 r. były to:

- Monitorowanie produkcji oraz opłaty na rynku cukru, w ramach którego w 2018 r. KOWR realizował rozliczenia wykorzystania produkcji pozakwotowej z roku gospodarczego 2016/2017, który, w związku ze zniesieniem systemu kwotowania produkcji cukru, był ostatnim rokiem funkcjonowania mechanizmu;
- Monitorowanie produkcji na rynku cukru, w ramach którego kontynuowane były działania związane z monitorowaniem produkcji, stanu zapasów i obrotu cukrem oraz izoglukozą wytworzonych przez każdego producenta w danym roku gospodarczym oraz cen sprzedaży cukru;
- Przetwarzanie cukru przemysłowego. Do końca roku gospodarczego 2016/2017 mechanizm był jednym ze sposobów zagospodarowania cukru i izoglukozy wyprodukowanych ponad przyznane producentom kwoty produkcyjne. W związku ze zniesieniem systemu kwotowania w 2018 r. KOWR realizował jedynie działania kontrolne i sprawozdawcze;
- Dywersyfikacja przemysłu cukrowniczego. W zakresie mechanizmu KOWR przekazał do ARiMR dokumentację windykacyjną;
- Rafinacja cukru przywiezionego spoza UE. W ramach mechanizmu monitorowano dokonanie przez przedsiębiorców w wymaganym terminie rafinacji cukru przywiezionego spoza UE z przeznaczeniem do rafinacji. W przypadku niewywiązania się przedsiębiorcy z określonych przepisami obowiązków na przedsiębiorcę nakładana jest opłata, którą zobowiązany jest wnieść na wydzielony rachunek ARiMR;
- Administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina. Mechanizm obejmuje prowadzenie ewidencji producentów i przedsiębiorców produkujących wino (przeznaczone do wprowadzenia do obrotu) z winogron pochodzących z upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gromadzenie danych o zbiorach winogron, produkcji i zapasach wina oraz o ilości wina wprowadzonego do obrotu. KOWR kontroluje także czy producenci i przedsiębiorcy wpisani do ewidencji spełniają kryteria uzyskania wpisu do ewidencji oraz czy dane z deklaracji są zgodne z rejestrami prowadzonymi przez te podmioty.

Szczegółowe dane na temat wsparcia finansowego w ramach wspólnej organizacji pozostałych rynków rolnych przedstawiono w Załączniku 2.2., Tabele 2–3.

3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 został opracowany na podstawie aktów prawnych Unii Europejskiej, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz aktów

delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej.

Podstawą prawną funkcjonowania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w Polsce w 2018 r. była ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r., poz. 562 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2018 r., poz. 140). Szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy regulują odpowiednie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zatwierdzony przez Komisję Europejską 12 grudnia 2014 r.¹³ jest dokumentem określającym zakres i formę wsparcia obszarów wiejskich w Polsce w okresie programowania w latach 2014–2020. Program wpisuje się w całościowy system polityki rozwoju kraju i strategię wykorzystania środków unijnych na rzecz realizacji wspólnych dla UE celów określonych w unijnej strategii „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych danego państwa członkowskiego. Głównymi celami PROW 2014–2020 są poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Program realizuje sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020 oraz Pomoc techniczną, a mianowicie:

1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmiany klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
6. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

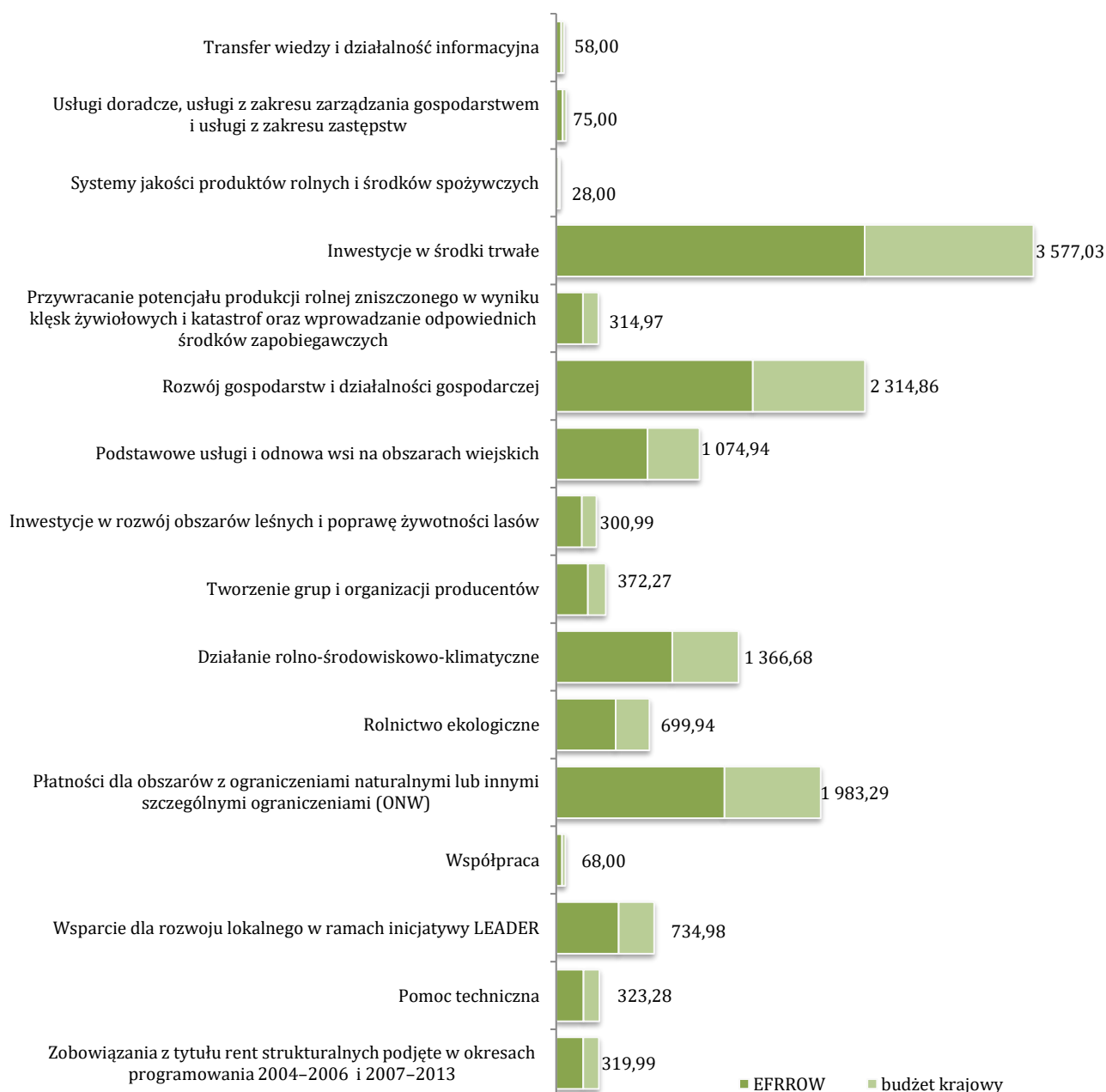
---

¹³ W 2018 r. obowiązywał Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z 18 kwietnia 2017 r., z 15 czerwca i 23 października 2018 r.

Budżet przeznaczony na realizację PROW 2014–2020 wynosi ponad 13,6 mld euro (z tego środki UE (EFRROW) – 8,7 mld euro, krajowe środki publiczne – 4,9 mld euro) (Wykres 13). W ramach wydatków EFRROW finansowane są także zobowiązania z PROW 2004–2006 oraz zobowiązania z PROW 2007–2013.

Instytucją Zarządzającą PROW 2014–2020, zgodnie z ustawą o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW¹⁴, jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ARiMR wdraża większość działań objętych PROW 2014–2020 i jako akredytowana agencja płatnicza realizuje płatności dla wszystkich działań PROW 2014–2020.

Wykres 13. Budżet przeznaczony na realizację PROW 2014–2020, wg działań, wg stanu na 31.12.2018 r., w mln euro

Źródło: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

¹⁴ Art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW (Dz. U. z 2017 r., poz. 562, z późn. zm.).

W 2018 r. w ramach PROW 2014–2020 uruchomiono 24 nabory wniosków o przyznanie pomocy (Tabela 5):

Tabela 5. Nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach działań/poddziałania/typów operacji PROW 2014–2020, uruchomione w 2018 r.

Kod	Działanie/poddziałanie/typ operacji	Data naboru wniosków
Działania wdrażane przez ARiMR		
M01	Transfer wiedzy i działalność informacyjna	27.11.2017 r. do 10.01.2018 r.
1.1	Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności	- pierwszy nabór
M02	Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw	26.01.2018 r. do 17.04.2018 r.
2.1	Wsparcie korzystania z usług doradczych	- pierwszy nabór
M04	Inwestycje w środki trwałe	
4.1	Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych	
	4.1.1 Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych ¹⁵	28.12.2018 r. do 25.02.2019 r. - drugi nabór
	4.1.3 Modernizacja gospodarstw rolnych	19.02.2018 r. do 20.03.2018 r. - czwarty nabór 28.06.2018 r. do 27.07.2018 r. - piąty nabór
4.2	Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój	30.03.2018 r. do 29.04.2018 r. - piąty nabór
M05	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	2.01.2018 r. do 31.01.2018 r. - drugi nabór
5.1	Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof	5.11.2018 r. do 4.12.2018 r. - trzeci nabór
M06	Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej	
6.1	Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników Premie dla młodych rolników	29.06.2018 r. do 30.07.2018 r. - czwarty nabór
6.2	Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	15.10.2018 r. do 13.11.2018 r. - trzeci nabór

¹⁵ W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN (...) (Dz. U. poz. 2317) została wprowadzona zmiana typu operacji na Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

6.3	Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw Restrukturyzacja małych gospodarstw	18.06.2018 r. do 17.07.2018 r. - trzeci nabór
6.5	Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	28.09.2018 r. do 27.10.2018 r. - trzeci nabór
M08	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów	15.03.2018 r. do 10.07.2018 r. - wnioski premiowe Kampania 2018 15.03.2018 r. do 10.07.2018 r. - zobowiązania PROW 2007-2013 Kampania 2018 1.06.2018 r. do 16.07.2018 r. - zobowiązania PROW 2004-2006 Kampania 2018 1.06.2018 r. do 31.07.2018 r. - wsparcie na zalesienie Kampania 2018
M09	Tworzenie grup producentów i organizacji producentów	30.07.2018 r. do 14.09.2018 r. - trzeci nabór 15.11.2018 r. do 21.12.2018 r. - czwarty nabór
M10	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	15.03.2018 r. do 10.07.2018 r. - czwarty nabór
M11	Rolnictwo ekologiczne	15.03.2018 r. do 10.07.2018 r. - czwarty nabór
M13	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)	15.03.2018 r. do 10.07.2018 r. - czwarty nabór
M16	Współpraca	16.11.2018 r. do 14.01.2019 r. - drugi nabór

Działania wdrażane przez inne podmioty

M03	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	
3.1	Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości	27.11.2018 r. do 28.12.2018 r. - czwarty nabór
M07	Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	
7.4	Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury 7.4.1 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej	Terminy naboru wniosków są ustalane przez poszczególne SW. Pierwsze nabory zostały uruchomione 7.02.2018 r.
7.6	Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej 7.6.1 Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	Terminy naboru wniosków są ustalane przez poszczególne SW. Pierwsze nabory zostały uruchomione 7.02.2018 r.

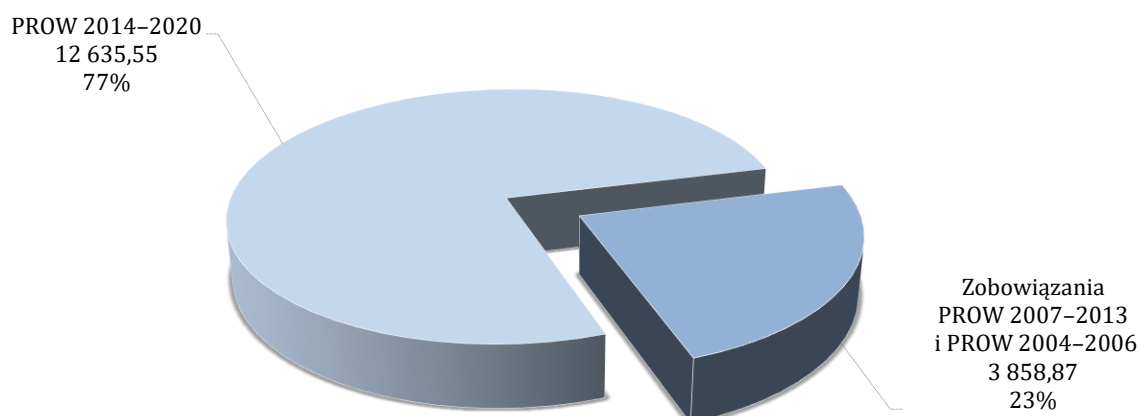
Ogółem w ramach PROW 2014–2020 do 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 3 520 816 wniosków o przyznanie pomocy finansowej, w tym w 2018 r. złożono 889 535 wniosków,
- zawarto 3 138 720 umów/wydano decyzji, w tym w 2018 r. zawarto 980 317¹⁶ umów/wydano decyzji,
- zrealizowano płatności dla około 935,2 tys. różnych beneficjentów na łączną kwotę 16 494,42 mln zł, w tym (Wykres 14):
  - ✓ z tytułu zobowiązań z PROW 2014–2020 – 12 635,55 mln zł,
  - ✓ z tytułu zobowiązań z PROW 2007–2013 – 3 033,12 mln zł,
  - ✓ z tytułu zobowiązań z PROW 2004–2006 – 825,75 mln zł.

W 2018 r. ARiMR wypłaciła dla 701,2 tys. różnych beneficjentów łączną kwotę 7 352,65 mln zł, w tym:

- ✓ z tytułu zobowiązań z PROW 2014–2020 – 6 832,51 mln zł,
- ✓ z tytułu zobowiązań z PROW 2007–2013 – 470,97 mln zł,
- ✓ z tytułu zobowiązań z PROW 2004–2006 – 49,17 mln zł.

Wykres 14. Struktura płatności zrealizowanych w ramach PROW 2014–2020 (w mln zł i w %), narastająco do 31.12.2018 r.

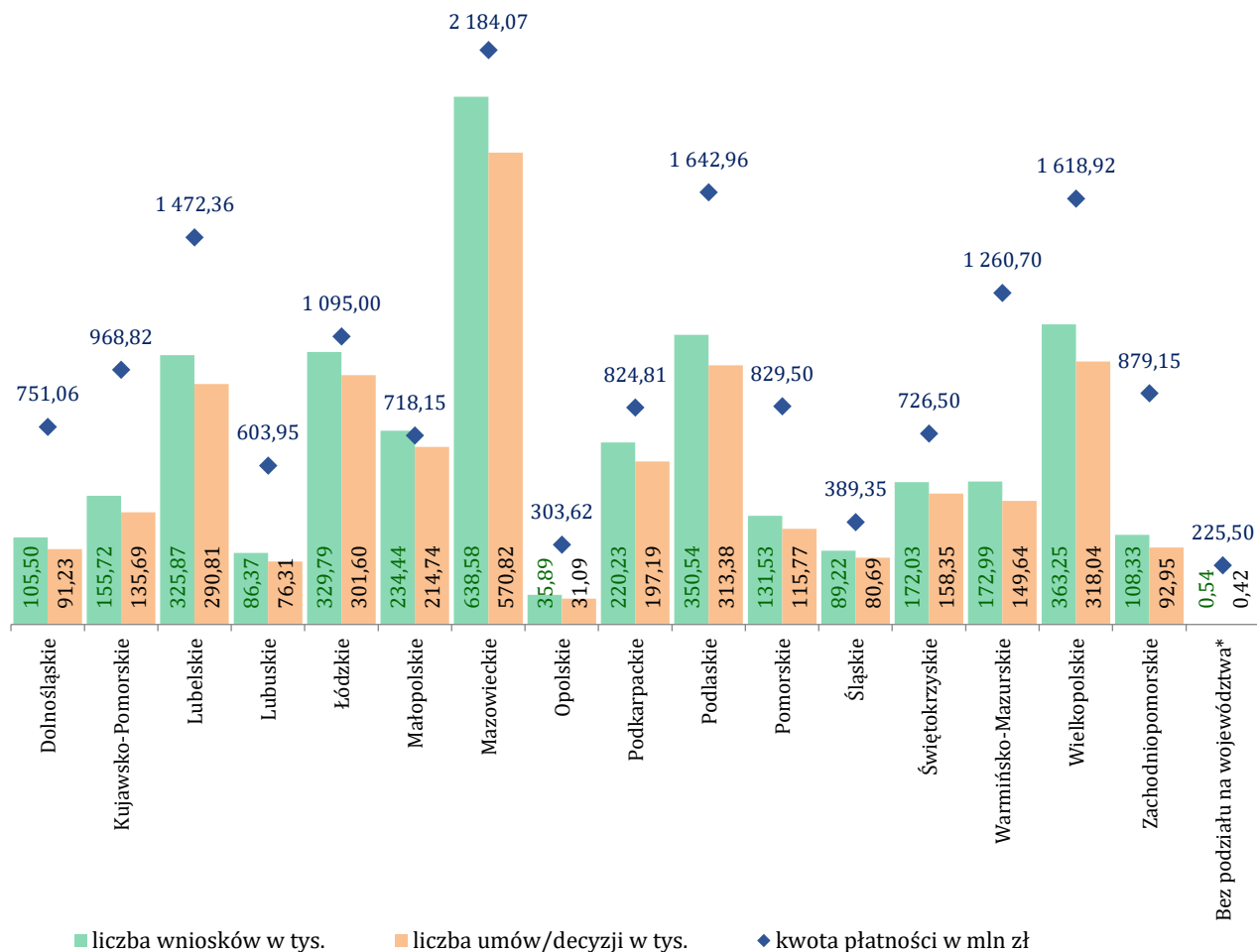

Najwyższe łączne kwoty zrealizowanych płatności przypadły na województwo mazowieckie – 2 184,1 mln zł (13,2% kwoty zrealizowanych płatności w ramach Programu), podlaskie – 1 643,0 mln zł (10,0%) i wielkopolskie – 1 618,9 mln zł (9,8%), a najniższe na województwo opolskie – 303,6 mln zł (1,8%) i śląskie – 389,4 mln zł (2,4%) (Wykres 15).

¹⁶ Na podstawie przyrostu w stosunku do roku poprzedniego (dotyczy wszystkich działań/poddziałów/typów operacji). Wyliczenia uwzględniają rezygnacje wnioskodawców z realizacji operacji/przyznanej pomocy po wcześniejszym podpisaniu umowy/wydaniu decyzji.

Wykres 15. Liczba złożonych wniosków (w tys.), zawartych umów/wydanych decyzji (w tys.) oraz kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) w ramach PROW 2014–2020, wg województw, narastająco do 31.12.2018 r

*złożone wnioski i zawarte umowy dotyczą poddziałania 2.3 Wsparcie na szkolenia doradców i Pomocy technicznej, a płatności dotyczą Pomocy technicznej.

4.1 Realizacja działań PROW 2014–2020 wdrażanych przez ARiMR

■ Działanie M01 – Transfer wiedzy i działalność informacyjna

Poddziałanie M1.1 – Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności

Pomoc w ramach poddziałania Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności przeznaczona jest na szkolenia ukierunkowane na rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych rolników oraz właścicieli lasów w zakresie związanym z prowadzeniem działalności rolniczej oraz leśnictwem. Kształcenie prowadzone jest w formie kursów, szkoleń lub warsztatów.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 27 listopada 2017 r. do 10 stycznia 2018 r., w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęło 96 wniosków na kwotę 26,3 mln zł (wszystkie wnioski wpłynęły w 2018 r.),
- zawarto 24 umowy na kwotę 8,6 mln zł.

Do końca 2018 r. w ramach poddziałania nie zrealizowano żadnych płatności.

■ **Działanie M02 – Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw**
Poddziałanie M2.1 – Wsparcie korzystania z usług doradczych

Pomoc w ramach poddziałania Wsparcie korzystania z usług doradczych skierowana jest do podmiotów świadczących usługi doradcze na rzecz rolników lub właścicieli lasów. Realizowane usługi doradcze dostosowywane są do indywidualnych potrzeb i mają na celu poprawienie wyników gospodarczych, ułatwienie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw oraz zróżnicowanie produkcji rolnej przez rolników i właścicieli lasów.

ARiMR opublikowała 24 stycznia 2018 r. ogłoszenie o zamówieniu publicznym na wyłonienie podmiotów świadczących usługi doradcze w ramach poddziałania. Oferty można było składać od 26 stycznia do 17 kwietnia 2018 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego wpłynęły 63 oferty na kwotę 180,1 mln zł i zawarto 53 umowy na kwotę 151,3 mln zł.

Do końca 2018 r. w ramach poddziałania nie zrealizowano żadnych płatności.

■ **Działanie M02 – Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw**
Poddziałanie M2.3 – Wsparcie dla szkolenia doradców

Pomoc w ramach poddziałania Wsparcie dla szkolenia doradców przeznaczona jest na doskonalenie zawodowe doradców, z zakresu którego świadczone będą usługi doradcze dla rolników i właścicieli lasów.

Agencja opublikowała 8 sierpnia 2017 r. ogłoszenie o zamówieniu publicznym na wyłonienie beneficjenta poddziałania. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego do końca 2018 r. zostały podpisane 3 umowy zgodnie ze złożonymi ofertami na kwotę 0,42 mln zł (umowy zawarto w 2017 r.). W 2018 r. ARiMR wypłaciła dla 2 beneficjentów 251,4 tys. zł.

W ramach zakończonych operacji przeprowadzono 5 szkoleń, w których uczestniczyło 101 doradców rolnych.

■ **Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe**
Poddziałanie M4.1 – Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych
Typ operacji – Modernizacja gospodarstw rolnych

Pomoc ma na celu zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w obszarach:

- rozwój produkcji psziąt – obszar a,
- rozwój produkcji mleka krowiego – obszar b,
- rozwój produkcji bydła mięsnego – obszar c,
- inne operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu, zwiększeniem skali, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu – obszar d.

Do końca 2018 r. przeprowadzono pięć naborów wniosków, w tym 2 nabory w 2018 r.:

- od 19 października do 17 listopada 2015 r. (obszar a, b, c);
- od 31 marca do 29 kwietnia 2016 r. (obszar a, b, c, d);
- od 29 czerwca do 28 lipca 2017 r. (obszar a, b, c);

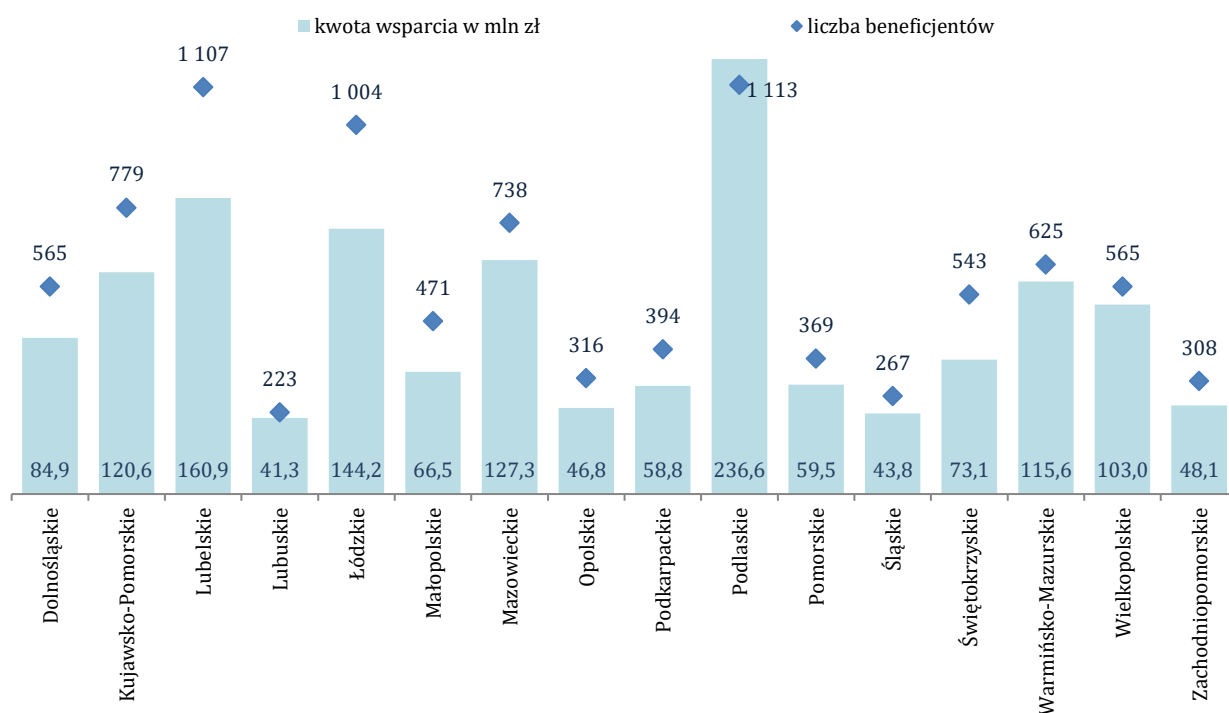
- od 19 lutego do 20 marca 2018 r. (obszar d);
- od 28 czerwca do 27 lipca 2018 r. (obszar a, b, c).

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęły 56 742 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 11,9 mld zł (w tym w naborze I wpłynęło 2 471 wniosków, w naborze II – 30 523 wnioski, w naborze III – 1 511 wniosków, w naborze IV – 21 372 wnioski, a w naborze V – 865 wniosków),
- zawarto 14 553 umowy na kwotę blisko 3,1 mld zł (w tym: w ramach naboru przeprowadzonego w 2015 r. zawarto 1 073 umowy, w ramach naboru przeprowadzonego w 2016 r. – 12 068 umów, w ramach naboru przeprowadzonego w 2017 r. – 624 umowy, w ramach naboru przeprowadzonego w 2018 r. w obszarze d zawarto 788 umów),
- wypłacono dla 9 387 beneficjentów ponad 1,5 mld zł, w tym w 2018 r. wypłacono dla 6 965 beneficjentów blisko 1,1 mld zł.

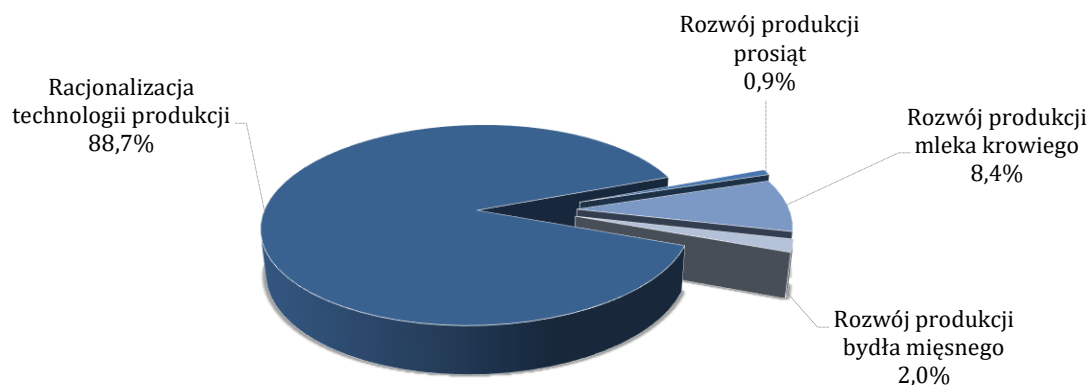
Największe kwoty wypłacono w województwie podlaskim (236,6 mln zł), lubelskim (160,9 mln zł) i łódzkim (144,2 mln zł), a najmniejsze w województwie lubuskim (41,3 mln zł), śląskim (43,8 mln zł) i opolskim (46,8 mln zł) (Wykres 16).

Wykres 16. Kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach Modernizacji gospodarstw rolnych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Do końca 2018 r. zakończono realizację 7 108 operacji. Zdecydowaną większość (88,7% operacji) stanowiły inwestycje związane z racjonalizacją technologii produkcji w gospodarstwach (Wykres 17), które w zdecydowanej większości (91,2%) należały do młodych rolników.

Wykres 17. Struktura zakończonych operacji, wg kierunków inwestycji, wg stanu na 31.12.2018 r.

Dzięki zrealizowanym inwestycjom beneficjenci zakupili 27,3 tys. sztuk sprzętu ruchomego, w tym m. in.: 5,9 tys. narzędzi i maszyn do uprawy gleby, ponad 3,9 tys. maszyn do nawożenia, 2,4 tys. ciągników rolniczych, 2,2 tys. maszyn i urządzeń do siewu i sadzenia, 1,8 tys. przyczep transportowych, blisko 1,6 tys. maszyn do zbioru (wyłączając kombajny zbożowe) oraz zakupili 160 sztuk sprzętu komputerowego. Ponadto beneficjenci wybudowali lub zmodernizowali m. in.:

- blisko 2,0 tys. budynków produkcyjnych (44% stanowią obory),
- 180,9 tys. m² placów manewrowych,
- 52,0 tys. m² powierzchni obiektów służących do przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie,
- 46,7 tys. m³ zbiorników na gnojówkę i gnojowicę,
- 15,9 tys. m² płyt obornikowych,
- 0,6 km dróg dojazdowych

oraz założyli 915,8 ha sadów lub plantacji krzewów owocowych gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat.

■ Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe

Poddziałanie M4.1 – Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych

Typ operacji – Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000

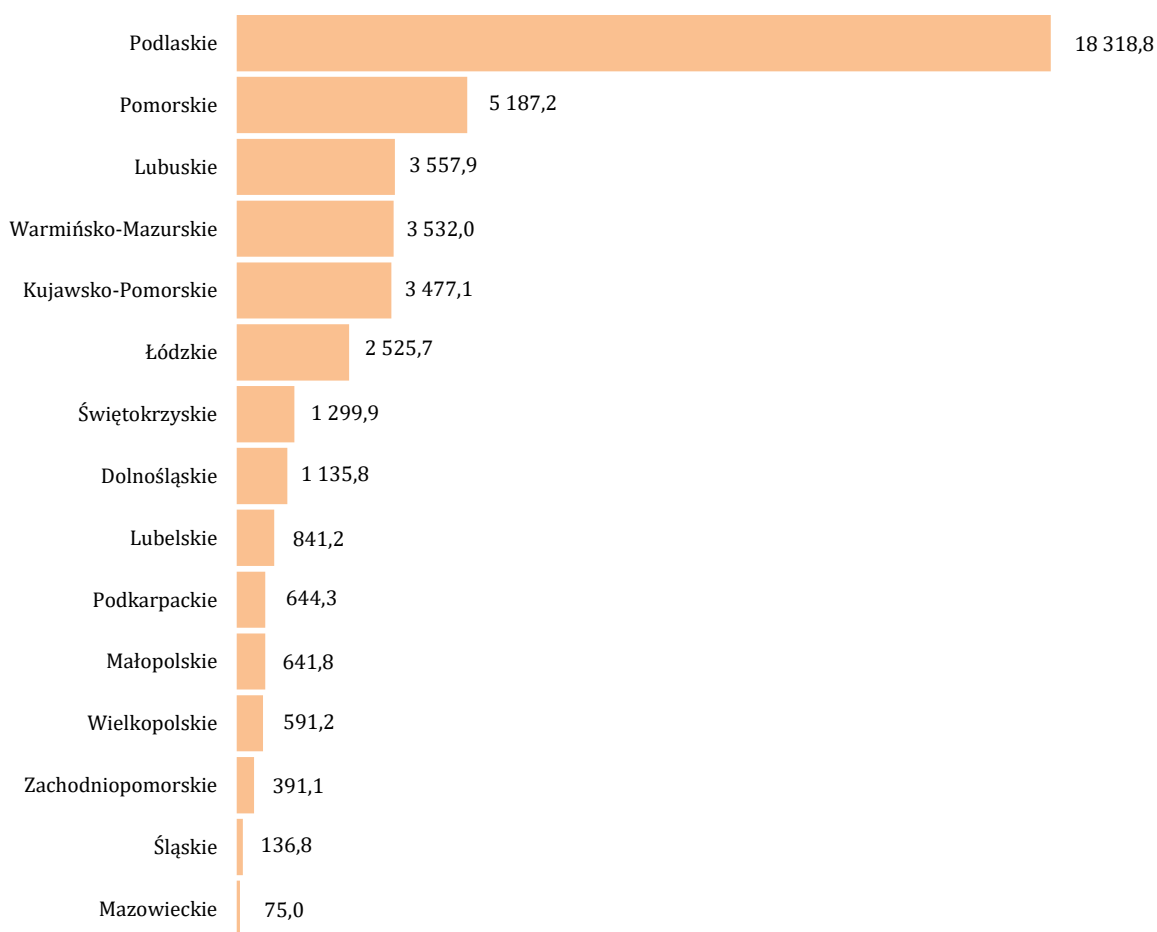
Wsparcie skierowane do rolników gospodarujących na obszarach Natura 2000 ma ułatwić producentom rolnym prowadzenie działalności rolniczej w zgodzie z podwyższonymi standardami środowiskowymi obowiązującymi na tych cennych przyrodniczo terenach. Pomoc jest przeznaczona na realizację inwestycji związanych z rolniczym wykorzystaniem łąk i pastwisk oraz produkcją zwierzęcą dotyczącą zwierząt trawożernych.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 28 września do 27 października 2017 r., w ramach którego, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęły 2 194 wnioski na kwotę 360,7 mln zł,
- zawarto 1 481 umów na kwotę 225,8 mln zł,
- wypłacono dla 379 beneficjentów około 42,4 mln zł (wszystkie płatności zostały zrealizowane w 2018 r.).

Największe kwoty wypłacono w województwie podlaskim (18,3 mln zł), pomorskim (5,2 mln zł) i lubuskim (3,6 mln zł), a najmniejsze w województwie mazowieckim (75,0 tys. zł). W opolskim nie zrealizowano płatności (Wykres 18).

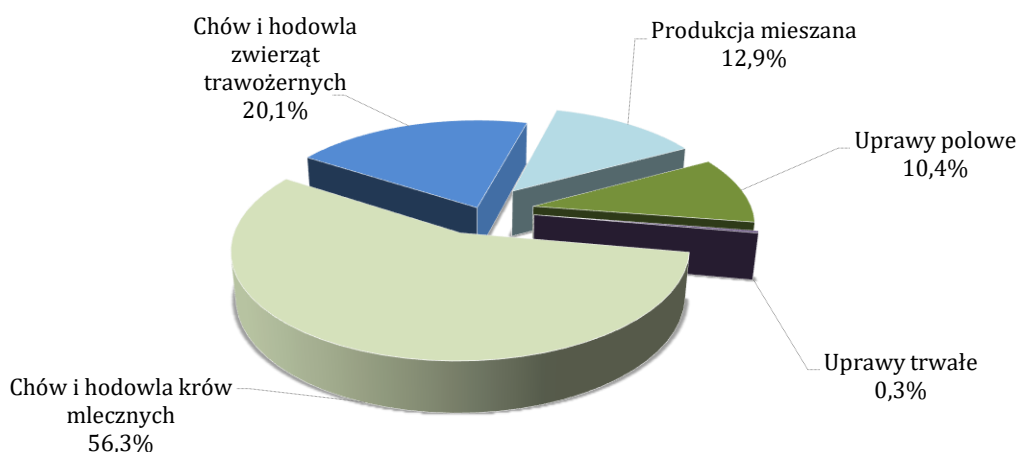
Wykres 18. Kwota zrealizowanych płatności w ramach Inwestycji w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000, w tys. zł, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Do końca 2018 r. zakończono realizację 279 operacji przyczyniających się do utrzymania i użytkowania w gospodarstwie trwałych użytków zielonych, położonych na obszarze Natura 2000 o łącznej powierzchni 5,2 tys. ha. W ramach zrealizowanych operacji 76,7% dotyczyło gospodarstw zlokalizowanych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) typu nizinnego (w strefie I i II), 18,6% operacji dotyczyło gospodarstw zlokalizowanych na obszarach zwykłych, a pozostałe 4,7% operacji zrealizowano na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) typu górskiego i obszarach ze specyficznymi utrudnieniami. Spośród wszystkich zakończonych operacji 5,0% dotyczyło producentów rolnych, którzy we wnioskach o przyznanie pomocy zadeklarowali, że prowadzą gospodarstwa ekologiczne.

Ponad połowę (51,6%) wspieranych gospodarstw stanowią gospodarstwa o powierzchni 20–50 ha, a ponad ¼ (25,4%) o powierzchni 50–100 ha. Najwięcej inwestycji (56,3%) zrealizowano w gospodarstwach, których głównym kierunkiem produkcji był chów i hodowla krów mlecznych (Wykres 19).

Wykres 19. Struktura zrealizowanych inwestycji w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000, na podstawie zrealizowanych operacji, wg kierunków produkcji, wg stanu na 31.12.2018 r.

Beneficjenci w ramach zakończonych operacji zakupili 981 sztuk sprzętu ruchomego, w tym m. in.: 391 maszyn i urządzeń do koszenia trawy lub przetrząsania lub zgrabiania skoszonej biomasy, 234 urządzenia do zbioru skoszonej biomasy, 109 maszyn do nawożenia, 71 przyczep do transportu sianokiszzonek oraz 68 maszyn i urządzeń do siewu i pielęgnacji łąk, 77 maszyn lub urządzeń do przygotowywania, składowania lub zadawania pasz oraz 5 maszyn lub urządzeń do pozyskiwania lub przechowywania mleka.

■ Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe

Poddziałanie M4.1 – Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych

Typ operacji – Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych/Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN¹⁷

W ramach Inwestycji w gospodarstwach położonych na obszarach OSN wsparcie adresowane było do gospodarstw położonych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego. Pomoc mogła być przyznana na inwestycje dostosowawcze gospodarstwa położonego na obszarze OSN i prowadzącego produkcję zwierzęcą. W ramach tej formy wsparcia beneficjenci mogli zrealizować inwestycje, które w sposób szczególny mogły przyczynić się do racjonalnego wykorzystania w gospodarstwie nawozów naturalnych, w sposób minimalizujący zanieczyszczenie wód gruntowych.

W ramach Inwestycji mających na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych wsparcie można otrzymać na inwestycje zapewniające dostosowanie gospodarstwa do wymagań określonych w Programie działań, które dotyczą warunków przechowywania nawozów naturalnych wyprodukowanych w gospodarstwie lub kiszzonek, lub doposażenie gospodarstwa w urządzenia do aplikowania nawozów naturalnych.

¹⁷ Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN (...) (Dz. U. poz. 2317) zmieniono typ operacji na Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Do końca 2018 r. uruchomiono dwa nabory wniosków:

- od 10 lutego do 10 marca 2016 r. – na Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN;
- od 28 grudnia 2018 r. do 25 lutego 2019 r. – na Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęło 280 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 11,3 mln zł (wszystkie wnioski wpłynęły w I naborze),
- zawarto 87 umów na kwotę 3,4 mln zł,
- wypłacono dla 83 beneficjentów 3,2 mln zł, w tym w 2018 r. dla 30 beneficjentów wypłacono 1,1 mln zł.

Największą część wspieranych gospodarstw stanowiły gospodarstwa, w których powierzchnia użytków rolnych położonych na obszarach OSN wynosiła 20–50 ha (55,4% operacji) oraz 10–20 ha (22,9% operacji). Spośród zakończonych operacji 55,4% dotyczyło gospodarstw zlokalizowanych na obszarach zwykłych, a 44,6% operacji dotyczyło gospodarstw zlokalizowanych na obszarach ONW typu nizinnego (w strefie I i II).

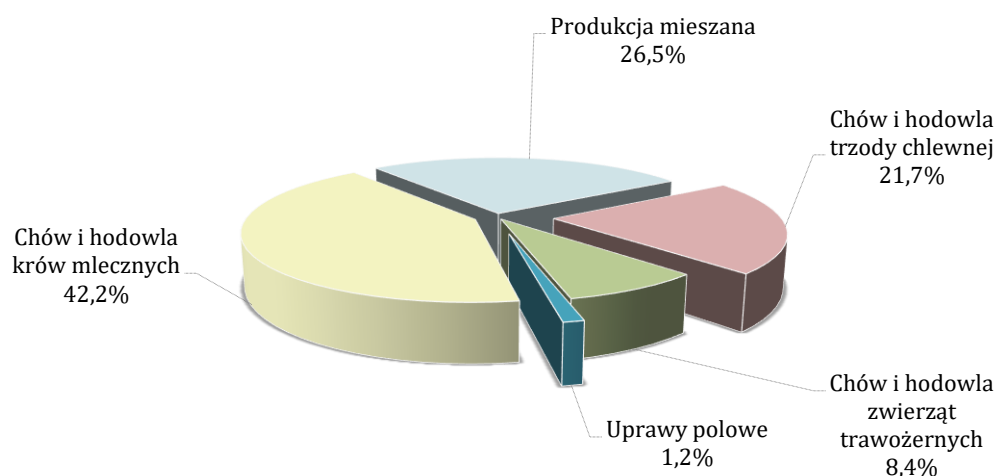
W ramach zakończonych operacji beneficjenci wybudowali, przebudowali lub zakupili m. in.:

- zbiorniki na gnojówkę i gnojowicę o objętości 5,1 tys. m³,
- płyty obornikowe o powierzchni 4,9 tys. m²,
- zbiorniki do przechowywania pasz soczystych o objętości 2,7 tys. m³,
- płyty do przechowywania pasz soczystych o powierzchni 90 m².

Ponadto beneficjenci zakupili 49 maszyn do nawożenia.

Najwięcej (42,2%) zrealizowanych operacji dotyczyło gospodarstw, których głównym kierunkiem produkcji był chów i hodowla krów mlecznych (Wykres 20).

Wykres 20. Struktura kierunków wsparcia inwestycji dostosowawczych w gospodarstwach położonych na obszarach OSN prowadzących produkcję zwierzęcą, na podstawie zrealizowanych operacji, wg stanu na 31.12.2018 r.

■ Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe

Poddziałanie M4.2 – Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój

Typ operacji – Przetwórstwo i marketing produktów rolnych

Pomoc adresowana jest do mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw działających w sektorze przetwórstwa lub handlu hurtowego produktami rolnymi oraz rolników rozpoczynających działalność gospodarczą.

Do końca 2018 r. przeprowadzono pięć naborów wniosków:

- od 1 do 30 grudnia 2015 r.;
- od 29 września do 28 października 2016 r.;
- od 10 kwietnia do 9 maja 2017 r.;
- od 5 lipca do 3 sierpnia 2017 r.;
- od 30 marca do 29 kwietnia 2018 r.

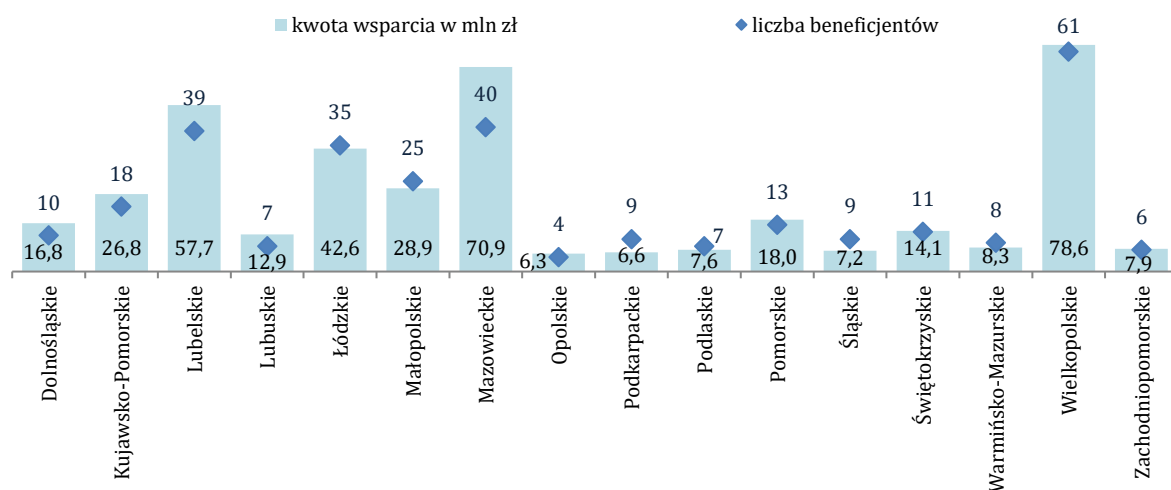
Pierwszy, trzeci i piąty nabór wniosków o przyznanie pomocy skierowany był do przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na przetwarzaniu lub wprowadzaniu do obrotu produktów rolnych, a drugi i czwarty (tzw. nabór tematyczny) do rolników, ich małżonków lub domowników.

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęło 3 117 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 7,3 mld zł (w tym w I naborze – 834 wnioski, w II naborze – 293 wnioski, w III naborze – 808 wniosków, w IV naborze – 168 wniosków, a w naborze V – 1 014 wniosków),
- zawarto 732 umowy na kwotę 1,15 mld zł (w tym 42 umowy na kwotę blisko 9,4 mln zł dla wniosków złożonych w naborach tematycznych),
- wypłacono dla 300 beneficjentów 411,2 mln zł, w tym w 2018 r. wypłacono dla 223 beneficjentów ponad 278,2 mln zł.

Największe kwoty wypłacono w województwie wielkopolskim (78,6 mln zł), mazowieckim (70,9 mln zł) i lubelskim (57,7 mln zł), a najmniejsze w województwie opolskim (6,3 mln zł), podkarpackim (6,6 mln zł) i śląskim (7,2 mln zł) (Wykres 21).

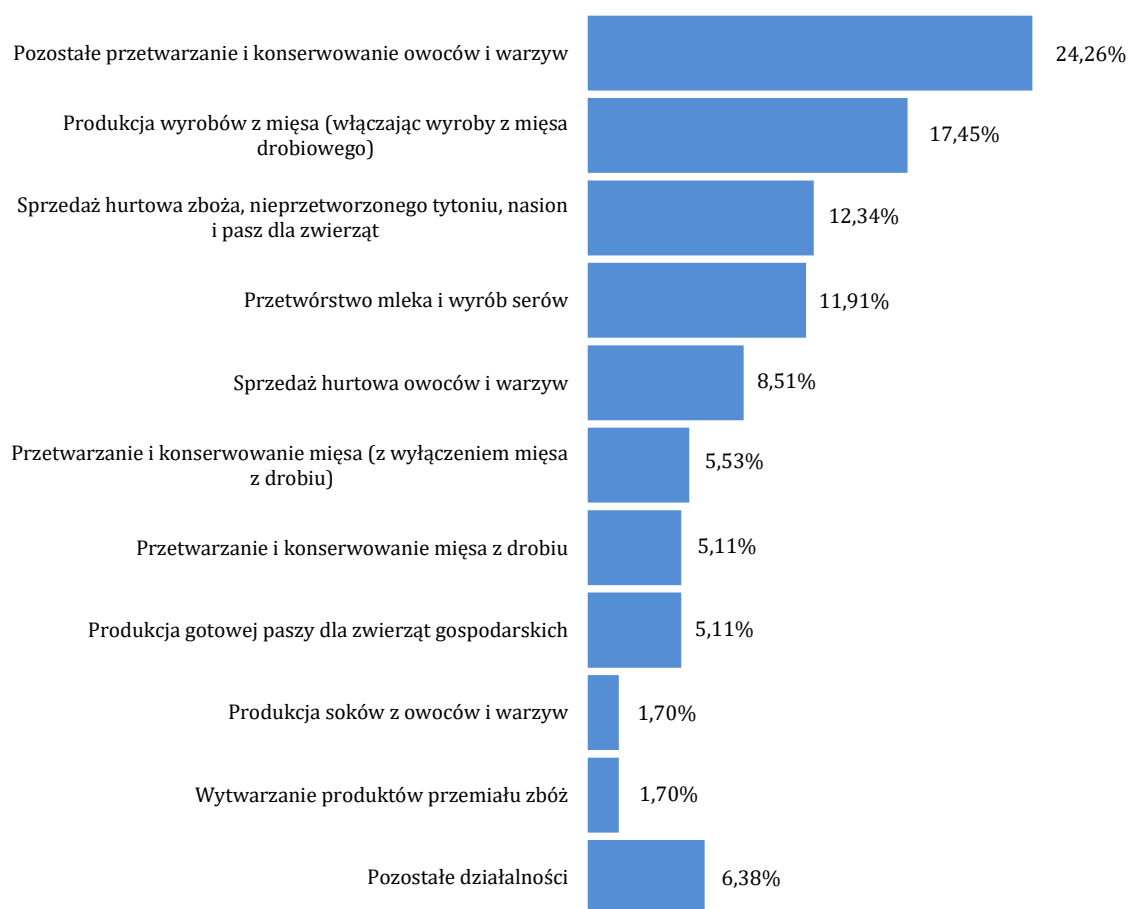
Wykres 21. Kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) i liczba beneficjentów w zakresie Przetwórstwa i marketingu produktów rolnych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Najwięcej operacji (24,3%) zostało zrealizowanych przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie pozostałego przetwarzania i konserwowania owoców i warzyw (Wykres 22).

Wykres 22. Struktura zrealizowanych operacji, wg rodzaju prowadzonej działalności, wg stanu na 31.12.2018 r.

W ramach zakończonych operacji zrealizowano m. in. inwestycje:

- polegające na zakupie lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności maszyn lub urządzeń, w tym najczęściej do przetwarzania produktów rolnych – 219 inwestycji,
- związane z rozbudową, przebudową lub remontem budynków i budowli stanowiących infrastrukturę zakładu przedsiębiorstwa, w tym najczęściej na potrzeby produkcji – 73,
- związane z budową budynków i budowli stanowiących infrastrukturę zakładów przedsiębiorstwa – 61, w tym najczęściej na potrzeby magazynowania – 40,
- dotyczące zakupu lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania – 41,
- związane z budową nowych budynków i budowli infrastruktury technicznej związanych z użytkowaniem obiektów podstawowych – 26,
- dotyczące zakupu lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności oprogramowania służącego zarządzaniu przedsiębiorstwem lub sterowania procesem produkcji lub magazynowania – 19.

- **Działanie M05 – Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych**
Poddziałanie M5.1 – Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof

Typ operacji – Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej

Pomoc przeznaczona jest na zaopatrzenie w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem oraz na inwestycje ograniczające możliwość rozszerzenia się afrykańskiego pomoru świń (ASF).

Do końca 2018 r. przeprowadzono trzy nabory wniosków:

- od 28 września do 27 października 2017 r.;
- od 2 do 31 stycznia 2018 r.;
- od 5 listopada do 4 grudnia 2018 r.

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęło 2 857 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 227,2 mln zł (I nabór – 306 wniosków, II nabór – 116 wniosków, III nabór – 2 435 wniosków), w tym 2 673 wnioski o przyznanie pomocy na operacje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF,
- zawarto 267 umów na kwotę 34,7 mln zł,
- wypłacono dla 63 beneficjentów 5,4 mln zł (wszystkie płatności zostały zrealizowane w 2018 r.).

Na podstawie informacji zawartych we wnioskach o przyznanie pomocy:

- właściciele gospodarstw rolnych, którzy podpisali umowy na operacje dotyczące zapobieganiu rozprzestrzenianiu się ASF utrzymywali ponad 183,5 tys. sztuk świń,
- spółki wodne lub związki spółek wodnych planują zmeliorować około 434,7 tys. ha użytków rolnych.

Spośród zawartych umów 76% dotyczy zapobieganiu rozprzestrzenianiu się ASF i 24% umów dotyczy operacji mających na celu zaopatrzenie w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny.

Do końca 2018 r. beneficjenci zakończyli 60 operacji, w tym:

- 50 operacji dotyczących zapobieganiu rozprzestrzenianiu się ASF, w ramach których:
  - ✓ ogrodzili chlewnie (wraz z terenem koniecznym do realizacji obsługi świń) o łącznej długości 18,4 tys. metrów bieżących,
  - ✓ utworzyli lub zmodernizowali 10 zadaszonych niecek do dezynfekcji,
- 10 operacji służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny, w ramach których zakupiono 16 sztuk sprzętu służącego utrzymaniu urządzeń melioracji wodnych (m.in. koparki, kosy spalinowe, kosiarki).

- **Działanie M05 – Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych**
Poddziałanie M5.2 – Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof
Typ operacji – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

Pomoc przeznaczona jest na odtworzenie zniszczonych składników gospodarstwa. O przyznanie takiego wsparcia mogą starać się rolnicy, którzy ponieśli straty spowodowane przez co najmniej jedną z klęsk żywiołowych: powódź, deszcz nawalny, suszę, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, obsunięcie się ziemi, lawinę, grad, huragan, uderzenie pioruna.

Do końca 2018 r. przeprowadzono pięć naborów wniosków:

- od 27 grudnia 2016 r. do 25 stycznia 2017 r.;
- od 4 do 18 września 2017 r.;
- od 5 do 18 października 2017 r.;
- od 6 do 20 listopada 2017 r.;
- od 7 do 29 grudnia 2017 r.

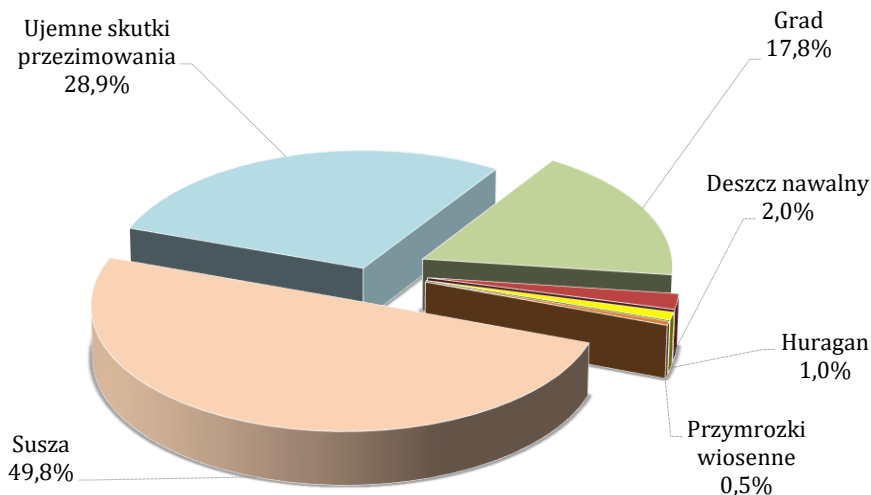
Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęły 1 074 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 64,6 mln zł (w tym: w naborze I – 675 wniosków, w naborze II – 40 wniosków, w naborze III – 21 wniosków, w naborze IV – 76 wniosków i w naborze V – 262 wnioski),
- zawarto 408 umów na kwotę ponad 16,4 mln zł,
- wypłacono dla 216 beneficjentów ponad 7,5 mln zł (wszystkie płatności zostały zrealizowane w 2018 r.).

Do końca 2018 r. zakończono realizację 197 operacji. Największą część wspartych gospodarstw stanowiły gospodarstwa o powierzchni 10–20 ha (42,6% zrealizowanych operacji) oraz o powierzchni 5–10 ha (36,5% zrealizowanych operacji).

Spośród zrealizowanych operacji najwięcej dotyczyło gospodarstw zniszczonych w wyniku suszy (49,8%) i ujemnych skutków przezimowania (28,9%) (Wykres 23).

Wykres 23. Struktura udzielonego wsparcia gospodarstwom, wg typu klęski żywiołowej, na podstawie zakończonych operacji, wg stanu na 31.12.2018 r.

Rolnicy, których gospodarstwa zostały zniszczone w następstwie wystąpienia klęsk żywiołowych:

- wybudowali, przebudowali lub wyremontowali 324 obiekty służące produkcji i sprzedaży bezpośredniej w gospodarstwach rolnych,
- zakupili 6 sztuk sprzętu ruchomego,
- odtworzyli 178 ha sadów i plantacji krzewów owocowych.

■ **Działanie M06 – Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej**

Poddziałanie M6.1 – Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników

Typ operacji – Premie dla młodych rolników

Wsparcie przeznaczone jest na rozwój działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym, a także na przygotowanie do sprzedaży wytwarzanych w gospodarstwie produktów rolnych. Pomoc przyznawana jest młodym rolnikom, którzy rozpoczynają prowadzenie gospodarstwa rolnego w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej. Premia dla młodych rolników może być przyznana tylko raz w okresie realizacji PROW 2014–2020 osobie i na gospodarstwo, tj. na grunty rolne, które wchodziły w skład gospodarstwa objętego pomocą.

Do końca 2018 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

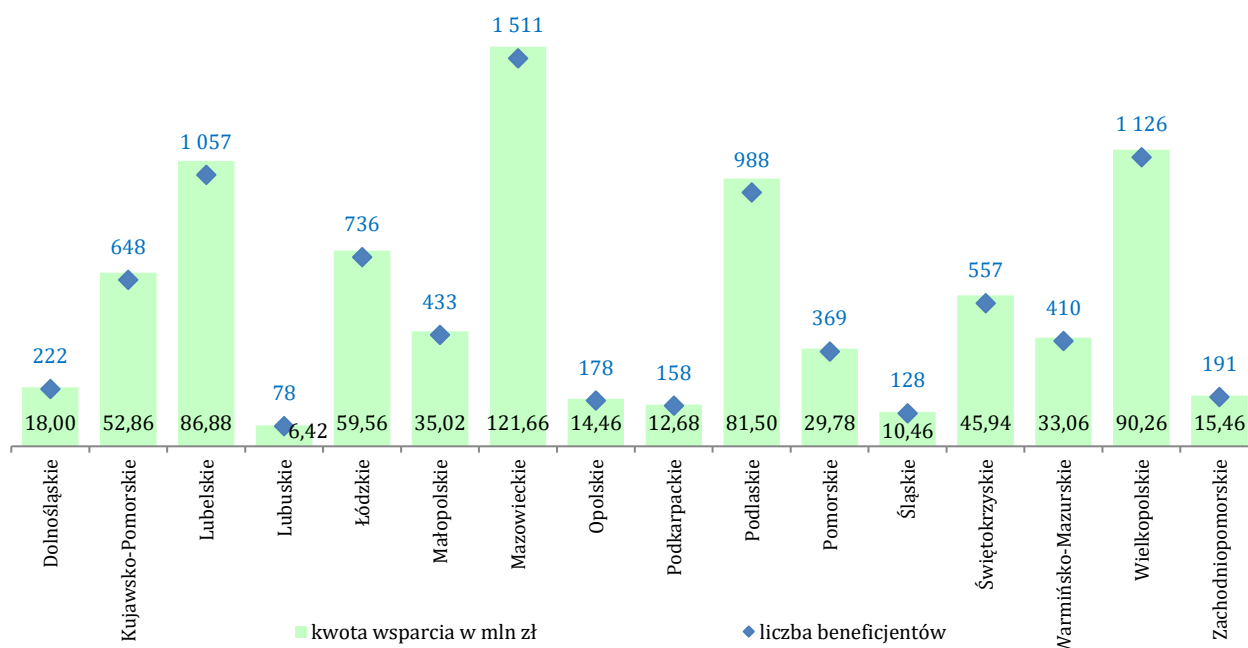
- od 20 sierpnia do 16 września 2015 r.;
- od 31 marca do 29 kwietnia 2016 r.;
- od 27 kwietnia do 26 maja 2017 r.;
- od 29 czerwca do 30 lipca 2018 r.

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęło 17 219 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 1 721,9 mln zł (w tym w naborze przeprowadzonym w 2015 r. – 3 313 wniosków, w 2016 r. – 3 590 wniosków, w 2017 r. – 4 903 wnioski, a w 2018 r. – 5 413 wniosków),
- wydano 9 695 decyzji na kwotę 969,5 mln zł (2 384 decyzje – I nabór, 2 793 decyzje – II nabór, 4 050 decyzji – III nabór, 468 decyzji – IV nabór),
- wypłacono dla 8 790 beneficjentów 714,0 mln zł, w tym w 2018 r. wypłacono dla 4 221 beneficjentów 309,6 mln zł.

Największe kwoty wypłacono w województwie mazowieckim (121,7 mln zł), wielkopolskim (90,3 mln zł) i lubelskim (86,9 mln zł), a najmniejsze w lubuskim (6,4 mln zł) i śląskim (10,5 mln zł) (Wykres 24).

Wykres 24. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów Premii dla młodych rolników, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Dominującym kierunkiem produkcji w gospodarstwach, którym przyznano pomoc były uprawy polowe – 36,6%, produkcja mieszana (uprawy i hodowla) – 24,0% chów oraz hodowla krów mlecznych – 18,5%.

Najczęściej wspierane były gospodarstwa o wielkości ekonomicznej (SO) od 15 tys. do 25 tys. euro oraz od 13 tys. do 15 tys. euro – odpowiednio 34,2% i 31,7% wszystkich wspartych podmiotów. Pod względem powierzchni gospodarstw, którym przyznano pomoc, dominującą grupę stanowiły gospodarstwa mieszczące się w przedziale od 10 ha do 20 ha (51,1%).

W przypadku 43,2% młodych rolników gospodarstwa zostały przejęte w całości lub utworzone z gospodarstw przejętych w całości. Przed rozpoczęciem prowadzenia gospodarstwa młodzi rolnicy najczęściej byli: domownikami w gospodarstwie (37,7%) bądź osobami uczącymi się lub studentami (24,7%).

Różnica wieku większa niż 25 lat pomiędzy przekazującym gospodarstwo a młodym rolnikiem dotyczyła 72,3% przypadków.

W ramach zakończonych operacji zakupiono ponad 1,1 tys. sztuk sprzętu ruchomego, w tym m. in.: 271 narzędzi i maszyn do uprawy gleby, 171 maszyn do nawożenia, 99 maszyn i urządzeń do siewu i sadzenia, 97 ciągników rolniczych, 60 maszyn do zbioru (włączając kombajny zbożowe), 57 przyczep transportowych. Beneficjenci wybudowali lub zmodernizowali 39 budynków produkcyjnych, zakupili 203,7 ha użytków rolnych i 54 sztuki zwierząt gospodarskich oraz założyli 62,7 ha sadów lub plantacji wieloletnich. Pozostałe zakończone operacje związane były z budową lub modernizacją płyt obornikowych (148,0 m²), zbiorników na gnojówkę i gnojowicę (68,8 m³), placów manewrowych (1,2 tys. m²) oraz zakupem sprzętu komputerowego (22 szt.). Zakończone przez beneficjentów operacje ukierunkowane były głównie na zwiększenie skali produkcji (26,4%) oraz poprawę sytuacji w zakresie warunków higieny i bezpieczeństwa pracy (16,6%) (Wykres 25).

Wykres 25. Struktura zrealizowanych operacji, wg celu, wg stanu na 31.12.2018 r.

■ **Działanie M06 – Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej**
Poddziałanie M6.2 – Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich
Typ operacji – Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej

Pomoc przyznaje się na rozpoczęcie prowadzenia działalności pozarolniczej przez rolników, małżonków i domowników rolników oraz beneficjentów poddziałania 6.5 Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi, dzięki czemu będą oni mogli uzyskiwać dochody spoza rolnictwa. Celem instrumentu wsparcia jest różnicowanie działalności w obszarach:

- obszar A – operacje związane z rozpoczynaniem pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach, które prowadzą produkcję trzody chlewnej, na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem choroby afrykańskiego pomoru świń (ASF),
- obszar B – pozostałe operacje związane z rozpoczynaniem pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.

Do końca 2018 r. przeprowadzono trzy nabory wniosków:

- od 13 marca do 11 kwietnia 2017 r.;
- od 29 czerwca do 28 lipca 2017 r.;
- od 15 października do 13 listopada 2018 r.

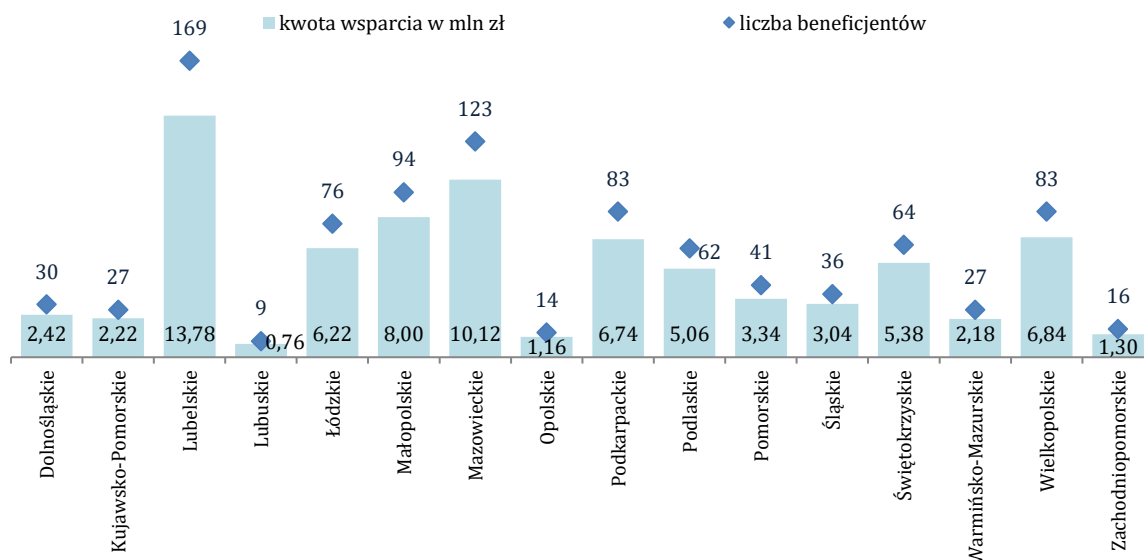
Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęło 4 300 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 430,0 mln zł (w tym: w naborze I – 1 724 wnioski, w naborze II, który dotyczył wyłącznie obszarów wyznaczonych w związku ze zwalczaniem ASF, nie został złożony żaden wniosek o przyznanie pomocy, a w naborze III – 2 576 wniosków),
- wydano 1 004 decyzje przyznające pomoc na kwotę 100,4 mln zł,

- wypłacono dla 954 beneficjentów 78,6 mln zł, w tym w 2018 r. dla 942 beneficjentów 76,6 mln zł.

Największe kwoty wypłacono w województwie lubelskim (13,8 mln zł), mazowieckim (10,1 mln zł) i małopolskim (8,0 mln zł), a najmniejsze w województwie lubuskim (0,8 mln zł), opolskim (1,2 mln zł) i zachodniopomorskim (1,3 mln zł) (Wykres 26).

Wykres 26. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach Premii na rozpoczęcie działalności pozarolniczej, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

W ogólnej liczbie wydanych decyzji przyznających pomoc 63,8% dotyczyło rolników, 17,2% – małżonków rolników, 17,3% – domowników rolników oraz 1,7% – beneficjentów poddziałania 6.5 Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi.

Do końca 2018 r. zrealizowano płatności końcowe na rzecz 112 beneficjentów. W ramach zakończonych operacji utworzono 130 miejsc pracy, w tym 112 miejsc pracy w formie samozatrudnienia (utworzone miejsca pracy dotyczące beneficjentów poddziałania) oraz 18 miejsc pracy utworzonych dla pracowników najemnych.

Pomoc, którą otrzymali beneficjenci została przeznaczona m.in. na zakup 516 sztuk sprzętu ruchomego, w tym: 287 maszyn i urządzeń, 159 elementów wyposażenia, elementów maszyn, narzędzi i wyposażenia dodatkowego, 58 pojazdów, 12 innych maszyn i urządzeń.

Ponadto beneficjenci wybudowali lub zmodernizowali 8 budynków/budowli związanych z prowadzoną działalnością pozarolniczą i kupili 18 sztuk sprzętu komputerowego. Pozostałe środki, które otrzymali beneficjenci zostały przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z pozyskaniem środków obrotowych, kosztów szkoleń oraz innych kosztów wymaganych do rozwoju działalności gospodarczej.

■ Działanie M06 – Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej

Poddziałanie M6.3 – Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw

Typ operacji – Restrukturyzacja małych gospodarstw

Pomoc jest przyznawana na restrukturyzację gospodarstwa w zakresie produkcji żywnościowych lub nieżywnościowych produktów rolnych, a także przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie. Celem wsparcia jest dokonanie zasadniczych zmian w gospodarstwie, które przyczynią się do poprawy jego konkurencyjności i zwiększenia jego

rentowności poprzez wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa, w szczególności w wyniku zmiany profilu produkcji rolnej. Pomoc przyznaje się na:

- operacje polegające na zaprzestaniu chowu i hodowli świń w gospodarstwie, w którym jest prowadzony chów lub hodowla świń, na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF),
- pozostałe operacje.

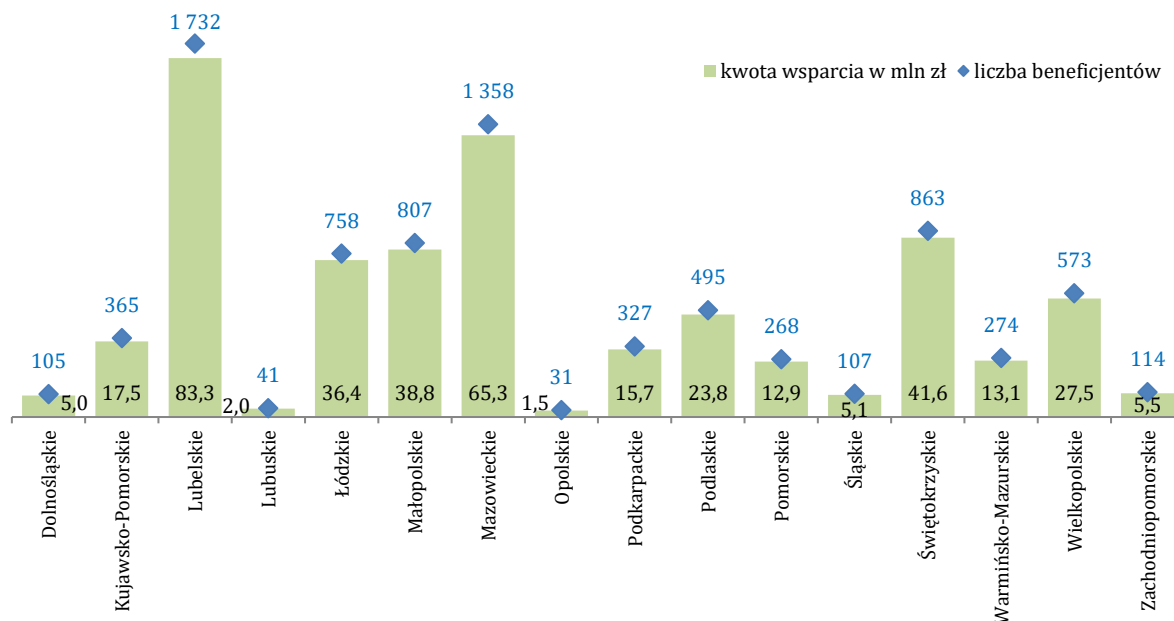
Do końca 2018 r. przeprowadzono trzy nabory wniosków:

- od 30 marca do 28 kwietnia 2017 r.;
- od 29 czerwca do 28 lipca 2017 r. – dotyczy obszarów ASF;
- od 18 czerwca do 17 lipca 2018 r.

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęło 18 919 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 1 135,1 mln zł (nabór I – 10 862 wnioski, nabór II – 98 wniosków, nabór III – 7 959 wniosków),
- wydano 9 378 decyzji przyznających pomoc na kwotę 562,7 mln zł,
- wypłacono dla 8 218 beneficjentów 395,0 mln zł, w tym w 2018 r. dla 8 163 beneficjentów 392,4 mln zł.

Wykres 27. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach Restrukturyzacji małych gospodarstw, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

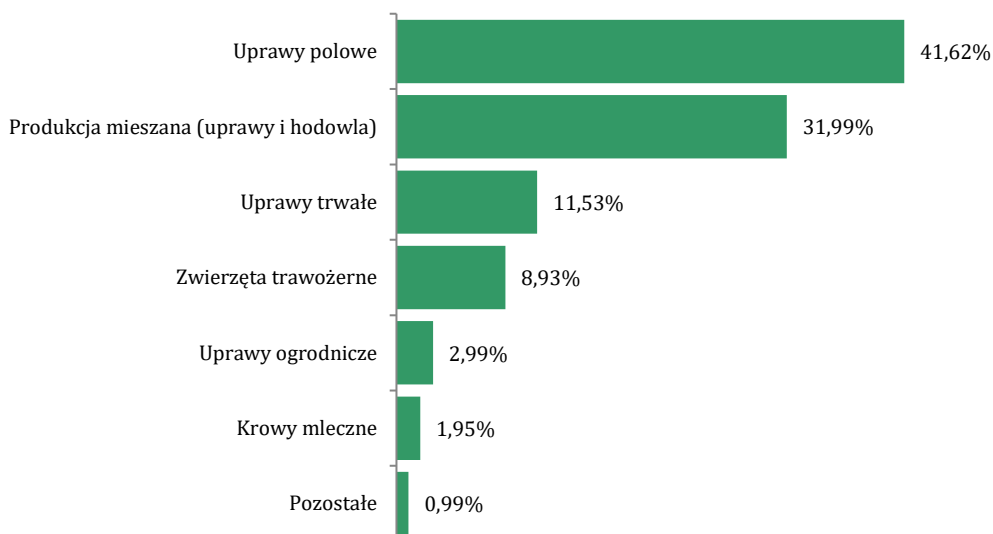
Największe kwoty wypłacono w województwie lubelskim (83,3 mln zł), mazowieckim (65,3 mln zł) i świętokrzyskim (41,6 mln zł), a najmniejsze w opolskim (1,5 mln zł) i lubuskim (2,0 mln zł) (Wykres 27).

Pod względem powierzchni użytków rolnych w małych gospodarstwach, którym przyznano pomoc, dominującą grupę stanowiły gospodarstwa mieszczące się w przedziale 5–10 ha (45,0%), a pod względem wielkości ekonomicznej (SO) – gospodarstwa o wielkości od 5 tys. do 10 tys. euro (85,0% wszystkich wspartych podmiotów).

Dominującym kierunkiem produkcji w małych gospodarstwach planujących restrukturyzację były uprawy polowe (41,6% decyzji przyznających pomoc) i produkcja mieszana (32,0% decyzji) (Wykres 28).

Wykres 28. Kierunki produkcji gospodarstw planujących restrukturyzację, na podstawie wydanych decyzji przyznających pomoc, wg stanu na 31.12.2018 r.

W ramach zakończonych operacji zakupiono 97 sztuk sprzętu ruchomego, przebudowano lub zmodernizowano 4 budynki produkcyjne oraz 1 obiekt służący produkcji i sprzedaży bezpośredniej, zakupiono 10 ha użytków rolnych oraz założono 17 ha sadów lub plantacji krzewów owocowych.

■ **Działanie M06 – Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej**
Poddziałanie M6.4 – Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej
Typ operacji – Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych

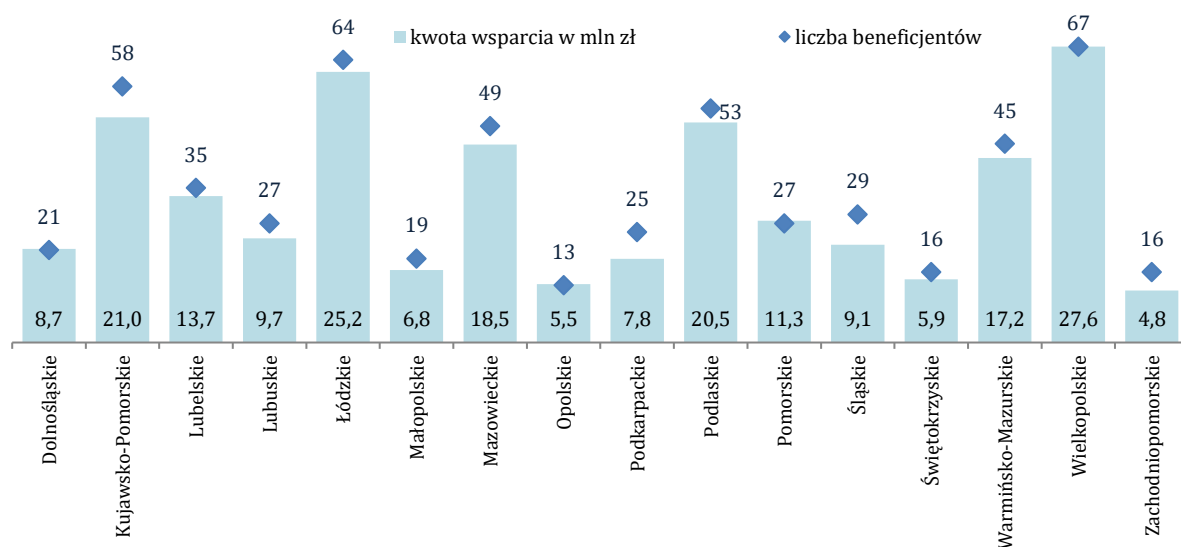
Wsparcie przeznaczone jest na realizację inwestycji polegających na świadczeniu usług rolniczych wspomagających produkcję roślinną, chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, jak również działalność następującą po zbiorach. W ramach operacji można dokonać zakupu maszyn, narzędzi i urządzeń, sprzętu komputerowego, wdrożyć system zarządzania jakością, a więc zrealizować inwestycje, które przyczynią się do rozwoju usług rolniczych świadczonych dla gospodarstw rolnych i realizowanych w sposób innowacyjny oraz minimalizujący negatywne oddziaływanie na środowisko.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 31 października do 29 listopada 2016 r., w ramach którego, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęło 1 896 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 789,6 mln zł,
- zawarto 1 303 umowy na kwotę 550,7 mln zł,
- wypłacono dla 564 beneficjentów 213,3 mln zł, w tym w 2018 r. wypłacono dla 564 beneficjentów 213,0 mln zł.

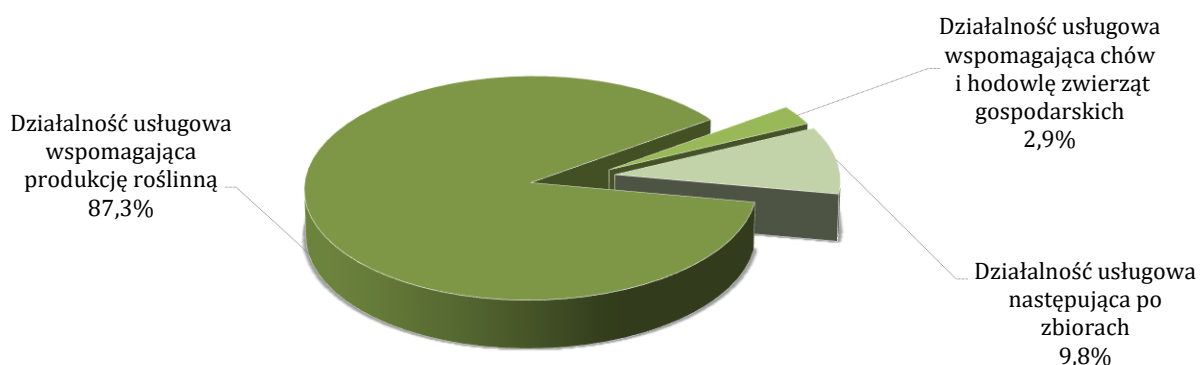
Największe kwoty wypłacono w województwie wielkopolskim (27,6 mln zł), łódzkim (25,2 mln zł) i kujawsko-pomorskim (21,0 mln zł), a najmniejsze w zachodniopomorskim (4,8 mln zł), opolskim (5,5 mln zł) i świętokrzyskim (5,9 mln zł) (Wykres 29).

Wykres 29. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach Rozwoju przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Do końca 2018 r. zrealizowano płatności końcowe związane z dofinansowaniem 456 operacji. Główną grupę beneficjentów (ponad 88%) stanowiły mikroprzedsiębiorstwa. Najczęściej wspieranym rodzajem działalności gospodarczej były usługi wspomagające produkcję roślinną (87,3%) (Wykres 30).

Wykres 30. Struktura wspieranej działalności usługowej, wg rodzaju operacji, wg stanu na 31.12.2018 r.

Przedsiębiorcy wykorzystali otrzymaną pomoc m.in. na zakup ponad 1,5 tys. sztuk sprzętu ruchomego, w tym głównie:

- 247 kombajnów zbożowych,
- 226 maszyn, narzędzi i urządzeń do uprawy gleby,
- 206 maszyn, narzędzi i urządzeń do zbioru (wyłączając kombajny zbożowe),
- 155 maszyn, narzędzi i urządzeń do siewu i sadzenia,
- 153 maszyny, narzędzia i urządzenia do nawożenia,
- 137 ciągników rolniczych.

Ponadto beneficjenci zakupili 20 sztuk sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz 2 sztuki aparatury pomiarowej i kontrolnej.

■ **Działanie M06 – Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej**

Poddziałanie M6.5 – Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi
Typ operacji – Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa

Pomoc przyznawana jest rolnikom uczestniczącym w tzw. systemie dla małych gospodarstw ustanowionym w rozporządzeniu dotyczącym płatności bezpośrednich, którzy zdecydują się zakończyć działalność rolniczą i trwale przekazują lub sprzedają swoje gospodarstwo rolne innemu rolnikowi. Rolnicy przekazujący małe gospodarstwa rolne mogą przeznaczyć je na powiększenie jednego gospodarstwa lub mogą przekazać gospodarstwo (w częściach) na powiększenie większej liczby gospodarstw. Wsparcie ma charakter płatności jednorazowej.

Do końca 2018 r. przeprowadzono trzy nabory wniosków:

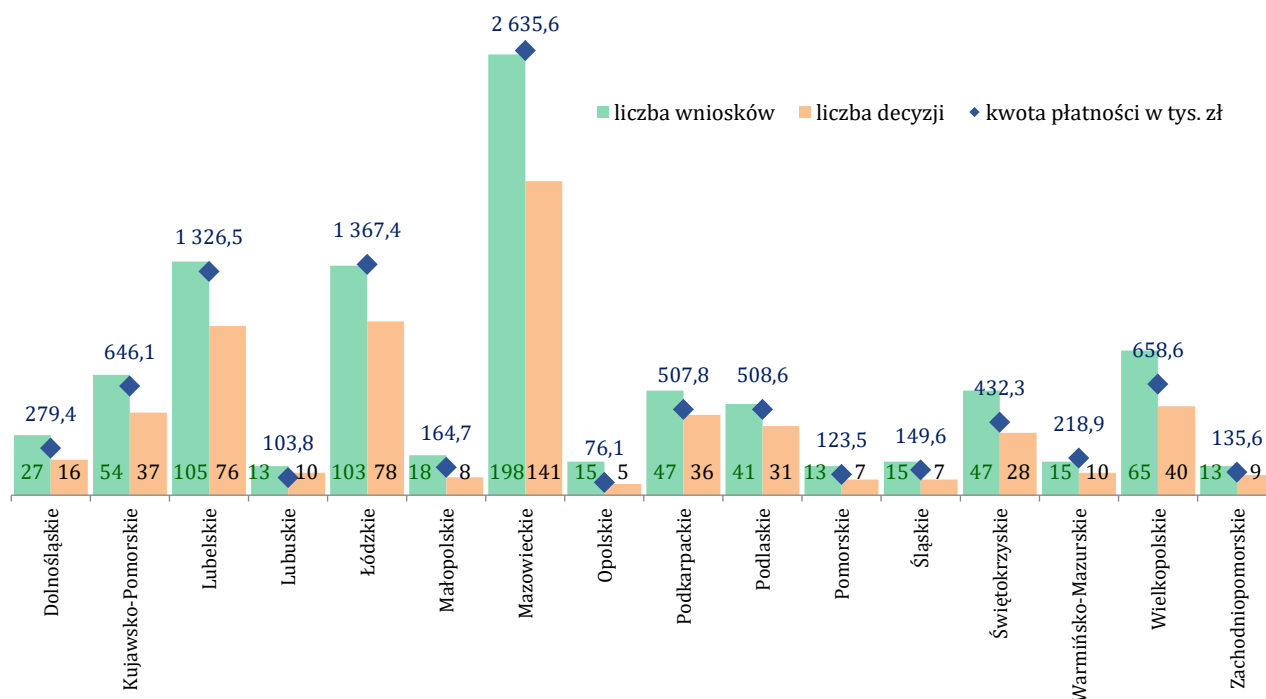
- od 12 września do 11 października 2016 r.;
- od 25 września do 24 października 2017 r.;
- od 28 września do 27 października 2018 r.

Według danych na 31 grudnia 2018 r., w ramach przeprowadzonych naborów:

- wpłynęło 789 wniosków o przyznanie pomocy (w I naborze – 505 wniosków, w II naborze – 200 wniosków, w III naborze – 84 wnioski),
- wydano 539 decyzji (w tym 352 decyzje dla wniosków z I naboru, 136 decyzji dla wniosków z II naboru i 51 decyzji dla wniosków złożonych w III naborze),
- wypłacono dla 487 beneficjentów 9,3 mln zł, w tym w 2018 r. dla 135 beneficjentów 2,1 mln zł.

Największe kwoty wypłacono w województwie mazowieckim (2,6 mln zł), łódzkim (1,4 mln zł) i lubelskim (1,3 mln zł), a najmniejsze w opolskim (76,1 tys. zł) i lubuskim (103,8 tys. zł) (Wykres 31).

Wykres 31. Liczba złożonych wniosków, wydanych decyzji i zrealizowane płatności (w tys. zł) w ramach Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

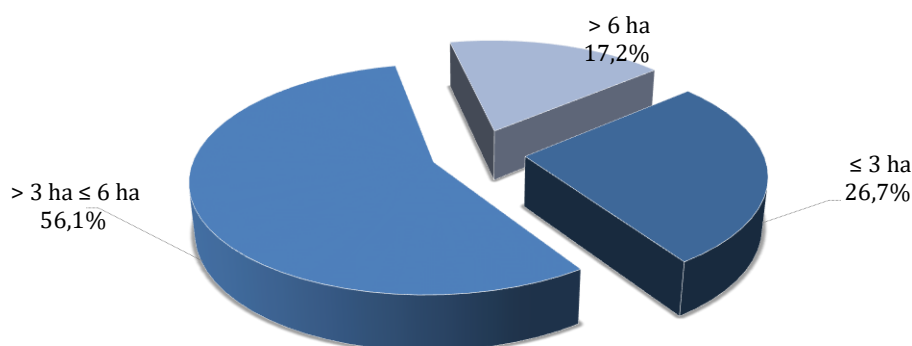

Rolnicy przekazujący małe gospodarstwa rolne mogą przeznaczyć je na powiększenie jednego gospodarstwa lub mogą przekazać gospodarstwo (w częściach) na powiększenie większej liczby gospodarstw. W ramach wydanych decyzji dominowały (97%) przekazania gospodarstw rolnych na powiększenie pojedynczych gospodarstw. W wyniku przejęcia gruntów powiększone gospodarstwa osiągały najczęściej powierzchnię, mieszczącą się w przedziale 10–20 ha (45,4% gospodarstw przejmujących) oraz 20–50 ha (41,0%).

Wśród rolników przekazujących swoje gospodarstwa dominowały osoby powyżej 40 roku życia (84,6% wszystkich beneficjentów). Wśród osób przejmujących gospodarstwa największą grupę (64,3%) stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25–40 lat.

W ramach zakończonych operacji (487) pomoc przekazano gospodarstwom o łącznej powierzchni 2,2 tys. ha, w ramach których dominującą grupę (56,1%) stanowiły gospodarstwa mieszczące się w przedziale 3–6 ha (Wykres 32).

Wykres 32. Struktura przekazanych gospodarstw rolnych, wg powierzchni gospodarstw, wg stanu na 31.12.2018 r.

Dominującą formą przekazania gospodarstwa była jego sprzedaż osobie przejmującej grunty (59,8%). Pozostałe gospodarstwa rolne zostały przekazane w formie darowizny (40,2%).

■ Działanie M08 – Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów Poddziałanie – M8.1 Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych

Poddziałanie ma na celu zwiększanie obszarów leśnych poprzez zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych oraz innych niż rolne. Pomoc jest przyznawana w formie ryczałtu:

- jednorazowo za wykonanie zalesienia gruntów rolnych lub innych niż rolne oraz dolesienia na terenach pokrytych samosiewem – tzw. wsparcie na zalesienie,
- na utrzymanie, pielęgnowanie i ewentualną ochronę przed zwierzyną nowo założonych upraw leśnych, jak również terenów zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej (maksymalnie przez 5 lat) – tzw. premia pielęgnacyjna,
- na pokrycie utraconych dochodów z działalności rolniczej (maksymalnie przez 12 lat) – tzw. premia zalesieniowa.

Do końca 2018 r. przeprowadzono cztery kampanie wniosków:

- Kampania 2015:
  - od 15 marca do 10 lipca 2015 r. – zobowiązania kontynuacyjne z PROW 2007–2013,
  - od 1 czerwca do 15 lipca 2015 r. – zobowiązania kontynuacyjne z PROW 2004–2006,

- od 15 czerwca do 17 sierpnia 2015 r. – wsparcie na zalesienie;
- Kampania 2016:
  - od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – wnioski premiowe z PROW 2014–2020,
  - od 1 czerwca do 1 sierpnia 2016 r. – wsparcie na zalesienie,
  - od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – zobowiązania kontynuacyjne z PROW 2007–2013,
  - od 1 czerwca do 15 lipca 2016 r. – zobowiązania kontynuacyjne z PROW 2004–2006;
- Kampania 2017:
  - od 15 marca do 26 czerwca 2017 r. – wnioski premiowe z PROW 2014–2020,
  - od 1 czerwca do 31 lipca 2017 r. – wsparcie na zalesienie,
  - od 15 marca do 26 czerwca 2017 r. – zobowiązania z PROW 2007–2013,
  - od 1 czerwca do 17 lipca 2017 r. – zobowiązania z PROW 2004–2006;
- Kampania 2018:
  - od 15 marca do 10 lipca 2018 r. – wnioski premiowe z PROW 2014–2020,
  - od 1 czerwca do 31 lipca 2018 r. – wsparcie na zalesienie,
  - od 15 marca do 10 lipca 2018 r. – zobowiązania z PROW 2007–2013,
  - od 1 czerwca do 16 lipca 2018 r. – zobowiązania z PROW 2004–2006.

Od początku uruchomienia poddziałania, wg danych na 31 grudnia 2018 r. łącznie:

➤ złożono:

- 8 691 wniosków o przyznanie pomocy w ramach PROW 2014–2020, z tego:
  - ✓ 3 711 wniosków nowych o przyznanie wsparcia na zalesienie¹⁸ (Kampanie 2015–2018), w tym 762 wnioski w Kampanii 2018,
  - ✓ 194 wnioski nowe o przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej (Kampanie 2016–2018), w tym 43 wnioski w Kampanii 2018,
  - ✓ 4 786 wniosków kontynuacyjnych o przyznanie premii pielęgnacyjnej i zalesieniowej (Kampanie 2016–2018), w tym 2 373 wnioski w Kampanii 2018,
- 88 511 wniosków o wypłatę pomocy na zalesienie w ramach zobowiązań kontynuacyjnych z PROW 2004–2006 i PROW 2007–2013¹⁹ (Kampanie 2015–2018), z tego:
  - ✓ 61 406 wniosków o płatność w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013, w tym 14 608 wniosków w Kampanii 2018,
  - ✓ 27 105 wniosków o płatność w ramach zobowiązań z PROW 2004–2006, w tym 8 721 wniosków w Kampanii 2018;

➤ wydano 5 394 decyzje, w tym:

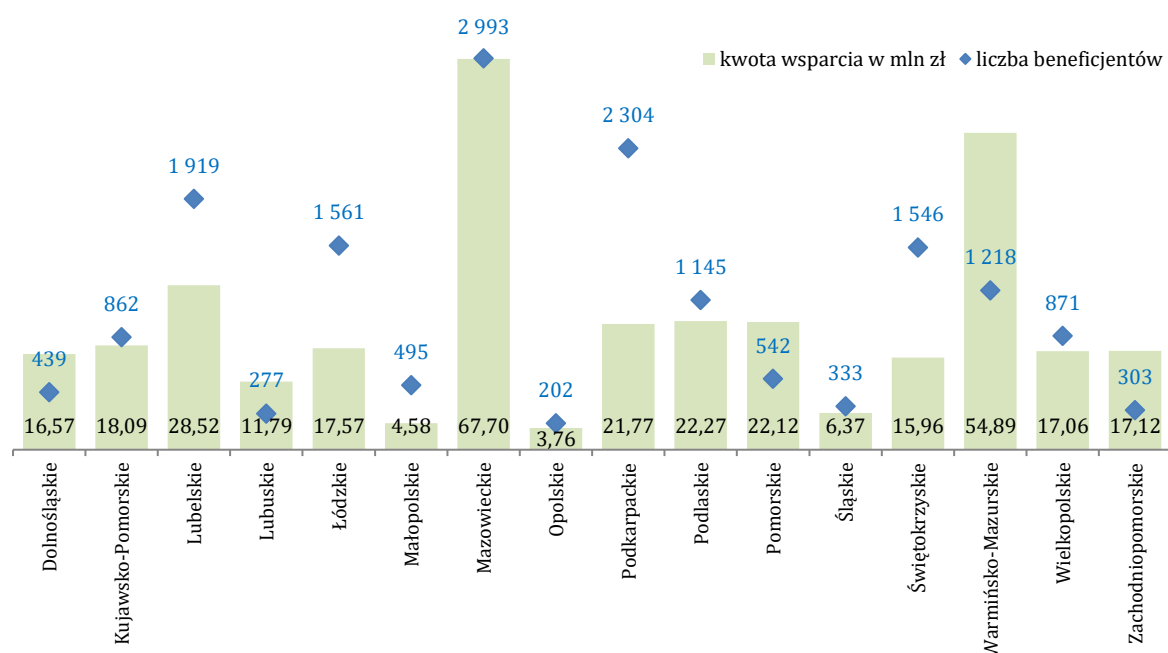
¹⁸ W łącznej liczbie złożonych wniosków o przyznanie wsparcia na zalesianie zostało uwzględnionych 109 wniosków nowych złożonych w ramach PROW 2007–2013 w Kampanii 2014 roku finansowanych z budżetu PROW 2014–2020.

¹⁹ W łącznej liczbie złożonych wniosków o płatność w ramach zobowiązań PROW 2004–2006 i PROW 2007–2013 zostało uwzględnionych 271 wniosków złożonych w ramach PROW 2007–2013 w Kampanii 2014 finansowanych z budżetu PROW 2014–2020.

- 53 decyzje w sprawie przyznania wsparcia na zalesianie na kwotę 0,9 mln zł, dla wniosków złożonych w ramach PROW 2007–2013 w Kampanii 2014, przewidzianych do finansowania z budżetu PROW 2014–2020,
- wydano 2 260 decyzji w sprawie przyznania wsparcia na zalesienie na kwotę 24,9 mln zł,
- wydano 3 081 decyzji o przyznaniu premii pielęgnacyjnej i zalesieniowej na kwotę 9,1 mln zł, w tym 609 decyzji w Kampanii 2018 na kwotę 1,6 mln zł;
- zrealizowano płatności w kwocie 346,1 mln zł dla 16 978 beneficjentów, w tym w 2018 r. dla 15 507 beneficjentów wypłacono ponad 112,8 mln zł, z tego:
  - w ramach zobowiązań z PROW 2014–2020 wypłacono łącznie dla 1 595 beneficjentów 32,6 mln zł, w tym w 2018 r. 13,4 mln zł dla 1 550 beneficjentów,
  - w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013 wypłacono łącznie dla 9 252 beneficjentów 160,9 mln zł, w tym w 2018 r. dla 8 105 beneficjentów 50,3 mln zł,
  - w ramach zobowiązań z PROW 2004–2006 wypłacono łącznie dla 7 540 beneficjentów 152,6 mln zł, w tym w 2018 r. dla 7 143 beneficjentów 49,1 mln zł.

Największe kwoty wypłacono w województwie mazowieckim (67,7 mln zł), warmińsko-mazurskim (54,9 mln zł) i lubelskim (28,5 mln zł), a najmniejsze w opolskim (3,8 mln zł), małopolskim (4,6 mln zł) i śląskim (6,4 mln zł) (Wykres 33).

Wykres 33. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów poddziałania Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

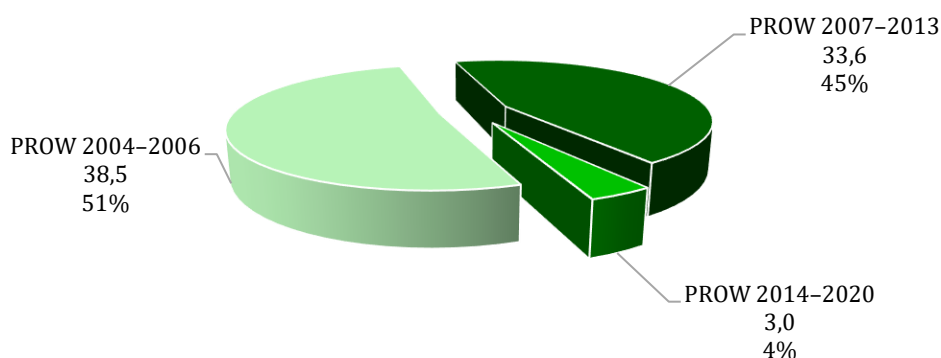

Spośród zrealizowanych płatności w ramach poddziałania:

- 92,7% (320,8 mln zł) dotyczyło premii na utrzymanie zalesionych powierzchni (płatności związane z premią pielęgnacyjną i premią zalesieniową),
- 7,3% (25,3 mln zł) dotyczyło płatności związanych ze wsparciem na zalesienie.

Z budżetu PROW 2014–2020 do 31 grudnia 2018 r. udzielono wsparcia na grunty o powierzchni 75,1 tys. ha (Wykres 34).

Wykres 34. Struktura zalesionych gruntów objętych wsparciem z budżetu PROW 2014–2020, wg programów, w tys. ha i %, wg stanu na 31.12.2018 r.

■ Działanie M09 – Tworzenie grup producentów i organizacji producentów

Wsparcie kierowane jest do nowych grup producentów rolnych, w skład których wchodzi wyłącznie osoby fizyczne. Pomoc może być również przyznana podmiotom, które zostały uznane na podstawie przepisów prawa za grupy producentów rolnych nie wcześniej niż 1 stycznia 2014 r. Przynależność rolników do grupy producentów sprzyja poprawie ich konkurencyjności, daje możliwość uzyskania stabilizacji zbytu produktów oraz zwiększenia opłacalności produkcji.

Do końca 2018 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 30 września do 28 listopada 2016 r.;
- od 30 października do 28 grudnia 2017 r.;
- od 30 lipca do 14 września 2018 r.;
- od 15 listopada do 21 grudnia 2018 r.

Od początku uruchomienia pomocy w ramach zobowiązań z PROW 2014–2020, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- wpłynęło 299 wniosków o przyznanie pomocy (w tym w naborze I – 145 wniosków, w naborze II – 52 wnioski, w naborze III – 69 wniosków i w naborze IV – 33 wnioski),
- wydano 183 decyzje przyznające płatność (wydane decyzje dotyczyły wniosków złożonych w I i II naborze),
- wypłacono dla 151 beneficjentów 41,64 mln zł, w tym w 2018 r. wypłacono dla 134 beneficjentów 36,7 mln zł.

Do 31 grudnia 2018 r. zrealizowano płatności końcowe związane z dofinansowaniem 114 operacji. Płatności zostały przekazane dla 111 grup producentów rolnych, obejmujących łącznie 865 członków.

W ogólnej liczbie beneficjentów najwięcej dotyczyło grup producentów rolnych prowadzących działalność jako spółdzielnie (100 grup producentów). Główną grupę beneficjentów stanowiły mikroprzedsiębiorstwa (104 grupy producentów).

Realizacja zobowiązań wynikających z PROW 2007–2013

W ramach zobowiązań z poprzedniego okresu programowania zarejestrowane grupy producentów działania 142 Grupy producentów rolnych PROW 2007–2013 mają prawo do

składania pięciu wniosków o płatność, na podstawie których wydawane są decyzje o przyznaniu płatności.

Do 31 grudnia 2018 r.:

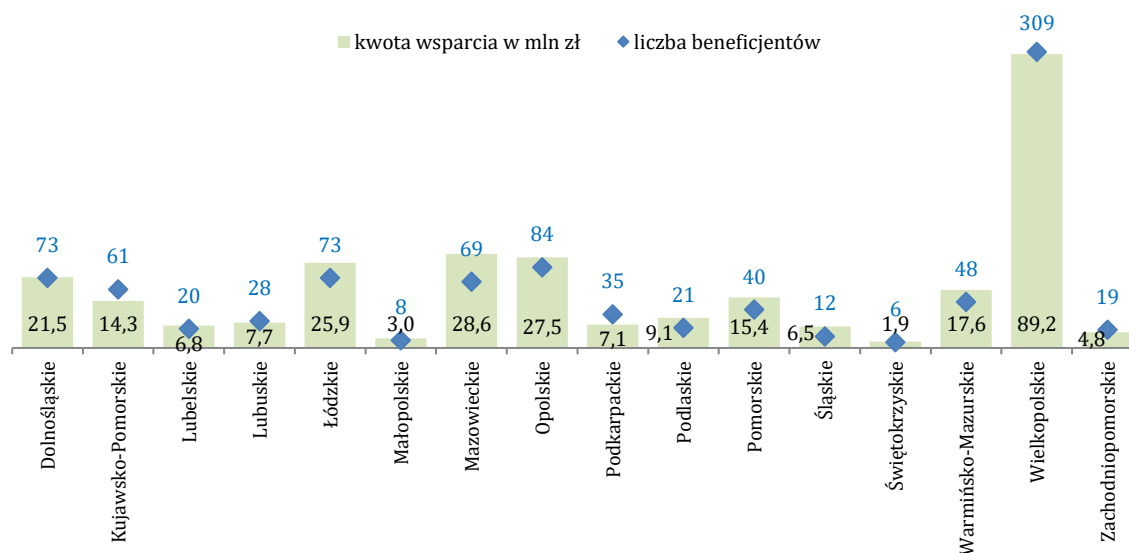
- wydano 1 631 decyzji o przyznaniu płatności na kwotę 248,1 mln zł²⁰,
- zrealizowano płatności dla 755 grup producentów rolnych na ponad 245,2 mln zł, w tym w 2018 r. dla 351 grup producentów wypłacono 48,9 mln zł.

Wśród 755 grup producentów rolnych, którym wydano decyzje przyznające płatność i które otrzymały płatności w ramach zobowiązań z poprzedniego okresu programowania, największą część stanowiły grupy zorganizowane w ramach następujących kategorii produktów:

- świnie żywe, prosięta, warchlaki, mięso wieprzowe: świeże, chłodzone, mrożone – 24,6% (186 grup producentów);
- drób żywy, mięso lub jadalne podroby drobiowe: świeże, chłodzone, mrożone – 23,7% (179 grup producentów);
- ziarna zbóż lub nasiona roślin oleistych – 20,8% (157 grup);
- mleko krowie, owcze lub kozie – 9,4% (71 grup).

Wartość netto produkcji sprzedanej przez grupy producentów rolnych, które otrzymały płatności wynikająca z wydanych decyzji o przyznaniu pomocy w ramach zobowiązań z poprzedniego okresu programowania, wynosiła ponad 10,5 mld zł, a średnia wartość netto produkcji sprzedanej przez grupę producentów rolnych wyniosła blisko 13,0 mln zł.

Wykres 35. Kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach poddziałania Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, (łącznie w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013 i PROW 2014–2020) wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

²⁰ Liczba i kwota decyzji przyznających płatność uwzględnia decyzje wydane dla wniosków o płatność złożonych do końca 2015 r., dla których płatności realizowane są z budżetu PROW 2014-2020.

■ Działanie M10 – Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

Istotą działania jest promowanie praktyk przyczyniających się do zrównoważonego gospodarowania gruntami w celu ochrony gleb, wód i klimatu. Wsparcie obejmuje dwa poddziałania:

- **Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych**, w ramach którego pomoc udzielana jest na następujące pakiety (typy operacji):
  - ✓ Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone;
  - ✓ Pakiet 2. Ochrona gleb i wód;
  - ✓ Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych;
  - ✓ Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000;
  - ✓ Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000.
- **Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie:**
  - ✓ Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie;
  - ✓ Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

Płatności w ramach pakietu przyznawane są corocznie (przez okres 5-letni) beneficjentom, którzy dobrowolnie przyjmują na siebie zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne. Płatności stanowią rekompensatę utraconego dochodu i dodatkowo poniesionych kosztów.

Do końca 2018 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 15 marca do 10 lipca 2015 r. – (Kampania 2015);
- od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – (Kampania 2016);
- od 15 marca do 26 czerwca 2017 r. – (Kampania 2017);
- od 15 marca do 10 lipca 2018 r. – (Kampania 2018).

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r., w ramach przeprowadzonych naborów, podczas których składane były wnioski nowe (pierwszoroczne) oraz wnioski kontynuacyjne z PROW 2014–2020 (kolejne lata realizacji) i wnioski kontynuacyjne z PROW 2007–2013 (kolejne lata realizacji) łącznie:

- złożono 288 012 wniosków, w tym:
  - ✓ 61 810 wniosków nowych w ramach PROW 2014–2020, w tym w Kampanii 2018 złożono 19 022 wnioski,
  - ✓ 76 613 wniosków kontynuacyjnych w ramach PROW 2014–2020, w tym w Kampanii 2018 złożono 39 344 wnioski,
  - ✓ 149 589 wniosków kontynuacyjnych w ramach PROW 2007–2013 realizowanych jako zobowiązania PROW 2014–2020, w tym w Kampanii 2018 złożono 8 419 wniosków,
- wydano 242 995 decyzji przyznających płatność na kwotę 2 681,9 mln zł, w tym:
  - ✓ 102 376 decyzji o przyznaniu płatności dla wniosków nowych i kontynuacyjnych w ramach PROW 2014–2020 na kwotę 1 182,7 mln zł, w tym w Kampanii 2018 wydano 26 694 decyzje przyznające płatność,
  - ✓ 140 619 decyzji o przyznaniu płatności na kwotę 1 499,2 mln zł dla wniosków kontynuacyjnych z PROW 2007–2013, w tym w Kampanii 2018 wydano 4 817 decyzji,

- wypłacono dla 88 759 beneficjentów 2 598,7 mln zł, w tym:
  - ✓ 1 088,3 mln zł dla 44 443 beneficjentów z tytułu zobowiązań z PROW 2014–2020,
  - ✓ 1 510,4 mln zł dla 57 461 beneficjentów z tytułu zobowiązań z PROW 2007–2013,
  - ✓ 44,1 tys. zł dla jednego beneficjenta z tytułu zobowiązań z PROW 2004–2006.

W 2018 r. ARiMR wypłaciła dla 60 764 beneficjentów 847,7 mln zł, w tym:

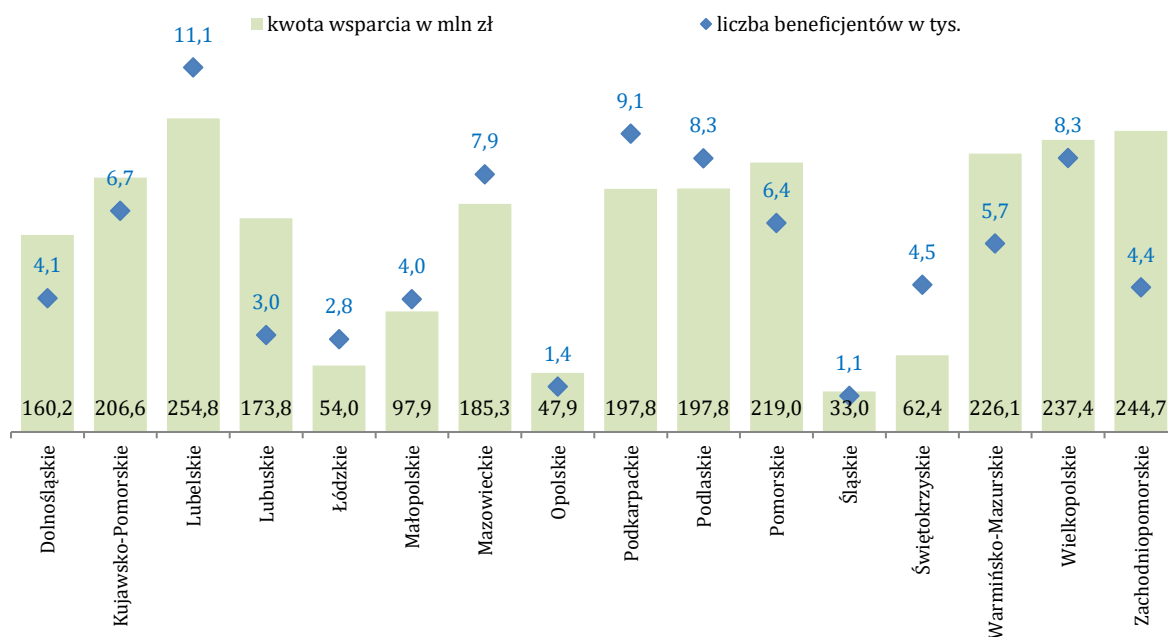
- ✓ dla 43 571 beneficjentów 623,2 mln zł z tytułu zobowiązań z PROW 2014–2020,
- ✓ dla 18 268 beneficjentów 224,5 mln zł z tytułu zobowiązań z PROW 2007–2013.

Na podstawie wydanych decyzji przyznających płatność wsparciem objęto 1,5 mln ha fizycznej powierzchni użytków rolnych. Średnia liczba zwierząt w gospodarstwach wyniosła blisko 89,0 tys. sztuk zwierząt.

Spśród wspieranej powierzchni w ramach działania:

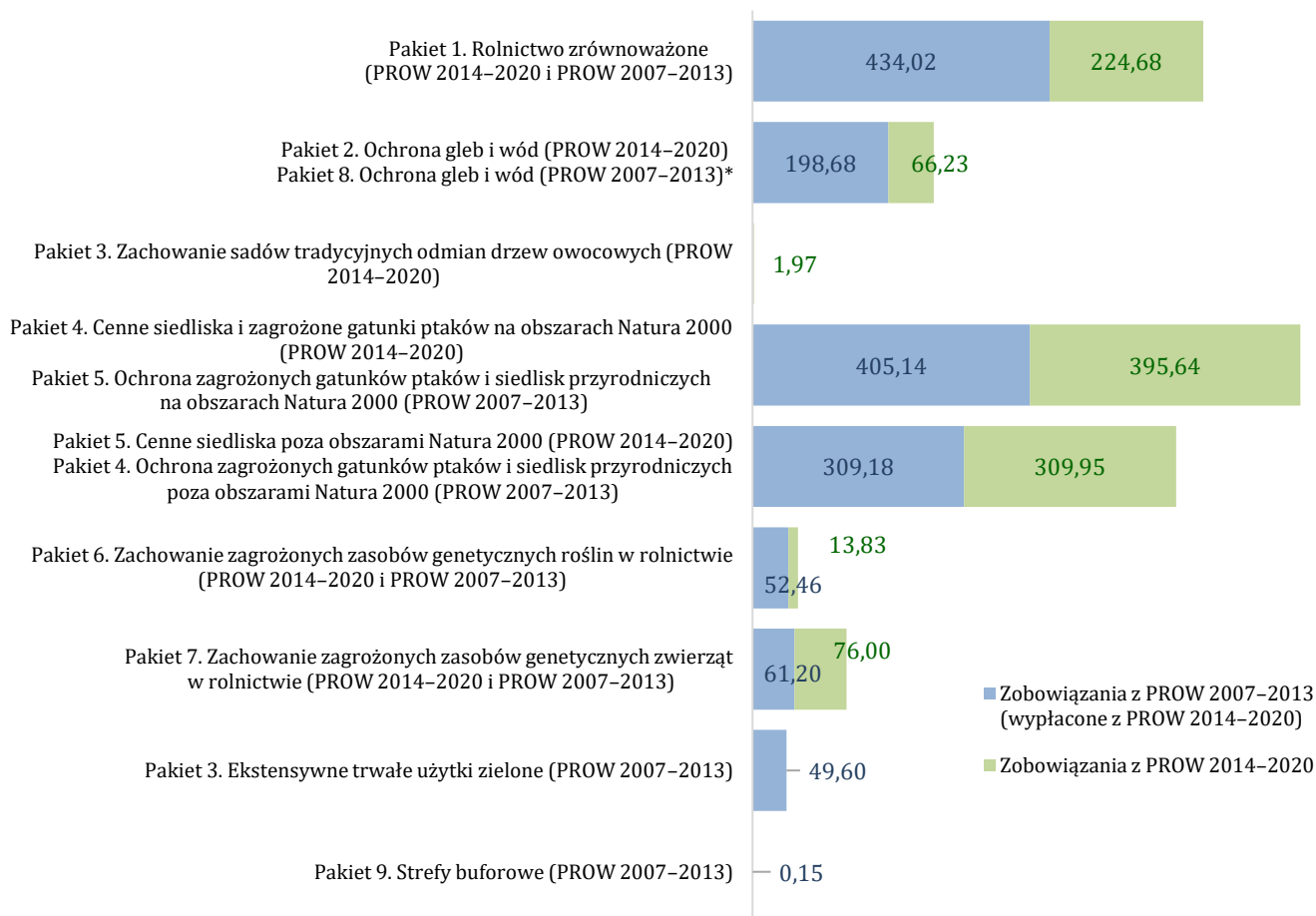
- 26% stanowi fizyczna powierzchnia użytków rolnych położonych na obszarach Natura 2000,
- 13% stanowi fizyczna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach ekologicznych.

Wykres 36. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Największe kwoty wypłacono w województwie lubelskim (254,8 mln zł), zachodniopomorskim (244,7 mln zł) i wielkopolskim (237,4 mln zł), a najmniejsze w śląskim (33,0 mln zł), opolskim (47,9 mln zł) i łódzkim (54,0 mln zł) (Wykres 36).

Wykres 37. Kwota wsparcia w podziale na płatności z tytułu zobowiązań z PROW 2007–2013 i z tytułu zobowiązań z PROW 2014–2020, wg pakietów w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w mln zł, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

*W kwocie uwzględniono jedną płatność (44 116,8 zł) wynikającą ze zobowiązań PROW 2004-2006.

Największe zrealizowane płatności (łącznie) dotyczyły (Wykres 37):

- pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 PROW 2014–2020 i pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 PROW 2007–2013 – 800,8 mln zł (30,8% wszystkich płatności),
- pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone PROW 2014–2020 i PROW 2007–2013 – 658,7 mln zł (25,3%),
- pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 PROW 2014–2020 i pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 (PROW 2007–2013) – 619,1 mln zł (23,8%).

W Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym wdrażanym w ramach PROW 2014–2020 uczestniczy 14 739 producentów rolnych, którzy wcześniej nie ubiegali się o wsparcie w programie rolnośrodowiskowym PROW 2007–2013.

■ Działanie M11 – Rolnictwo ekologiczne

Celem działania jest wspieranie dobrowolnych zobowiązań rolników, którzy podejmują się utrzymać lub stosować praktyki i metody rolnictwa ekologicznego określone w obowiązujących przepisach. Rolnictwo ekologiczne oznacza sposób gospodarowania o zrównoważonej produkcji roślinnej i zwierzęcej w obrębie gospodarstwa rolnego, oparty na środkach pochodzenia

biologicznego i mineralnego nieprzetworzonych technologicznie. Podstawową zasadą jest zaniechanie stosowania w procesie produkcji żywności środków chemii rolnej, weterynaryjnej i spożywczej. Zasada ta dotyczy wszystkich rodzajów i etapów produkcji – zarówno uprawy roślin, chowu i hodowli zwierząt, jak i przetwórstwa.

Wsparcie obejmuje 2 poddziałania:

1. Płatności w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne, w ramach którego pomoc udzielana jest na następujące pakiety (typy operacji):

- ✓ Pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji.

2. Płatności w celu utrzymania rolnictwa ekologicznego, w ramach którego pomoc udzielana jest na następujące pakiety (typy operacji):

- ✓ Pakiet 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 8. Uprawy warzywne po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 9. Uprawy zielarskie po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 12. Trwałe użytki zielone po okresie konwersji.

Do końca 2018 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 15 marca do 10 lipca 2015 r. – (Kampania 2015);
- od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – (Kampania 2016);
- od 15 marca do 26 czerwca 2017 r. – (Kampania 2017);
- od 15 marca do 10 lipca 2018 r. – (Kampania 2018).

W 2018 r. przyjmowano wnioski pierwszoroczne oraz wnioski kontynuacyjne z PROW 2014–2020 (kolejne lata realizacji zobowiązań ekologicznych) i wnioski kontynuacyjne z pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne Programu rolnośrodowiskowego PROW 2007–2013 (ostatni rok realizacji). Łącznie w ramach PROW 2014–2020 (Kampanie 2015–2018):

- złożono 78 260 wniosków, w tym:
  - ✓ 15 816 wniosków nowych w ramach PROW 2014–2020, w tym w Kampanii 2018 złożono 3 723 wnioski,
  - ✓ 21 703 wnioski kontynuacyjne w ramach PROW 2014–2020, w tym w Kampanii 2018 złożono 10 673 wnioski,
  - ✓ 40 741 wniosków kontynuacyjnych w ramach PROW 2007–2013 realizowanych jako zobowiązania PROW 2014–2020, w tym w Kampanii 2018 złożono 2 688 wniosków,
- wydano 61 361 decyzji przyznających płatność na kwotę 989,48 mln zł, w tym:

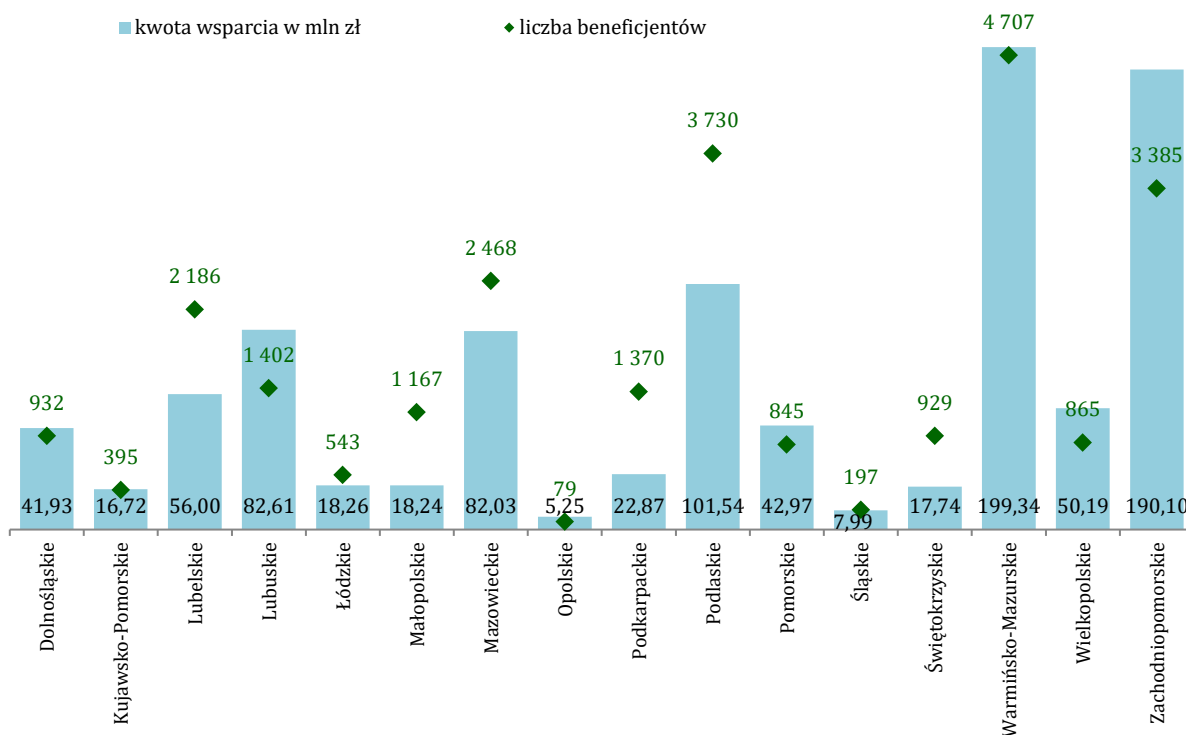
- ✓ 23 254 decyzje o przyznaniu płatności dla wniosków nowych i kontynuacyjnych w ramach PROW 2014–2020 na kwotę ponad 451,4 mln zł, w tym w Kampanii 2018 wydano 1 756 decyzji przyznających płatność,
- ✓ 38 107 decyzji o przyznaniu płatności na kwotę ponad 538,0 mln zł dla wniosków kontynuacyjnych z PROW 2007–2013, w tym w Kampanii 2018 wydano 871 decyzji,
- wypłacono 953,8 mln zł dla 25 152 beneficjentów, w tym:
  - ✓ 418,2 mln zł dla 11 043 beneficjentów z tytułu zobowiązań z PROW 2014–2020,
  - ✓ 535,6 mln zł dla 17 851 beneficjentów z tytułu zobowiązań z PROW 2007–2013.

W 2018 r. ARiMR wypłaciła blisko 291,0 mln zł dla 17 680 beneficjentów, w tym:

- ✓ 203,2 mln zł dla 10 553 beneficjentów z tytułu zobowiązań z PROW 2014–2020,
- ✓ 87,8 mln zł dla 7 185 beneficjentów z tytułu zobowiązań z PROW 2007–2013.

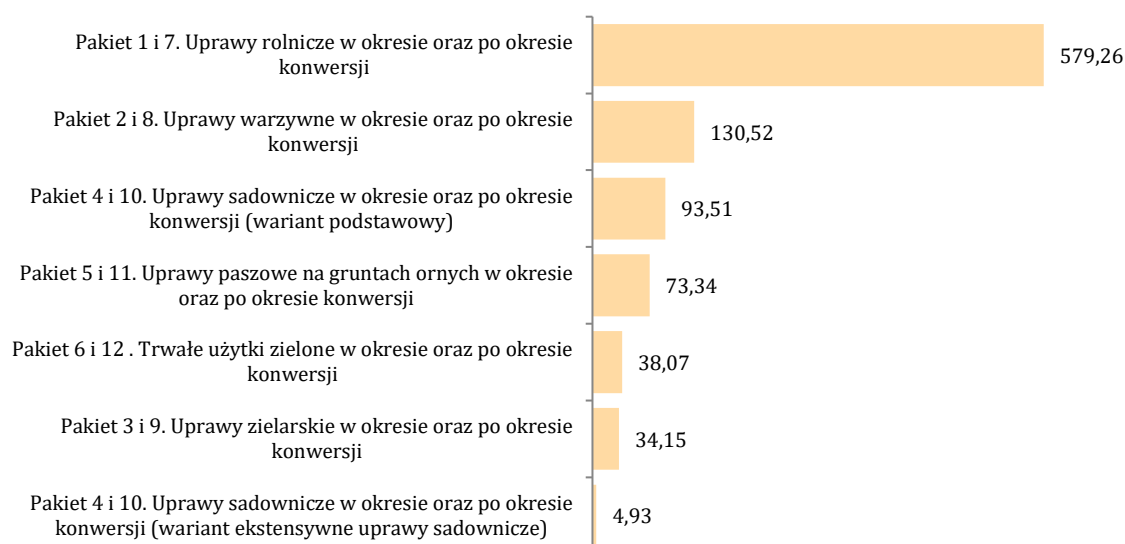
Łącznie na podstawie wydanych decyzji przyznających płatność wsparciem objęta została fizyczna powierzchnia 531,8 tys. ha. Pomoc dotyczyła 25,3 tys. gospodarstw.

Wykres 38. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów Płatności ekologicznych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Największe kwoty wypłacono w województwie warmińsko-mazurskim (199,3 mln zł), zachodniopomorskim (190,1 mln zł) i podlaskim (101,5 mln zł), a najmniejsze w opolskim (5,3 mln zł) i śląskim (8,0 mln zł) (Wykres 38).

Wykres 39. Zrealizowane płatności ekologiczne, wg pakietów, wg stanu na 31.12.2018 r., w mln zł

Najwyższy odsetek kwoty zrealizowanych płatności ekologicznych dotyczył wsparcia upraw rolniczych (60,7% płatności) oraz wsparcia upraw warzywnych (13,7%).

■ **Działanie M13 – Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)**

Działanie jest instrumentem wsparcia finansowego dla rolników, którzy prowadzą działalność rolniczą na terenach górskich i innych obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami. Realizacja działania ma ułatwić rolnikom kontynuowanie rolniczego użytkowania ziemi, a także umożliwić zachowanie walorów krajobrazowych obszarów wiejskich oraz utrzymanie i promowanie zrównoważonych systemów działalności rolniczej na tych terenach.

Do końca 2018 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 15 marca do 10 lipca 2015 r. – (Kampania 2015);
- od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – (Kampania 2016);
- od 15 marca do 26 czerwca 2017 r. – (Kampania 2017);
- od 15 marca do 10 lipca 2018 r. – (Kampania 2018).

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

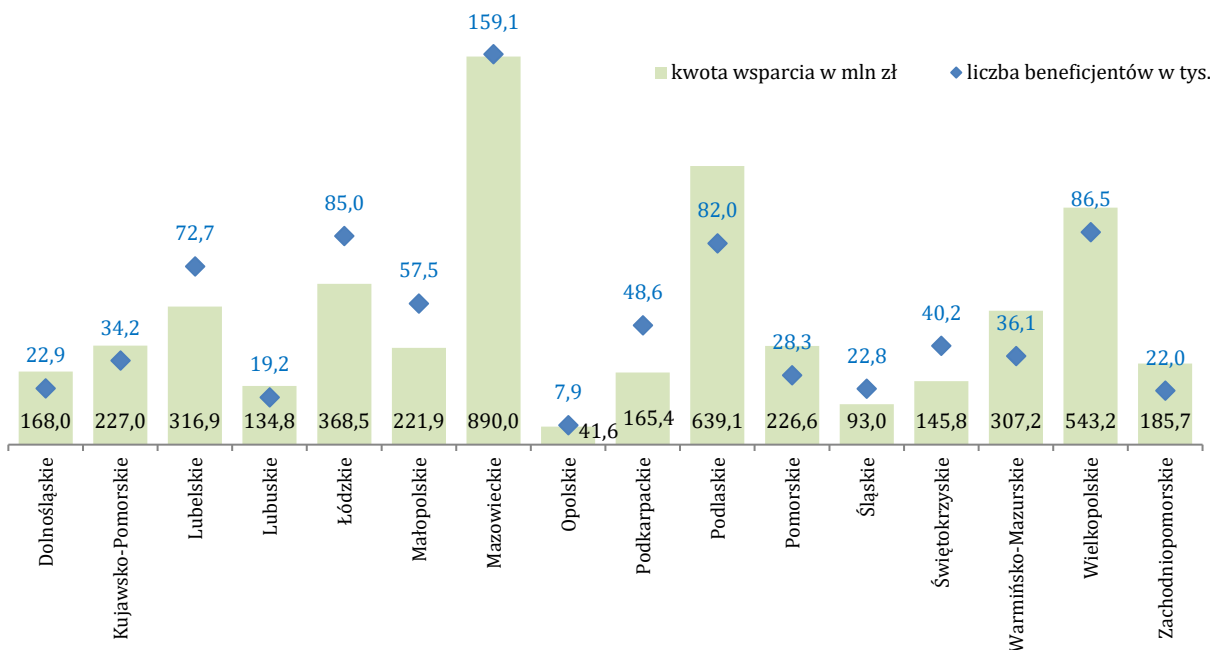
- złożono 3 001 282 wnioski o przyznanie płatności, w tym 749 270 wniosków w Kampanii 2018,
- wydano łącznie 2 771 752 decyzje o przyznaniu płatności ONW na kwotę 4 756,9 mln zł, w tym w Kampanii 2018 wydano 540 738 decyzji,
- ARiMR wypłaciła dla 824 106 beneficjentów łączną 4 674,7 mln zł, z tego:
  - ✓ dla 824 014 beneficjentów wypłacono 4 672,3 mln zł w ramach zobowiązań z PROW 2014–2020,
  - ✓ wypłacono 2,4 mln zł dla 810 beneficjentów w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013.

W 2018 r.:

- ARiMR wypłaciła dla 642 853 beneficjentów łączną kwotę 1 528,8 mln zł, z tego:
  - ✓ dla 642 849 beneficjentów wypłacono 1 528,7 mln zł w ramach zobowiązań z PROW 2014–2020,
  - ✓ wypłacono 68,7 tys. zł dla 14 beneficjentów w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013.

Największe kwoty wypłacono w województwie mazowieckim (890,0 mln zł), podlaskim (639,1 mln zł) i wielkopolskim (543,2 mln zł), a najmniejsze w opolskim (41,6 mln zł) i śląskim (93,0 mln zł) (Wykres 40).

Wykres 40. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) płatności ONW, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

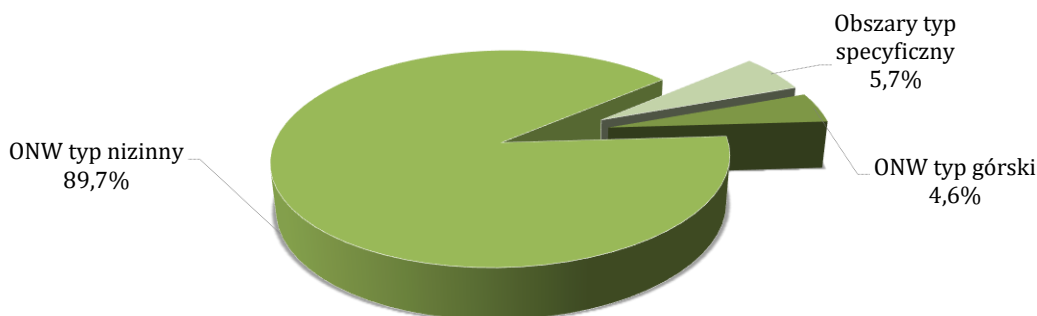

Wsparciem w ramach działania objętych zostało ponad 6,9 mln ha fizycznych użytków rolnych, z tego 89,7% skierowano do gospodarstw położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania typu nizinnego (Wykres 41).

W ramach udzielonej pomocy w działaniu:

- 13% łącznej kwoty zrealizowanej płatności zostało przekazane do powierzchni użytków rolnych położonych na obszarach Natura 2000,
- 6% łącznej kwoty zrealizowanej płatności zostało przekazane do powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach ekologicznych.

Wykres 41. Struktura pomocy udzielonej gospodarstwom objętym wsparciem na ONW, wg typu obszaru, wg stanu na 31.12.2018 r.

■ Działanie M16 - Współpraca

Pomoc finansowa przeznaczona jest na tworzenie i funkcjonowanie grup operacyjnych na rzecz innowacji (EPI) oraz realizacji przez te grupy projektów, które prowadzą do opracowania nowych rozwiązań w zakresie nowych produktów, praktyk, procesów, technologii, metod organizacji i marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.

Do końca 2018 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 30 czerwca do 31 lipca 2017 r.;
- od 16 listopada 2018 r. do 14 stycznia 2019 r.

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 94 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 339,6 mln zł (90 wniosków – I nabór, 4 wnioski – II nabór),
- zawarto 10 umów na kwotę 29,3 mln zł.

W ramach działania do końca 2018 r. nie zrealizowano żadnych płatności.

Wybrane EPI składają się łącznie z 76 podmiotów należących do następujących kategorii: rolnicy (37), przedsiębiorcy (14), jednostki naukowe (10), podmioty doradcze (10), inne podmioty publiczne (4) i właściciele lasu (1).

■ Pomoc techniczna

Pomoc udzielana jest na realizację operacji związanych ze wzmocnieniem systemu zarządzania, monitorowania, oceny i kontroli stopnia realizacji PROW. Ponadto ma na celu wdrożenie sprawnego i efektywnego funkcjonowania systemu informacji o PROW i jego promocji, a także utworzenie i zapewnienie funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. W ramach Pomocy technicznej realizowane są dwa schematy:

Schemat I: Wzmocnienie systemu wdrażania Programu.

Schemat II: Wsparcie funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz realizacja działań informacyjno-promocyjnych PROW 2014–2020.

Nabór wniosków o przyznanie w ramach Pomocy technicznej rozpoczął się 31 stycznia 2017 r. (nabór ma charakter ciągły).

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 540 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę ponad 470,4 mln zł (w ramach schematu I – 176 wniosków na kwotę 358,9 mln zł i w ramach schematu II – 364 wnioski na kwotę 111,5 mln zł),
- zawarto 422 umowy na kwotę 354,5 mln zł (w ramach schematu I – 138 umów na kwotę 269,9 mln zł i w ramach schematu II – 284 umowy na kwotę 84,5 mln zł),
- wypłacono dla 31 beneficjentów 225,5 mln zł (w ramach schematu I dla 22 beneficjentów 187,6 mln zł i w ramach schematu II dla 26 beneficjentów 37,9 mln zł), w tym w 2018 r.:
  - ✓ wypłacono dla 30 beneficjentów 214,2 mln zł (schemat I – dla 21 beneficjentów wypłacono 179,2 mln zł, schemat II – dla 26 beneficjentów wypłacono 35,0 mln zł).

■ **Wcześniejsza emerytura (Renty strukturalne PROW 2007–2013 oraz PROW 2004–2006)**

Do 31 grudnia 2018 r., z tytułu zobowiązań podjętych w ramach PROW 2007–2013 i PROW 2004–2006, ARiMR zrealizowała płatności z tytułu świadczeń emerytalnych w kwocie 1 226,9 mln zł dla 53 464 beneficjentów, w tym dla 17 661 beneficjentów 553,8 mln zł w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013 i dla 35 803 beneficjentów 673,1 mln zł w ramach zobowiązań za okres 2004–2006.

W 2018 r. ARiMR wypłaciła dla 6 447 beneficjentów ponad 56,4 mln zł, z tego:

- w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013 wypłacono 56,4 mln zł dla 6 444 beneficjentów,
- w ramach zobowiązań z PROW 2004–2006 wypłacono blisko 41,2 tys. zł dla 3 beneficjentów.

4.2 Realizacja działań/poddziałów/typów operacji, w ramach których ARiMR deleguje część zadań

■ **Działanie M03 – Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych²¹** **Poddziałanie M3.1 – Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości (ARR/KOWR)**

Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości ma charakter motywacyjny. Ma ono na celu zwiększenie uczestnictwa rolników w unijnych i krajowych systemach jakości poprzez refundowanie im m.in. kosztów kontroli poprzedzającej wydanie certyfikatu.

Do końca 2018 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 1 grudnia 2015 r. do 29 stycznia 2016 r.;
- od 2 listopada do 31 grudnia 2016 r.;
- od 28 listopada do 29 grudnia 2017 r.;
- od 27 listopada do 28 grudnia 2018 r.

Czwarty nabór został ogłoszony tylko dla producentów, którzy przystąpili do unijnych systemów jakości.

Od początku uruchomienia poddziałania, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 3 435 wniosków o przyznanie pomocy (1 186 wniosków – I nabór, 1 492 wnioski – II nabór, 705 wniosków – III nabór, 52 wnioski – IV nabór),
- wydano 2 567 decyzji (dotyczą wniosków złożonych w I, II i III naborze),
- ARiMR wypłaciła dla 1 648 beneficjentów 2,8 mln zł, w tym w 2018 r. wypłaciła dla 1 338 beneficjentów 1,7 mln zł.

Największy odsetek wydanych decyzji o przyznaniu płatności dotyczył producentów:

- wytwarzających produkty z grupy owoce świeże lub przetworzone – 72,1%,
- produkujących zboża świeże lub przetworzone – 14,4%,
- wytwarzających warzywa świeże lub przetworzone – 6,5%.

---

²¹ Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2017 r., poz. 562 z późn. zm.) podmiotem wdrażającym działanie do 31 sierpnia 2017 r. była ARR, a od 1 września 2017 r. – KOWR.

Zrealizowane płatności dotyczyły przede wszystkim uczestników integrowanej produkcji roślin (IP) – 81,9% płatności oraz uczestników systemu rolnictwa ekologicznego (8,6%).

Zobowiązania kontynuacyjne w ramach działania 132 Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności PROW 2007–2013

Producenci rolni, którzy w ramach działania 132 Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności PROW 2007–2013 (zobowiązania kontynuacyjne wypłacane z budżetu działania M03) otrzymali decyzje w sprawie przyznania pomocy, w kolejnych pięciu latach na podstawie odrębnych wniosków o płatność mają możliwość otrzymania refundacji kosztów poniesionych z tytułu uczestnictwa w systemie jakości.

W ramach zobowiązań z PROW 2007–2013:

- złożono łącznie 16 255 wniosków o płatność na kwotę 19,9 mln zł,
- wydano 15 784 decyzje o przyznaniu płatności na kwotę około 19,4 mln zł,
- ARiMR wypłaciła dla 8 294 różnych beneficjentów 18,8 mln zł, w tym w 2018 r. dla 2 256 beneficjentów około 3,1 mln zł.

Największy odsetek decyzji przyznających płatność (94,3%) dotyczył producentów wytwarzających owoce, warzywa i zboża świeże lub przetworzone.

Zdecydowana większość płatności, tj. 69,5% dotyczyła uczestników systemu rolnictwa ekologicznego i integrowanej produkcji roślinnej (23,4%).

■ Działanie M03 – Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych²² Poddziałanie M3.2 – Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym (ARR/KOWR)

Poddziałanie obejmuje wsparcie operacji w zakresie informacji i promocji produktów wysokojakościowych, podejmowanych przez uczestników systemów jakości, tj. przez grupy producentów składające się z co najmniej dwóch członków, którzy wytwarzali produkty rolne lub środki spożywcze w ramach systemów jakości. O wsparcie ubiegały się w Polsce grupy producentów wytwarzające produkty wysokiej jakości w ramach unijnych i krajowych systemów jakości żywności. Działania informacyjne i promocyjne skierowane są do konsumentów w celu zapoznania ich z produktami objętymi systemami jakości.

Poddziałanie zostało uruchomione 30 września 2016 r. przez ARR.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 30 września do 31 października 2016 r., w ramach którego, wg danych na 31 grudnia 2018 r.:

- w ARR przyjęto 84 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 109,0 mln zł,
- ARR zawarła 24 umowy na kwotę 31,9 mln zł,
- ARiMR wypłaciła 15,2 mln zł dla 19 beneficjentów, w tym w 2018 r. wypłaciła blisko 15,0 mln zł dla 19 beneficjentów.

---

²² Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2017 r., poz. 562 z późn. zm.) podmiotem wdrażającym działanie do 31 sierpnia 2017 r. była ARR, a od 1 września 2017 r. – KOWR.

Spośród wszystkich zawartych umów najczęściej dotyczyło wsparcia beneficjentów wytwarzających produkty w ramach systemu *Jakość Tradycja*. Operacje będą realizowane przez grupy producentów rolnych prowadzących działalność w formie spółdzielni lub konsorcjum (po 46% umów) i grup producentów (8%).

■ **Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe**

Poddziałanie M4.3 – Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa

Typ operacji – Scalanie gruntów (SW)

Scalanie gruntów wdrażane jest przez Samorzady Województw. Pomoc udzielana w ramach programu scalania gruntów służy poprawie struktury przestrzennej gospodarstw rolnych poprzez zmniejszenie ilości małych, rozproszonych działek składających się na gospodarstwo rolne i powiększenie ich średniej wielkości. Wsparcie dotyczy również prac poscaleniowych, które obejmują w szczególności stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz wykonanie zadań wpływających na regulację stosunków wodnych na obszarze objętym scaleniem.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy zostały przeprowadzone oddzielnie w poszczególnych województwach, z wyjątkiem województw: kujawsko-pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego, w których operacje związane ze scaleniem gruntów nie będą realizowane. Pierwsze nabory wniosków zostały uruchomione w marcu 2016 r. Do 31 grudnia 2018 r. przeprowadzono po trzy nabory w sześciu województwach i po dwa nabory w siedmiu województwach, w których łącznie:

- SW przyjęły 141 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 1 130,5 mln zł,
- SW podpisały 107 umów na kwotę 857,4 mln zł,
- ARiMR wypłaciła dla 12 beneficjentów 36,1 mln zł (wszystkie płatności zostały zrealizowane w 2018 r.).

■ **Działanie M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**

Poddziałanie M7.2 – Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii

Typ operacji – Budowa lub modernizacja dróg lokalnych (SW)

Działanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Celem działania jest wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich. Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje budowę lub modernizację dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń. Beneficjentami pomocy są gminy, powiaty lub ich związki.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy były przeprowadzane oddzielnie w poszczególnych województwach w okresie od listopada 2015 r. do czerwca 2016 r. oraz w okresie od lipca do października 2018 r. (po dwa nabory przeprowadzono w siedmiu województwach i po jednym naborze w dziewięciu województwach).

Od początku uruchomienia pomocy, według stanu na 31 grudnia 2018 r. łącznie:

- SW przyjęły 5 180 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 4 034,1 mln zł ze środków EFRROW,
- SW podpisały 1 907 umów na kwotę środków EFRROW wynoszącą 1 137,8 mln zł,

- wypłacono dla 1 042 beneficjentów 1 470,9 mln zł (935,9 mln zł ze środków EFRROW), w tym w 2018 r. 890,5 mln zł (566,6 mln zł ze środków EFRROW) dla 584 beneficjentów.

■ **Działanie M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**

Poddziałanie M7.2 – Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii

Typ operacji – Gospodarka wodno-ściekowa (SW)

Poddziałanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Wsparcie gospodarki wodno-ściekowej wpływa na rozwój gospodarczy obszarów wiejskich oraz poprawę warunków życia mieszkańców. Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje:

- budowę, przebudowę, modernizację lub wyposażenie obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków;
- zakup i montaż urządzeń kanalizacyjnych oraz urządzeń wodociągowych.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy były przeprowadzane oddzielnie w poszczególnych województwach od października 2016 r. do lutego 2017 r. W każdym z województw przeprowadzono po jednym naborze wniosków.

W ramach przeprowadzonych naborów, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- SW przyjęły łącznie 1 696 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 2 164,7 mln zł ze środków EFRROW,
- SW podpisały 777 umów na kwotę ze środków EFRROW wynoszącą 992,3 mln zł,
- wypłacono dla 347 beneficjentów 380,9 mln zł (242,4 mln zł ze środków EFRROW), w tym w 2018 r. wypłacono dla 347 beneficjentów 379,7 mln zł (241,6 mln zł ze środków EFRROW).

Pomoc na operacje związane z gospodarką wodno-ściekową została przekazana 146 różnym jednostkom samorządowym, w tym 130 gminom i 16 spółkom, w których jedynymi udziałowcami były jednostki samorządu terytorialnego. W ramach zakończonych operacji (152) wybudowano lub wyremontowano m.in.:

- 303 km systemów kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych,
- 217 km zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę,
- 2 615 przydomowych oczyszczalni ścieków,
- 24 stacje uzdatniania wody,
- 13 oczyszczalni ścieków,
- 13 ujęć wody,
- 11 instalacji do osadów ściekowych.

- **Działanie M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**
Poddziałanie M7.4 – Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury
Typ operacji – Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej (SW)

Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej wdrażane są przez Samorządy Województw. Pomoc przyznawana jest na operacje polegające na budowie, przebudowie, modernizacji lub wyposażeniu obiektów pełniących funkcje kulturalne w celu zapewnienia odpowiednich warunków do organizowania i animowania uczestnictwa społeczności wiejskiej w wydarzeniach artystycznych, kulturalnych czy integracyjnych. Inwestycje dotyczące kształtowania przestrzeni publicznej mają podnieść atrakcyjność obszarów wiejskich i promować rozwój przestrzenny w oparciu o zasady kształtowania polityki przestrzennej.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy zostały przeprowadzone oddzielnie w poszczególnych województwach w okresie od lutego do sierpnia 2018 r. z wyjątkiem województw: podlaskiego i śląskiego, w których ten typ operacji nie będzie realizowany. W każdym z województw przeprowadzono po jednym naborze wniosków.

W 2018 r. łącznie:

- SW przyjęły 1 123 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 448,5 mln zł ze środków EFRROW, w tym:
  - ✓ 766 wniosków na kwotę 314,7 mln zł ze środków EFRROW w ramach Inwestycji w obiekty pełniące funkcje kulturalne oraz
  - ✓ 357 wniosków na kwotę 133,8 mln zł (środki EFRROW) na typ operacji Kształtowanie przestrzeni publicznej,
- SW podpisały 318 umów na kwotę środków EFRROW wynoszącą 129,7 mln zł, w tym:
  - ✓ 204 umowy na kwotę 83,5 mln zł na Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne
  - ✓ oraz 114 umów na kwotę 46,2 mln zł na typ operacji Kształtowanie przestrzeni publicznej.

Do końca okresu sprawozdawczego nie zrealizowano żadnych płatności.

- **Działanie M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**
Poddziałanie M7.4 – Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury
Typ operacji – Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów (SW)

Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów wdrażane są przez Samorządy Województw. Pomoc przyznawana jest na operacje polegające na budowie lub przebudowie targowisk lub obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów, w tym na związany z tą budową lub przebudową zakup nowych urządzeń, materiałów i usług służących realizacji operacji.

Inwestycje w zakresie targowisk mają na celu utworzenie miejsc, gdzie rolnicy będą mogli sprzedawać produkty wytworzone w gospodarstwie, co prowadzi do skrócenia łańcucha żywnościowego i zwiększenia udziału rolników w wartości dodanej.

Pierwsze nabory wniosków zostały uruchomione w styczniu 2017 r. Do 31 grudnia 2018 r. trzy nabory przeprowadzono w województwie kujawsko-pomorskim, a po dwa nabory przeprowadzono w województwie mazowieckim, pomorskim, śląskim i świętokrzyskim. W pozostałych województwach przeprowadzono po jednym naborze wniosków.

W ramach przeprowadzonych naborów, wg stanu na 31 grudnia 2018 r. łącznie:

- SW przyjęły 240 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 191,1 mln zł ze środków EFRROW,
- SW podpisały 192 umowy na kwotę środków EFRROW wynoszącą 154,3 mln zł,
- wypłacono dla 10 beneficjentów 11,8 mln zł (7,5 mln zł ze środków EFRROW).

Wszystkie płatności zostały zrealizowane w 2018 r.

■ **Działanie M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**
Poddziałanie M7.6 – Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej
Typ operacji – Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego (SW)

Inwestycje w ramach ochrony zabytków i budownictwa tradycyjnego wdrażane są przez Samorządy Województw. Pomoc przyznawana jest na operacje polegające na odnawianiu lub poprawie stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz na zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne.

Pierwsze nabory wniosków zostały uruchomione w lutym 2018 r. Nabory wniosków o przyznanie pomocy zostały przeprowadzane oddzielnie w poszczególnych województwach, z wyjątkiem województw: lubelskiego, łódzkiego, śląskiego i świętokrzyskiego.

W 2018 r. łącznie:

- SW przyjęły 103 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 37,7 mln zł ze środków EFRROW,
- SW podpisały 42 umowy na kwotę 16,4 mln zł (środki EFRROW).

■ **Działanie M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER**
Poddziałanie 19.1 – Wsparcie przygotowawcze (SW)

Wsparcie przygotowawcze wdrażane jest przez Samorządy Województw i służy podnoszeniu kompetencji LGD i społeczności lokalnych, tworzeniu sieci kontaktów oraz wypracowaniu mechanizmów współpracy i włączania lokalnych społeczności w celu przygotowania i wdrożenia LSR. Pomoc ma formę płatności ryczałtowej.

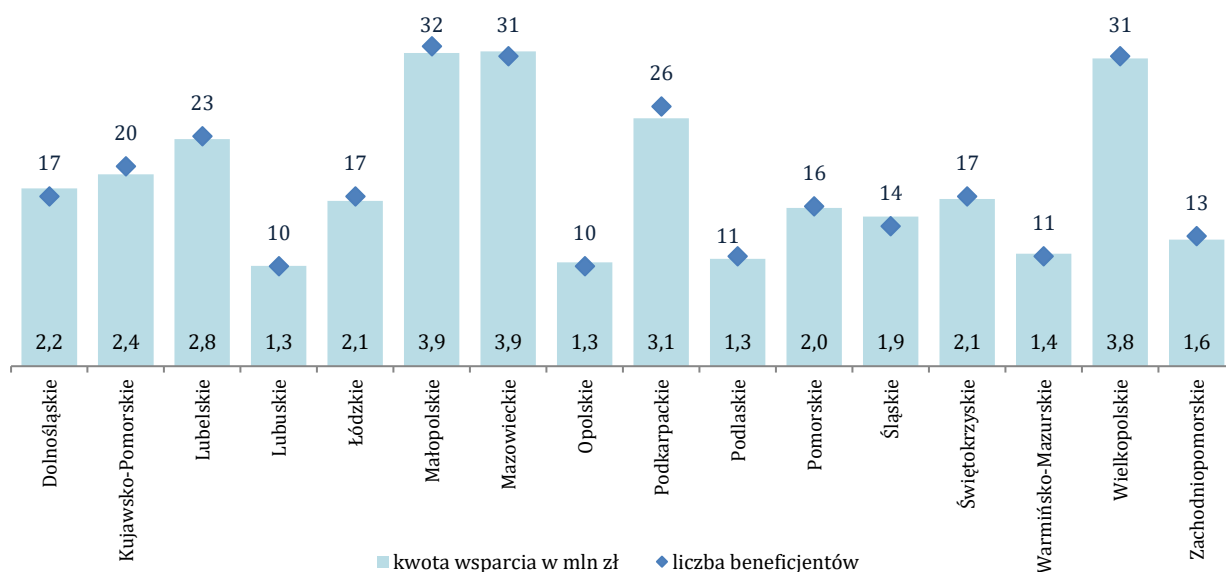
Nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania prowadzone były w terminach ogłaszanych przez poszczególne Samorządy Województw. Nabory zostały przeprowadzone we wszystkich województwach w lipcu 2015 r.

Realizację poddziałania zakończono w 2016 r. Wg stanu na 31 grudnia 2018 r. łącznie:

- LGD złożyły 301 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 37,4 mln zł,
- SW podpisały 299 umów z LGD na kwotę 37,2 mln zł,

- ARiMR zrealizowała płatności na kwotę ponad 37,1 mln zł dla 299 LGD.

Wykres 42. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów poddziałania Wsparcie przygotowawcze, wg województw, wg stanu na 31.12.2018 r.

■ Działanie M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER
Poddziałanie 19.2 – Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (SW)

Poddziałanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Pomoc ma formę refundacji lub płatności zryczałtowanej w zależności od rodzaju operacji. W przypadku operacji polegających na rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej pomoc ma formę płatności zryczałtowanej (premi). Premiowane przez LGD są operacje spełniające w szczególności jedno lub kilka z wymienionych kryteriów:

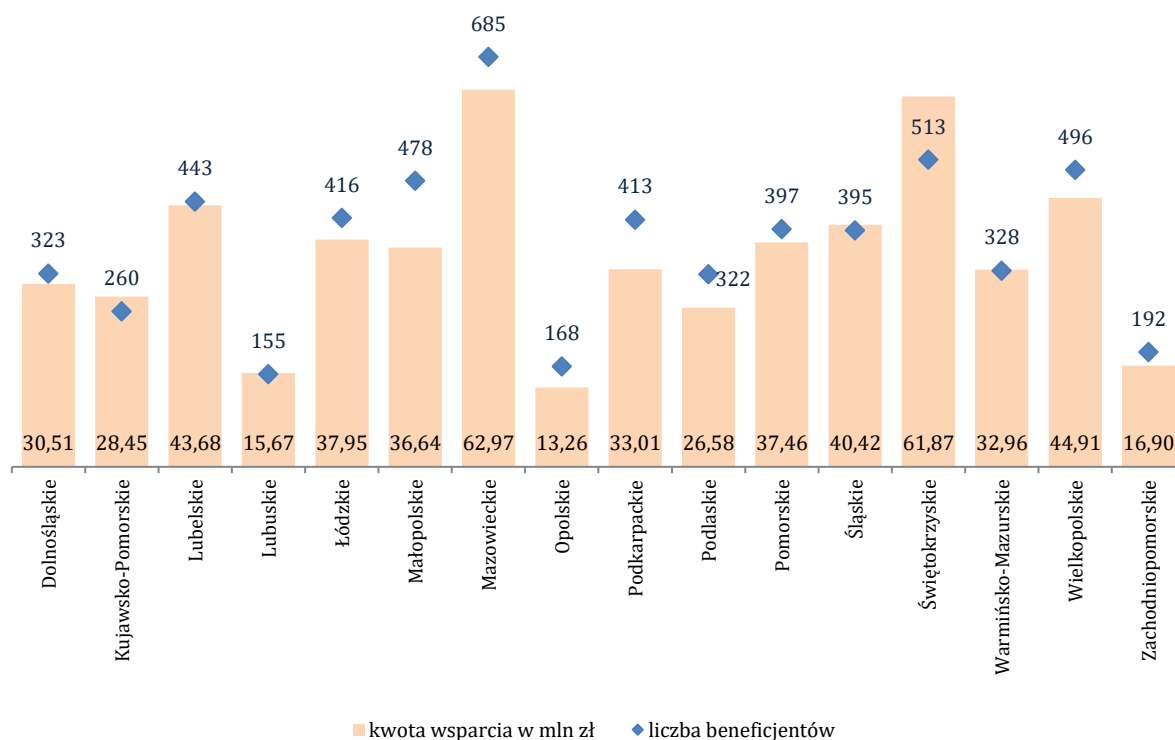
- innowacyjne,
- przewidujące zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu,
- generujące nowe miejsca pracy,
- realizowane przez podmioty zakładające działalność, której podstawę będą stanowiły lokalne produkty rolne (lokalny produkt rolny – wytwarzany na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju).

Terminy naborów wniosków ustalane są odrębnie przez poszczególne LGD. Pierwsze nabory wniosków o przyznanie pomocy zostały uruchomione przez LGD w II połowie 2016 r.

Do końca 2018 r. łącznie:

- LGD przekazały do SW 21 387 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 2 737,3 mln zł,
- SW podpisały 10 433 umowy na kwotę 1 357,8 mln zł,
- wypłacono 563,2 mln zł dla 5 984 beneficjentów, w tym:
  - ✓ 558,2 mln zł dla 5 926 beneficjentów wypłacono w ramach zobowiązań z PROW 2014–2020, w tym w 2018 r. wypłacono 424,2 mln zł dla 5 156 beneficjentów,
  - ✓ 5,0 mln zł dla 62 beneficjentów w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013.

Wykres 43. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów poddziałania Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

■ Działanie M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER
Poddziałanie 19.3 – Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania (SW)

Poddziałanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Wsparcie przeznaczone jest na przygotowanie projektu i realizację projektu współpracy. Projekty współpracy mogą dotyczyć współpracy międzyterytorialnej (pomiędzy LGD w ramach jednego województwa lub różnych województw) lub międzynarodowej.

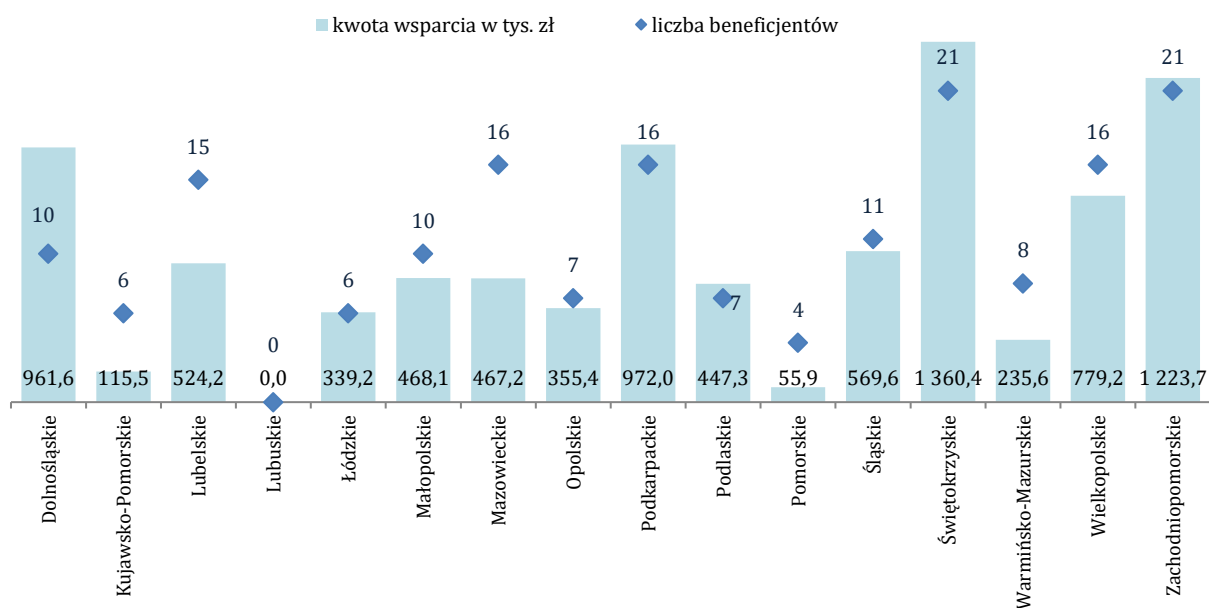
Nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania ma charakter ciągły. Wnioski można składać od 18 października 2016 r. do 31 marca 2021 r.

Do końca 2018 r.:

- SW przyjęły 125 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 41,5 mln zł,
- SW podpisały 69 umów na kwotę 21,3 mln zł,
- ARiMR wypłaciła 8,9 mln zł dla 161 różnych LG, w tym:
  - ✓ 7,9 mln zł dla 158 LGD w ramach zobowiązań z PROW 2014–2020, w tym w 2018 r. 7,1 mln zł dla 149 LGD kwotę,
  - ✓ dla 7 LGD zrealizowano płatności na kwotę 970,2 tys. zł w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013.

Wykres 44. Kwota wsparcia (w tys. zł) i liczba beneficjentów poddziałania Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

**■ Działanie M19 - Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER
Poddziałanie 19.4 - Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji (SW)**

Poddziałanie wdrażane jest przez Samorzządy Województw. Poddziałanie ma na celu wsparcie bieżącego funkcjonowania LGD, zapewnienie sprawnej i efektywnej pracy LGD, w tym sprawne funkcjonowanie biura LGD oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji LSR.

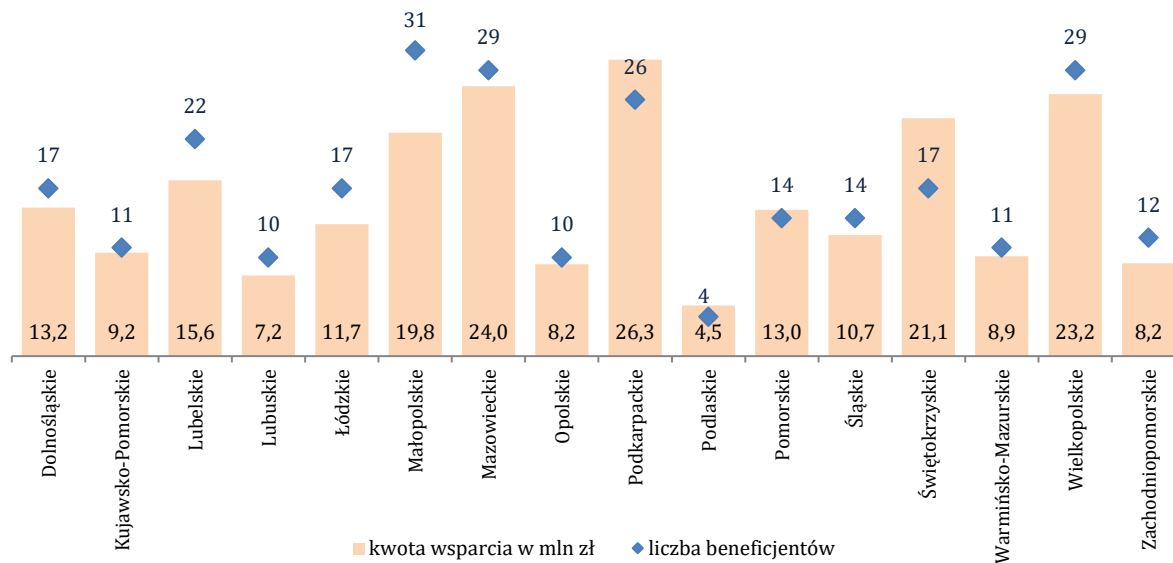
Poddziałanie uruchomione zostało 16 maja 2016 r.

Terminy naborów wniosków ustalane były odrębnie przez poszczególne Samorzządy Województw (we wszystkich szesnastu województwach zostały przeprowadzone w 2016 r.).

Do końca 2018 r. w ramach przeprowadzonych naborów:

- SW przyjęły 274 wnioski na kwotę 541,8 mln zł,
- SW podpisały 274 umowy na kwotę 541,8 mln zł,
- ARiMR wypłaciła ponad 224,8 mln zł dla 274 LGD, w tym w 2018 r. wypłacono 44,8 mln zł dla 150 LGD.

Wykres 45. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów podziałania Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych płatności w ramach PROW 2014–2020 przedstawiono w Załączniku 2.3, Tabele 1–53.

4. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014–2020

Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014–2020 został zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją z dnia 22 października 2015 r. Zgodnie z ustawą z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1267, z późn. zm.) ARiMR jest odpowiedzialna za wdrażanie sześciu z siedmiu priorytetów:

Priorytet 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy:

- Działanie 1.1 Wsparcie na rzecz opracowywania i wdrażania środków ochrony oraz współpracy regionalnej;
- Działanie 1.2 Zmniejszanie oddziaływania rybołówstwa na środowisko morskie i dostosowanie połowów do ochrony gatunków;
- Działanie 1.3 Innowacje związane z ochroną żywych zasobów morza;
- Działanie 1.4 Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej;
- Działanie 1.5 Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie – inwestycje w zakresie ułatwiania przestrzegania obowiązku dotyczącego wyładunku wszystkich połowów;
- Działanie 1.6 Trwałe zaprzestanie działalności połowowej;
- Działanie 1.7 Wsparcie na rzecz systemów przyznawania uprawnień do połowów;
- Działanie 1.8 Różnicowanie i nowe formy dochodów;
- Działanie 1.9 Zdrowie i bezpieczeństwo;
- Działanie 1.10 Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej;
- Działanie 1.11 Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów;
- Działanie 1.12 Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie – inwestycje w zakresie poprawy infrastruktury portów rybackich, giełd rybnych, miejsc wyładunku i przystani;
- Działanie 1.13 Innowacje naukowe lub techniczne;
- Działanie 1.14 efektywność energetyczna i łagodzenie skutków zmiany klimatu – wymiana lub modernizacja głównych lub dodatkowych silników;
- Działanie 1.15 Efektywność energetyczna i łagodzenie skutków zmiany klimatu – inwestycje na statkach rybackich;
- Działanie 1.16 Propagowanie kapitału ludzkiego, tworzenie miejsc pracy i dialog społeczny – szkolenia zawodowe, tworzenie sieci kontaktów, dialog społeczny oraz wsparcie dla małżonków i partnerów życiowych.

Priorytet 2. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy:

- Działanie 2.1 Innowacje w akwakulturze;
- Działanie 2.2 Usługi z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla gospodarstw akwakultury;
- Działanie 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę;
- Działanie 2.4 Zachęcanie nowych hodowców do rozpoczęcia działalności w sektorze zrównoważonej akwakultury;
- Działanie 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe;
- Działanie 2.6 Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów;
- Działanie 2.7 Ubezpieczenie zasobów akwakultury.

Priorytet 3. Wspieranie wdrażania wspólnej polityki rybołówstwa:

- Działanie 3.1 Kontrola i egzekwowanie;
- Działanie 3.2 Gromadzenie danych.

Priorytet 5. Wspieranie obrotu i przetwarzania:

- Działanie 5.1 Plany produkcji i obrotu;
- Działanie 5.2 Dopłaty do składowania;
- Działanie 5.3 Środki dotyczące obrotu;
- Działanie 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury.

Priorytet 6. Wspieranie wdrażania zintegrowanej polityki morskiej:

- Działanie 6.1 Zintegrowany nadzór morski;
- Działanie 6.2 Propagowanie ochrony środowiska morskiego i zrównoważonej eksploatacji zasobów morskich i przybrzeżnych;
- Działanie 6.3 Poprawa wiedzy na temat stanu środowiska morskiego.

Priorytet 7. Pomoc techniczna.

Za wdrażanie Priorytetu 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej odpowiadają Samorządy Województw:

- Działanie 4.1 Wsparcie przygotowawcze;
- Działanie 4.2 Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność;
- Działanie 4.3 Działania prowadzone w ramach współpracy.

Środki finansowe, jakie zostały przyznane Polsce na realizację Programu, pochodzą z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) i wynoszą 499,3 mln euro. Wśród krajów UE Polska wynegocjowała jedną z największych alokacji obok Hiszpanii, Francji i Włoch. Środki te uzupełnione są o wkład z budżetu krajowego, który wynosi blisko 169,0 mln euro (Tabela 6).

Tabela 6. Budżet Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014–2020, według Priorytetów (w tys. euro)

Finansowanie Programu Operacyjnego wg Priorytetów	Wkład publiczny ogółem	Wkład EFMR	Wkład krajowy
Priorytet 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy	179 907,62	122 456,64	57 450,98
Priorytet 2. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy	251 088,16	188 316,12	62 772,04
Priorytet 3. Wspieranie wdrażania wspólnej polityki rybołówstwa	28 035,34	22 209,70	5 825,64
Priorytet 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej	87 509,77	74 383,30	13 126,47
Priorytet 5. Wspieranie obrotu i przetwarzania	76 173,48	57 757,36	18 416,12
Priorytet 6. Wspieranie wdrażania Zintegrowanej Polityki Morskiej	3 133,33	2 350,00	783,33
Priorytet 7. Pomoc techniczna	42 497,56	31 873,17	10 624,39
Razem	668 345,25	499 346,29	168 998,96

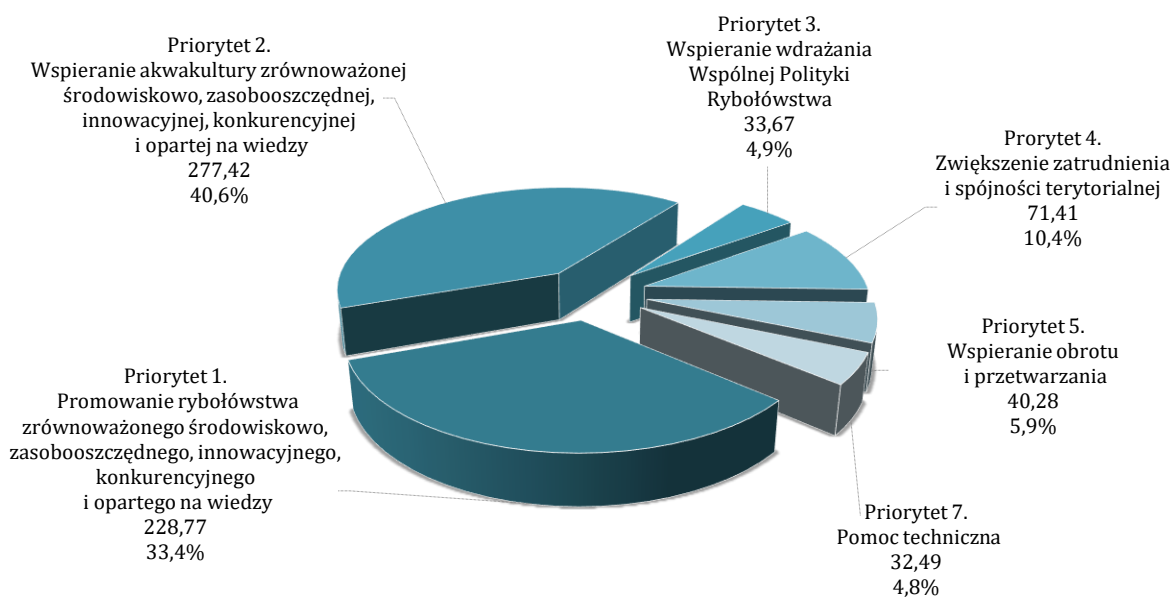
Źródło: Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 22 sierpnia 2017 r. w sprawie podziału środków finansowych na realizację Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze (Dz. U., poz. 1685).

Ogółem w ramach działań/poddziałów wdrażanych przez ARiMR (Priorytety 1–3 i 5–7) do 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 5 195 wniosków o dofinansowanie na kwotę blisko 2 045,0 mln zł,
- zawarto 3 480 umów na kwotę 1 090,5 mln zł.

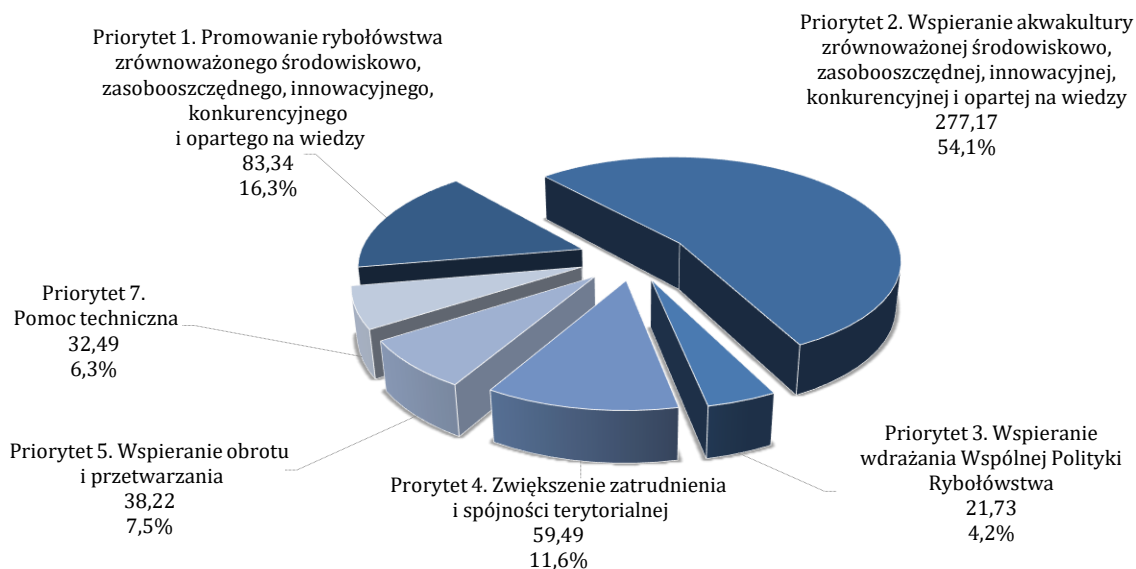
Agencja, w ramach Programu, zrealizowała płatności dla 1 896 beneficjentów na kwotę 684,0 mln zł, w tym w ramach Priorytetu 4. wdrażanego przez Samorzady Województw, ARiMR wypłaciła 71,4 mln zł dla 395 beneficjentów (Wykres 46).

Wykres 46. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Rybactwo i Morze 2014–2020, wg priorytetów, w mln zł i w %, narastająco do 31.12.2018 r.

W 2018 r. ARiMR wypłaciła w ramach Programu 512,4 mln zł dla 1 717 beneficjentów, w tym 59,5 mln zł dla 387 beneficjentów w ramach Priorytetu 4. wdrażanego przez Samorzady Województw (Wykres 47).

Wykres 47. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Rybactwo i Morze 2014–2020, wg priorytetów, w mln zł i w %, w 2018 r.

Od początku uruchomienia Programu najwięcej środków przekazano beneficjentom ubiegającym się o wsparcie w ramach działań wdrażanych przez ARiMR:

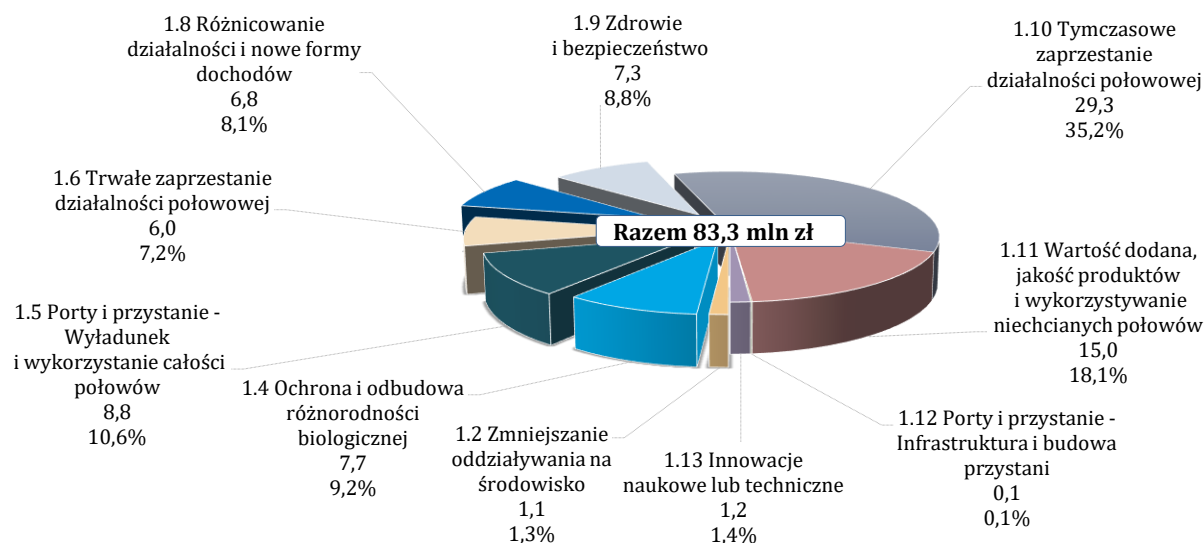
- działanie 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe – 208,0 mln zł,
- działanie 1.10 Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej – 97,7 mln zł,
- działanie 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę poddziałanie 2.3.1 Inwestycje produkcyjne – 61,0 mln zł.

Priorytet 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy

Celem ogólnym Priorytetu 1. jest zrównoważona eksploatacja zasobów oraz zwiększenie rentowności sektora rybactwa. W ramach tego priorytetu realizowane są działania ukierunkowane na podniesienie rentowności podmiotów sektora rybołówstwa, w tym dywersyfikację działalności i zróżnicowanie źródeł dochodów podmiotów rybołówstwa. Realizacja projektów odbywa się przy zachowaniu zrównoważonego zarządzania zasobami wód morskich i śródlądowych, efektywniejszego wykorzystywania zasobów oraz innowacyjnego wykorzystania odrzutów i przyłowów.

W ramach Priorytetu 1. od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2018 r. wypłacono 228,8 mln zł dla 787 beneficjentów, w tym w 2018 r. dla 611 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 83,3 mln zł. Większość środków (35,2% zrealizowanych płatności) w 2018 r. wypłacono na operacje realizowane w ramach działania 1.10 Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej (Wykres 48).

Wykres 48. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR wg działań w ramach Priorytetu 1. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, w mln zł i w %, w 2018 r.

■ **Działanie 1.1 Wsparcie na rzecz opracowywania i wdrażania środków ochrony oraz współpracy regionalnej**

Wsparcie w ramach działania przeznaczone jest na realizację operacji mających na celu zarybianie, przewidziane w przepisach Unii Europejskiej jako środek ochronny, w tym na:

- nabycie materiału zarybieniowego lub jego produkcję,
- transport organizmów morskich do miejsca, w którym zostaną wypuszczone.

Od 6 do 20 marca 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego złożono 3 wnioski o dofinansowanie na kwotę 9,95 mln zł.

■ **Działanie 1.2 Zmniejszanie oddziaływania rybołówstwa na środowisko morskie i dostosowanie połowów do ochrony gatunków**

Wsparcie w ramach działania przeznaczone jest przede wszystkim na poprawę technik i technologii połowu oraz wymianę i modernizację wyposażenia na statkach rybackich. Pomoc przyznawana jest na wymianę tego samego rodzaju sprzętu dla tego samego statku rybackiego, tylko raz w trakcie realizacji Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze.

Od 4 maja do 1 czerwca 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego:

- złożono 349 wniosków o dofinansowanie na kwotę 20,7 mln zł,
- podpisano 47 umów na kwotę 2,1 mln zł,
- dla 25 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 1,1 mln zł.

■ **Działanie 1.4 Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej**
Poddziałanie 1.4.1 Zbieranie utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich

Pomoc na realizację operacji w ramach poddziałania Zbieranie utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich przeznaczona jest na operacje niwelujące zanieczyszczenie środowiska morskiego śmieciami i zgubionymi narzędziami połowowymi oraz polegające na znakowaniu nowych narzędzi tak, aby ich zgubienie było trudne.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 15 do 31 marca 2017 r., w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 6 wniosków o dofinansowanie na kwotę 34,2 mln zł,
- podpisano 5 umów na kwotę 26,2 mln zł,
- dla 5 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 27,3 mln zł, w tym w 2018 r. dla 5 beneficjentów wypłacono 7,7 mln zł.

■ **Działanie 1.4 Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej**
Poddziałanie 1.4.3 Systemy rekompensaty za szkody wyrządzone połowom przez ssaki i ptaki chronione

Pomoc w ramach poddziałania przyznaje się armatorom statków rybackich wykonujących rybołówstwo komercyjne w formie rekompensaty za szkody wyrządzone połowom przez ssaki i ptaki chronione. Wdrożenie systemu rekompensat zakłada włączenie rybaków w monitoring środowiska morskiego we współpracy ze środowiskiem naukowym.

Od 17 września do 16 października 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego złożono 10 wniosków o dofinansowanie na kwotę 322,0 tys. zł.

■ **Działanie 1.5 Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie – inwestycje w zakresie ułatwiania przestrzegania obowiązku dotyczącego wyładunku wszystkich połowów**

Pomoc w ramach działania przeznaczona jest na realizację operacji mających na celu zmniejszenie ilości organizmów morskich wyrzucanych za burtę statku rybackiego (odrzuty). Dofinansowanie przyznaje się na operacje służące:

- poprawie dostępu do portu zarówno od strony lądu, jak i wody,
- poprawie infrastruktury portowej związanej z wyładunkiem, składowaniem i magazynowaniem produktów rybołówstwa oraz transportem wewnętrznym,
- umożliwieniu obsługi jednostek rybackich w trakcie ich postoju, konserwacji i naprawy,
- ograniczaniu zanieczyszczania środowiska w wyniku działalności rybackiej,
- poprawie bezpieczeństwa i higieny pracy rybaków.

Do końca 2018 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 20 marca do 14 kwietnia 2017 r.;
- od 22 stycznia do 6 lutego 2018 r.

Od początku uruchomienia działania, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 10 wniosków o dofinansowanie na kwotę 21,3 mln zł (po 5 wniosków w I i II naborze),
- podpisano 7 umów na kwotę 13,6 mln zł,
- dla 6 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 13,3 mln zł, w tym w 2018 r. dla 6 beneficjentów wypłacono 8,8 mln zł.

■ **Działanie 1.6 Trwałe zaprzestanie działalności połowowej**

Pomoc na realizację operacji w ramach działania Trwałe zaprzestanie działalności połowowej przyznaje się za złomowanie statku rybackiego, przekwalifikowanie statku rybackiego lub utratę miejsca pracy na statku rybackim.

Do końca 2018 r. przeprowadzono sześć naborów wniosków:

- od 10 do 24 października 2016 r.;
- od 14 listopada do 9 grudnia 2016 r.;
- od 5 do 20 czerwca 2017 r.;
- od 20 czerwca do 14 lipca 2017 r.;
- od 24 listopada do 8 grudnia 2017 r. – piąty i szósty nabór wniosków.

Od początku uruchomienia działania, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 207 wniosków o dofinansowanie na kwotę 71,0 mln zł,
- podpisano 154 umowy na kwotę blisko 55,0 mln zł,
- dla 130 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 53,7 mln zł, w tym w 2018 r. dla 24 beneficjentów wypłacono blisko 6,0 mln zł.

Zgodnie z art. 34 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 w ramach działania Trwałe zaprzestanie działalności połowowej mogło być przyznane (zawieranie umów) wyłącznie do 31 grudnia 2017 r.

■ **Działanie 1.7 Wsparcie na rzecz systemów przyznawania uprawnień do połowów**

Pomoc w ramach działania skierowana jest do podmiotów administracji rybackiej na opracowywanie, rozwijanie, monitorowanie i ocenę systemów przyznawania uprawnień do połowów, a także zarządzania tymi systemami.

Od 28 września do 12 października 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego złożono 1 wniosek o dofinansowanie na kwotę 300,0 tys. zł.

■ **Działanie 1.8 Różnicowanie i nowe formy dochodów**

Dofinansowanie w ramach działania ma na celu zachęcenie rybaków do podejmowania przedsięwzięć rozwijających działalność uzupełniającą związaną z wykonywaniem rybołówstwa komercyjnego (np. budowa restauracji, bazy hotelowej dla wędkarzy, dostosowanie statku do połowów wędkarskich).

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 15 do 28 marca 2017 r., w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 129 wniosków o dofinansowanie na kwotę 30,5 mln zł,
- podpisano 82 umowy na kwotę 16,6 mln zł,
- dla 69 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 12,0 mln zł, w tym w 2018 r. dla 50 beneficjentów wypłacono 6,8 mln zł.

■ **Działanie 1.9 Zdrowie i bezpieczeństwo**

Wsparcie udzielane w ramach działania Zdrowie i bezpieczeństwo dotyczy zdrowia i bezpieczeństwa na pokładzie statku rybackiego. Pomoc skierowana jest do właścicieli i armatorów statków rybackich – przy użyciu, których wykonywane jest rybołówstwo

komercyjne, oraz posiadaczy rybackich narzędzi i urządzeń połowowych wykorzystywanych do połowu ryb w obwodzie rybackim.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 14 listopada do 8 grudnia 2017 r., w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 221 wniosków o dofinansowanie na kwotę 26,5 mln zł,
- podpisano 162 umowy na kwotę 14,9 mln zł (wszystkie umowy podpisano w 2018 r.),
- dla 115 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 7,3 mln zł.

■ **Działanie 1.10. Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej**

Pomoc na realizację operacji w ramach działania Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej przyznaje się w formie rekompensaty armatorowi statku rybackiego, przy użyciu którego wykonywane jest rybołówstwo komercyjne.

Do końca 2018 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 28 października do 14 listopada 2016 r.;
- od 28 kwietnia do 24 maja 2017 r.;
- od 6 do 28 lutego 2018 r.;
- od 14 do 31 grudnia 2018 r.

Od początku uruchomienia działania, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 2 174 wnioski o dofinansowanie na kwotę 133,1 mln zł,
- podpisano 1 560 umów na kwotę 97,9 mln zł,
- dla 614 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 97,7 mln zł, w tym w 2018 r. dla 527 beneficjentów wypłacono 29,3 mln zł.

■ **Działanie 1.11 Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów**

Wsparciem w ramach działania Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów objęto realizację operacji związanych z procesem przetwórstwa produktów rybołówstwa lub obrotem tymi produktami pochodzącymi z własnych połowów:

- zakup, budowa, rozbudowa, przebudowa, remont budynków lub budowli, zaplecza socjalnego dla pracowników,
- zakup lub wymiana urządzeń,
- zakup środków transportu wewnętrznego oraz zewnętrznego.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 4 do 22 grudnia 2017 r., w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

- złożono 204 wnioski o dofinansowanie na kwotę 48,4 mln zł.
- podpisano 153 umowy na kwotę 31,2 mln zł,
- dla 97 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 15,0 mln zł.

■ **Działanie 1.12 Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie – inwestycje w zakresie poprawy infrastruktury portów rybackich, giełd rybnych, miejsc wyładunku i przystani**

Pomoc w ramach działania przyznaje się na realizację operacji mających na celu:

- poprawę bezpieczeństwa, warunków postoju lub obsługi statków rybackich,
- poprawę warunków bezpieczeństwa lub higieny pracy w portach rybackich, miejscach wyładunku i na przystaniach,
- poprawę jakości produktów rybołówstwa pochodzących z połowów w wodach morskich lub śródlądowych oraz w celu zwiększenia efektywności energetycznej przyczyniającej się do ochrony środowiska,

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 18 kwietnia do 10 maja 2017 r., w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 14 wniosków o dofinansowanie na kwotę 277,2 mln zł,
- podpisano 2 umowy na kwotę blisko 189,0 mln zł,
- dla 1 beneficjenta wypłacono 85,3 tys. zł (płatność zrealizowano w 2018 r.).

■ **Działanie 1.13 Innowacje naukowe lub techniczne**

Pomoc na realizację operacji w ramach działania przyznaje się na opracowanie, testowanie i wdrożenie nowych lub ulepszonych rozwiązań technicznych i technologicznych oraz nowych lub ulepszonych systemów zarządzania i organizacji mających na celu:

- zmniejszenie negatywnego wpływu rybactwa śródlądowego lub rybołówstwa morskiego na środowisko,
- poprawę oraz opracowanie alternatywnych metod zarządzania rybołówstwem morskim,
- doskonalenie metod połowu oraz badań w zakresie rybołówstwa morskiego lub rybactwa śródlądowego.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 9 do 23 czerwca 2017 r., w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 4 wnioski o dofinansowanie na kwotę blisko 11,8 mln zł,
- podpisano 2 umowy na kwotę 7,6 mln zł,
- dla 1 beneficjenta wypłacono 1,2 mln zł (płatność zrealizowano w 2018 r.).

■ **Działanie 1.16 Propagowanie kapitału ludzkiego, tworzenie miejsc pracy i dialog społeczny – szkolenia zawodowe, tworzenie sieci kontaktów, dialog społeczny oraz wsparcie dla małżonków i partnerów życiowych**

Pomoc w ramach działania przyznaje się na organizację lub udział w spotkaniach, szkoleniach konferencjach i wyjazdach uzgodnieniowych, które mają na celu nawiązanie współpracy, zdobycie wiedzy i umiejętności zawodowych oraz wymianę informacji i doświadczeń.

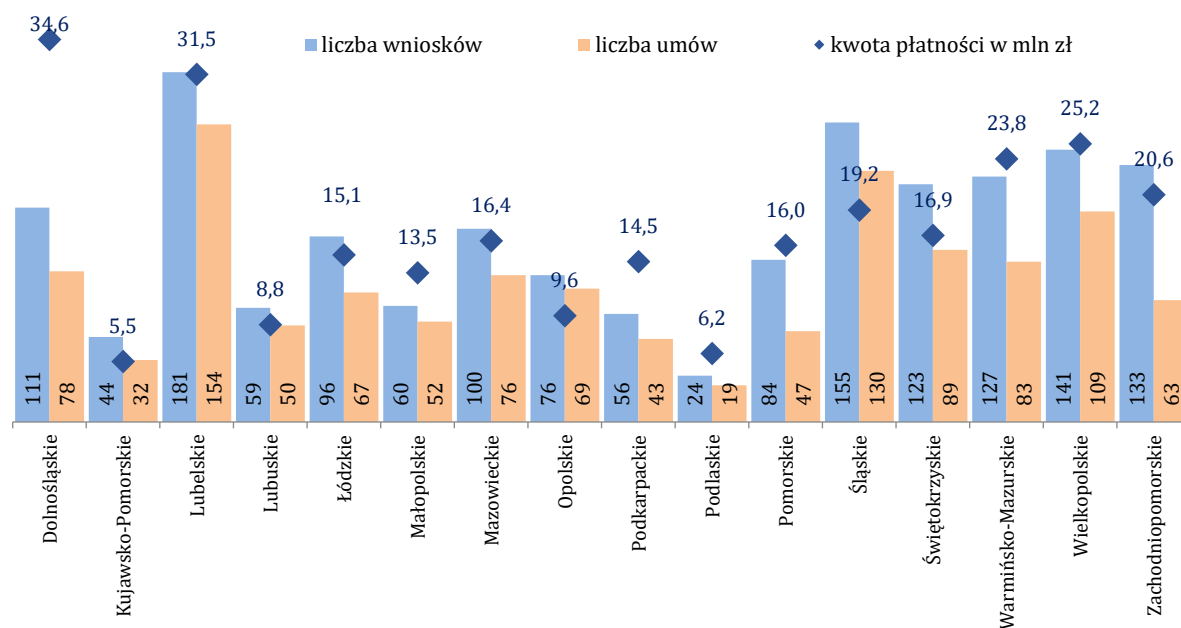
Od 10 do 24 września 2018 r. ARiMR przeprowadziła dwa nabory wniosków, w ramach których złożono 10 wniosków o dofinansowanie na kwotę ponad 4,0 mln zł.

Priorytet 2. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy

Celem ogólnym Priorytetu 2. jest osiągnięcie i utrzymanie przez Polskę pozycji lidera w Unii Europejskiej w produkcji ryb pochodzących z akwakultury śródlądowej. W ramach priorytetu wsparcie finansowe zostało ukierunkowane na:

- wspieranie rozwoju technologicznego, innowacji i transferu wiedzy;
- zwiększenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw z sektora akwakultury, w tym poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy, w szczególności w MŚP;
- ochrona i odbudowa wodnej różnorodności biologicznej oraz wspieranie ekosystemów związanych z akwakulturą i promowanie zasobooszczędnej akwakultury;
- propagowanie akwakultury o wysokim poziomie ochrony środowiska oraz o wysokim poziomie zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- rozwój szkoleń i nowych umiejętności zawodowych.

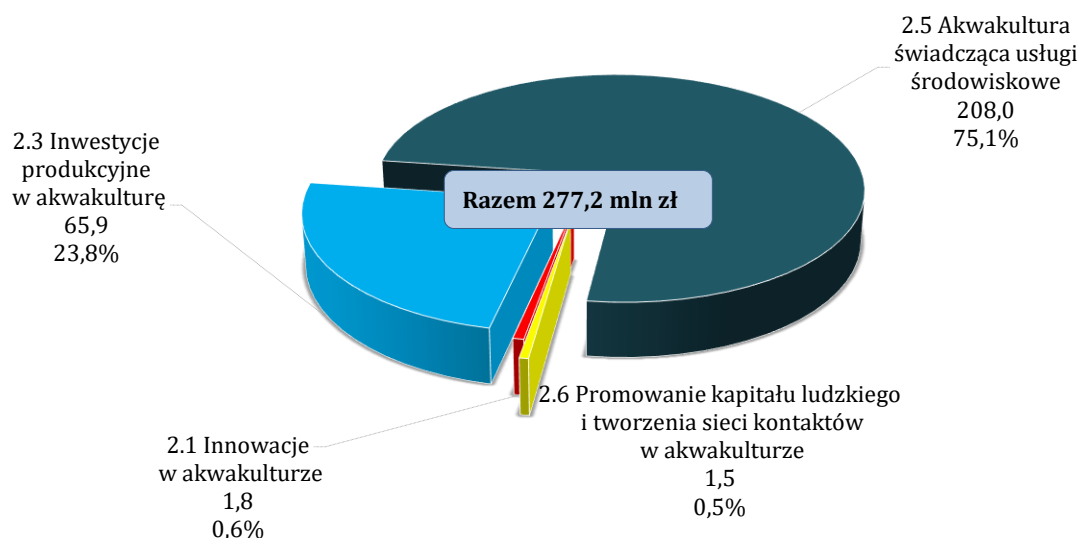
Wykres 49. Liczba złożonych wniosków, zawartych umów oraz kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) w ramach Priorytetu 2. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, narastająco do 31.12.2018 r., wg województw

W ramach drugiego Priorytetu od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2018 r. wypłacono 277,4 mln zł dla 737 beneficjentów. Największe kwoty wypłacono w województwie dolnośląskim (34,6 mln zł), lubelskim (31,5 mln zł), wielkopolskim (25,2 mln zł) i warmińsko-mazurskim (23,8 mln zł), a najmniejsze w kujawsko-pomorskim (5,5 mln zł), podlaskim (6,2 mln zł) i lubuskim (8,8 mln zł) (Wykres 49).

W 2018 r. ARiMR zrealizowała płatności na kwotę 277,2 mln zł dla 737 beneficjentów. Większość środków (75,1% zrealizowanych płatności) wypłacono w 2018 r. na operacje realizowane w ramach działania 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe oraz działania 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę (23,8% zrealizowanych płatności) (Wykres 50).

Wykres 50. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach działań Priorytetu 2. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, w mln zł i w %, w 2018 r.

■ Działanie 2.1 Innowacje w akwakulturze

Pomoc w ramach działania przeznaczona jest na realizację operacji mających na celu wspieranie rozwoju technologicznego, innowacji i transferu wiedzy. Wsparciem objęte są operacje polegające na opracowaniu, testowaniu i wdrożeniu nowych rozwiązań technologicznych lub organizacyjnych zwiększających efektywność i konkurencyjność gospodarstw akwakultury.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków od 11 do 31 lipca 2017 r., w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 16 wniosków o dofinansowanie na kwotę 107,0 mln zł,
- podpisano 1 umowę na kwotę 5,9 mln zł,
- dla 6 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę blisko 1,8 mln zł (wszystkie płatności zrealizowano w 2018 r.).

■ Działanie 2.2 Usługi z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla gospodarstw akwakultury

Pomoc w ramach działania przeznaczona jest na realizację operacji mających na celu poprawę rentowności i konkurencyjności przedsiębiorstw akwakultury. Wsparciem objęte są operacje przeznaczone na:

- usługi doradcze m.in. w zakresie prawnym, ekonomicznym, weterynaryjnym, rolniczym,
- programy doradcze przygotowywane przez jednostki naukowe.

Od 30 października do 13 listopada 2018 r. ARiMR przeprowadziła trzy nabory wniosków, w ramach których złożono 32 wnioski o dofinansowanie na kwotę ponad 13,9 mln zł.

■ Działanie 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę

Poddziałanie 2.3.1 Inwestycje produkcyjne

Pomoc w ramach poddziałania Inwestycje produkcyjne przeznaczona jest na realizację operacji przyczyniających się do zwiększenia konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw, w tym poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy.

Do końca 2018 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 11 maja do 8 czerwca 2017 r.;
- od 21 sierpnia do 5 września 2017 r.;
- od 23 sierpnia do 18 września 2017 r.;
- od 15 września do 13 października 2017 r.

W ramach czterech ogłoszonych naborów, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 413 wniosków o dofinansowanie na kwotę 319,9 mln zł,
- podpisano 221 umów na kwotę 141,2 mln zł,
- dla 113 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 61,0 mln zł, w tym w 2018 r. dla 113 beneficjentów wypłacono blisko 60,8 mln zł.

■ **Działanie 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę**

Poddziałanie 2.3.2 Zwiększanie efektywności energetycznej i odnawialne źródła energii

Pomoc w ramach poddziałania przeznaczona jest na realizację operacji prowadzących do wzrostu produkcji w akwakulturze, w tym na budowę nowego obiektu chowu lub hodowli ryb z zamkniętym obiegiem wody lub przebudowę, rozbudowę, adaptację istniejącego obiektu chowu lub hodowli ryb, lub wyposażenie takiego obiektu w maszyny i urządzenia techniczne oraz zakup środków transportu. Pomoc obejmuje również zakup ikry, ryb i innych organizmów wodnych, zwanych dalej "materiałem obsadowym", przeznaczonych do dalszego chowu lub hodowli.

Od 16 lipca do 3 sierpnia 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 44 wnioski o dofinansowanie na kwotę 13,4 mln zł,
- podpisano 9 umów na kwotę 2,1 mln zł,
- dla 2 beneficjentów wypłacono 616,3 tys. zł.

■ **Działanie 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę**

Poddziałanie 2.3.3 Efektywne gospodarowanie zasobami, zmniejszenie zużycia wody i chemikaliów, systemy recyrkulacji minimalizujące zużycie wody

Pomoc w ramach poddziałania przeznaczona jest na realizację operacji w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami, zmniejszenia zużycia wody i chemikaliów, systemów recyrkulacji minimalizujące zużycie wody. Dofinansowaniem objęte zostały projekty polegające na budowie obiektów do hodowli ryb w obiegach zamkniętych, służące zwiększaniu produkcji oraz projekty mające pozytywny wpływ na środowisko lub zmniejszające negatywny wpływ akwakultury na środowisko.

Do końca 2018 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 29 września do 27 października 2017 r.;
- od 13 lipca do 3 sierpnia 2018 r.

Od początku uruchomienia działania, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 84 wnioski o dofinansowanie na kwotę 195,6 mln zł,
- podpisano 16 umów na kwotę 30,6 mln zł (wszystkie umowy podpisano w 2018 r.),
- dla 5 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 4,5 mln zł.

■ Działanie 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe

Wsparcie w ramach działania przyznaje się posiadaczowi obiektu chowu lub hodowli ryb, który zobowiąże się do realizowania przez 5 lat zobowiązań wykraczających poza podstawowe zasady dobrej praktyki rybackiej. Pomoc przyznaje się w formie rekompensaty za stosowanie metod produkcji wspomagających ochronę i poprawę stanu środowiska, zachowania bioróżnorodności oraz promocję ekologicznych praktyk produkcyjnych.

Od 13 do 28 lutego 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego:

- złożono 965 wniosków o dofinansowanie na kwotę 219,7 mln zł,
- podpisano 910 umów na kwotę 208,2 mln zł,
- dla 682 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 208,0 mln zł.

■ Działanie 2.6 Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów

Pomoc na realizację operacji w ramach działania Szkolenia w akwakulturze ma na celu finansowe wsparcie organizacji rybackich sektora akwakultury w propagowaniu wiedzy na temat zrównoważonego chowu i hodowli ryb.

Do końca 2018 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków:

- od 11 do 31 lipca 2017 r.,

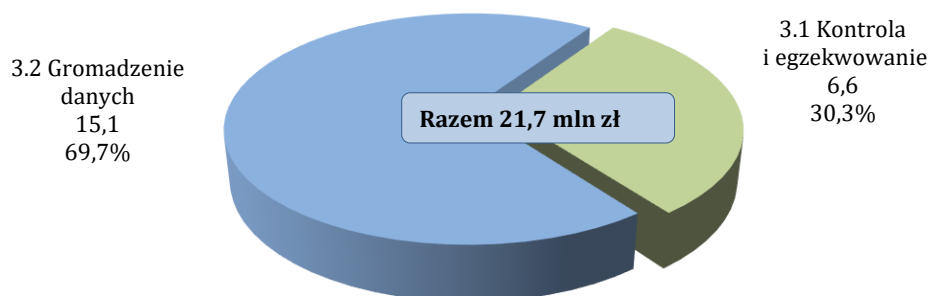
w ramach którego, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 16 wniosków o dofinansowanie na kwotę 6,3 mln zł,
- podpisano 4 umowy na kwotę 2,3 mln zł,
- dla 3 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 1,5 mln zł (płatności w całości zrealizowano w 2018 r.).

Priorytet 3. Wspieranie wdrażania wspólnej polityki rybołówstwa

Celem Priorytetu 3. jest zwiększenie efektywności systemu kontroli rybołówstwa oraz usprawnienie procesu zbierania danych rybackich służących realizacji wspólnej polityki rybołówstwa oraz zapewnienie 100% wypełnienia obowiązku transmisji danych. Cel jest odpowiedzią na zidentyfikowaną potrzebę modernizacji systemów informatycznych, w tym lokalnego systemu informatycznego oraz pełniejszej integracji tych systemów z bazami danych administracji rybackiej. Priorytet obejmuje dwa działania, w ramach których od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2018 r. wypłacono 33,7 mln zł dla 6 beneficjentów, w tym w 2018 r. dla 6 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 21,7 mln zł.

Wykres 51. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach działań Priorytetu 3. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, w mln zł i w %, w 2018 r.

■ **Działanie 3.1 Kontrola i egzekwowanie**
Poddziałanie 3.1.1 Kontrola i egzekwowanie
Poddziałanie 3.1.2 Modernizacja i zakup statków

Wsparcie w ramach działania skierowane jest do administracji i służby egzekwowania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa.

Do końca 2018 r. przeprowadzono dziewiętnaście naborów wniosków w ramach poddziałania 3.1.1:

- od 18 do 31 sierpnia 2016 r.;
- od 5 do 20 października 2016 r.;
- od 19 października do 3 listopada 2016 r. – nabór trzeci i czwarty;
- od 16 do 30 listopada 2016 r.;
- od 31 stycznia do 13 lutego 2017 r.;
- od 23 maja do 6 czerwca 2017 r.;
- od 24 sierpnia do 8 września 2017 r.;
- od 27 grudnia 2017 r. do 10 stycznia 2018 r. – nabór dziewiąty i dziesiąty;
- od 8 do 22 lutego 2018 r.;
- od 12 do 26 kwietnia 2018 r.;
- od 26 kwietnia do 10 maja 2018 r.;
- od 11 do 25 maja 2018 r.;
- od 30 maja do 13 czerwca 2018 r.;
- od 26 czerwca do 10 lipca 2018 r.;
- od 11 do 25 lipca 2018 r.;
- od 26 lipca do 9 sierpnia 2018 r.;
- od 10 do 24 sierpnia 2018 r.

oraz jeden nabór w ramach poddziałania 3.1.2:

- od 3 do 24 listopada 2017 r.

Od początku uruchomienia działania, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 38 wniosków o dofinansowanie na kwotę 66,6 mln zł (w ramach poddziałania 3.1.1 – 35 wniosków na kwotę 20,6 mln zł oraz w ramach poddziałania 3.1.2 – 3 wnioski na kwotę blisko 46,0 mln zł),
- zawarto 38 umów na kwotę 66,1 mln zł (w ramach poddziałania 3.1.1 – 35 umów na kwotę 20,1 mln zł oraz w ramach poddziałania 3.1.2 – 3 umowy na kwotę blisko 46,0 mln zł),
- dla 5 różnych beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę ponad 8,9 mln zł, w tym w 2018 r. dla 5 beneficjentów wypłacono 6,6 mln zł (poddziałanie 3.1.1 – dla 6,6 mln zł, poddziałanie 3.1.2 – 12,8 tys. zł).

■ Działanie 3.2 Gromadzenie danych

Pomoc w ramach działania, skierowanego do administracji, przeznaczona jest na realizację operacji mających na celu wypełnienie obowiązków sprawozdawczych i monitoringowych wynikających z realizacji programów w ramach wspólnej polityki rybołówstwa.

Do końca 2018 r. przeprowadzono trzy nabory wniosków:

- od 18 listopada do 2 grudnia 2016 r. – pierwszy i drugi nabór wniosków;
- od 3 do 17 stycznia 2018 r.

Od początku uruchomienia działania, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 3 wnioski o dofinansowanie na kwotę 37,1 mln zł,
- podpisano 3 umowy na kwotę 35,9 mln zł,
- dla 2 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 24,7 mln zł, w tym w 2018 r. dla jednego beneficjenta wypłacono 15,1 mln zł.

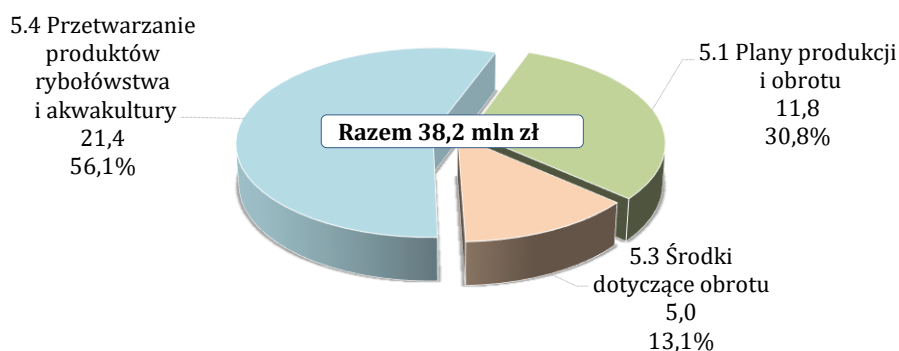
Priorytet 5. Wspieranie obrotu i przetwarzania

Celem ogólnym Priorytetu 5 jest wzrost konkurencyjności polskiego sektora przetwórstwa produktów rybołówstwa i akwakultury. Działania w tym zakresie zostały ukierunkowane na wzrost spożycia ryb w Polsce m.in. poprzez:

- lepsze dostosowanie oferty producentów do wymagań rynkowych,
- ograniczenie negatywnego wpływu przetwórstwa rybnego na środowisko,
- zwiększenie świadomości konsumentów odnośnie pochodzenia i wartości odżywczych produktów pochodzących z rybołówstwa,
- zintensyfikowany marketing produktów rybnych,
- wprowadzanie na rynek nowych produktów,
- pełniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie zasobów i surowców poprzez zastosowanie innowacyjnych technologii oraz wykorzystanie odpadów i odrzutów.

W ramach Priorytetu 5. od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2018 r. wypłacono 40,3 mln zł dla 44 beneficjentów, w tym w 2018 r. wypłacono dla 44 beneficjentów 38,2 mln zł. Ponad połowę środków (56,1%) ARiMR wypłaciła w 2018 r. w ramach działania 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury (Wykres 52).

Wykres 52. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach Priorytetu 5. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, w mln zł i w %, w 2018 r.

■ **Działanie 5.1 Plany produkcji i obrotu**

Wsparcie w ramach działania Plany produkcji i obrotu przeznaczone jest dla uznanych organizacji producentów lub ich związków na realizację operacji związanych z przygotowaniem i wdrażaniem planów produkcji i obrotu.

Od 27 marca do 10 kwietnia 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego:

- złożono 14 wniosków o dofinansowanie na kwotę 27,2 mln zł,
- podpisano 10 umów na kwotę 19,7 mln zł,
- dla 8 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 11,8 mln zł.

■ **Działanie 5.3 Środki dotyczące obrotu**

Wsparcie w ramach działania Środki dotyczące obrotu przeznaczone jest na prowadzenie regionalnych, krajowych lub transnarodowych kampanii komunikacyjnych i promocyjnych, służących podniesieniu poziomu publicznej świadomości na temat zrównoważonych produktów rybołówstwa i akwakultury.

Do końca 2018 r. przeprowadzono osiem naborów wniosków:

- od 30 grudnia 2016 r. do 13 stycznia 2017 r.;
- od 4 do 25 sierpnia 2017 r.;
- od 27 grudnia 2017 r. do 10 stycznia 2018 r.;
- od 9 do 23 lutego 2018 r.;
- od 18 kwietnia do 4 maja 2018 r.;
- od 30 kwietnia do 14 maja 2018 r.;
- od 29 czerwca do 13 lipca 2018 r. – siódmy i ósmy nabór.

Od początku uruchomienia działania, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 23 wnioski o dofinansowanie na kwotę 57,0 mln zł,
- podpisano 9 umów na kwotę 10,5 mln zł,
- dla 5 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę blisko 7,1 mln zł, w 2018 r. dla 5 beneficjentów wypłacono blisko 5,0 mln zł.

■ **Działanie 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury**

Wsparcie w ramach działania przeznaczone jest na realizację operacji przyczyniających się do poprawy bezpieczeństwa, higieny, zdrowia i warunków pracy, a także oszczędzania energii lub zmniejszania oddziaływania na środowisko – poprzez unieszkodliwianie odpadów, budowę lub modernizację oczyszczalni ścieków oraz realizację proekologicznych projektów technologicznych przetwarzania produktów ubocznych. Realizowane projekty wspierają przetwarzanie połowów ryb ze stad przemysłowych, które nie mogą być przeznaczone do spożycia przez ludzi. Dofinansowaniem objęte jest także przetwórstwo produktów akwakultury ekologicznej oraz inwestycje w powstanie nowych lub udoskonalonych produktów, procesów, czy udoskonalonych systemów zarządzania i organizacji np. poprzez wdrożenie systemów zarządzania jakością.

Do końca 2018 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 12 maja do 9 czerwca 2017 r.;

- od 19 listopada do 18 grudnia 2018 r.

Od początku uruchomienia działania, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 144 wnioski o dofinansowanie na kwotę 225,7 mln zł,
- podpisano 46 umów na kwotę 56,9 mln zł,
- dla 33 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 21,4 mln zł (całość płatności zrealizowano w 2018 r.).

Priorytet 6. Wspieranie wdrażania zintegrowanej polityki morskiej

Celem ogólnym Priorytetu 6. jest wsparcie tworzenia systemu zarządzania morskiego oraz osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ekologicznego środowiska morskiego. Działania realizowane w ramach Zintegrowanej Polityki Morskiej dotyczą opracowania i wdrażania skoordynowanych operacji i procesów decyzyjnych w obszarze Morza Bałtyckiego, regionach przybrzeżnych i sektora gospodarki morskiej w uzupełnieniu wdrażania wspólnej polityki rybołówstwa oraz polityk powiązanych. Ma to na celu zapewnienie spójności i integracji w zarządzaniu w obszarze Morza Bałtyckiego.

■ Działanie 6.1 Zintegrowany nadzór morski

Pomoc w ramach działania przeznaczona jest na dostosowanie krajowych rozwiązań systemowych w zakresie Wspólnego Mechanizmu Wymiany Informacji (CISE) do wytycznych Komisji Europejskiej. Wsparciem objęte są operacje:

- przyczyniające się do rozwoju współpracy między przedstawicielami nauki, administracji i organizacji sektora gospodarki morskiej;
- polegające na opracowaniu i wdrożeniu rozwiązań służących integracji systemów nadzoru morskiego, w tym projektów testowych.

Od 18 kwietnia do 28 maja 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego złożono 4 wnioski o dofinansowanie na kwotę 3,0 mln zł.

■ Działanie 6.2 Propagowanie ochrony środowiska morskiego i zrównoważonej eksploatacji zasobów morskich i przybrzeżnych

Pomoc w ramach działania przeznaczona jest na realizację operacji z zakresu ochrony środowiska, w tym głównie związanych z tworzeniem lub wdrażaniem planów ochrony obszarów NATURA 2000 na obszarach morskich oraz realizacją działań ochronnych w morskich obszarach chronionych, a także operacje związane z zakupem i użytkowaniem aparatury specjalistycznej służącej do celów kontroli przestrzegania wymogów środowiskowych.

Od 18 kwietnia do 18 maja 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego złożono 3 wnioski o dofinansowanie na kwotę 421,0 tys. zł.

■ Działanie 6.3 Poprawa wiedzy na temat stanu środowiska morskiego

Pomoc w ramach działania przeznaczona jest na realizację operacji mających na celu propagowanie zachowań prośrodowiskowych zarówno wśród ogółu społeczeństwa, jak i podmiotów ściśle związanych z gospodarką morską. Ponadto wsparcie obejmuje realizację projektów polegających na opracowywaniu ekspertyz i analiz na temat stanu środowiska morskiego.

Od 18 kwietnia do 18 maja 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego złożono 3 wnioski o dofinansowanie na kwotę 209,7 tys. zł.

■ **Pomoc techniczna**

Pomoc techniczną przyznaje się na realizację operacji mających na celu efektywne zarządzanie programem operacyjnym wraz z jego przygotowaniem i wdrażaniem działań objętych programem operacyjnym, a także przeprowadzanie kontroli oraz właściwe monitorowanie i ewaluację Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze.

Nabór wniosków w ramach Pomocy technicznej PO Rybactwo i Morze rozpoczął się 1 grudnia 2017 r. i jest naborem ciągłym.

Od początku uruchomienia działania, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- złożono 51 wniosków o dofinansowanie na kwotę ponad 62,6 mln zł (wnioski wpłynęły w 2018 r.),
- podpisano 39 umów na kwotę 57,0 mln zł,
- dla 7 beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 32,5 mln zł.

Szczegółowe dane na temat złożonych wniosków, podpisanych umów i zrealizowanych płatności w ramach działań wdrażanych przez ARiMR w PO Rybactwo i Morze 2014–2020 zawarte są w Załączniku 2.4. Tabela 1.

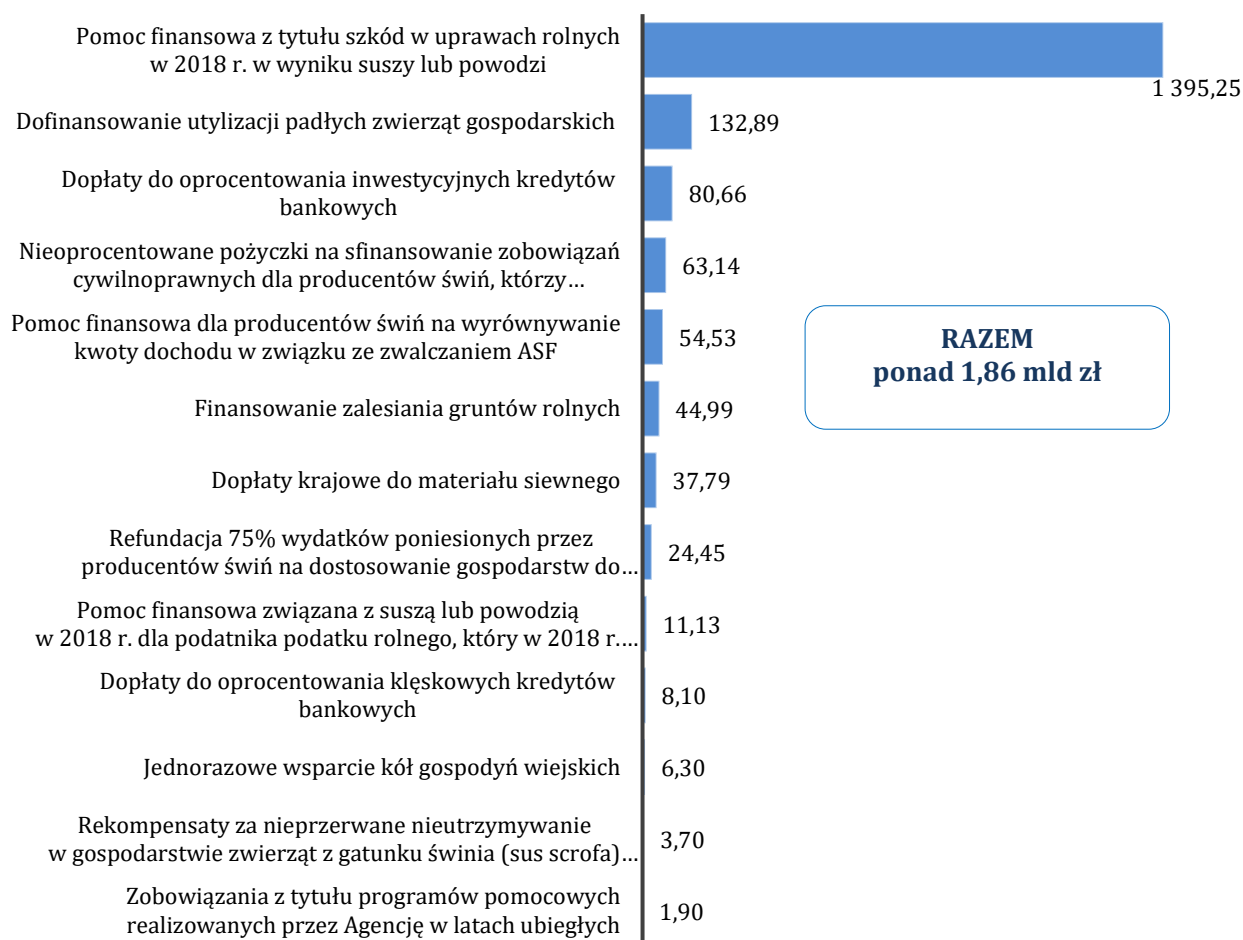
IV. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY KRAJOWEJ

ARiMR udziela wsparcia rolnikom i mieszkańcom wsi z budżetu krajowego od początku swojej działalności, a od wejścia Polski do Unii Europejskiej na warunkach dostosowanych do przepisów unijnych. W 2018 r. Agencja udzieliła pomocy finansowej ze środków krajowych, m.in. w formie:

- dopłat do oprocentowania kredytów bankowych,
- finansowania lub dofinansowania ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie,
- finansowania zalesiania gruntów rolnych,
- dopłat krajowych do materiału siewnego,
- pomocy finansowej dla kół gospodyń wiejskich,
- finansowania zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych w latach ubiegłych,
- pomocy finansowej z pozostałych tytułów (związanych przede wszystkim z występowaniem anomalii pogodowych i wirusową chorobą zwierząt).

Łączna kwota wypłacona w ramach pomocy krajowej w 2018 r. wyniosła ponad 1,86 mld zł, z czego największa kwota wsparcia blisko 1,4 mld zł, tj. 74,8% przypadła na pomoc rolnikom w związku z wystąpieniem suszy lub powodzi (Wykres 53).

Wykres 53. Wsparcie krajowe udzielone w 2018 r., w mln zł, wg stanu na 31.12.2018 r.

1. Preferencyjne kredytowanie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych

W 2018 r. ARiMR kontynuowała realizację pomocy finansowej w formie dopłat:

- do oprocentowania kredytów udzielonych do 30 kwietnia 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 16, poz. 82 z późn. zm.) – w tym zakresie Agencja współpracowała z 13 bankami,
- do oprocentowania kredytów na warunkach dostosowanych do wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007–2013²³. Aktem prawa krajowego umożliwiającym stosowanie pomocy było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U. Nr 22, poz. 121 z późn. zm.) – w tym zakresie Agencja współpracowała z 8 bankami,
- do II raty kredytów w formie częściowej spłaty kapitału kredytu na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych – w tym zakresie Agencja współpracowała z 5 bankami.

ARiMR kontynuowała również pomoc krajową przewidzianą na lata 2015–2020. Pomoc w formie dopłat do oprocentowania kredytów udzielana była zgodnie z Zasadami udzielania kredytów preferencyjnych, wprowadzonymi w 2015 r. na podstawie zapisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U., poz. 187 z późn. zm.), a także odpowiednich przepisów unijnych²⁴.

W 2018 r. Agencja udzielała pomocy w formie dopłat do oprocentowania w spłacie kredytów w ramach linii kredytowych:

- kredyty inwestycyjne:
  - ✓ kredyt na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym (linia RR),
  - ✓ kredyt na zakup użytków rolnych (linia Z),
  - ✓ kredyt na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów (linia PR);
- kredyty „klęskowe” na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę:
  - ✓ dla mikroprzedsiębiorstw, małych lub średnich przedsiębiorstw (linia inwestycyjna K01, linia obrotowa K02),
  - ✓ dla dużych przedsiębiorstw – kredyt na wznowienie produkcji rolnej oraz odtworzenie środków trwałych – duże przedsiębiorstwa (linia inwestycyjna DK01, linia obrotowa DK02);

---

²³ Kredyty preferencyjne na warunkach dostosowanych do przepisów UE udzielane były od 1 maja 2007 r. do 31 grudnia 2014 r.

²⁴ M. in. rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193, z 1.07.2014, str. 1) oraz rozporządzeń Komisji (UE) w zakresie stosowania pomocy *de minimis*.

- kredyt obrotowy (dostępny wyłącznie w 2018 r.):
  - ✓ kredyt na zakup środków do produkcji rolnej (linia KSP).

W 2018 r. Agencja nie udzielała pomocy w formie kredytów z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników (linia MRcsk).

Kredyty preferencyjne w 2018 r. udzielane były przez banki, z którymi Agencja zawarła umowy o współpracy w zakresie określonym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r., tj.: Bank Polskiej Spółdzielczości S.A., SGB-Bank S.A. oraz zrzeszone w nich banki spółdzielcze, a także Bank BGŻ BNP Paribas S.A., Bank Pekao S.A. i Santander Bank Polska S.A.

Krakowski Bank Spółdzielczy, Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz Bank Ochrony Środowiska S.A., pomimo zawartej umowy o współpracy z Agencją, nie udzielały w 2018 r. nowych kredytów preferencyjnych.

Określone w rozporządzeniu Rady Ministrów przeznaczenie kredytów z dopłatami do oprocentowania jest szerokie i umożliwia realizację większości inwestycji związanych z produkcją w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i w rybactwie śródlądowym, a także z przetwarzaniem produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów.

W 2018 r. kredyty z dopłatami ARiMR do oprocentowania (linia RR, Z, KSP, DK02, K01, K02) udzielane były przez 5 banków (Załącznik 3, Tabela 1).

Zmiany w zasadach udzielania kredytów preferencyjnych w 2018 r.

W 2018 r. wprowadzono m.in. następujące zmiany w zasadach udzielania kredytów preferencyjnych:

- dodano zasady udzielania kredytów w ramach nowej linii kredytowej, tj.: kredyty na zakup środków do produkcji rolnej (KSP);
- umożliwiono kredytobiorcom wystąpienie do banku z wnioskiem o zawieszenie spłaty rat kapitału kredytu na okres nie dłuższy niż 2 lata w związku z:
  - ✓ zakazem utrzymywania w gospodarstwie świń lub ich wprowadzenia do gospodarstwa, wydanym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 9, art. 45 ust. 1 pkt 3a, art. 46 ust. 3 pkt 3a, art. 47 ust. 1 lub art. 48b ust. 1 pkt 2 lub ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855 oraz z 2018 r. poz. 50 i 650),
  - ✓ wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi,
 przy czym w okresie zawieszenia spłaty rat kapitału kredytu pełne oprocentowanie należne bankowi płaci Agencja;
- w zasadach udzielania kredytów na wznowienie produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę (linia inwestycyjna K01, linia obrotowa K02) oraz w zasadach udzielania kredytów na wznowienie produkcji rolnej oraz odtworzenie środków trwałych – duże przedsiębiorstwa (linia inwestycyjna DK01, linia obrotowa DK02):
  - ✓ zmieniono termin udzielania kredytów z 12 miesięcy liczonych od daty oszacowania szkód na 12 miesięcy liczone od daty sporządzenia protokołu oszacowania szkód, dzięki czemu wydłużony został czas na ubieganie się o kredyt przez poszkodowanych rolników,

- ✓ podwyższono minimalną wysokość szkody w przypadku szkód w środku trwałym z 1 050 zł na 3 350 zł,
- ✓ podwyższono o 1 punkt procentowy, tj. z 2,5 do 3,5 punktu procentowego, całkowite oprocentowanie kredytu,
- ✓ dla kredytów kłęskowych inwestycyjnych i obrotowych obniżono i jednocześnie zrównano oprocentowanie płacone przez kredytobiorcę (z 3% i 1,5%) do wysokości 0,5% dla kredytobiorców posiadających stosowne ubezpieczenie,
- ✓ wykreślono warunek, zgodnie z którym umowa ubezpieczenia upraw lub zwierząt uprawniająca do otrzymania kredytu z oprocentowaniem dla kredytobiorcy w wysokości 0,5% (tj. z pełną wysokością pomocy Agencji w formie dopłat do oprocentowania) powinna obowiązywać już w pierwszym dniu wystąpienia szkód. W efekcie wprowadzenia zmiany w sytuacji, gdy zgodnie z protokołem oszacowania szkód, data wystąpienia szkód określona została jako przedział czasowy obejmujący więcej niż jeden dzień, wystarczającym będzie jeżeli producent rolny posiada zawartą umowę ubezpieczenia ostatniego dnia wskazanego jako data wystąpienia szkód,
- ✓ wskazano, że przy ubieganiu się o kredyt na odtworzenie środków trwałych z linii K01 powinien być spełniony warunek wystąpienia szkód wynoszących powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji.

Akcja kredytowa w 2018 r. w zakresie kredytów preferencyjnych

W 2018 r. banki udzieliły ogółem 2 013 kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania i kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, na łączną kwotę 532,6 mln zł²⁵.

Tabela 7. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania i kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, udzielonych w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r., wg linii kredytowych

Linie kredytowe	Liczba	Kwota (mln zł)
Kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym (RR)	520	243,4
Kredyty na zakup użytków rolnych (Z)	1 445	287,5
Kredyty na zakup środków do produkcji rolnej (KSP)	48	1,7
Razem	2 013	532,6

W 2018 r. w strukturze preferencyjnych kredytów inwestycyjnych i kredytów na zakup środków do produkcji rolnej przeważają kredyty zaciągnięte na zakup użytków rolnych (71,8% wszystkich kredytów i 54,0% kwoty w ramach uruchomionej akcji kredytowej).

²⁵ Wg stanu na 7.03.2019 r.

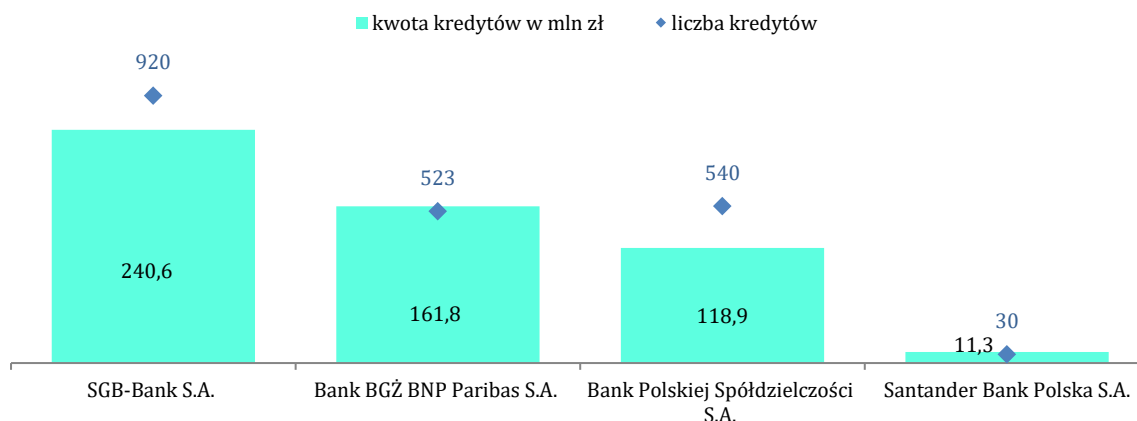
Od początku stosowania pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych, tj. od 1994 r. do końca 2018 r., banki udzieliły łącznie 472 319 kredytów inwestycyjnych na kwotę 47 526,5 mln zł.

W ramach linii kredytowej (RR) na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym udzielono 520 kredytów, które stanowiły 25,8% kwoty uruchomionej akcji kredytowej.

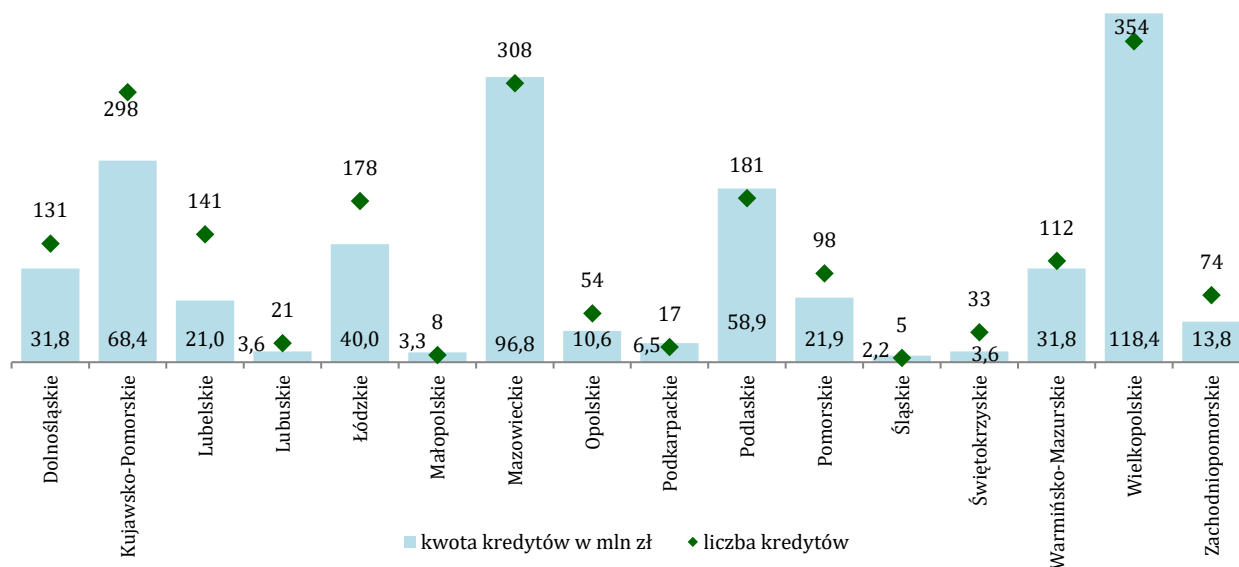
W 2018 r. udzielono również 48 kredytów na zakup środków do produkcji rolnej z linii KSP (2,4% wszystkich kredytów) w łącznej kwocie 1,7 mln zł (0,3% łącznej kwoty udzielonych kredytów).

Wykres 54. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz na zakup środków do produkcji rolnej, udzielonych w 2018 r., wg banków

W układzie wojewódzkim największe kwoty kredytów inwestycyjnych i kredytów na zakup środków do produkcji rolnej udzielone zostały w województwach: wielkopolskim – 118,4 mln zł (354 kredyty), mazowieckim – 96,8 mln zł (308 kredytów), kujawsko-pomorskim – 68,4 mln zł (298 kredytów), podlaskim – 58,9 mln zł (181 kredytów) i łódzkim – 40,0 mln zł (178 kredytów).

Wykres 55. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych i kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, udzielonych w 2018 r., wg województw

W 2018 r. największe kwoty preferencyjnych kredytów inwestycyjnych przeznaczone zostały na:

- zakup gruntów rolnych (w ramach kodu 110) – 287,6 mln zł (8,7 tys. ha),
- zakup, budowę, przebudowę i remont połączony z modernizacją budynków (w ramach kodów: 101, 102, 105) – 135,5 mln zł (250,0 tys. m²),
- zakup maszyn lub urządzeń (w ramach kodu 111 i 116) – 39,5 mln zł (1,4 tys. szt.),

- zakup ciągników (w ramach kodu 112) – 24,3 mln zł (137 szt.),
- szklarnie i tunele foliowe (w ramach kodu 141) – 13,6 mln zł (111,0 tys. m²),
- zakup kompletnych linii technologicznych (w ramach kodu 115) – 12,4 mln zł (34 szt.),
- zakup kombajnów (w ramach kodu 113) – 6,6 mln zł (15 szt.).

W 2018 r. największą popularnością wśród rolników cieszyły się kredyty inwestycyjne na zakup użytków rolnych. Rolnicy skorzystali z 1 445 kredytów z linii Z, z tego 1 437 (99,4%) kredytów miało na celu powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego, a 8 kredytów (0,6%) utworzenie nowego gospodarstwa. Korzystając z kredytów z linii Z rolnicy zakupili 11,9 tys. ha użytków. Najwięcej hektarów zakupili rolnicy w województwie wielkopolskim (2,2 tys. ha), kujawsko-pomorskim (1,6 tys. ha) oraz mazowieckim (1,4 tys. ha).

Z udzielonych 520 kredytów z linii RR – 472 (90,8%) przeznaczono na utworzenie i rozwój istniejących gospodarstw rolnych, a 48 (9,2%) na inwestycje dla działów specjalnych produkcji rolnej.

W 2018 r. Agencja udzieliła dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych w kwocie blisko 80,7 mln zł (Załącznik 3, Tabela 13), w tym:

- blisko 1,7 mln zł stanowiły dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2018 r.,
- 70,1 mln zł stanowiły dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994–2017,
- 8,9 mln zł stanowiła wypłata zobowiązań z roku 2017 płatnych w roku 2018 r.

Kredyty kłękowe

Kredyty na wznowienie produkcji na obszarach dotkniętych kłękami żywiołowymi, udzielane są na podstawie zapisu §2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U., poz. 187 z późn. zm.).

W 2018 r. banki udzieliły ogółem 5 338 kredytów kłękowych z dopłatą Agencji do oprocentowania na łączną kwotę 606,9 mln zł²⁶.

Tabela 8. Liczba i kwota kredytów kłękowych z dopłatą ARiMR do oprocentowania, udzielonych w 2018 r.

Linie kredytowe	Liczba	Kwota (mln zł)
Kredyty kłękowe inwestycyjne	3	0,06
Kredyty kłękowe obrotowe	5 335	606,81
Razem	5 338	606,87

W 2018 r. ARiMR udzieliła dopłat do oprocentowania kredytów kłękowych w kwocie blisko 8,1 mln zł.

²⁶ Wg stanu na 7.03.2019 r.

Od początku stosowania pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów kłękowych, tj. od 1994 r. do końca 2018 r., banki udzieliły łącznie 1 270 320 kredytów kłękowych na kwotę 12 887,4 mln zł.

Szczegółowe informacje na temat kredytów inwestycyjnych i klęskowych oraz dopłat Agencji do ich oprocentowania zawarte są w Załączniku 3, Tabele od 2 do 16.

2. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych

Agencja może udzielać pomocy w formie poręczeń i gwarancji spłaty kapitału kredytów bankowych, w tym:

- poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych;
- poręczeń i gwarancji spłaty kredytów klęskowych;
- poręczeń spłaty kredytów studenckich przeznaczonych dla studentów z obszarów wiejskich.

Wszystkie gwarancje i poręczenia spłaty kredytów inwestycyjnych i klęskowych mogą być udzielane na rzecz banków, które posiadają zawarte z Agencją umowy o współpracy, a mianowicie na rzecz: BGŻ BNP Paribas S.A., Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., SGB-Banku S.A., Pekao S.A., Santander Bank Polska S.A., Krakowskiego Banku Spółdzielczego S.A., Raiffeisen Banku Polska S.A. oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. Agencja może współpracować również z bankami spółdzielczymi zrzeszonymi w BPS S.A. oraz SGB-Banku S.A.

Działalność w zakresie poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych

W 2018 r. Agencja nie udzielała poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych ze względu na brak złożonych wniosków w tym zakresie. Od początku stosowania pomocy, tj. od 1994 r. Agencja udzieliła ogółem 202 poręczenia i gwarancje na łączną kwotę blisko 56,0 mln zł, w tym 188 poręczeń na kwotę 52,3 mln zł oraz 14 gwarancji na łączną kwotę około 3,7 mln zł.

Na 31 grudnia 2018 r. Agencja posiadała zobowiązania niewymagalne w wysokości 2,5 mln zł z tytułu 10 czynnych poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych przy braku zobowiązań z tytułu gwarancji.

W 2018 r. Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z tytułu udzielonych poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych. Wartość zrealizowanych transakcji od początku stosowania pomocy wyniosła 1,2 mln zł, w tym z tytułu 8 poręczeń w łącznej wysokości 1,0 mln zł oraz z tytułu 3 gwarancji w łącznej wysokości 188 tys. zł. W odniesieniu do ogólnej wartości udzielonych poręczeń i gwarancji udział zobowiązań, które wymagały realizacji przez Agencję na koniec 2018 r., wynosił 2,2%.

Działalność w zakresie poręczeń lub gwarancji spłaty kredytów klęskowych

Agencja w 2018 r. nie udzielała poręczeń spłaty kredytów klęskowych ze względu na brak złożonych wniosków w tym zakresie. Od początku udzielania poręczeń i gwarancji spłaty kredytów klęskowych, tj. od 2005 r., Agencja udzieliła 7 poręczeń na łączną kwotę 333 tys. zł.

Na 31 grudnia 2018 r. Agencja nie posiadała czynnych poręczeń spłaty kredytów klęskowych. W 2018 r. oraz w latach ubiegłych Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z powyższego tytułu.

Działalność w zakresie poręczeń spłaty kredytów studenckich

W 2018 r. Agencja współpracowała przy udzielaniu nowych poręczeń spłaty kredytów studenckich z BPS S.A. i SGB-Bankiem S.A. W zakresie obsługi zobowiązań z tytułu poręczeń udzielonych w latach ubiegłych ARiMR współpracowała również z BGŻ BNP Paribas S.A. oraz Santander Bank Polska S.A.

Łącznie w latach 2001–2018 Agencja objęła pomocą 5 621 studentów zamieszkujących obszary wiejskie. Wartość udzielonych do końca 2018 r. poręczeń wynosiła 79,5 mln zł. W 2018 r. Agencja udzieliła poręczeń spłaty kredytów studenckich na łączną kwotę 781 tys. zł dla 39 studentów z obszarów wiejskich.

Ponadto w 2018 r. ARiMR przyznała bankom współpracującym (SGB Bank S.A. i BPS S.A.) limity poręczeń dla 27 studentów na rok akademicki 2018/2019 w wysokości 822 tys. zł.

Na 31 grudnia 2018 r. Agencja posiadała zobowiązania niewymagalne wynikające z tytułu czynnych 1 194 poręczeń spłaty kredytów studenckich w wysokości 12,7 mln zł.

Od początku trwania programu Agencja zrealizowała łącznie 36 poręczeń w kwocie 349 tys. zł. W 2018 r. Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z tytułu udzielonych poręczeń spłaty kredytów studenckich. W odniesieniu do ogólnej wartości udzielonych w latach 2001–2018 poręczeń udział zobowiązań, które wymagały realizacji przez Agencję, na koniec 2018 r. wynosił 0,44%.

Szczegółowe informacje na temat poręczeń i gwarancji zawarte są w Załączniku 3, Tabela 17.

3. Ekwiwalenty za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej

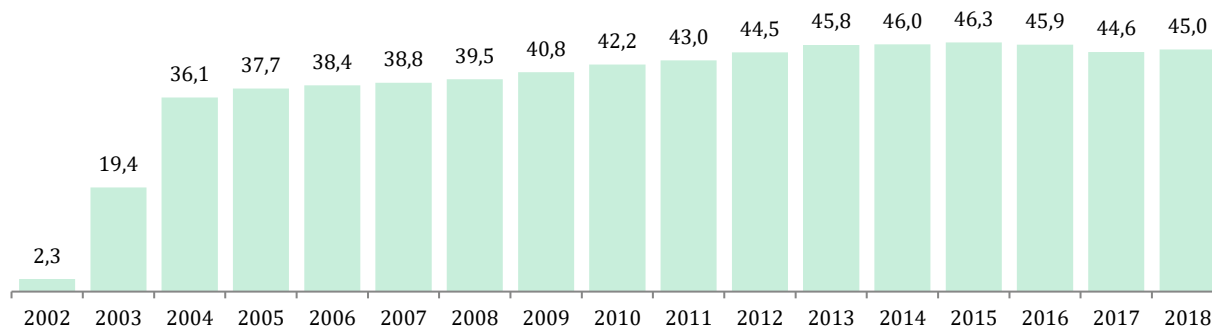
Działając zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. 2003.229, poz. 2273), ARiMR kontynuowała wypłaty ekwiwalentów dla około 7,3 tys. właścicieli gruntów rolnych, którzy w latach 2002–2003 zalesili grunty rolne, na łącznej powierzchni około 18,3 tys. ha, na podstawie ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia.

Agencja podpisała ze Starostami/Prezydentami Miast 313 umów o przekazywanie środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych, na podstawie których przekazywane były środki finansowe na rachunki budżetu powiatów. Od 2002 r. do końca 2018 r. Agencja przekazała na wypłaty ekwiwalentów 656,3 mln zł, w tym w 2018 r. 45,0 mln zł (Wykres 56, Załącznik 3, Tabela 18).

Ekwiwalent podlega corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem.

Wypłaty ekwiwalentów za prowadzenie upraw leśnych będą kontynuowane do czasu nabycia przez beneficjenta prawa do emerytury lub renty, nie dłużej jednak niż przez okres 20 lat.

Wykres 56. Wypłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w latach 2002–2018, w mln zł

4. Pomoc na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych

Agencja udziela pomocy finansowej małym lub średnim przedsiębiorstwom na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych, określającego zakres i szczegółowe przepisy udzielania tej formy pomocy (Dz. U. Nr 9, poz. 51) oraz na podstawie art. 5 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634 z późn. zm.). W 2018 r. Agencja nie udzieliła pomocy finansowej na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych z uwagi na brak złożonych wniosków w tym zakresie.

5. Dofinansowanie producentom rolnym kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie

W 2018 r., na podstawie §10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.) Agencja kontynuowała program dofinansowania kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich wdrożony w styczniu 2008 r. Pomoc jest skierowana do producentów rolnych spełniających warunki mikro, małych lub średnich przedsiębiorstw i realizowana jest za pośrednictwem podmiotów utylizacyjnych, z którymi Agencja zawiera umowy na świadczenie usług utylizacyjnych w danym roku kalendarzowym. W 2018 r. ARiMR zawarła umowy z 11 podmiotami utylizacyjnymi. Podmioty te realizują usługi na rzecz producentów rolnych w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie. Poniesione przez producentów rolnych koszty są finansowane lub dofinansowane przez Agencję, a rozliczenia finansowe pomiędzy ARiMR a podmiotami utylizacyjnymi realizowane są na podstawie składanych przez podmioty comiesięcznych wniosków o wypłatę środków.

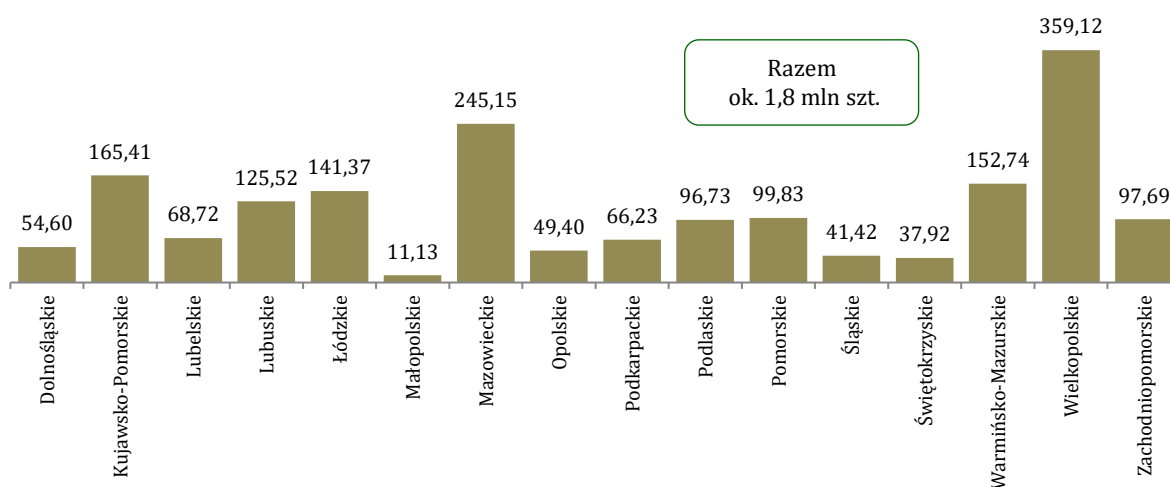
W 2018 r. Agencja wypłaciła łączną kwotę 132,9 mln zł z tytułu usług zrealizowanych przez podmioty utylizacyjne na rzecz producentów rolnych, z czego:

- 115,4 mln zł z tytułu usług zrealizowanych i płatnych w 2018 r.,
- 17,5 mln zł z tytułu usług zrealizowanych w 2017 r. i płatnych w 2018 r.

Wnioski złożone przez zakłady utylizacyjne obejmowały dofinansowanie poniesionych przez producentów rolnych w 2018 r. kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt:

- bydło w wieku 12 i więcej miesięcy niepodlegające badaniom w kierunku TSE oraz konie w wieku 12 i więcej miesięcy – 42 327 szt.,
- bydło w wieku 12 i więcej miesięcy podlegające badaniom w kierunku TSE – 33 027 szt.,
- owce i kozy niepodlegające badaniom w kierunku TSE, bydło poniżej 12 miesięcy niepodlegające badaniom w kierunku TSE oraz konie do 12 miesięcy – 181 483 szt.,
- owce i kozy podlegające badaniom w kierunku TSE – 14 305 szt.,
- świnie – 1 541 843 szt.

Wykres 57. Liczba padłych zwierząt gospodarskich na podstawie wniosków o finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwienia padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie złożonych do ARiMR przez podmioty branży utylizacyjnej w 2018 r., w tys. szt., wg województw

6. Nieoprocentowane pożyczki

W 2018 r. Agencja kontynuowała udzielanie pomocy finansowej w formie nieoprocentowanych pożyczek przeznaczonych dla producentów świń z obszarów ASF na spłatę nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych (NP2), które zostały podjęte w związku z prowadzeniem przez producenta świń działalności rolniczej, tj. np. na sfinansowanie:

- zobowiązań z tytułu umów sprzedaży, w tym z tytułu nieopłaconych faktur, np. za maszyny i urządzenia, materiał siewny i szkółkarski, inwentarz żywy, nawozy, pasze, opał, paliwo itp.,
- zobowiązań z tytułu umów kredytu lub pożyczek,
- opłat z tytułu sprzedaży (poboru) wody, energii lub odbioru ścieków,
- opłat z tytułu umów ubezpieczeniowych,
- zobowiązań z tytułu umów sprzedaży lub dzierżawy nieruchomości.

Maksymalna kwota pożyczek wyniosła od 50 tys. zł do 1 mln zł na siedzibę stada – zależnie od liczby świń utrzymywanych średniorocznie w 2016 r. w danym stadzie świń. Pożyczka ma charakter pomocy *de minimis* w rolnictwie. Jest nieoprocentowana i jest udzielana maksymalnie na 10 lat. Nabór wniosków o udzielenie pożyczek prowadzony jest w trybie ciągłym.

W 2018 r. (Tabela 9):

- złożono 437 wniosków na łączną kwotę 76,6 mln zł²⁷,

²⁷ Pomoc, na podstawie wniosków złożonych w 2018 r., realizowana była do 31 marca 2019 r. w ramach wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego 2018 wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego.

- zawarto 387 umów pożyczek na kwotę 63,1 mln zł,
- Agencja wypłaciła dla 387 beneficjentów (jednorazowo w pełnej wysokości) łącznie 63,1 mln zł.

Tabela 9. Nieoprocentowana pożyczka dla producentów świń na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych – złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności w 2018 r., w podziale na województwa

Województwo	Złożone wnioski		Zawarte umowy		Zrealizowane płatności	
	Liczba złożonych wniosków	Wnioskowana kwota pomocy (w zł)	Liczba zawartych umów pożyczek	Kwota przyznanej pożyczki (w zł)	Liczba beneficjentów	Kwota (w zł)
Lubelskie	248	49 117 905,00	227	40 890 483,01	227	40 890 483,01
Mazowieckie	130	17 781 490,00	115	15 968 132,31	115	15 968 132,31
Podkarpackie	1	50 000,00	0	0,00	0	0,00
Podlaskie	53	9 069 805,00	43	6 133 616,82	43	6 133 616,82
Warmińsko-Mazurskie	5	597 732,00	2	151 460,36	2	151 460,36
Razem	437	76 616 932,00	387	63 143 692,50	387	63 143 692,50

Łącznie w latach 2017–2018 Agencja udzieliła 501 pożyczek dla producentów świń na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych w kwocie 84 602,7 tys. zł.

Zgodnie z harmonogramami spłat pożyczek NP2 oraz udzielonych przez ARiMR w 2016 r. nieoprocentowanych pożyczek dla producenta mleka, świń lub owoców i warzyw na sfinansowanie nieuregulowanych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym NP1 rozpoczęcie ich spłat nastąpiło w marcu 2018 r. W zależności od zawartej umowy, spłaty dokonywane są w ratach miesięcznych lub kwartalnych.

7. Pomoc finansowa na wyrównanie kwoty dochodu uzyskanej przez producenta świń utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń

Na podstawie §13o rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.) w 2018 r. Agencja udzielała pomocy producentowi świń, który utrzymywał świnie w siedzibie stada, położonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na obszarze:

- wymienionym w części II lub III załącznika do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE (Dz. Urz. UE L 295 z 11.10.2014 r., str. 63, z późn. zm.) lub
- zapowietrzonym lub zagrożonym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, ustanowionym zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Pomoc była udzielana na wyrównanie kwoty dochodu uzyskanej przez producenta trzody chlewnej:

- ze sprzedaży od 1 lipca 2017 r. świń z siedziby stada położonej na obszarze wymienionym w części II lub III załącznika do decyzji 2014/709/UE lub obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, ustanowionym zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
- w 2017 r. w związku z wprowadzeniem, w tym roku, na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt zakazu przemieszczania świń lub obrotu świniami na obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, na którym znajduje się siedziba stada producenta trzody chlewnej.

Od 10 lutego do 30 listopada 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego:

- złożono 2 366 wniosków na kwotę ponad 55,9 mln zł,
- wydano 2 058 decyzji przyznających pomoc na kwotę 54,5 mln zł,
- do końca 2018 r. zrealizowano 2 058 płatności na kwotę 54,5 mln zł.

Tabela 10. Pomoc finansowa na wyrównanie kwoty dochodu uzyskanej przez producenta świń utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności w 2018 r., wg województw

Województwo	Złożone wnioski		Wydane decyzje		Zrealizowane płatności	
	Liczba złożonych wniosków	Wnioskowana kwota pomocy w zł	Liczba wydanych decyzji przyznających pomoc	Kwota przyznanej pomocy w zł	Liczba płatności	Kwota w zł
Lubelskie	1 094	27 425 365,07	997	26 870 446,89	997	26 870 446,89
Mazowieckie	886	17 392 459,93	713	16 646 850,81	713	16 646 850,81
Podkarpackie	5	61 216,10	1	61 216,10	1	61 216,10
Podlaskie	366	9 739 074,57	334	9 614 757,28	334	9 614 757,28
Pomorskie	1	199,54	1	199,54	1	199,54
Warmińsko-Mazurskie	14	1 341 438,27	12	1 338 910,75	12	1 338 910,75
Razem	2 366	55 959 753,48	2 058	54 532 381,37	2 058	54 532 381,37

8. Program rekompensat za nieprzerwane nieutrzymywanie w gospodarstwie zwierząt z gatunku świnia (*sus scrofa*) objętych programem bioasekuracji

W 2018 r. ARiMR wypłacała rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymywanie w gospodarstwie rolnym zwierząt z gatunku świnia (*sus scrofa*), objętych programem bioasekuracji na lata 2015–2018.

Przepisy wykonawcze dotyczące programu ujęte zostały w następujących aktach prawnych:

- art. 57g ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r., poz. 1967),

- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015–2018 (Dz. U., poz. 517, z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2015 r. w sprawie rekompensat za nieprzerwane neutrzymanywanie świń w gospodarstwie (Dz.U., poz. 1435, z późn. zm.).

Pomoc adresowano do posiadaczy świń z terenu województwa podlaskiego, lubelskiego i mazowieckiego, którzy nie dostosowali gospodarstwa do wymagań programu bioasekuracji na lata 2015–2018 i zdecydowali się na wygaszenie produkcji świń do 31 grudnia 2018 r.

W 2018 r. ARiMR kontynuowała program w zakresie wypłat kolejnych transz rekompensat dla wniosków, których nabór odbył się w roku 2015, 2016 i 2017. W terminie od 15 maja do 30 września 2018 r. Agencja przyjmowała wnioski o wypłatę :

- II transzy rekompensaty dla producentów rolnych, którzy przystąpili do programu w 2017 r.,
- III transzy rekompensaty dla producentów rolnych, którzy przystąpili do programu w 2016 r.,
- IV transzy rekompensaty dla producentów rolnych, którzy przystąpili do programu w 2015 r.

Rekompensata była wypłacana za 1 sztukę świni w równych rocznych transzach przez okres trwania programu bioasekuracji, tj. w latach 2015–2018.

Stawka rekompensaty w kolejnych latach:

- dla naboru 2015 r. wynosiła 400 zł/szt. świni (płatna w czterech transzach po 100 zł),
- dla naboru 2016 r. wynosiła 276 zł/szt. świni (płatna w trzech transzach po 92 zł),
- dla naboru 2017 r. stawka 154 zł/szt. świni (płatna w dwóch transzach po 77 zł).

Od początku uruchomienia pomocy, wg danych na 31 grudnia 2018 r., beneficjentom wypłacono rekompensaty w łącznej kwocie 9,2 mln zł, w tym w 2018 r. Agencja wypłaciła 2 065 beneficjentom blisko 3,7 mln zł (Tabela 11).

Tabela 11. Kwota wypłaconej rekompensaty za nieprzerwane neutrzymanywanie w gospodarstwie rolnym zwierząt z gatunku świnia (*sus scrofa*), objętych programem bioasekuracji w 2018 r., wg województw, w podziale na transze

Województwo	Wypłata w 2018 r. IV transzy rekompensaty dla producentów rolnych, którzy przystąpili do programu w 2015 r.		Wypłata w 2018 r. III transzy rekompensaty dla producentów rolnych, którzy przystąpili do programu w 2016 r.		Wypłata w 2018 r. II transzy rekompensaty dla producentów rolnych, którzy przystąpili do programu w 2017 r.		Razem płatności zrealizowane w 2018 r.	
	Liczba beneficjentów	Kwota pomocy	Liczba beneficjentów	Kwota pomocy	Liczba beneficjentów	Kwota pomocy	Liczba beneficjentów	Kwota pomocy
Podlaskie	234	751 200,00	33	233 588,00	761	1 067 528,00	1 028	2 052 316,00
Lubelskie					686	974 666,00	686	974 666,00
Mazowieckie					351	670 978,00	351	670 978,00
Razem	234	751 200,00	33	233 588,00	1 798	2 713 172,00	2 065	3 697 960,00

9. Pomoc finansowa o charakterze *de minimis* w rolnictwie na refundację do 75% wydatków poniesionych przez producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo, w którym utrzymywane są zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (*sus scrofa*)

Na podstawie §13e rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.) Agencja w 2018 r. udzielała pomocy finansowej o charakterze *de minimis* w rolnictwie na refundację do 75% wydatków poniesionych przez producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo, w którym utrzymywane są zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (*sus scrofa*).

Pomoc adresowano do producentów świń prowadzących chów lub hodowlę świń na obszarze całego kraju. Celem pomocy było ułatwienie producentom świń zabezpieczenia gospodarstw przed afrykańskim pomorem świń – ograniczenie ryzyka przeniesienia wirusa ASF do chlewni.

Pomoc polegała na refundacji do 75% wydatków poniesionych przez producentów rolnych na dostosowanie gospodarstw do wymogów programu bioasekuracji i dotyczyła:

- zakupu mat dezynfekcyjnych,
- zakupu sprzętu do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych,
- zakupu odzieży ochronnej i obuwia ochronnego,
- zabezpieczenia budynków, w których są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt domowych.

Od 27 sierpnia do 14 września 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego:

- złożono 9 525 wniosków na kwotę blisko 59,0 mln zł²⁸,
- wydano 9 505 decyzji przyznających pomoc na kwotę 55,8 mln zł,
- zrealizowano 5 248 płatności na kwotę 24,4 mln zł.

Szczegółowe informacje dotyczące realizowanej w 2018 r. pomocy, w podziale na województwa, zawarte są w Załączniku 3, Tabela 19.

---

²⁸ Pomoc, na podstawie wniosków złożonych w 2018 r., realizowana była do 31 marca 2019 r. w ramach wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego 2018 wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego.

10. Dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy *de minimis* w rolnictwie

W 2018 r. ARiMR, na podstawie art. 40d ust. 1 i ust. 1a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 945) udzielała dopłat do materiału siewnego (działanie przejęte od 2018 r. od ARR/KOWR).

Celem udzielania dopłat do materiału siewnego jest wspieranie produkcji rolniczej, a w szczególności uzyskanie wyższych plonów oraz podniesienie jakości żywności przez zwiększenie ilości stosowanego przez rolników materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany. Dopłat udziela się do następujących gatunków roślin:

- pszenicy (zwyczajnej i twardej), żyta, jęczmienia, pszenżyta, owsa (nagiego, szorstkiego i zwyczajnego),
- łubinu (żółtego, wąskolistnego i białego), grochu siewnego (odmian roślin rolniczych), bobiku, wyki siewnej, soi,
- ziemniaka,
- mieszanek zbożowych i pastewnych sporządzonych z materiału siewnego gatunków lub odmian ww. roślin uprawnych, z wyłączeniem ziemniaka.

Stawki dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany w 2018 r.²⁹ wyniosły:

- rośliny zbożowe, mieszanki zbożowe oraz mieszanki pastewne – 102,14 zł/ha;
- rośliny strączkowe – 163,42 zł/ha;
- ziemniaki – 510,70 zł/ha.

Od 15 stycznia do 25 czerwca 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego:

- złożono 66 638 wniosków³⁰,
- wydano 25 376 decyzji przyznających pomoc na kwotę 37,8 mln zł,
- do końca 2018 r. zrealizowano 25 376 płatności na kwotę 37,8 mln zł.

Pomoc była realizowana w formule pomocy *de minimis* w rolnictwie, na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013.

Szczegółowe informacje dotyczące realizowanej w 2018 r. pomocy, w podziale na województwa, zawarte są w Załączniku 3, Tabela 20.

---

²⁹ Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 września 2018 r. w sprawie dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany za rok 2018 (Dz. U., poz. 1862).

³⁰ W 2018 r. ze względu na wykorzystanie w dniu 7 listopada 2018 r. krajowego limitu pomocy *de minimis* w rolnictwie, pomoc nie mogła być zrealizowana do wysokości złożonych wniosków. Pomoc, na podstawie wniosków złożonych w 2018 r., realizowana była do 31 marca 2019 r. w ramach wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego 2018, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego.

11. Wsparcie kół gospodyń wiejskich

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U., poz. 2212), zarejestrowane koła mogły ubiegać się o pomoc z budżetu państwa.

Zgodnie z § 2 ust. 6 rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz rozliczania przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pomocy finansowej z budżetu państwa dla kół gospodyń wiejskich oraz jej wysokości (Dz.U. poz. 2229), wysokość pomocy dla koła gospodyń wiejskich była uzależniona od liczby członków koła, ustalonej na dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy, według danych wynikających z Krajowego rejestru kół gospodyń wiejskich.

Stawki udzielanej pomocy wynosiły :

- 3,0 tys. zł, jeżeli koło gospodyń wiejskich liczy nie więcej niż 30 członków;
- 4,0 tys. zł, jeżeli koło gospodyń wiejskich liczy od 31 do 75 członków;
- 5,0 tys. zł, jeżeli koło gospodyń wiejskich liczy ponad 75 członków.

Od 30 listopada do 27 grudnia 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego:

- złożono 4 917 wniosków na kwotę 16,5 mln zł³¹,
- wydano 4 864 decyzje przyznające pomoc na kwotę 16,3 mln zł,
- zrealizowano płatności dla 1 868 kół na kwotę 6,3 mln zł.

Szczegółowe informacje dotyczące realizowanej w 2018 r. pomocy, w podziale na województwa, zawarte są w Załączniku 3, Tabela 21.

12. Pomoc jednorazowa

ARiMR udzielała w 2018 r. jednorazowych pomocy finansowych ze środków budżetu krajowego na warunkach wynikających z przepisów:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.);
- rozporządzeń unijnych, w tym m.in. z:
  - rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. (jako pomoc publiczna, czyli poza formułą pomocy *de minimis*, w przypadku gdy szkody w uprawach rolnych (wg kwoty obniżenia dochodu), oszacowane przez komisję wynosiły powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub średniej rocznej produkcji roślinnej w gospodarstwie rolnym),

---

³¹ Pomoc, na podstawie wniosków złożonych w 2018 r., realizowana była do 31 marca 2019 r. w ramach wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego 2018 wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego.

- rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. (w ramach formuły pomocy *de minimis* w rolnictwie w przypadku gdy szkody będą wynosić nie więcej niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej lub średniej rocznej produkcji roślinnej),
- rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014) oraz zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej – w ramach formuły pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

■ **Pomoc finansowa dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, powstałe na powierzchni uprawy, objęły co najmniej 30% uprawy**

Agencja w 2018 r. udzielała pomocy finansowej producentowi rolnemu, w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych w wysokości co najmniej 30% powierzchni danej uprawy, spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi.

Agencja udzielała pomocy do szkód w wysokości³²:

- 1 tys. zł do 1 ha, w przypadku szkód wynoszących co najmniej 70% danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy,
- 500 zł do 1 ha powierzchni upraw, w przypadku szkód wynoszących co najmniej 30% danej uprawy i mniej niż 70% danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy.

Od 14 września do 16 listopada 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków (termin naboru został ustalony i ogłoszony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi), w ramach którego:

- złożono 266 046 wniosków o przyznanie pomocy na łączną kwotę 2 183,3 mln zł (w tym: 85 141 wniosków na kwotę 365,6 mln zł dotyczyło przyznania pomocy w formule pomocy *de minimis* i 180 905 wniosków na kwotę 1 817,7 mln zł dotyczyło przyznania pomocy w formie pomocy publicznej),
- wydano 184 970 decyzji przyznających pomoc na kwotę ponad 1 397,5 mln zł (w tym: 42 423 decyzje na kwotę 150,1 mln zł dotyczyło przyznania pomocy w formule pomocy *de minimis* i 142 547 decyzji na kwotę 1 247,4 mln zł dotyczyło przyznania pomocy w formie pomocy publicznej),
- zrealizowano 184 943 płatności na kwotę około 1 395,2 mln zł (w tym: 42 217 płatności na kwotę 149,3 mln zł dotyczyło przyznanej pomocy w formule pomocy *de minimis* i 142 726 płatności na kwotę 1 245,9 mln zł dotyczyło przyznanej pomocy w formie pomocy publicznej)³³.

³² Pomoc była pomniejszana o 50%, jeżeli w dniu wystąpienia szkód w uprawach rolnych co najmniej 50% powierzchni upraw w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem łąk i pastwisk, nie było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk, o których mowa w §2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r.

³³ Pomoc, na podstawie wniosków złożonych w 2018 r., realizowana była do 31 marca 2019 r. w ramach wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego 2018 wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018.

Największe kwoty w 2018 r. otrzymali producenci rolni z województw: kujawsko-pomorskiego (268,9 mln zł), wielkopolskiego (203,3 mln zł) i zachodniopomorskiego (196,0 mln zł), a najmniejsze z województw: małopolskiego (1,1 mln zł), śląskiego (1,3 mln zł) i podkarpackiego (2,9 mln zł).

Szczegółowe informacje dotyczące realizowanej w 2018 r. pomocy, w podziale na województwa, zawarte są w Załączniku 3, Tabela 22.

■ **Pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2018 r. prowadził chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których w 2018 r. wystąpiła susza lub powódź**

Pomoc finansową dla podatnika podatku rolnego, który w 2018 r. prowadził chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których w 2018 r. wystąpiła susza lub powódź Agencja realizowała w wysokości 300 zł do 1 ha powierzchni gruntów pod stawami zarybionymi. Pomoc udzielana była w formule pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

Od 14 do 28 września 2018 r. ARiMR przeprowadziła nabór wniosków (termin naboru został ustalony i ogłoszony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi), w ramach którego:

- złożono 660 wniosków na kwotę 12,5 mln zł,
- wydano 567 decyzji przyznających pomoc na kwotę 11,2 mln zł,
- zrealizowano 565 płatności na kwotę 11,1 mln zł.

Szczegółowe informacje dotyczące realizowanej w 2018 r. pomocy, w podziale na województwa, zawarte są w Załączniku 3, Tabela 23.

■ **Pomoc finansowa dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich**

Agencja w okresie od 13 do 27 listopada 2018 r. przeprowadziła nabór wniosków o przyznanie pomocy finansowej producentowi rolnemu, w którego gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu. Termin naboru wniosków został ustalony i ogłoszony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Stawka pomocy, o jaką mogli ubiegać się poszkodowani producenci rolni, wynosiła³⁴:

- 1 tys. zł do 1 ha w przypadku, gdy szkody powstałe na powierzchni upraw rolnych objęły co najmniej 70% danej uprawy lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach lub tunelach foliowych,

---

³⁴ Pomoc była pomniejszana się o 50%, jeżeli w dniu wystąpienia szkód co najmniej 50% powierzchni upraw w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej, z wyłączeniem łąk i pastwisk, nie było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk, o których mowa w §2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r.

- 500 zł do 1 ha w przypadku, gdy szkody powstałe na powierzchni upraw rolnych objęły mniej niż 70% danej uprawy lub szkody powstały na powierzchni poniżej 70% upraw w szklarniach lub tunelach foliowych.

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. złożono 5 881 wniosków na kwotę 35,0 mln zł³⁵.

Szczegółowe informacje dotyczące złożonych w 2018 r. wniosków, w podziale na województwa, zawarte są w Załączniku 3, Tabela 24.

■ Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w wysokości co najmniej 70% danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy, w wyniku przymrozków wiosennych w 2017 r.

ARiMR, realizując postępowania odwoławcze, kontynuowała w 2018 r. udzielanie pomocy finansowej producentom rolnym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w 2017 r. w wysokości co najmniej 70% danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy w wyniku przymrozków wiosennych.

Agencja w 2018 r. zrealizowała 67 płatności na kwotę około 455,3 tys. zł (Tabela 12).

Tabela 12. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2018 r. dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w wysokości co najmniej 70% danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy, w wyniku przymrozków wiosennych w 2017 r., wg województw, w zł

Województwo	Liczba zrealizowanych płatności	Kwota w zł
Kujawsko-Pomorskie	1	2 710,01
Lubelskie	6	35 820,00
Łódzkie	2	17 770,00
Małopolskie	1	1 834,94
Mazowieckie	50	350 260,00
Podkarpackie	3	18 305,00
Śląskie	1	5 280,00
Świętokrzyskie	2	14 300,00
Wielkopolskie	1	9 000,00
Razem	67	455 279,95

³⁵ Pomoc, na podstawie wniosków złożonych w 2018 r., realizowana była do 31 marca 2019 r. w ramach wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego 2018 wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego.

■ **Pomoc finansowa producentowi rolnemu, który poniósł szkody w uprawach rolnych, lasach lub budynkach służących do prowadzenia przez niego działalności rolniczej, spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu**

ARiMR, realizując postępowania odwoławcze, kontynuowała w 2018 r. udzielanie pomocy finansowej producentom rolnym, którzy ponieśli szkody w uprawach rolnych, lasach lub w budynkach służących do prowadzenia przez nich działalności rolniczej, spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Agencja w 2018 r. zrealizowała 82 płatności na kwotę 1 413,1 tys. zł (Tabela 13).

Tabela 13. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2018 r. producentowi rolnemu, który poniósł szkody w uprawach rolnych, lasach lub w budynkach służących do prowadzenia przez niego działalności rolniczej, spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu, wg województw, w zł

Województwo	Liczba beneficjentów	Kwota w zł
Kujawsko-Pomorskie	31	301 676,06
Lubuskie	1	81 030,00
Pomorskie	11	110 542,12
Wielkopolskie	31	391 766,03
Zachodniopomorskie	8	528 091,00
Razem	82	1 413 105,21

■ **Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub suszy**

Agencja, realizując postępowania odwoławcze, kontynuowała w 2018 r. udzielanie pomocy finansowej producentom rolnym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały w 2016 r. szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub suszy.

Agencja w 2018 r. zrealizowała 2 płatności na kwotę 14,7 tys. zł. Płatności dotyczyły gospodarstw z terenu województwa wielkopolskiego.

■ **Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 50% i mniej niż 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 50% i mniej niż 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem w 2016 r. suszy, gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub ujemnych skutków przezimowania**

ARiMR, realizując postępowania odwoławcze, kontynuowała w 2018 r. udzielanie pomocy finansowej producentom rolnym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 50% i mniej niż 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 50% i mniej niż 70% upraw w szklarniach

i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem w 2016 r. suszy, gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub ujemnych skutków przezimowania.

Agencja w 2018 r. zrealizowała 1 płatność na kwotę 690 zł. Płatność dotyczyła gospodarstwa z terenu województwa łódzkiego.

■ **Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez suszę w 2015 r.**

Agencja, realizując postępowania odwoławcze, kontynuowała w 2018 r. udzielanie pomocy finansowej producentom rolnym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały w 2015 r. szkody spowodowane przez suszę.

Agencja w 2018 r. zrealizowała 1 płatność na kwotę 14,7 tys. zł. Płatność dotyczyła gospodarstwa z terenu województwa lubuskiego.

V. SYSTEM IDENTYFIKACJI I REJESTRACJI ZWIERZĄT (IRZ)

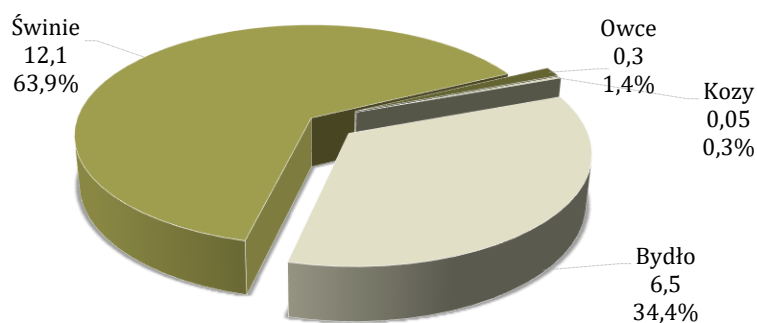
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi system identyfikacji i rejestracji zwierząt (IRZ), w skład którego wchodzi:

- rejestr posiadaczy zwierząt;
- rejestr siedzib stad (typu chów/hodowla), miejsc gromadzenia, rzeźni, zakładów przetwórczych/spalarni, siedzib pośredników w obrocie zwierzętami bez obiektu, siedzib pośredników w obrocie zwierzętami z obiektem, targów/wystaw/pokazów/konkursów zwierząt;
- rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych (bydła, owiec, kóz, świń) – na podstawie zgłoszeń złożonych przez posiadaczy zwierząt;
- rejestr zgłoszeń zdarzeń dotyczących zwierząt (urodzeń, przemieszczeń, ubojów, padnięć, zabić) umożliwiający ustalenie miejsc pobytu i przemieszczeń zwierząt.

Baza danych IRZ stanowi narzędzie do nadzoru służb weterynaryjnych nad systemem identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich. Wykorzystywana jest również jako baza referencyjna do realizacji płatności zwierzęcych, wsparcia specjalnego, nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej, a także do weryfikacji wymogów wzajemnej zgodności *cross-compliance* w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Stan bazy danych IRZ (na podstawie zgłoszeń posiadaczy zwierząt)

Wykres 58. Zwierzęta zarejestrowane w bazie IRZ, w mln szt. i w %, wg stanu na 31.12.2018 r.

Tabela 14. Liczba siedzib stad i producentów, wg stanu na 31.12.2018 r.

Liczba siedzib stad ze zwierzętami	495 145
w tym nowych siedzib stad, zarejestrowanych w 2018 r.	16 504
Liczba rzeźni	662
Liczba miejsc gromadzenia	55
Liczba targów/wystaw/pokazów/konkursów zwierząt	91
Liczba pośredników z obiektem	1 339
Liczba pośredników bez obiektu	1 911
Liczba zakładów unieszkodliwiania zwłok	34

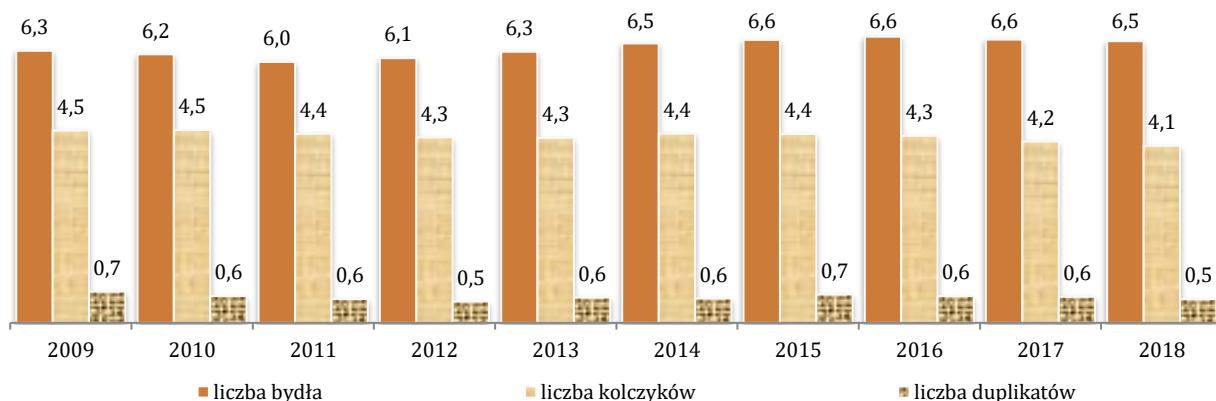
Tabela 15. Liczba zwierząt ze zdarzeń zarejestrowanych w 2018 r., wg stanu na 31.12.2018 r.

Typ zdarzenia	bydło	świnie	owce	kozy
Rejestracja	2 033 405	17 617 506	115 974	9 702
Padnięcie, zabicie, ubój gospodarczy	208 002	2 109 018	21 857	5 101
Ubój w rzeźni	1 884 055	19 303 596	55 846	1 089
Unieszkodliwienie zwłok	206 007	1 914 091	16 355	4 591
Sprzedaż do UE	34 473	73 659	34 194	53
Wywóz poza UE	13 342	957	629	40

Dostawy kolczyków, duplikatów kolczyków przez dostawców

W 2018 r. na prowadzonej przez Agencję liście dostawców kolczyków i duplikatów kolczyków znajdowało się 15 dostawców kolczyków. Dostarczyli oni dla bydła 4 115 186 kolczyków oraz 549 088 duplikatów kolczyków. W porównaniu do 2017 r. nastąpił spadek liczby duplikatów o około 5,0%.

Wykres 59. Kolczyki i duplikaty kolczyków dostarczone w latach 2009–2018 dla bydła, w mln szt.

Ponadto w 2018 r. dostarczono dla owiec i kóz 236 787 kolczyków i 24 165 duplikatów kolczyków oraz 45 487 kolczyków zawierających elektroniczny identyfikator i 340 ich duplikatów. Dla świń w 2018 r. dostarczono 16 499 201 kolczyków, co stanowi w odniesieniu do roku ubiegłego spadek o około 4%. Nieznaczny spadek liczby zarejestrowanych świń świadczy o szerokim stosowaniu przez posiadaczy świń znakowania kolczykiem, mimo prawnego dopuszczenia tatuażu, jako alternatywnego sposobu znakowania zwierząt tego gatunku. Jest to szczególnie istotne wobec monitorowania zdarzeń dotyczących świń w związku ze zwalczaniem i zapobieganiem wystąpienia choroby ASF na terenie Polski.

Dostęp podmiotów zewnętrznych do bazy danych IRZ

Na 31 grudnia 2018 r. dostęp do bazy danych Systemu IRZ posiadało 2 372 pracowników Inspekcji Weterynaryjnej, w tym lekarze weterynarii niebędący pracownikami Inspekcji, którzy na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. b–d lub pkt 1a lit. b i c ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1557) zostali wyznaczeni do wykonywania zadań Inspekcji, upoważnionych do dostępu do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych.

Portal IRZplus – zgłaszanie zdarzeń przez Internet

W 2018 r. Agencja opracowała i wdrożyła do użytku Portal IRZplus – narzędzie, które umożliwia posiadaczom zwierząt bezpośrednie wprowadzanie danych do systemu zgłoszeń dotyczących zdarzeń zwierzęcych. Posiadacz zwierząt ma możliwość przeglądu danych siedziby stada, zwierząt znajdujących się w siedzibie stada, czy złożonych zgłoszeń. Narzędzie to zastąpiło aplikację CK IRZ. Na koniec 2018 r. 58 277 rolników posiadało konta w aplikacji CK-IRZ/aplikacji Portal IRZplus do składania zgłoszeń zwierzęcych w formie elektronicznej.

Do końca 2018 r. z możliwości składania zgłoszeń za pośrednictwem Portalu IRZplus skorzystało ponad 21,2 tys. posiadaczy zwierząt. Złożono ponad 219,7 tys. dokumentów, w tym m.in.: 202,1 tys. zgłoszeń zwierzęcych dotyczących bydła, owiec, kóz i świń, blisko 9,8 tys. wniosków o kolczyki oraz duplikaty kolczyków i paszportów oraz 7,7 tys. spisów stanu stada świń.

Tabela 16. Liczba złożonych zgłoszeń za pośrednictwem Portalu IRZplus w 2018 r., wg stanu na 31.12.2018 r.

Typ dokumentu	Liczba
Raport kontrolny zbioru danych	163
Wniosek o przydzielenie puli numerów dla bydła	986
Wniosek o przydzielenie puli numerów duplikatów kolczyków dla bydła owiec albo kóz	8 557
Wniosek o przydzielenie puli numerów kolczyków dla owiec albo kóz	55
Wniosek o wydanie duplikatu paszportu bydła	195
Zgłoszenie bydła do rejestru	37 517
Zgłoszenie owiec albo kóz do rejestru	1 381
Zgłoszenie padnięcia zabicia uboju gospodarczego bydła owiec albo kóz	5 408
Zgłoszenie przemieszczenia bydła owiec albo kóz	38 538
Zgłoszenie przemieszczenia zwierząt poprzez targ (administrator)	1
Zgłoszenie świń do rejestru	17 387
Zgłoszenie uboju bydła w rzeźni	4 819
Zgłoszenie uboju świń w rzeźni	15 161
Zgłoszenie uboju w rzeźni owiec albo kóz	528
Zgłoszenie unieszkodliwienia zwłok bydła owiec albo kóz	368
Zgłoszenie unieszkodliwienia zwłok świń	430
Zgłoszenie zmiany stanu stada świń	80 538
Spis stanu stada świń	7 707
Razem	219 739
Użytkownicy Portalu, którzy złożyli zgłoszenie w 2018 r.	21 252

VI. SYSTEM IDENTYFIKACJI DZIAŁEK ROLNYCH (LPIS)

System Identyfikacji Działek Rolnych (ang. Land Parcel Identification System – system LPIS) stanowi podstawowy element dla Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli (ZSZiK, *ang.* IACS). Został ustanowiony w oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy prawa wspólnotowego (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013) i pełni rolę bazy referencyjnej dla kontroli większości działań pomocowych obsługiwanych przez ARiMR. System LPIS obejmuje swoim zasięgiem niemal wszystkie podstawowe moduły ZSZiK, tj.:

- ewidencję producentów;
- ewidencję gospodarstw rolnych;
- ewidencję wniosków o przyznanie płatności;
- zintegrowany system kontroli.

System oparty jest na ortofotomapach i rejestruje wszystkie działki rolne w Polsce. Ma on dwa główne cele: dokładne zlokalizowanie wszystkich kwalifikowalnych gruntów rolnych w ramach referencyjnych działek rolnych oraz obliczanie maksymalnego obszaru kwalifikowalnego. LPIS jest wykorzystywany na potrzeby kontroli krzyżowych w ramach kontroli administracyjnych oraz jako podstawa do kontroli na miejscu prowadzonych przez ARiMR.

Od roku 2005 System Identyfikacji Działek Rolnych działa w oparciu o zastosowanie technologii geograficznych systemów informacyjnych (GIS). LPIS ma na celu jednoznaczny identyfikację deklarowanej działki rolnej i jej unikalnego położenia w geoprzestrzeni rolniczej. W oparciu o system LPIS przeprowadzana jest kontrola prawidłowości zadeklarowanej powierzchni łącznie z oceną i kontrolą uprawnień do dopłat w odniesieniu do danego schematu pomocowego.

Zadania realizowane w celu aktualizacji i rozbudowy baz danych LPIS/GIS oraz kontroli jakości tych danych, stanowią kluczowy element procesu gwarantującego prawidłową realizację wypłat dla rolników w ramach poszczególnych mechanizmów wsparcia oraz należą do działań zapewniających ciągłość i prawidłowość działania Agencji w procesach autoryzacji płatności. Warstwy referencyjne zasilające bazę systemu LPIS, to między innymi: cyfrowa ortofotomapa wykonana ze zdjęć lotniczych oraz satelitarnych oraz dane wektorowe dotyczące granic działek referencyjnych (GO), pól zagospodarowania (PZ), elementów krajobrazu (m.in. oczka wodne, rowy do 2 m szerokości, pomniki przyrody), stabilne elementy proekologiczne (EFA), obejmujące: żywopłoty/pasy zadrzewione, drzewa wolnostojące, zadrzewienie liniowe, zagajniki śródpolne, miedze śródpolne, oczka wodne do 1000 m², rowy do 6 m szerokości, strefy buforowe, obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji, pasy gruntów kwalifikujących się do płatności na obrzeżach lasu. Dodatkowo, w systemie dostępna jest warstwa trwałych użytków zielonych (TUZ) oraz trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo, warstwa obszarów Natura 2000 (OSO, SOO), warstwa parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów ochrony przyrody wraz z otulinami, warstwa obszarów szczególnie narażonych na skażenie azotanami (OSN), dane identyfikacyjne przebiegu granic administracyjnych z Państwowego Rejestru Granic (PRG), warstwy spadków terenów (10%, 20% oraz 12°), mapa planów zadań ochronnych i plany ochrony przyrody, mapa zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, mapa stref ochrony ostoi, mapa płątów siedliskowych, mapa stanowisk dokumentacyjnych, mapa mokradeł, mapa użytków ekologicznych, obszary zagrożone erozją wodną, a także mapa stref ochrony ujęć wody.

Warstwy wektorowe, włączone do systemu LPIS dla potrzeb płatności bezpośrednich, PROW 2007–2013, PROW 2014–2020, kontroli wzajemnej zgodności oraz wyznaczenia obszarów proekologicznych EFA, aktualizowane są na bieżąco.

Podnoszenie jakości i aktualności zarządzanych baz danych LPIS

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej, system identyfikacji działek rolnych (LPIS) działa w technologii geograficznych systemów informacyjnych (GIS). Baza danych zawiera ortofotomapę cyfrową dla całego obszaru kraju oraz mapy wektorowe granic odniesienia działek referencyjnych i mapy wektorowe pól zagospodarowania niekwalifikowalne do płatności. Materiały kartograficzne zostały włączone w proces kontroli administracyjnej i proces wyjaśnień po kontrolach administracyjnych.

W 2018 r. kontynuowano prace związane z aktualizacją oraz rozwojem baz danych LPIS/GIS. ARiMR zobligowana jest do utrzymania danych systemu LPIS w odpowiedniej aktualności na każdą kampanię naboru wniosków o płatności obszarowe. Konieczność cyklicznej (okresowej) aktualizacji baz danych LPIS/GIS wynika z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 oraz wytycznych jednostki technicznej Komisji Europejskiej, tj. Wspólnotowego Centrum Badawczego (JRC) ISPRA. W oparciu o dane graficzne w bazie LPIS/GIS prowadzone są kontrole powierzchniowe wraz z kontrolą uprawnień do płatności. W związku z tym, aby zapewnić skuteczność i monitorowanie wsparcia unijnego, ARiMR na bieżąco weryfikuje i regularnie aktualizuje dane systemu LPIS.

Jedną z podstawowych warstw aktualizowaną cyklicznie jest cyfrowa ortofotomapa, która jako warstwa referencyjna systemu LPIS, pozwala na kompleksową ocenę powierzchni kwalifikowalnej do płatności w ramach działki referencyjnej. Dążąc do poniesienia dokładności tej warstwy i ujednolicenia standardu danych w roku 2018 kontynuowano działania zmierzające do zwiększenia rozdzielczości ortofotomapy do 0,25 m na obszarze całego kraju.

W celu podniesienia jakości baz referencyjnych LPIS od 2015 r. nadal kontynuowane jest zadanie opracowania ortofotomapy w technologii 3D (anaglif). Zastosowanie techniki obrazowania przestrzennego metodą anaglifową umożliwia odwzorowanie obrazu ortofotomapy w trójwymiarze – 3D, co usprawnia wizualizację przestrzenną i pozwala na czytelną interpretację analizowanej treści obrazu, w szczególności w zakresie nowych komponentów płatności związanych z praktykami zazielenienia. Ortofotomapa 3D służy jako dodatkowe narzędzie do wzmocnienia procesu fotointerpretacji w obszarze identyfikacji zmian sposobu użytkowania terenu oraz występowania elementów proekologicznych EFA.

Jakość systemu LPIS badana jest corocznie poprzez przeprowadzany tzw. test QALPIS, zgodnie z art. 6 rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014. Ocena ta dokonywana jest według metodologii, której ogólne zasady określone zostały i są udoskonalane przez jednostkę techniczną KE JRC. W Polsce za jakość systemu LPIS odpowiada ARiMR zgodnie z ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2017 r., poz. 1853). Wykonywany corocznie test QALPIS, wskazuje na ciągłą poprawę jakości systemu LPIS. Badane wskaźniki pokazują, że dane przestrzenne wykorzystywane przez ARiMR do kontroli wniosków o przyznanie płatności obszarowych mają bardzo wysoką dokładność, co przekłada się zarówno na rzetelność przeprowadzanej kontroli danych zawartych we wniosku rolnika, jak i ułatwienie rolnikom wnioskowania o płatność poprzez dostarczenie im maksymalnie dokładnych danych graficznych, niezbędnych do ubiegania się o przyznanie płatności związanych z powierzchnią.

Budowa danych wektorowych

Dane wektorowe zasilające bazę LPIS podlegają bieżącej aktualizacji i weryfikacji w zakresie działek referencyjnych zadeklarowanych przez rolników do płatności we wnioskach o przyznanie płatności, w celu uwzględnienia zachodzących zmian związanych ze sposobem użytkowania gruntów oraz zmian wynikających z prowadzonych przez starostów procesów scaleń i modernizacji ewidencji gruntów i budynków (EGiB).

W 2018 r. kontynuowano działania związane z opracowaniem i weryfikacją wektorowych warstw tematycznych w zakresie: obszarów proekologicznych EFA, tj. drzew wolnostojących, zadrzewień liniowych, zagajników śródpolnych, żywopłotów/pasów zadrzewionych, miedz, stref buforowych, oczek wodnych mniejszych niż 100 m², oczek wodnych mniejszych/ równych 1 000 m², zagajników o krótkiej rotacji, rowów do 2 m szerokości, rowów do 6 m szerokości oraz trwałych użytków zielonych (TUZ). Zgodnie z wytycznymi Wspólnotowego Centrum Badawczego Komisji Europejskiej (JRC) Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie systemu identyfikacji działek rolnych (DSCG-2014-33) w systemie LPIS powinny zostać odzwierciedlone elementy proekologiczne EFA stabilne przez okres 3 lat. Na podstawie wniosków z 2015 r., 2016 r. oraz 2017 r. opracowano wektorową warstwę w zakresie gruntów ugorowanych, upraw wiążących azot oraz międzyplonów: ścierniskowych, ozimych oraz wsiewek traw (warstwa EFA_niestabilne). W tym zakresie dokonano również analizy przestrzennego nakładania się przedmiotowych obiektów i na tej podstawie dokonano implementacji do systemów dziedzinowych.

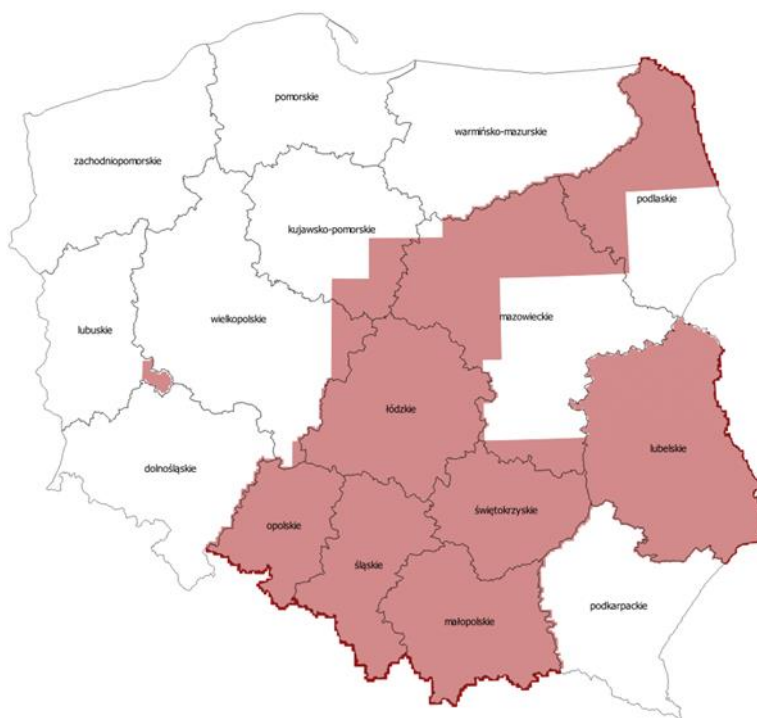
Budowa ortofotomapy cyfrowej

Cykliczna aktualizacja ortofotomapy cyfrowej ma na celu zasilenie bazy danych systemu LPIS/GIS o aktualną warstwę referencyjną na potrzeby generowania załączników graficznych oraz kontroli obszarowej. Aktualizacja ortofotomapy realizowana jest w cyklu co 3 lata.

Podstawą wykonania ortofotomapy są barwne cyfrowe zdjęcia lotnicze. Ortofotomapa przedstawia rzeczywisty stan użytkowania terenu w momencie wykonania zdjęć. Stanowi najbardziej wiarygodne źródło identyfikacji typów obszarów (rolniczych, zurbanizowanych), rodzajów upraw i jest najlepszym narzędziem do wyznaczania powierzchni uprawnionej do dopłat. Z uwagi na występujące zmiany naturalne i antropogeniczne w terenie, w celu prawidłowego odzwierciedlenia warunków panujących na danym obszarze, wymagana jest cykliczna aktualizacja ortofotomap.

W 2018 r. aktualizacji cyfrowej ortofotomapy podlegał obszar około 130 465 tys. km². W ramach cyklicznej aktualizacji na zlecenie ARiMR w 2018 r. opracowano nową ortofotomapę dla ponad 104 035 km², aktualizując ortofotomapę opracowaną wcześniej na podstawie zdjęć lotniczych pozyskanych w 2015 r. Dodatkowo pozyskano z pzgik ortofotomapę województwa lubelskiego zrealizowaną na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, obszar dostosowanej do LPIS ortofotomapy wyniósł 26 430 km². (Mapa 3).

Mapa 3. Obszar aktualizacji ortofotomapy w 2018 r. na podstawie zdjęć lotniczych.

W roku 2018 opracowana została również ortofotomapa (ponad 35,1 tys. km²) na podstawie zobrażeń satelitarnych pozyskiwanych z JRC na potrzeby kontroli na miejscu przeprowadzanej metodą FOTO oraz przeprowadzenia testu jakości systemu LPIS tzw. QALPIS (Mapa 4).

Mapa 4. Zakres opracowania ortofotomapy do celów kontroli na miejscu w 2018 r.

Pozyskanie i import danych EGiB w 2018 r.

System deklaracji działek rolnych w Polsce opiera się na danych z urzędowego rejestru ewidencji gruntów i budynków (EGiB) prowadzonego przez starostów na poziomie powiatów. Aktualizacja bazy LPIS w oparciu o dane z ewidencji gruntów i budynków powinna zapewniać odzwierciedlenie zmian prowadzonych przez starostów wynikających ze scaleń obrębów, podziałów działek ewidencyjnych prowadzonych i zakończonych modernizacji oraz uwzględniać zmiany numerów, nazw i granic obrębów. Utrzymywanie bazy działek referencyjnych LPIS spójnej z danymi z ewidencji gruntów i budynków wpływa w sposób wymierny na zmniejszenie liczby wezwań rolników do okazania wypisów/wyrysów z EGiB dla nowo deklarowanych działek, usprawnienie prowadzonych kontroli na miejscu, co przyczynia się do przyspieszenia procesu obsługi wniosków i realizacji płatności.

Dane z EGiB pozyskane zostały w styczniu i lutym 2018 r., a następnie poddane zostały szczegółowej analizie pod kątem zmian w stosunku do bazy działek referencyjnych LPIS na poziomie obrębu ewidencyjnego. Do analizowania zmian w EGiB dodatkowo wykorzystywane były informacje pozyskiwane z Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (PODGiK) oraz zmiany wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz zmiany siedziby władz gminy. W wyniku tej analizy zidentyfikowano:

- 194 obręby, na których usunięto z numerów działek arkusze,
- 980 obrębów, na których dokonano modernizacji,
- 120 obrębów, na których dokonano przenumerowań numerów działek,
- 18 obrębów, dla których dokonano zmian granic.

Wszystkie zmiany zostały uwzględnione podczas aktualizacji warstwy działek referencyjnych w LPIS na Kampanię 2018.

Prowadzenie ewidencji producentów

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2017 r., poz. 1853), ARiMR prowadzi krajowy system ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej systemem.

System składa się z:

- ewidencji producentów;
- ewidencji gospodarstw rolnych;
- ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- identyfikacji działek rolnych;
- dokumentacji związanej z prowadzeniem systemu.

Ewidencję producentów, ewidencję gospodarstw rolnych, ewidencję wniosków o przyznanie płatności oraz system identyfikacji działek rolnych Agencja prowadzi w formie elektronicznej, zapewniając ochronę i zabezpieczenie danych przed ich utratą oraz nieuprawnionym do nich dostępem.

System wykorzystuje się w zakresie:

- przyznawania i wypłaty płatności;

- nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących płatności realizowanych przez Agencję;
- postępowania w sprawie zwrotu nienależnie wypłaconych płatności;
- postępowania w sprawie wymierzania kar pieniężnych lub zastosowania innych sankcji;
- identyfikacji producentów.

Ewidencja producentów jest największym w ARiMR zbiorem referencyjnym, z którego korzystają wszystkie jednostki i komórki organizacyjne, rozpatrujące wnioski o przyznanie płatności w ramach środków pochodzących z UE. Zbiór ten ewidencjonuje dane wszystkich podmiotów, objętych obowiązkiem identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz podmioty uczestniczące w mechanizmach współfinansowanych lub finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Do ewidencji producentów wpisywani są: producenci rolni, podmioty prowadzące zakłady utylizacyjne, organizacje producentów, potencjalni beneficjenci, uczestnicy funduszy promocji oraz beneficjenci programów rybackich.

Udostępnianie informacji ze zbioru danych osobowych

ARiMR zapewnia podmiotom zewnętrznym dostęp do danych za pomocą przeglądarki internetowej oraz usług sieciowych. W tym celu została utworzona Platforma Aplikacyjna, za pośrednictwem której realizowany jest bezpośredni dostęp do informacji. Ponieważ ewidencja producentów zawiera dane osobowe, dostęp do jej zasobów odbywa się na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE oraz ustawy o ochronie danych osobowych. ARiMR poza dostępem bezpośrednim, z mocy przepisów prawa, udostępnia informacje również na podstawie indywidualnie składanych wniosków podmiotom uprawnionym do pozyskiwania informacji stanowiących dane osobowe. W 2018 r. ARiMR rozpatrzyła łącznie około 63,9 tys. wniosków.

Wykorzystanie Centralnego rejestru przedsiębiorców

ARiMR przejęła Centralny rejestr przedsiębiorców (CRP) od ARR, zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U., poz. 624). W związku z tym, że nie ma przepisów umożliwiających aktualizację danych, rejestr ma charakter archiwalny. Przedsiębiorcy zarejestrowani w CRP mogli korzystać z numeru tego rejestru do czasu uzyskania wpisu do ewidencji producentów, jednak nie dłużej niż do 1 września 2018 r.

Rejestry podmiotów wykluczonych

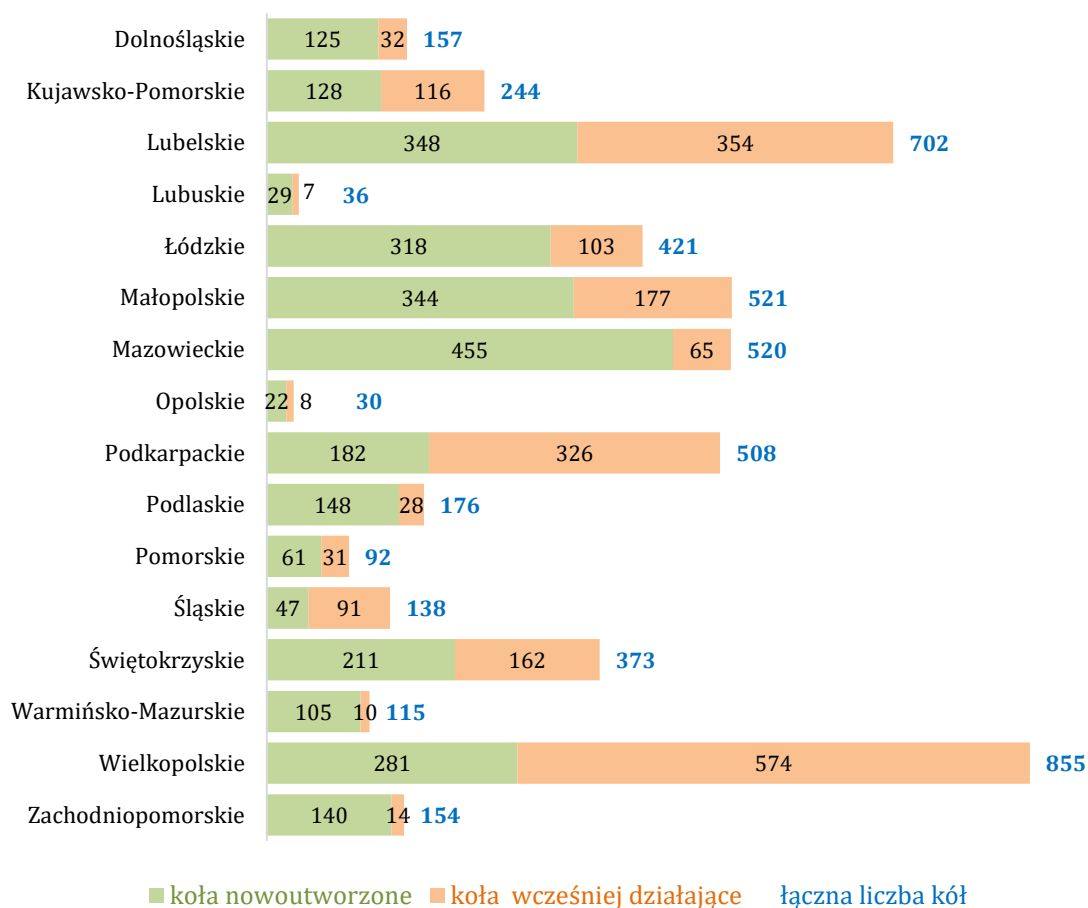
ARiMR prowadzi Rejestry podmiotów wykluczonych z pomocy finansowej w ramach PROW na lata 2004–2006, 2007–2013 oraz 2014–2020, a od 1 września 2017 r. również rejestr podmiotów wykluczonych z mechanizmów wspólnej polityki rolnej w zakresie handlu zagranicznego i dopłat do prywatnego przechowywania (Zarządzenie Nr 103/2017 Prezesa ARiMR z dnia 29 sierpnia 2017 r.).

Krajowy rejestr kół gospodyń wiejskich

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi Krajowy rejestr kół gospodyń wiejskich. Wpisu do Rejestru mogły dokonać zarówno dotychczas działające koła jak i podmioty

nowopowstałe. Koła gospodyń wiejskich nabywają osobowość prawną z chwilą dokonania wpisu do rejestru. Do 31 grudnia 2018 r. zarejestrowały się 5 042 koła gospodyń wiejskich, w tym 2 944 koła nowoutworzone i 2 098 kół wcześniej działających. Najwięcej kół gospodyń wiejskich zarejestrowało się w województwie wielkopolskim (855) i lubelskim (702), a najmniej w województwie opolskim (30 kół) i lubuskim (36) (Wykres 60).

Wykres 60. Liczba kół gospodyń wiejskich w podziale na koła nowoutworzone i wcześniej działające

VII. SYSTEM KONTROLI

Proces zarządzania i realizacji zadań ustawowych ARiMR wspomagany jest systemem kontroli, w skład którego wchodzi:

- system kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego jednostek i komórek organizacyjnych Agencji;
- system kontroli zadań delegowanych;
- system kontroli podmiotów współpracujących z Agencją;
- system kontroli bezpośredniej, którego zadaniem jest kontrola prawidłowości realizacji przedsięwzięć przez beneficjentów programów pomocowych i wsparcia bezpośredniego.

1. Audyty i kontrole działalności ARiMR

W ramach systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego Agencji realizowano:

- audyty i kontrole prawidłowości realizacji zadań przez jednostki i komórki organizacyjne Agencji;
- czynności sprawdzające sposób i stopień wdrożenia zaleceń z wcześniej przeprowadzonych audytów;
- koordynację kontroli zewnętrznych przeprowadzanych w Agencji przez instytucje krajowe i unijne;
- czynności doradcze polegające między innymi na opiniowaniu aktów prawnych, przeprowadzeniu szkoleń, wykładów, czy prezentacji dla pracowników ARiMR i podmiotów zewnętrznych;
- zadania związane z wyjaśnianiem i raportowaniem nieprawidłowości popełnianych przez beneficjentów w ramach programów pomocowych i wsparcia bezpośredniego;
- prace związane z samooceną wypełniania kryteriów akredytacyjnych przez poszczególne jednostki i komórki merytoryczne ARiMR oraz przygotowanie opinii dla Prezesa ARiMR będącej podstawą podpisania deklaracji zarządczej zgodnie z treścią art. 7 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) i art. 102 ust. 1 lit. c) ppkt (iii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z 2018 r.

Audyty prawidłowości realizacji zadań przez jednostki i komórki organizacyjne Agencji

W 2018 r. czynności audytowe realizowane w ARiMR objęły 14 audytów wewnętrznych oraz zakończenie 2 audytów wewnętrznych rozpoczętych w 2017 r.

Ponadto w 2018 r. przeprowadzono 27 czynności sprawdzających i oceniających stopień wdrożenia zaleceń z wcześniej przeprowadzonych audytów oraz 347 czynności doradczych.

Przeprowadzone w okresie sprawozdawczym czynności doradcze dotyczyły między innymi:

- opiniowania zewnętrznych i wewnętrznych aktów prawnych (rozporządzenia, ustawy, książki procedur, zarządzenia, instrukcje, umowy, porozumienia),
- przygotowania dokumentacji, koordynacji i nadzoru nad przygotowaniem oświadczenia o stanie kontroli zarządczej,

- przygotowania dokumentacji, koordynacji i nadzoru nad przygotowaniem deklaracji zarządczej,
- realizacji zadań związanych z wdrażaniem planu działań naprawczych w ramach PROW,
- realizacji zadań związanych z wdrażaniem planu działań naprawczych w mechanizmie pomocy finansowej wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw,
- realizacji zadań związanych z wdrażaniem planu działań naprawczych w ramach płatności bezpośrednich w kontekście pełnego wdrożenia geoprzestrzennego formularza wniosku (GSAA),
- audytu zleconego przez Ministerstwo Finansów w zakresie realizacji w latach 2016–2017 zaleceń Rady Ministrów w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych.

W wyniku przeprowadzonych audytów wystosowano zalecenia, których wdrożenie przyczyniło się do zmian funkcjonowania ARiMR w obszarze działań będących następstwem finansowania zarówno krajowego, jak i unijnego.

Tabela 17. Zestawienie audytów przeprowadzonych w ARiMR w 2018 r. w podziale na obszary, w których przeprowadzono zadania

Obszary ryzyk, w których przeprowadzono zadania audytowe	Ilość audytów
Kontrole administracyjne	11
Kontrole na miejscu	1
System zarządzania bezpieczeństwem informacji	2
Nabywanie i wdrażanie rozwiązań IT	1
Procesy finansowo-księgowe	1

Działania, jakie zostały podjęte w oparciu o wnioski i opinie audytowe przyczyniły się do zmian usprawniających funkcjonowanie badanych procesów, wzmocnienia mechanizmów kontrolnych i systemu zarządzania m. in. poprzez zmiany w procedurach, zmiany legislacyjne, podniesienie efektywności działania, podwyższenie poziomu bezpieczeństwa informacyjnego. W ramach przeprowadzonych audytów badane były także elementy zapewniające zgodność z kryteriami akredytacyjnymi dla działań finansowanych ze środków UE oraz zgodności realizowanych działań przez podmioty zewnętrzne, do których zostały oddelegowane określone zadania.

Koordynacja audytów zewnętrznych przeprowadzanych w Agencji

W 2018 r. Agencja prowadziła koordynację 25 audytów zewnętrznych realizowanych przez instytucje krajowe i unijne, z czego 20 audytów zostało przeprowadzonych w 2018 r.³⁶ przez:

- Ministerstwo Finansów (MF) – 7 audytów,
- Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) – 5 audytów,

³⁶ Pozostałe koordynacje dotyczyły audytów rozpoczętych w 2017 r. (3 audyty) oraz audytów planowanych do zakończenia w 2019 r. (2 audyty).

- Komisja Europejska (KE) – 8 audytów (Tabela 18).

Czynności związane z koordynacją audytów zewnętrznych miały na celu usprawnienie procesu związanego z prowadzonymi badaniami po względem organizacyjnym oraz zapewnienie rzetelnego i terminowego gromadzenia, analizy i wymiany wymaganych informacji.

Tabela 18. Zestawienie audytów przeprowadzonych przez instytucje zewnętrzne – krajowe i unijne w 2018 r.

Organ kontrolujący	Audyty
Ministerstwo Finansów (MF)	Audyty desygnacyjny Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014–2020 – Sprawozdanie niezależnego podmiotu audytowego na podstawie art. 124 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 dotyczące PO Rybactwo i Morze 2014–2020.
	Audyty desygnacyjny systemu informatycznego wspomagającego wdrażanie PO Rybactwo i Morze 2014–2020.
	Audyty akredytacyjny w zakresie przejętych przez ARiMR zadań na podstawie art. 49 ust. 13 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa wykonywanych dotychczas przez Agencję Rynku Rolnego działającej jako agencja płatnicza w ramach wspólnej polityki rolnej.
	Audyty w Instytucji Pośredniczącej – ARiMR w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach PO Rybactwo i Morze 2014–2020.
	Czynności sprawdzające w zakresie audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich w ARiMR za rok finansowy kończący się 15 października 2017 r.
	Czynności sprawdzające w zakresie audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich w ARiMR za rok finansowy kończący się 15 października 2017 r. (follow up).
	Czynności sprawdzające w zakresie audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich w ARiMR za rok finansowy kończący się 15 października 2018 r.
Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO)	Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2017 (DAS 2017) – kontrola finansowa Europejskiego Funduszu Rolnego Gwarancji (EFRG) – CL 9134.
	Kontrola wykonania zadań dotyczących działań z zakresu zarządzania ryzykiem i środków wyjątkowych realizowanych w ramach wspólnej polityki rolnej – CL 9451.
	Poświadczenie wiarygodności za rok 2018 – kontrola finansowa dotycząca EFRG (IX–X 2018) – CL 9489.
	Poświadczenie wiarygodności za rok 2018 – kontrola finansowa dotycząca EFRROW (IX–X 2018).
	Poświadczenie wiarygodności za rok 2018 – kontrola finansowa EFRG i EFRROW (XI 2018).

Komisja Europejska (KE)	Postępowanie wyjaśniające nr CEB/2018/100/PL dotyczące akredytacji agencji płatniczej oraz systemu zarządzania wierzytelnościami.
	Postępowanie wyjaśniające nr RDO/2018/004/PL dotyczące kontroli wydatków z Sekcji Orientacji EFOGR.
	Postępowanie wyjaśniające nr INT/2018/006/PL w sprawie: nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej na podstawie rozporządzenia UE nr 2016/1613, pomocy na redukcję produkcji mleka na podstawie rozporządzenia UE nr 1308/2013, interwencji w sprawie kosztów magazynowania publicznego i prywatnego nr 948/2014.
	Postępowanie wyjaśniające nr AA/2018/009/PL dotyczące pomocy obszarowej.
	Postępowanie wyjaśniające nr LAR/2018/004/PL – Przegląd prac jednostki certyfikującej w zakresie legalności i prawidłowości wydatków w Polsce.
	Postępowanie wyjaśniające nr NAC/2018/014/PL dotyczące środków wsparcia związanego z produkcją wołowiny.
	Audyty nr 2018/PL/EPISA/MARE/E1 dotyczące systemu zarządzania i kontroli PO Rybactwo i Morze 201–2020.
	Postępowanie wyjaśniające FV/2018/010/PL dotyczące wydatków w ramach EFRG w zakresie pomocy na dostarczanie owoców i warzyw, bananów i mleka do placówek oświatowych.

Kontrole prawidłowości realizacji zadań przez jednostki i komórki organizacyjne Agencji

W 2018 r. przeprowadzono łącznie 693 kontrole w jednostkach i komórkach organizacyjnych Agencji, w tym: 609 kontroli planowych i 84 kontrole doraźne.

Kontrole planowe dotyczyły:

- prawidłowości przyznania pomocy w ramach wybranych działań PROW 2014–2020, tj.:
  - ✓ Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne (4 kontrole),
  - ✓ Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych (2 kontrole),
  - ✓ Tworzenie grup producentów i organizacji producentów (2 kontrole);
- prawidłowości i terminowości wykonywania zadań delegowanych w ramach PROW 2014–2020 w zakresie:
  - ✓ Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy Leader, dla poddziałania Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w zakresie projektów grantowych (3 kontrole),
  - ✓ Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, dla operacji typu Gospodarka wodnościekowa (3 kontrole);
- prawidłowości przyznania i realizacji pomocy finansowej wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw (2 kontrole);
- prawidłowości obsługi wniosków w ramach wybranych działań PROW 2014–2020:
  - ✓ Rolnictwo ekologiczne (4 kontrole),
  - ✓ Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne (4 kontrole),
  - ✓ Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów (3 kontrole),
  - ✓ poddziałanie Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej (1 kontrola);

- prawidłowości prowadzenia przez OR postępowań o udzielenie zamówień, których wartość netto wyrażona w złotych nie przekracza równowartości 30 000 euro (1 kontrola);
- prawidłowości wykorzystania samochodów służbowych w ARiMR (5 kontroli);
- zapobieganiu konfliktowi interesów oraz relacji interpersonalnych w kontekście przestrzegania Kodeksu etyki pracowników ARiMR oraz Regulaminu pracy pracowników ARiMR (1 kontrola);
- prawidłowości postępowania pracowników oddziałów regionalnych oraz biur powiatowych ARiMR zajmujących stanowiska kierownicze w przypadku wystąpienia konfliktu interesów. Przestrzeganie przez osoby zatrudnione na stanowiskach dyrektora/zastępcy dyrektora w oddziałach regionalnych ARiMR zakazów określonych w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (130 kontroli);
- rzetelności deklaracji bezstronności składanych w ramach rozpatrywania wniosków w programie Rybactwo i Morze 2014–2020 w zakresie możliwości wystąpienia konfliktu interesów (2 kontrole);
- funkcjonowania mechanizmów zabezpieczających przed nadużyciami finansowymi w wybranych działaniach pomocowych (10 kontroli);
- rozpatrywania informacji o nieprawidłowościach i nadużyciach finansowych oraz przekazywania informacji o ich stwierdzeniu (52 kontrole);
- audytu w zakresie aktualności ewidencji zasobów informacyjnych Agencji (1 kontrola);
- wykorzystywania danych rzeczywistych w środowiskach testowych (1 kontrola);
- monitorowania zdalnego dostępu do systemów teleinformatycznych Agencji (1 kontrola);
- przestrzegania polityki czystego biurka i ekranu w komórkach i jednostkach organizacyjnych ARiMR (25 kontroli);
- testowania kopii zapasowych oraz PZCD/DRP kluczowych systemów informatycznych (1 kontrola);
- monitorowania pojemności i wydajności systemów teleinformatycznych Agencji (1 kontrola);
- stanu bezpieczeństwa informacyjnego w wybranych oddziałach regionalnych i biurach powiatowych – bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe oraz przestrzeganie zasad postępowania z dokumentami zawierającymi informacje wrażliwe (1 kontrola);
- aktualności Planów Zapewnienia Ciągłości Działania komórek organizacyjnych Centrali ARiMR (1 kontrola);
- terminowości rozpatrywania wniosków o pomoc finansową na operacje typu Premie dla młodych rolników i Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej w ramach poddziałania Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz rozwoju młodych rolników objętego PROW 2014–2020 (5 kontroli);
- procesu obsługi wniosków o płatność w ramach PROW 2014–2020 pod kątem tworzenia sztucznych warunków uzyskania pomocy (1 kontrola);
- przestrzegania zasad obsługi wniosku o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, ONW i PRŚ (14 kontroli);

- prawidłowości wprowadzania do systemu IACSplus danych z wniosków o płatność w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, ONW i PRŚ i procesu ich obsługi (8 kontroli);
- prawidłowości obsługi wniosku o przyznanie pomocy finansowej w związku z klęskami żywiołowymi w gospodarstwach rolnych (5 kontroli);
- prawidłowości realizacji zadań w zakresie obsługi programu rekompensat za nieprzerwane nieutrzymywanie w gospodarstwie zwierząt z gatunku świnie objętych programem bioasekuracji (3 kontrole);
- prawidłowości prowadzenia postępowań odwoławczych w zakresie decyzji administracyjnych Kierownika BP (9 kontroli);
- terminowości i prawidłowości sprawowania kontroli formalnej protokołów/raportów dotyczących biur kontroli na miejscu (1 kontrola);
- prawidłowości realizacji zadań w zakresie odzyskiwania kwot nienależnie pobranych (4 kontrole);
- prawidłowości prowadzenia systemu rejestracji zwierząt gospodarskich przez BP ARiMR oraz sprawowania nadzoru OR w tym zakresie (9 kontroli);
- prawidłowości obsługi wniosku o przyznanie płatności w kontekście wyłączeń pracowników stosownie do art. 24 Kpa (10 kontroli);
- prawidłowości udostępniania informacji publicznej i przekazywania dokumentacji oraz danych prawnie chronionych (3 kontrole);
- realizacji Zarządzenia Prezesa ARiMR w sprawie polityki antykorupcyjnej w ARiMR (85 kontroli);
- przestrzegania przez pracowników biur kontroli na miejscu ARiMR ustalonego czasu pracy (4 kontrole);
- przestrzegania zasad bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych, w tym kontroli zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych oraz sposobu przetwarzania tych danych (175 kontroli);
- przeglądu dzienników Administratora Zabezpieczeń Fizycznych i Elektronicznych Systemów Zabezpieczeń oraz Administratora Systemu (2 kontrole);
- sprawdzenia stacji roboczych i udostępnionych dysków sieciowych pod kątem występowania nieautoryzowanego oprogramowania, w tym audytu stacji roboczych nieobjętych ochroną w czasie rzeczywistym, pod kątem występowania złośliwego oprogramowania (1 kontrola);
- przeglądu uprawnień w systemach teleinformatycznych oraz dostępu do zasobów sieciowych ARiMR (1 kontrola);
- przeglądu ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych (1 kontrola);
- przeglądu wymagań bezpieczeństwa w umowach z wykonawcami zewnętrznymi (1 kontrola);
- prawidłowości prowadzenia ewidencji producentów (3 kontrole);
- prawidłowości weryfikacji zobowiązań PRŚ podjętych w ramach PROW 2007–2013 oraz działań BP w przypadku niedotrzymania tych zobowiązań (3 kontrole).

Kontrole zewnętrzne

W 2018 r. instytucje państwowe przeprowadziły w jednostkach organizacyjnych ARiMR i u beneficjentów Agencji 141 kontroli zewnętrznych.

Tabela 19. Zestawienie kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w ARiMR w 2018 r.

Instytucja przeprowadzająca kontrolę	Zakres kontroli	Liczba kontroli
Najwyższa Izba Kontroli (NIK)	Wykonanie budżetu państwa w 2017 r. Wykonanie planu finansowego ARiMR oraz realizacja programów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej.	1
	Wspieranie rozwoju rolnictwa ekologicznego.	22
	Zmiany w organizacji i funkcjonowaniu administracji rolnej.	7
	Realizacja zadań w zakresie działania Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw objętego PROW 2007–2013.	1
	Realizacja PO Rybactwo i Morze 2014–2020 – kontrola rozpoznawcza.	1
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW)	Prawidłowość wyboru przez Centralę ARiMR 2 kandydatów na stanowiska głównego specjalisty w wyniku przeprowadzonych naborów w 2017 r.	1
	Przyznawanie i wypłata pomocy technicznej oraz prawidłowość zawierania umów o przyznaniu pomocy technicznej w ramach PROW na lata 2014–2020 w okresie od stycznia 2017 r. do 15 lutego 2018 r.	1
	Realizacja przez wybrany OR ARiMR procesu przyznawania i wypłaty pomocy w ramach poddziałania Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw objętego PROW 2014–2020.	1
	Proces oceny stosowania konkurencyjnego trybu wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji oraz stosowania zmniejszeń kwoty pomocy w przypadku stwierdzenia niezgodności dotyczącej stosowania tego trybu w ramach PROW na lata 2014–2020.	1
	Realizacja przez wybrany OR ARiMR procesu przyznawania i wypłaty pomocy w ramach działania Tworzenie grup producentów i organizacji producentów objętego PROW na lata 2014–2020, w okresie od uruchomienia wdrażania instrumentu do dnia zakończenia kontroli.	1
	Przyznawanie pomocy na operacje typu Modernizacja gospodarstw rolnych w ramach poddziałania Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych objętego PROW 2014–2020.	1
	Realizacja przez wybrany OR ARiMR procesu przyznawania i wypłaty pomocy w ramach poddziałania Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników objętego PROW 2014–2020.	1
	Przyznawanie pomocy na operacje typu Modernizacja gospodarstw rolnych w ramach poddziałania Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych objętego PROW 2014–2020, w okresie od uruchomienia wdrażania operacji do dnia zakończenia kontroli.	1
	Wdrażanie Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach PROW 2014–2020.	1

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (MGMiŻS)	Przeprowadzenie kontroli systemowej, ze szczególnym uwzględnieniem sprawdzenia procesu obsługi operacji realizowanych w ramach Priorytetu 2. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowisko, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w PO Rybactwo i Morze 2014–2020.	1
	Stan zaawansowania PO Rybactwo i Morze 2014–2020.	1
Centralne Biuro Antykorupcyjne (CBA)	Kontrola określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji przez wybrane BP ARiMR w przedmiocie udzielania w latach 2012–2016 wsparcia finansowego wymienionym beneficjentom oraz spółkom prawa handlowego z ich udziałem.	1
	Kontrola wybranych decyzji w przedmiocie wsparcia finansowego przyznanego w latach 2007–2017 przez jednostki terenowe ARiMR podmiotom z terenu wybranego województwa.	1
Archiwum Państwowe	Kontrola postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego w archiwach zakładowych, w składnicach akt oraz jednostkach organizacyjnych z powierzonym zasobem archiwalnym na terenie działania Archiwum Państwowego w Toruniu.	1
	Kontrola w zakresie postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną powstałą i zgromadzoną w organach i jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 ww. ustawy z dnia 14 lipca 1983 r., bez względu na miejsce i tytuł prawny przechowywania tych materiałów i dokumentacji.	1
	Postępowanie z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną powstałą i zgromadzoną w archiwum zakładowym w wybranych OR ARiMR.	2
	Kontrola w zakresie przestrzegania przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.	1
Państwowy Inspektor Sanitarny	Warunki zdrowotne środowiska pracy.	1
Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	Kontrole u beneficjentów ARiMR w zakresie prawidłowości wydatkowania środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji.	90

Rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących działalności Agencji

W 2018 r. do ARiMR wpłynęły łącznie 382 sprawy, w tym 377 skarg oraz 5 wniosków. Liczba skarg i wniosków w stosunku do 2017 r. spadła o 23,0%.

Tabela 20. Sposoby rozpatrywania skarg i wniosków w 2018 r.

Sposób rozpatrzenia skargi/wniosku	Centrala	Oddziały regionalne	ARiMR ogółem
Pozytywnie (z punktu widzenia Skarżącego/Wnioskodawcy)	15	21	36
Negatywnie (z punktu widzenia Skarżącego/Wnioskodawcy)	119	139	258
Zasadne w części	12	12	24
Przekazano wg właściwości poza ARiMR	1	1	2
W inny sposób (np. przekazanie stanowiska w sprawie do MRiRW lub innej instytucji)	13	13	26

Pozostawiono bez rozpatrzenia/ <i>ad acta</i> /	5	14	19
W toku	13	4	17
Razem	178	204	382

Raportowanie nieprawidłowości do właściwych organów krajowych i Unii Europejskiej

W 2018 r. sporządzono:

- Program SAPARD:
  - ✓ raporty kwartalne – 44 raporty,
  - ✓ zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do Komisji Europejskiej – 1 zestawienie;
- SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006:
  - ✓ raporty kwartalne – 3 raporty;
- EFRG:
  - ✓ raporty kwartalne – 30 raportów;
- PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013 (EFR):
  - ✓ raporty kwartalne – 44 raporty,
  - ✓ kwartalne zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do Komisji Europejskiej – 4 zestawienia;
- PO Rybactwo i Morze 2014–2020 (EFMR):
  - ✓ raporty kwartalne – 1 raport,
  - ✓ kwartalne zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do Komisji Europejskiej – 2 zestawienia;
- PROW 2007–2013:
  - ✓ raporty kwartalne dla działań wdrażanych przez ARiMR – 162 raporty,
  - ✓ raporty kwartalne podmiotów delegowanych – 5 raportów,
  - ✓ błędy administracyjne – 7 błędów;
- PROW 2014–2020:
  - ✓ raporty kwartalne – 10 raportów.

W 2018 r. do Agencji wpłynęły 182 doniesienia o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości w wykorzystaniu pomocy finansowej udzielanej przez ARiMR. Zgodnie z kompetencjami kierowane one były do podmiotów zewnętrznych lub do właściwych komórek i jednostek organizacyjnych ARiMR lub podejmowane były inne działania zmierzające do zbadania informacji. W przypadku, gdy niemożliwe było jednoznaczne zidentyfikowanie adresata zarzutów bądź samych zarzutów, doniesienia pozostawiane były bez rozpatrzenia.

2. Kontrole beneficjentów w ramach instrumentów realizowanych przez ARiMR

Celem przeprowadzania czynności kontrolnych jest weryfikacja danych zadeklarowanych przez beneficjenta we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność oraz wypełniania przez niego zobowiązań programowych. Weryfikacja zadeklarowanych przez beneficjenta danych odbywa się m.in. poprzez przeprowadzenie kontroli na miejscu. Kontrola, będąca jednym z etapów autoryzacji wniosków, polega na sprawdzeniu stanu faktycznego u danego beneficjenta na dzień kontroli oraz ma na celu sprawdzenie prawidłowego wykorzystania środków.

Kontrole na miejscu wykonywane są w oparciu o zasady zamieszczone w zatwierdzonych książkach procedur oraz instrukcjach realizacji kontroli na miejscu dotyczących poszczególnych działań.

Realizacja kontroli w 2018 r. odbywała się dwoma metodami:

- metodą inspekcji terenowej;
- metodą FOTO.

Kontrole metodą inspekcji terenowej wykonywane są w ramach wszystkich działań realizowanych przez ARiMR i przeprowadzane są zarówno przez pracowników ARiMR, jak również wykonawców zewnętrznych wyłonionych w drodze postępowania przetargowego.

Kontrole metodą FOTO realizowane są wyłącznie przez wykonawców zewnętrznych wyłonionych w drodze postępowania przetargowego i dotyczą płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW).

W 2018 r. w ramach działań kontrolnych zrealizowano kontrole beneficjentów następujących instrumentów wsparcia:

Płatności bezpośrednie

W 2018 r. zrealizowano 82 991 kontroli w zakresie kwalifikowalności powierzchni (rolnicy zostali wytypowani do kontroli metodą analizy ryzyka i metodą losową).

Na podstawie posiadanych wyników kontroli stwierdzono, że przeważająca liczba nieprawidłowości dotyczyła aktualizacji LPIS. Stwierdzono również rozbieżności w zakresie powierzchniowym. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- zastosowanie wartości obwodu zewnętrznego do wyliczenia tolerancji pomiaru,
- stwierdzenie obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku,
- zredukowanie powierzchni stwierdzonej działki rolnej do powierzchni kwalifikowanej,
- zredukowanie powierzchni działki podrzędnej,
- niespójność działki rolnej (błędne zadeklarowanie kilku działek rolnych głównych/podrzędnych, niesąsiadujących ze sobą, jako jednej działki rolnej).

PROW 2014–2020

• Obszary z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)

W 2018 r. w ramach PROW 2014–2020 zrealizowano 50 044 kontrole ONW. Na podstawie posiadanych wyników kontroli stwierdzono, że przeważająca liczba nieprawidłowości dotyczyła aktualizacji LPIS. Stwierdzono również rozbieżności w zakresie powierzchniowym. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- do wyliczenia tolerancji pomiaru zastosowano wartości obwodu zewnętrznego,
- stwierdzenie obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku.

• Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

W 2018 r. w ramach działania zrealizowano 3 704 kontrole na miejscu. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były nieprawidłowości powierzchniowe oraz związane z realizacją zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

W zakresie kontroli powierzchniowej działek rolnych najczęściej stwierdzano:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- przeprowadzenie identyfikacji granic działki rolnej na podstawie danych GIS,
- do wyliczenia tolerancji pomiaru zastosowano wartości obwodu zewnętrznego,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku.

W ramach wymogów Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego najczęściej stwierdzano:

- posiadanie przez rolnika niekompletnego/niezgodnego z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami planu działalności rolnośrodowiskowej w zakresie działek rolnych zlokalizowanych na określonych działkach ewidencyjnych i realizowanych na nich określonych wariantów lub pakietów,
- posiadanie przez rolnika niekompletnego/niezgodnego z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami planu działalności rolnośrodowiskowej w zakresie szkicu gospodarstwa rolnego:
  - a) w przypadku pakietu 4 i 5 z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych działek rolnych, na których mają być realizowane pakiety lub warianty oraz elementów krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo tworzących ostoje przyrody, występujących na obszarze gospodarstwa,
  - b) z zaznaczeniem miejsc na działce rolnej, w których są zasadzone poszczególne drzewa odmian wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia lub odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed 1950 r. – w przypadku pakietu 3,

- c) z zaznaczoną częścią działki rolnej, która ma pozostać nieskoszona w poszczególnych latach,
- niepozostawienie przez powierzchni nieskoszonej na działce rolnej,
- niewysianie międzyplonu w terminie do 15 września,
- przekształcanie występujących w gospodarstwie rolnym trwałych użytków zielonych i pastwisk trwałych w rozumieniu art. 4 lit. h rozporządzenia nr 1307/2013,
- posiadanie przez rolnika planu działalności rolnośrodowiskowej niekompletnego/ niezgodnego z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami w zakresie wykazu pakietów lub wariantów, w ramach których rolnik lub zarządca realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne,
- niewysianie jako międzyplonu mieszanki złożonej z co najmniej 3 gatunków roślin.

● **Rolnictwo ekologiczne**

W 2018 r. zrealizowano 766 kontroli wytypowanych metodą analizy ryzyka i metodą losową. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były nieprawidłowości powierzchniowe oraz związane z realizacją zobowiązania ekologicznego.

W zakresie kontroli powierzchniowej działek rolnych najczęściej stwierdzano:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- przeprowadzenie identyfikacji granic działki rolnej na podstawie danych GIS,
- do wyliczenia tolerancji pomiaru zastosowano wartości obwodu zewnętrznego.

W ramach wymogów Rolnictwa ekologicznego najczęściej wskazywano nieprawidłowości:

- posiadanie przez rolnika niekompletnego/ niezgodnego z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami planu działalności ekologicznej w zakresie:
  - ✓ działek rolnych zlokalizowanych na określonych działkach ewidencyjnych i realizowanych na nich określonych wariantów lub pakietów ze wskazaniem roślin uprawnych uprawianych w ramach tych wariantów lub pakietów,
  - ✓ szkicu gospodarstwa rolnego z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych działek rolnych, na których mają być realizowane pakiety lub warianty oraz elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo tworzących ostoje przyrody, występujących na obszarze gospodarstwa,
  - ✓ wykazu pakietów lub wariantów, w ramach których rolnik realizuje zobowiązania ekologiczne,
  - ✓ określenia elementów krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo tworzących ostoje przyrody, występujących na obszarze gospodarstwa,
- stosowanie przez rolnika nawozów i środków (dopuszczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym, zawierających N, P, K, Mg i Ca) w dawkach innych niż określone w planie działalności ekologicznej z uwzględnieniem bilansu azotu i wyniku chemicznej analizy gleby lub analiza chemiczna gleby została przeprowadzona w terminie innym niż rok przed nasadzeniem plantacji sadowniczej,

- nieutrzymywanie minimalnej obsady drzew i obsady krzewów.

- **Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych**

W 2018 r. w ramach poddziałania zrealizowano kontrole w 149 sprawach. Kontrolą objęto wnioski o premię pielęgnacyjną oraz premię zalesieniową.

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- zalesienie zostało wykonane bez zachowania odpowiedniej odległości od działek sąsiadujących i stanowiących własność innego podmiotu,
- zadeklarowana długość siatki w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia była większa niż długość stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- nieposiadanie etykiet dostawców zarejestrowanych w rejestrze dostawców, zgodnie z planem zalesienia,
- nieudokumentowanie zakupu sadzonek,
- zadeklarowana powierzchnia na gruntach o nachyleniu powyżej 12° była większa niż powierzchnia stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- niezastosowanie indywidualnych środków ochrony roślin na założonej uprawie zgodnie z planem zalesienia,
- nieprowadzenie rejestru zabiegów pielęgnacyjnych.

Ponadto, w 2018 r. zrealizowano 719 wizyt w zakresie wsparcia na zalesienie. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- zadeklarowana długość siatki w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia była większa niż długość stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- zadeklarowana powierzchnia nasadzeń gatunków liściastych była większa niż powierzchnia stwierdzona nasadzeń w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- zadeklarowana powierzchnia nasadzeń gatunków iglastych była większa niż powierzchnia stwierdzona nasadzeń w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- nieposiadanie etykiet dostawców zarejestrowanych w rejestrze dostawców, zgodnie z planem zalesienia.

W 2018 r. zrealizowano również 63 kontrole ex post u 30 beneficjentów. W wyliczeniach uwzględniono gospodarstwa wytypowane do kontroli metodą analizy ryzyka i metodą losową. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- zadeklarowana długość siatki w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia była większa niż długość stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- niezastosowanie indywidualnych środków ochrony roślin na założonej uprawie zgodnie z planem zalesienia.

- **Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności**

W 2018 r. w wyniku skierowań manualnych w ramach poddziałania zrealizowano 8 kontroli w trakcie realizacji zadania o charakterze niematerialnym. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień.

- **Wsparcie dla szkolenia doradców**

W 2018 r. w wyniku skierowań manualnych w ramach poddziałania zrealizowano 3 kontrole na miejscu na etapie wniosku o płatność końcową oraz 1 kontrolę w trakcie realizacji zadania o charakterze niematerialnym. W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia w dwóch przypadkach, które dotyczyły niezgodności: dokumentów finansowo-księgowych z zakresem wykonywanych prac, terminów zakończenia realizacji operacji z zapisami umowy, przechowywania dokumentacji, niezgodności w wydawaniu zaświadczeń o ukończeniu szkolenia i materiałów szkoleniowych.

- **Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000**

W 2018 r. w ramach operacji typu Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000 zrealizowano 22 kontrole na miejscu oraz w wyniku skierowań manualnych 238 wizyt, w tym 228 na etapie rozpatrywania wniosku o płatność i 10 na etapie wniosku o przyznanie pomocy. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 5 kontroli na miejscu oraz 33 wizytacji realizowanych na etapie wniosku o płatność. Najczęściej stwierdzano rozbieżności w zakresie rzeczowym operacji.

- **Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN**

W ramach operacji typu Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN w 2018 r. ARiMR zrealizowała 9 kontroli na miejscu oraz 6 kontroli ex post. W wyniku skierowań manualnych wykonanych zostało 15 wizyt na zlecenie na etapie rozpatrywania wniosku o płatność. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 4 kontroli na miejscu, 3 kontroli ex post oraz 2 wizytacji. Najczęściej stwierdzano uchybienia dotyczące zakresu rzeczowego operacji oraz zasobów gospodarstwa.

- **Modernizacja gospodarstw rolnych**

W 2018 r. w ramach operacji typu Modernizacja gospodarstw rolnych ARiMR zrealizowała 584 kontrole na miejscu, 41 kontroli ex post oraz w wyniku skierowań manualnych wykonała 6 618 wizyt na zlecenie, w tym 1 132 wizyty na etapie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy (zakres weryfikacji obejmował opis stanu faktycznego dotyczącego struktury prowadzonej produkcji rolnej) oraz 5 486 wizyt na etapie wniosku o płatność. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 272 kontroli na miejscu, 16 kontroli ex post oraz 1 495 wizyt realizowanych na etapie wniosku o płatność. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały niezgodności w zakresie rzeczowym operacji, niezgodności w postępowaniu ofertowym, niezgodności dokumentacji finansowo-księgowej z zakresem wykonanych prac oraz parametrów nabytych maszyn i urządzeń z deklarowanymi we wniosku o płatność.

- **Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój**

W 2018 r. w ramach poddziałania zrealizowano 167 obligatoryjnych kontroli na miejscu na etapie rozpatrywania wniosku o płatność końcową oraz 2 kontrole ex post. W wyniku skierowań manualnych wykonano 13 wizyt na zlecenie, w tym 10 na etapie rozpatrywania wniosku o płatność pośrednią, 1 na etapie wniosku o przyznanie pomocy oraz 2 wizyty ex post. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 113 kontroli na miejscu oraz 7 wizyt. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały rozbieżności dotyczące zakresu rzeczowego operacji, parametrów nabytych maszyn i urządzeń z deklarowanymi we wniosku o płatność, dokumentacji finansowo-księgowej oraz postępowania ofertowego z zakresem wykonanych prac.

- **Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej**

W 2018 r. w ramach operacji typu Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej zrealizowano 13 kontroli na miejscu na etapie rozpatrywania wniosku o płatność. W wyniku skierowań manualnych wykonano 60 wizyt, w tym 59 na etapie rozpatrywania wniosku o płatność i 1 na etapie wniosku o przyznanie pomocy. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 5 kontroli oraz 7 wizyt. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały rozbieżności dotyczące zakresu rzeczowego operacji oraz niezgodności dokumentacji finansowo-księgowej z zakresem wykonanych prac.

- **Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej**

W 2018 r. w ramach operacji typu Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej zrealizowano 21 kontroli na miejscu oraz w wyniku skierowań manualnych 213 wizyt, w tym 195 na etapie rozpatrywania wniosku o płatność i 18 na etapie wniosku o przyznanie pomocy. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 5 kontroli na miejscu oraz 22 wizyt. Stwierdzone niezgodności dotyczyły głównie zakresu rzeczowego operacji.

- **Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników**

W ramach poddziałania w 2018 r. ARiMR przeprowadziła 341 kontroli na miejscu, 1 kontrolę zobowiązań wieloletnich oraz w wyniku skierowań manualnych wykonano 645 kontroli na zlecenie, w tym 517 na etapie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy (zakres kontroli obejmował opis stanu faktycznego dotyczącego struktury prowadzonej produkcji rolnej) oraz 128 na etapie rozpatrywania wniosku o płatność. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 83 kontroli na miejscu i 17 kontroli na zlecenie na etapie rozpatrywania wniosku o płatność. Do najczęściej stwierdzonych uchybień należały niezgodności dotyczące zasobów gospodarstwa oraz realizacji inwestycji w środki trwałe i środki produkcji.

- **Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich**

W 2018 r. w ramach poddziałania ARiMR zrealizowała 107 kontroli na miejscu. W wyniku skierowań manualnych wykonano 35 kontroli na zlecenie na etapie rozpatrywania wniosku o płatność. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 18 kontroli na miejscu i 14 kontroli na zlecenie. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały niezgodności dotyczące realizacji inwestycji w środki trwałe i środki produkcji.

- **Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw**

W 2018 r. w ramach poddziałania ARiMR zrealizowała 675 kontroli na miejscu. W wyniku skierowań manualnych wykonano 2 220 kontroli na zlecenie, w tym 2 188 na etapie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy (zakres kontroli na zlecenie obejmował opis stanu faktycznego dotyczącego struktury prowadzonej produkcji rolnej) oraz 32 na etapie rozpatrywania wniosku o płatność. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 178 kontroli na miejscu i 6 kontroli na zlecenie. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały niezgodności w zasobach gospodarstwa oraz w realizacji inwestycji w środki trwałe i środki produkcji.

- **Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej**

W 2018 r. w ramach poddziałania zrealizowano 39 kontroli na miejscu oraz w wyniku skierowań manualnych 307 wizyt, w tym 301 na etapie rozpatrywania wniosku o płatność i 6 na etapie wniosku o przyznanie pomocy. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 10 kontroli na miejscu. Stwierdzone niezgodności dotyczyły głównie

zaplecza i zakresu rzeczowego operacji oraz dokumentacji finansowo-księgowej z zakresem wykonanych prac.

- **Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi**

W 2018 r. w ramach poddziałania ARiMR zrealizowała 14 kontroli na miejscu oraz 5 kontroli zobowiązań wieloletnich. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 2 kontroli na miejscu i 2 kontroli zobowiązań wieloletnich. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały niezgodności w zasobach gruntowych przejmującego gospodarstwo rolne.

- **Tworzenie grup producentów i organizacji producentów**

W ramach działania w 2018 r. ARiMR zrealizowała 113 kontroli na miejscu (100% grup producentów rolnych, które złożyły pierwszy wniosek o płatność oraz 10% wnioskowanej kwoty przez grupy producentów rolnych, które złożyły kolejny wniosek o płatność), podczas których stwierdzono 101 przypadków wystąpienia nieprawidłowości dotyczących: niezgodności z dokumentacją księgową, braku aktualnego planu biznesowego oraz niezgodności planu biznesowego ze stanem faktycznym.

- **Pomoc techniczna**

W ramach działania w 2018 r. zrealizowano 29 kontroli na miejscu (w tym kontrole z typowania metodą losową i metodą analizy ryzyka), podczas których stwierdzono 2 przypadki wystąpienia nieprawidłowości dotyczące przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz rozbieżności/braki w ewidencji przebiegu pojazdu, w fakturach za naprawę auta.

Działania delegowane

ARiMR delegowała do podmiotów zewnętrznych część swoich zadań, w tym m.in. realizację czynności kontrolnych w zakresie działań PROW 2014–2020:

- Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych (działanie M03)
  - ✓ Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości (poddziałanie 3.1) (Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa),
  - ✓ Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym (poddziałanie 3.2) (Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa);
- Inwestycje w środki trwałe (działanie M04) Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa (poddziałanie 4.3) (Samorządy Województw);
- Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich (działanie M07)
  - ✓ Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii (poddziałanie 7.2) (Samorządy Województw),
  - ✓ Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury (poddziałanie 7.4) (Samorządy Województw),
  - ✓ Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc

o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej (poddziałanie 7.6) (Samorządy Województw);

- Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (działanie M19)
  - ✓ Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (poddziałanie 19.2) (Samorządy Województw),
  - ✓ Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania (poddziałanie 19.3) (Samorządy Województw),
  - ✓ Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji (poddziałanie 19.4) (Samorządy Województw).

PROW 2007–2013

- **Ułatwianie startu młodym rolnikom**

W 2018 r. w ramach działania zrealizowano 269 kontroli ex post oraz w wyniku skierowań manualnych wykonano 14 wizytacji w miejscu.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 66 kontroli ex post i 2 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- niezgodność struktury produkcji rolnej z założeniami Planu Rozwoju Gospodarstwa (PRG),
- niezgodności w zestawieniu kosztów poniesionych na inwestycje,
- niezgodności dokumentów finansowo-księgowych z zakresem zrealizowanych prac,
- niezgodności w zestawieniu budynków i budowli.

- **Renty strukturalne**

W 2018 r. przeprowadzono u beneficjentów rent strukturalnych 330 kontroli na miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia, które najczęściej dotyczyły:

- pozostawienia na własne potrzeby większej powierzchni użytków rolnych w stosunku do powierzchni zadeklarowanej,
- podjęcia przez uprawnionego do renty pracy zarobkowej podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

- **Modernizacja gospodarstw rolnych**

W 2018 r. w ramach działania zrealizowano 233 kontrole ex post oraz w wyniku skierowań manualnych wykonano 34 wizytacje w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 99 kontroli ex post i 8 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- rozbieżności w zestawieniu maszyn i urządzeń,
- niezgodności dokumentów finansowo-księgowych z zakresem zrealizowanych prac,
- niezgodności w parametrach nabytych maszyn i urządzeń z deklarowanymi we wniosku o płatność.

- **Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej**

W 2018 r. w ramach działania zrealizowano 23 kontrole ex post oraz w wyniku skierowań manualnych przeprowadzono 34 wizytacje w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 11 kontroli ex post oraz 6 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- niezgodności w zaopatrywaniu się w produkty rolne na podstawie umów długoterminowych na poziomie wynikającym z zapisów umowy przyznania pomocy,
- brak zgodności zakresu rzeczowego operacji,
- niezgodności dokumentów finansowo-księgowych z zakresem wykonanych prac,
- niezgodności w parametrach nabytych maszyn i urządzeń z deklarowanymi we wniosku o płatność.

- **Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych**

W 2018 r. w ramach działania zrealizowano 84 kontrole ex post oraz w wyniku skierowań manualnych przeprowadzono 3 wizytacje. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 13 kontroli ex post. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji oraz niezgodności dokumentów finansowo-księgowych w zakresie wykonanych prac.

- **Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności**

W 2018 r. zrealizowano 148 kontroli na miejscu. Najczęściej stwierdzone uchybienia to:

- brak oryginałów dowodów księgowych potwierdzających poniesienie kosztów kontroli lub niezgodność oryginałów dowodów księgowych z kopiami dokumentów dołączonymi do wniosku o płatność,
- brak prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości lub niekorzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego.

- **Grupy producentów rolnych**

W 2018 r. w ramach działania przeprowadzono kontrolę na miejscu w 76 grupach producentów rolnych. Stwierdzono 55 przypadków występowania nieprawidłowości, które najczęściej dotyczyły:

- niezgodności ogólnej wartości sprzedanych/dostarczonych produktów, wynikającej z wykazu stanowiącego załącznik nr 1, 2 i 3 do wniosku o płatność, z wartością wynikającą z posiadanych przez grupę faktur VAT/rachunków/innych dokumentów księgowych,
- niezgodności ogólnej ilości sprzedanych/dostarczonych produktów, wynikającej z wykazu stanowiącego załącznik nr 1, 2 i 3 do wniosku o płatność, z ilością wynikającą z posiadanych przez grupę faktur VAT/ rachunków/innych dokumentów księgowych,
- braku posiadania przez Grupę Producentów Rolnych oryginałów/kopii faktur VAT i rachunków zgodnych z wykazem stanowiącym załącznik nr 1, 2 i 3 do wniosku o płatność potwierdzających przeprowadzone transakcje,
- niezgodności numeru faktury VAT/rachunku podanego w wykazie stanowiącym załącznik 1, 2, i 3 z numerem widniejącym na oryginale,

- nie wytworzenia w gospodarstwach członków GPR produktów lub grupy produktów, będących przedmiotem sprzedaży GPR lub nie sprzedania ich odbiorcom niebędącymi członkami grupy,
- niespełnienia wszystkich formalnych wymogów związanych z zasadami wystawiania faktur VAT, rachunków lub innych dokumentów księgowych o równorzędnej wartości dowodowej,
- niezapłaconych rachunków lub innych dokumentów księgowych o równorzędnej wartości dowodowej ujętych w załączniku nr 2 do wniosku o płatność (podlegających kontroli).

• Program rolnośrodowiskowy

W 2018 r. zrealizowano 846 kontroli wytypowanych do kontroli metodą analizy ryzyka i metodą losową. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były nieprawidłowości powierzchniowe oraz związane z realizacją zobowiązania rolnośrodowiskowego.

W zakresie kontroli powierzchniowej działek rolnych najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- przeprowadzenie identyfikacji granic działki rolnej na podstawie danych GIS,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/yh zadeklarowanej/yh we wniosku,
- stwierdzenie w sąsiedztwie działki obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności.

W zakresie wymogów Programu rolnośrodowiskowego najczęstsze nieprawidłowości dotyczyły:

- braku siewu roślin poplonowych,
- pozostawienia nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym,
- niezachowania na terenie gospodarstwa powierzchni trwałych użytków zielonych,
- braku bilansu azotu lub aktualnej chemicznej analizy gleby z określeniem zawartości P, K, Mg oraz potrzebami wapnowania gleby,
- niestwierdzenia deklarowanej uprawy w międzyplonie,
- wykoszenia całej powierzchni działki rolnej.

• Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne

W 2018 r. zrealizowano 758 kontroli u 344 beneficjentów. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- zadeklarowana powierzchnia całkowita była większa niż powierzchnia całkowita stwierdzona,
- zadeklarowana powierzchnia całkowita grodzenia lub obwód siatki były większe niż stwierdzone,
- nieudokumentowanie zakupu repelentów określonych w planie zalesienia lub udokumentowanie zakupu repelentów w niewystarczających ilościach,

- niezastosowanie indywidualnych środków ochrony roślin na założonej uprawie zgodnie z planem zalesienia.

Ponadto w 2018 r. zrealizowano 167 kontroli ex post u 84 beneficjentów. W wyliczeniach uwzględniono gospodarstwa wytypowane do kontroli metodą analizy ryzyka i metodą losową. Najczęściej występujące nieprawidłowości dotyczyły:

- nieudokumentowania zakupu repelentów lub udokumentowania zakupu repelentów w niewystarczającej ilości,
- zadeklarowania powierzchni całkowitej gradzenia lub obwodu siatki większej niż stwierdzono,
- niezastosowania indywidualnych środków ochrony roślin na założonej uprawie zgodnie z planem zalesienia.

- **Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych**

W 2018 r. w ramach działania skontrolowano 5 operacji na etapie ex post. W trakcie 3 kontroli stwierdzono uchybienie dotyczące zakresu rzeczowego operacji.

- **Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**

W 2018 r. w ramach działania zrealizowano 60 kontroli ex post. Ponadto w wyniku skierowań manualnych wykonano 27 wizytacji w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 17 kontroli ex post oraz 4 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji oraz dotyczące posiadanych maszyn/urządzeń/pojazdów.

- **Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**

W 2018 r. w ramach działania skontrolowano 90 kontroli ex post. W wyniku skierowań manualnych wykonano 34 wizytacje w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 36 kontroli ex post oraz 16 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- rozbieżności pomiędzy deklarowanymi parametrami nabytych maszyn i urządzeń, a stanem faktycznym,
- rozbieżności pomiędzy dokumentami finansowo-księgowymi i innymi dokumentami w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- niezgodności w posiadanych maszynach/urządzeniach/pojazdach.

- **Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania 311. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej oraz działania 312. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**

W 2018 r. w ramach działania 413_311 skontrolowano 37 operacji na etapie ex post oraz przeprowadzono 15 wizytacji w miejscu. W ramach działania 413_312 skontrolowano 32 operacje na etapie ex post oraz przeprowadzono 6 wizytacji w miejscu.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych przeprowadzonych w ramach działania 413_311 stwierdzono uchybienia w przypadku 14 kontroli ex post oraz 2 wizytacji, natomiast w ramach

działania 413_312 w przypadku 15 kontroli ex post i 2 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- niezgodności dokumentów finansowo-księgowych z zakresem wykonanych prac,
- brak przechowywania dokumentacji związanej z realizacją operacji.

Działania delegowane

ARiMR delegowała do podmiotów zewnętrznych część swoich zadań, w tym m.in. realizację czynności kontrolnych w zakresie następujących działań PROW na lata 2007–2013:

- Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa (działanie 125) (Samorzady Województw);
- Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (działanie 321) (Samorzady Województw);
- Odnowa i rozwój wsi (działanie 313, 322, 323) (Samorzady Województw);
- Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju (działanie 413) (Samorzady Województw);
- Wdrażanie projektów współpracy (działanie 421) (Samorzady Województw);
- Funkcjonowanie lokalnej grupy działania (działanie 431) (Samorzady Województw).

PROW 2004–2006

- **Renty strukturalne**

W 2018 r. zrealizowano 1 kontrolę na miejscu, podczas której nie stwierdzono uchybień.

- **Zalesianie gruntów rolnych**

W 2018 r. zrealizowano 190 kontroli u 162 beneficjentów. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- zadeklarowana powierzchnia całkowita zalesienia była większa bądź mniejsza niż powierzchnia całkowita stwierdzona,
- wykonanie zalesienia bez zachowania odpowiedniej odległości od działek sąsiadujących, które stanowią własność innego podmiotu.

Rynek owoców i warzyw

- **Wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw**

Dobór podmiotów do kontroli na miejscu odbywał się na podstawie:

- skierowania manualnego do kontroli dla 14 wniosków,
- skierowania manualnego do kontroli ex post w zakresie dotyczącym utrzymania oraz udostępnienia inwestycji, przeprowadzanych po zakończeniu Planu dochodzenia do uznania – skierowano 273 podmioty.

W 2018 r. przeprowadzono 14 kontroli, podczas których stwierdzono 7 nieprawidłowości.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należały:

- niezgodność ze stanem rzeczywistym danych zawartych we wniosku oraz załącznikach (w tym w oświadczeniach),
- niezgodność numerów identyfikacyjnych (np. nr seryjny/nr fabryczny) umieszczonych na maszynach, urządzeniach oraz samochodach ciężarowych z numerami identyfikacyjnymi podanymi na fakturach/specyfikacjach do faktur oraz załączniku do wniosku W 1.12/20/W-1.12/299,
- niezgodność wartości sprzedaży lub redukcji sprzedaży zadeklarowanych dla poszczególnych pozycji składowych wartości produktów sprzedanych (WPS) w załączniku ze stanem faktycznym, ustalonym na podstawie dokumentacji finansowo-księgowej na miejscu u beneficjenta oraz zaksięgowanych faktur.

W 2018 r. przeprowadzono 234 kontrole ex post ze skierowań manualnych. Podczas kontroli stwierdzono 59 nieprawidłowości.

- **Kontrole zawartości tetrahydrokannabinolu (THC) w konopiach włóknistych**

W 2018 r. skontrolowano plantacje konopi włóknistych uprawianych przez 34 rolników. Czynności kontrolne obejmujące 87 działek (kontrola dotyczyła każdej działki rolnej) zostały przeprowadzone przez firmę Masdiag Sp. z o.o. z Warszawy. Zbadano poziom THC w odmianach: Finola, Glyana, Futura 75, Uso-31, Tisza, Santhica 70, Białobrzeskie, Seculeni Jublleu, Fedora 17, Tygra, Henola, Felina 32 na plantacjach objętych weryfikacją. W 9 działkach z 87 skontrolowanych stwierdzono, iż zawartość THC w analizowanych próbach przekroczyła dopuszczalny w Unii Europejskiej poziom wartości dla konopi włóknistych wynoszący 0,2%. Zawartość THC w wyżej wymienionych odmianach konopi, nie przekroczyła dopuszczalnej w Unii Europejskiej wartości dla konopi włóknistych 0,2 % liczonej jako średnia wyników dla wszystkich prób kontrolnych danej odmiany.

- **Kontrole w ramach wzajemnej zgodności (*cross-compliance*)**

Kontrole w zakresie przestrzegania norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogów podstawowych w zakresie zarządzania w obszarze I – Środowisko, zmiana klimatu, utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogów w obszarze II – Zdrowie publiczne, zdrowie roślin w odniesieniu do produkcji roślinnej realizowane są przez służby kontrolne ARiMR, natomiast kontrole w obszarze II – Zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt w odniesieniu do produkcji zwierzęcej realizowane są przez służby Inspekcji Weterynaryjnej.

Do przestrzegania norm i wymogów wzajemnej zgodności zobowiązani są wszyscy beneficjenci ubiegający się o przyznanie płatności bezpośrednich oraz beneficjenci ubiegający się o płatności w ramach niektórych działań:

- PROW 2007–2013:
  - Program rolnośrodowiskowy,
  - Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne – Schemat I Zalesianie gruntów rolnych;
- PROW 2014–2020:
  - Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami,
  - Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne,
  - Rolnictwo ekologiczne,

- Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych.

W 2018 r. przedmiotem kontroli realizowanych przez ARiMR w zakresie wymogów wzajemnej zgodności była weryfikacja przestrzegania norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, które są określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (Dz. U., poz. 344 z późn. zm.), wymogów z obszaru I – Środowisko, zmiana klimatu, utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogów z obszaru II – Zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt, zdrowie roślin, które zostały określone w obwieszczeniu MRiRW z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie wykazu wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy (Monitor Polski, poz. 329, z późn. zm.).

W 2018 r. w wyniku typowania metodą analizy ryzyka i metodą losową do obowiązkowej kontroli w zakresie wymogów wzajemnej zgodności skierowano 7 306 rolników z tytułu OB/ONW, PRŚ, ZGR (PROW 2007–2013), PRŚK, RE, ZAL (PROW 2014–2020). Dodatkowo w 2018 r. do kontroli wzajemnej zgodności wytypowano manualnie 131 rolników w związku z brakiem przestrzegania norm lub wymogów wzajemnej zgodności stwierdzonych w trakcie innych kontroli realizowanych przez ARiMR oraz w przypadku donosów.

W związku z powyższym w 2018 r. wytypowano do kontroli wzajemnej zgodności 7 437 rolników.

W wyniku 7 155 przeprowadzonych kontroli³⁷ stwierdzono 1 499 przypadków niezgodności wykrytych u 1 051 rolników w zakresie braku przestrzegania:

- **norm DKR** – 62 przypadki niezgodności w 62 gospodarstwach rolnych, w tym głównie:
  - 38 przypadków braku przestrzegania wymogu utrzymania okrywy ochronnej gleby w okresie od 1 listopada do 15 lutego, na co najmniej 30% powierzchni gruntów ornych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego położonego na obszarach zagrożonych erozją wodną,
  - 13 przypadków wypalania gruntów rolnych;
- **wymogów z Obszaru I (Środowisko, zmiana klimatu, utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej)** – 778 przypadków niezgodności w 494 gospodarstwach rolnych, w tym:
  - 727 przypadki niezgodności w zakresie przestrzegania wymagań zawartych w programie działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, w tym najczęściej stwierdzane naruszenia dotyczyły:
    - braku obliczeń maksymalnych dawek azotu lub niekompletności tych obliczeń (172 przypadki),
    - braku zbiorników na płynne nawozy naturalne lub braku zapewnienia możliwości gromadzenia co najmniej 4-miesięcznej produkcji tych nawozów (144 przypadki),
    - niewłaściwego przechowywania nawozów naturalnych płynnych i stałych w bezpieczny dla środowiska sposób, zapobiegający przedostawaniu się odcieków do wód i gruntu przez zapewnienie powierzchni nieprzepuszczalnych miejsc do przechowywania nawozów naturalnych stałych lub pojemności przykrytych, w szczególności osłoną

---

³⁷ Dane określone na podstawie liczby raportów zatwierdzonych w systemie na 8 marca 2019 r.

- o elastyczną lub osłoną pływającą, zbiorników na nawozy naturalne płynne, które powinny posiadać szczelne dno i ściany (124 przypadki),
  - o braku prowadzenia ewidencji zabiegów związanych z nawożeniem azotem lub stwierdzenie niekompletności w prowadzonej ewidencji (88 przypadków),
  - o niewłaściwego przechowywania kiszzonek bezpośrednio na gruncie lub nie przestrzeganie nakazu ich przechowywania w szczególności w silosach, rękawach foliowych, na płytach lub na podkładzie z folii, sieczki, słomy lub innego materiału, który pochłania odcieki, lub pod przykryciem foliowym (41 przypadków),
  - o przekroczenia rocznej dawki nawozów naturalnych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych (35 przypadków),
  - o braku przestrzegania obowiązku przechowywania mapy lub szkicu działki, na których jest zaznaczona lokalizacja przyzmy z obornikiem czasowo składowanym bezpośrednio na gruncie (34 przypadki),
- 45 przypadków niezgodności z wymogami w zakresie ochrony dzikiego ptactwa,
- 6 przypadków niezgodności w zakresie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- **wymogów z Obszaru II (Zdrowie publiczne, zdrowie roślin)** – 659 przypadków niezgodności w 495 gospodarstwach rolnych, w tym:
  - 173 przypadki niezgodności w zakresie przestrzegania wymogów dotyczących prawa żywnościowego oraz bezpieczeństwa żywności, w tym najczęściej stwierdzane naruszenia dotyczyły:
    - o stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z oznakowaniem lub etykietą (105 przypadków),
    - o braku dokumentacji dotyczącej stosowania środków ochrony roślin (41 przypadków),
    - o braku identyfikowalności żywności dostarczanej rolnikowi i wprowadzanej przez rolnika na rynek (19 przypadków),
  - 486 przypadków niezgodności związanych z właściwym stosowaniem środków ochrony roślin, w tym najczęściej stwierdzane naruszenia dotyczyły:
    - o stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z etykietą lub w sposób zagrażający zdrowiu ludzi, zwierząt lub środowisku (297 przypadków),
    - o niekompletności lub braku ewidencji zabiegów wykonywanych przy użyciu środków ochrony roślin (155 przypadków),
    - o stosowania środków ochrony roślin za pomocą sprzętu niesprawnego technicznie (86 przypadków),
    - o wykonania zabiegów przy użyciu środków ochrony roślin przez osobę nieposiadającą aktualnego zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin (57 przypadków),
    - o stosowania środków ochrony roślin niedopuszczonych do obrotu (29 przypadków).

PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013 (zobowiązania długoterminowe)

W 2018 r. w ramach programu przeprowadzono 286 kontroli na miejscu realizacji projektu operacji, z tego w poszczególnych środkach:

- Środek 1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność – 57 kontroli;
- Środek 1.4 Rybactwo przybrzeżne – 14 kontroli;
- Środek 2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb – 24 kontrole;
- Środek 2.2 Działania wodno-środowiskowe – 126 kontroli;
- Środek 2.4 Rybołówstwo śródlądowe – 6 kontroli;
- Środek 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu – 41 kontroli;
- Środek 3.1 Działania wspólne – 6 kontroli;
- Środek 3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej – 2 kontrole;
- Środek 3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach – 8 kontroli;
- Środek 3.5 Projekty pilotażowe – 2 kontrole.

Nieprawidłowości wystąpiły w 92 kontrolach, w tym najwięcej nieprawidłowości (43) stwierdzono podczas kontroli Środka 2.2 Działania wodno-środowiskowe.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- zadeklarowana powierzchnia stawu była mniejsza od powierzchni stwierdzonej,
- zadeklarowana powierzchnia stawu była większa od powierzchni stwierdzonej,
- niezgodność zakresu rzeczowo-finansowego operacji,
- rozpoczęcie i zakończenie realizacji operacji niezgodnie z terminem zawartym w umowie,
- niezgodność zrealizowanej operacji z dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki.

PO Rybactwo i Morze 2014–2020

W 2018 r. w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014–2020 przeprowadzono 1 022 kontrole w miejscu realizacji operacji, z tego w poszczególnych działaniach:

- Działanie 1.4 Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej – 1 kontrola;
- Działanie 1.5 porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie – inwestycje w zakresie ułatwiania przestrzegania obowiązku dotyczącego wyładunku wszystkich połowów – 5 kontroli;
- Działanie 1.6 Trwałe zaprzestanie działalności połowowej – 7 kontroli;
- Działanie 1.8 Różnicowanie i nowe formy dochodów – 21 kontroli;
- Działanie 1.9 Zdrowie i bezpieczeństwo – 16 kontroli;
- Działanie 1.11 Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów – 3 kontrole;

- Działanie 1.12 Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie – inwestycje w zakresie poprawy infrastruktury portów rybackich, giełd rybnych, miejsc wyładunku i przystani – 1 kontrola;
- Działanie 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę – 68 kontroli;
- Działanie 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe – 873 kontrole;
- Działanie 3.1. Kontrola i egzekwowanie – 6 kontroli;
- Działanie 3.2 Gromadzenie danych – 1 kontrola;
- Działanie 5.3 Środki dotyczące obrotu – 8 kontroli;
- Działanie 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury – 12 kontroli.

Nieprawidłowości wystąpiły w 795 kontrolach, w tym najwięcej nieprawidłowości (749) stwierdzono w działaniu 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- zaniżenie lub zawyżenie powierzchni stawów,
- położenie stawu na niezadeklarowanej działce referencyjnej,
- wykraczające granice stawu poza granice działki referencyjnej zadeklarowanej we wniosku,
- niezgodności dokumentów finansowo-księgowych z zakresem realizowanej operacji,
- niezgodności zakresu rzeczowo-finansowego operacji.

System identyfikacji i rejestracji zwierząt – IRZ

• Kontrole siedzib stad wykonywane przez ARiMR

W 2018 r. Agencja wykonała 11 192 kontrole siedzib stad na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2017 r., poz. 546 ze zm.) w celu usunięcia nieprawidłowości i zaktualizowania bazy IRZ. Na podstawie art. 32d wyżej wymienionej ustawy zaktualizowano stan 9 526 siedzib stad zgodnie z danymi zawartymi w protokołach kontroli.

• Kontrole producentów w ramach kwalifikowalności do płatności związanych do zwierząt

W 2018 r. Agencja skontrolowała 16 677 gospodarstw, co stanowiło 5% wnioskodawców. W przypadku około 15% gospodarstw stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wsparcia specjalnego.

• Kontrole producentów w zakresie środka nadzwyczajnego w formie pomocy gospodarstwom utrzymującym nie więcej niż 50 świń

W 2018 r. Agencja skontrolowała 111 producentów, co stanowiło 5% wnioskodawców w ramach nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej w zakresie producentów świń – w formie pomocy gospodarstwom utrzymującym nie więcej niż 50 świń. Pomoc przyznawana była producentom świń zgodnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem środka nadzwyczajnego polegającego na udzieleniu pomocy posiadaczom świń utrzymującym nie więcej niż 50 świń (Dz.U. z 2017 r., poz. 2272).

- **Kontrola wymogów wzajemnej zgodności (*cross-compliance*) w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, w zakresie zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt, zgłaszania chorób oraz w zakresie dobrostanu zwierząt**

W 2018 r. Inspekcja Weterynaryjna, jako właściwy organ kontroli wymogów wzajemnej zgodności, skontrolowała:

- 16 406 producentów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- 5 124 producentów w zakresie zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt,
- 6 485 producentów w zakresie dobrostanu zwierząt.

Ponadto Inspekcja Weterynaryjna skontrolowała 155 producentów wytypowanych do kontroli sprawdzającej na miejscu w 2018 r. w zakresie sprawdzenia realizacji działań naprawczych w związku z odstępniem od zastosowania zmniejszenia płatności z tytułu nieprzestrzegania norm lub wymogów wzajemnej zgodności.

- **Kierowanie gospodarstw do kontroli wymogów wzajemnej zgodności w przypadku stwierdzenia niezgodności w kontrolach przeprowadzonych przez Agencję**

W związku z art. 38 ust. 5 rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 Inspekcja Weterynaryjna zrealizowała kontrole 1 318 producentów skierowanych do kontroli wymogów wzajemnej zgodności, w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w kontrolach przeprowadzonych przez ARiMR.

Wszystkie raporty z kontroli przeprowadzanych przez Inspekcję Weterynaryjną są weryfikowane i zatwierdzane w systemie ZSZiK przez ARiMR.

Kontrole prawidłowości realizacji zadań przez jednostki współpracujące z ARiMR w ramach instrumentów pomocy krajowej

Proces realizowanej przez Agencję pomocy krajowej wspomagany był systemem kontroli jednostek zewnętrznych współpracujących z Agencją w ramach instrumentów pomocy krajowej przeznaczonej dla rolnictwa. Przeprowadzenie kontroli jest realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa wspólnotowego, z których wynika obowiązek stworzenia instrumentów i mechanizmów kontroli oraz monitorowania prawidłowego wydatkowania środków unijnych i krajowych przez ARiMR.

Kontrola realizacji projektu z wykorzystaniem środków krajowych jest główną metodą oceny prawidłowości i skuteczności jego wykonania. Kontrola może być przeprowadzona zarówno w trakcie, jak i po zakończeniu projektu. Podlegają jej wszyscy beneficjenci pomocy krajowej oraz podmioty pośredniczące w jej udzielaniu, gdyż jest ona regulowana między innymi w umowach o współpracy w zakresie stosowania pomocy ARiMR.

Kontrola pomocy krajowej ma na celu porównywanie stanu faktycznego ze stanem założonym oraz zminimalizowanie nieprawidłowości przy jej przyznawaniu i wypłacaniu.

Kontrola na miejscu przeprowadzana u beneficjentów jest jednym z kilku elementów weryfikacji kwalifikowalności danego projektu realizowanego przez rolników korzystających z pomocy krajowej lub wniosku o jej przyznanie i jest przeprowadzana w miejscu realizacji projektu. Kontrola ta ma na celu między innymi potwierdzenie, że beneficjent spełnił warunki przyznania pomocy, a w przypadku gdy pomoc została już wypłacona, że zobowiązania, które przyjął na siebie, są realizowane zgodnie z określonymi wymogami.

W 2018 r. przeprowadzono 322 kontrole, w tym:

- 75 kontroli umów preferencyjnych kredytów inwestycyjnych z dopłatami ARiMR, w 16 bankach współpracujących z Agencją w tym zakresie,
- 1 kontrolę w Centrali banku w zakresie realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z zawartych z ARiMR umów o współpracy,
- 1 kontrolę sprawdzającą, dotyczącą wykonania przez podmiot kontrolowany zaleceń pokontrolnych,
- 1 kontrolę w Starostwie Powiatowym w ramach wypłacanych przez ARiMR ekwiwalentów do gruntów zalesionych,
- 6 kontroli podmiotów branży utylizacyjnej w ramach dofinansowania kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich przed wypłatą środków,
- 1 kontrolę podmiotów branży utylizacyjnej w ramach dofinansowania kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich po wypłacie środków,
- 6 kontroli oddziałów regionalnych oraz biur powiatowych, gdzie kontroli poddano 129 spraw, które dotyczyły prawidłowości udzielania przez nie pomocy w ramach działań, nad którymi nadzór sprawuje ARiMR (pomoc krajowa ad-hoc),
- 214 kontroli administracyjnych kredytów przeznaczonych na zakup użytków rolnych w zakresie obowiązku prowadzenia przez kredytobiorcę działalności rolniczej na zakupionych gruntach,
- 17 kontroli administracyjnych kredytów udzielonych w formule pomocy *de minimis* w zakresie przestrzegania limitów pomocy.

VIII. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

ARiMR od wielu lat prowadzi współpracę międzynarodową dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniem, przyjmując delegacje zagraniczne oraz organizując wyjazdy na cykliczne konferencje, seminaria, warsztaty, posiedzenia grup roboczych, a także wyjazdy studyjne, w których biorą udział przedstawiciele Agencji.

Projekty twinningowe (bliźniacze):

W grudniu 2018 r. ARiMR zakończyła realizację projektu twinningowego na rzecz Mołdawii, który wraz z Agencją ds. Rynków Rolnych z Austrii oraz Funduszem Interwencji Państwa dla Rolnictwa z Czech realizowała w latach 2017–2018. Projekt pt. *„Budowa potencjału mołdawskiej Agencji Interwencji i Płatności w Rolnictwie (AIPA) do stosowania norm i standardów UE dla zarządzania systemami wsparcia rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich”*, miał na celu wsparcie mołdawskiej Agencji Interwencji i Płatności w Rolnictwie w zakresie zdolności instytucjonalnych w obsłudze działań na rzecz wsparcia rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich zgodnie z normami i standardami UE. Projekt realizowany był w całości ze środków Unii Europejskiej.

Dwuletnia współpraca oraz uczestniczenie w wymianie doświadczeń a także wiedzy w zakresie zarządzania unijnymi programami wsparcia rolnictwa i udział w usprawnianiu rozwoju mołdawskiej administracji rolnej było ważnym doświadczeniem dla ekspertów zaangażowanych w realizację projektu. Współpraca ta nie kończy się wraz z zamknięciem projektu twinningowego i będzie kontynuowana w ramach porozumienia o współpracy dwustronnej, co przyczyni się do dalszego rozwoju i usprawnienia realizacji misji wspierania rolnictwa i obszarów wiejskich w obu krajach.

Pod koniec 2018 r. ARiMR rozpoczęła przygotowania do realizacji nowego projektu twinningowego na rzecz Azerbejdżanu pn. *„Wzmocnienie zdolności Ministerstwa Rolnictwa do poprawy skuteczności i wydajności pomocy państwa dla rolnictwa”* na rzecz Ministerstwa Rolnictwa Republiki Azerbejdżanu.

Podpisane porozumienia o współpracy:

- Porozumienie o współpracy pomiędzy Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa a Agencją Płatności i Interwencji w Rolnictwie Republiki Rumunii (APIA) zostało podpisane na prośbę strony rumuńskiej 6 listopada 2018 r. Jest to już kolejne porozumienie Agencji, co stanowi o coraz większej rozpoznawalności na arenie międzynarodowej.

W 2018 r. ARiMR zorganizowała jedną międzynarodową konferencję:

- **Konferencja Agencji Płatniczych Państw Europy Środkowo-Wschodniej** – celem konferencji zorganizowanej przez ARiMR w dniach 4–7 czerwca 2018 r. w Centrali ARiMR w Warszawie było pogłębianie współpracy oraz wymiana doświadczeń pomiędzy agencjami płatniczymi Europy Środkowo-Wschodniej w zakresie wdrażania programów pomocowych objętych Wspólną Polityką Rolną ze szczególnym uwzględnieniem PROW 2014–2020. ARiMR została uznana za inicjatora i lidera współpracy w zakresie międzynarodowej wymiany wiedzy między agencjami płatniczymi, będącymi kluczowymi dystrybutorami środków unijnych na rozwój rolnictwa i wsi. W konferencji uczestniczyły delegacje jedenastu rolniczych agencji płatniczych: Bułgarii, Chorwacji, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowacji, Słowenii, Węgier.

W 2018 r. Agencja zorganizowała trzy wyjazdy studyjne:

- **Wyjazd studyjny do Węgierskiej Agencji Płatniczej MVH**, którego celem było pozyskanie informacji na temat roli i zadań realizowanych przez Węgierską Agencję Płatniczą oraz przyjętych w niej rozwiązaniach instytucjonalnych, a także zapoznanie się z systemem raportowania i sprawozdawczości, procedurą naborów i weryfikacją wniosków, jak również praktycznymi ich aspektami, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z oceną racjonalności kosztów i konkurencyjności. Cenną informacją było poznanie metod oraz sposobów pozyskiwania i przetwarzania danych z systemów informatycznych oraz poza systemami IT, w tym z podległych jednostek terenowych, dla celów sprawozdawczych. Ważnym elementem wyjazdu była wymiana doświadczeń i wiedzy z przedstawicielami instytucji zaangażowanej we wdrażanie PROW 2014-2020 oraz poznanie sposobów implementacji rekomendacji związanych z przeprowadzanymi audytami i kontrolami służb unijnych, w tym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.
- **Wyjazd studyjny do Ministerstwa Rolnictwa Chorwacji**, którego celem było poszerzenie wiedzy w zakresie wykonywania czynności kontrolnych u beneficjentów środków unijnych pochodzących z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego na lata 2014-2020. Wyjazd studyjny obejmował również wymianę doświadczeń z Ministerstwem Rolnictwa oraz Agencją Płatniczą w zakresie wykonywania czynności kontrolnych w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze. Wizyta pozwoliła na zapoznanie się z praktykami w zakresie całego procesu kontrolnego, przygotowania procedur i dokumentacji pokontrolnej oraz obsługi systemu informatycznego, a także sposobów podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników. Poruszone zostały kwestie podejścia do audytów i kontroli, obsługi administracyjnej wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność oraz sprawozdawczości i monitoringu w ramach PO Rybactwo i Morze.
- **Wyjazd studyjny do Ministerstwa Zdrowia we Włoszech**, które jest odpowiedzialne za bezpieczeństwo żywności, sprawuje nadzór nad działaniami weterynarii i bazą danych zwierząt, w tym identyfikacją i rejestracją zwierząt we Włoszech. Wyjazd studyjny związany był z rozbudową Portalu IRZplus, zapoznaniem się z technicznymi i prawnymi rozwiązaniami dotyczącymi zapobiegania ASF (Afrykański Pomór Świń), wyznaczania obszarów zagrożonych i zapowietrzonych, zapoznania się z założeniami elektronicznej wymiany danych pomiędzy bazami danych. Celem wizyty była także wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie najbardziej efektywnych praktyk w dziedzinie organizacji, zarządzania oraz funkcjonowania Systemu IRZ w innych krajach.

Ponadto w 2018 r. przedstawiciele ARiMR uczestniczyli w następujących konferencjach:

- **54. Konferencja Panta Rhei** (Austria/Andau) – organizowana cyklicznie (dwa razy w roku) przez stowarzyszenie „Panta Rhei”, zrzeszające akredytowane agencje płatnicze i organy koordynujące państw członkowskich UE. Celem konferencji była wymiana poglądów i doświadczeń związanych z informatyzacją oraz wykorzystaniem najnowszych rozwiązań technologicznych wspomagających wdrażanie instrumentów pomocowych wspólnej polityki rolnej.
- **43. Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych** (Bułgaria/Sofia) oraz **44. Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych** (Austria/Andau) – organizowana cyklicznie, każdorazowo przez kraj sprawujący Prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. W konferencjach udział wzięli m. in. przedstawiciele agencji płatniczych z 28 państw członkowskich UE, przedstawiciele Komisji Europejskiej (Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich), Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) i Europejskiego Biura ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), a także przedstawiciele państw stowarzyszonych z UE.

- **Konferencja Agencji Płatniczych Krajów Bałtyckich i Polski** (Łotwa/Ryga/Kuldiga) – konferencje Agencji Płatniczych Krajów Bałtyckich i Polski stanowią cykliczne spotkania dyrektorów i delegacji agencji płatniczych państw bałtyckich: Estonii, Litwy, Łotwy i Polski. Celem konferencji w 2018 r. była wymiana doświadczeń pomiędzy agencjami płatniczymi w zakresie wdrażania środków unijnych, a w szczególności w zakresie płatności bezpośrednich oraz PROW 2014–2020.
- **24. Konferencja MARS** (Chorwacja/Dubrovnik) – zorganizowana przez Wspólnotowy Ośrodek Badawczy Komisji Europejskiej JRC (Joint Research Centre of the European Commission), jako cykliczne spotkanie przedstawicieli agencji płatniczych krajów członkowskich UE z przedstawicielami Komisji Europejskiej. Konferencja skierowana była do kadry zarządzającej oraz pracowników technicznych i dotyczyła tematyki związanej z Zintegrowanym Systemem Zarządzania i Kontroli (IACS) ze szczególnym uwzględnieniem Systemów Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS). Głównym zagadnieniem 24. Konferencji była zmiana rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) w zakresie wykorzystania nowych technologii i przejścia od tradycyjnych kontroli na miejscu na poziomie 5% do 100% monitoringu z wykorzystaniem obrazowań dostarczanych przez satelity serii Sentinel oraz wykorzystanie danych satelitarnych i przyszłość WPR po 2020 roku.
- **Międzynarodowe Targi Grüne Woche 2018** (Niemcy/Berlin) – udział w największych i najważniejszych Międzynarodowe Targi Gospodarki Żywnościowej, Rolnictwa i Ogrodnictwa, będących jednocześnie najważniejszym branżowym spotkaniem producentów i przetwórców żywności z całego świata, miał na celu wzajemną wymianę doświadczeń przedstawicieli sektora rolniczego, naukowego i publicznego z krajów Unii Europejskiej.

W 2018 r. przedstawiciele ARiMR uczestniczyli w posiedzeniach różnych Komitetów Zarządzających oraz Grup Roboczych w Brukseli.

W 2018 r. Agencja podejmowała delegacje zagraniczne m. in. z Albanii, Turcji, Kosowa, Niemiec (Saksonii), Gruzji, organizując spotkania, w trakcie których przedstawiono zagadnienia związane m.in. ze strukturą, zadaniami i działalnością ARiMR, doświadczeniami w zakresie przygotowania rolników do korzystania z instrumentów wsparcia oferowanych przez ARiMR, doświadczeniami Agencji w wykorzystywaniu funduszy Unii Europejskiej, płatnościami bezpośrednimi, wdrażaniem działań w zakresie dywersyfikacji gospodarstw i rozwoju turystyki, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli inwestycji związanych z projektami dywersyfikacyjnymi realizowanymi w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich, przygotowaniem ARiMR jako agencji płatniczej do wdrażania wspólnej polityki rolnej po 2020 r., zagadnienia z zakresu wdrażania działań rolnośrodowiskowych, ekologicznych i zalesieniowych w ramach PROW 2014–2020.

IX. GOSPODARKA FINANSOWA

1. Realizacja planu finansowego Agencji w 2018 r.

Plan finansowy ARiMR na 2018 r. stanowiący załącznik nr 11 (tabela 6) do ustawy budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r. (Dz. U. z 2018, poz. 291) sporządzony został zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej (Dz. U. z 2017, poz. 1154), w Części A – w układzie memoriałowym (przychodowo – kosztowym) oraz w Części B – w układzie kasowym.

W planie finansowym ARiMR na 2018 r., po zmianach dokonanych w trybie ustawowym, koszty dotyczące dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych w latach poprzednich zostały oszacowane przy stopie redyskonta weksli NBP wynoszącej 1,75% w stosunku rocznym, zaś koszty z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych planowanych do udzielenia w 2018 r. zostały oszacowane przy założeniu stopy referencyjnej WIBOR 3M ustalonej dla pożyczek na rynku międzybankowym udzielanych na okres 3 miesięcy w wysokości 1,71%, powiększonej o 2,5 pp.

Planowane na 2018 r. przychody ogółem ujęte w Części A planu finansowego ARiMR zostały ostatecznie ustalone w wyniku zmian planu finansowego w kwocie 4 104 868 tys. zł.

Realizacja przychodów ogółem w 2018 r. wyniosła 3 099 828,8 tys. zł.

Planowane koszty ogółem na 2018 r. zostały ostatecznie ustalone w wyniku zmian planu finansowego w wysokości 4 126 404 tys. zł, natomiast realizacja kosztów wyniosła 3 115 508,8 tys. zł.

W związku z realizacją zadań w 2018 r. poniesione zostały koszty w następujących grupach:

1. koszty funkcjonowania – realizacja w kwocie: 1 236 068,9 tys. zł,
2. koszty realizacji zadań – realizacja w kwocie: 1 873 740,8 tys. zł,
3. pozostałe koszty – realizacja w kwocie: 5 699,1 tys. zł.

W grupie kosztów funkcjonowania Agencji największą pozycję stanowiły koszty osobowe w kwocie 774 874,4 tys. zł, w tym:

- wynagrodzenia w kwocie 653 239,7 tys. zł,
- składki od wynagrodzeń płacone przez pracodawcę w kwocie 121 634,7 tys. zł.

Wśród pozostałych kosztów związanych z funkcjonowaniem Agencji w kwocie 461 194,5 tys. zł należy wymienić m.in.:

- koszty związane z utrzymaniem i eksploatacją systemu informatycznego i łączności telekomunikacyjnych,
- koszty związane z utrzymaniem struktur biurowych w Centrali, oddziałach regionalnych i biurach powiatowych ARiMR oraz zapewnieniem ich funkcjonowania,
- kwalifikowane pozostałe koszty związane z zatrudnieniem pracowników, tj. odpisy na ZFŚS oraz pozostałe świadczenia na rzecz pracowników,
- koszty amortyzacji.

W grupie kosztów w zakresie realizacji zadań ustawowych największą pozycję stanowiła pomoc finansowa z pozostałych tytułów – realizacja w kwocie 1 552 202,1 tys. zł, w tym m.in.:

- pomoc finansowa dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych w 2018 r. w wyniku suszy lub powodzi – realizacja w kwocie 1 395 251,4 tys. zł,
- pomoc w formie nieoprocentowanej pożyczki na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych dla producentów świń, którzy utrzymywali świnie na obszarach ASF – realizacja w kwocie 63 143,7 tys. zł,
- pomoc finansowa dla producentów świń na wyrównanie kwoty dochodu w związku ze zwalczaniem ASF – realizacja w kwocie 54 532,4 tys. zł,
- refundacja wydatków poniesionych przez producentów świń na dostosowanie gospodarstw do wymogów utrzymywania świń – bioasekuracja – realizacja w kwocie 24 446,6 tys. zł,
- pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2018 r. prowadził chów lub hodowlę ryb słodkowodnych, w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła w 2018 r. susza lub powódź – realizacja w kwocie 11 130,1 tys. zł.

Wśród pozostałych kosztów w zakresie realizacji zadań należy wymienić:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściowa spłata kapitału kredytów – realizacja w kwocie 82 618,4 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód – realizacja w kwocie 9 045,5 tys. zł,
- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – realizacja w kwocie 138 898,1 tys. zł,
- finansowanie zalesiania gruntów rolnych – realizacja w kwocie 44 992,4 tys. zł,
- dopłaty krajowe do materiału siewnego – realizacja w kwocie 37 786,7 tys. zł,
- finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach ubiegłych – realizacja w kwocie 1 898,6 tys. zł,
- pomoc finansowa dla kół gospodyń wiejskich – realizacja w kwocie 6 299,0 tys. zł.

W grupie pozostałych kosztów zrealizowane zostały pozostałe koszty operacyjne w kwocie 5 699,1 tys. zł.

Ponadto Agencja realizowała nakłady majątkowe w kwocie 104 448,8 tys. zł, w tym:

- budowa, rozbudowa systemów IT ARiMR, w kwocie 63 606,0 tys. zł,
- budowa i aktualizacja Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS), w kwocie 6 988,6 tys. zł,
- pozostałe nakłady majątkowe, w kwocie 33 854,2 tys. zł, w tym: sprzęt informatyczny i biurowy, zakup środków transportu, oprogramowanie, infrastruktura techniczna, przebudowa lokali biurowych, wykup lokali terenowych oraz inne wydatki majątkowe.

Planowane na 2018 r. dochody ogółem ujęte w Części B planu finansowego ARiMR zostały ostatecznie ustalone w wyniku zmian planu finansowego w kwocie 4 110 634 tys. zł.

Realizacja dochodów ogółem w 2018 r. wyniosła 3 094 511,2 tys. zł.

Planowane wydatki ogółem na 2018 r. zostały ostatecznie ustalone w wyniku zmian planu finansowego w wysokości 4 110 634 tys. zł, natomiast realizacja wydatków wyniosła 3 092 134,0 tys. zł.

W związku z realizacją zadań w 2018 r. poniesione zostały wydatki w następujących grupach:

1. wydatki na funkcjonowanie Agencji – realizacja w kwocie: 1 117 161,3 tys. zł,
2. wydatki majątkowe – realizacja w kwocie: 104 448,8 tys. zł,
3. wydatki na realizację zadań – realizacja w kwocie: 1 864 825,3 tys. zł,
4. pozostałe wydatki – realizacja w kwocie: 5 698,6 tys. zł.

W grupie wydatków w zakresie funkcjonowania Agencji największą pozycję stanowiły wydatki osobowe w kwocie 774 412,2 tys. zł, w tym:

- wynagrodzenia w kwocie 653 232,7 tys. zł,
- składki od wynagrodzeń płacone przez pracodawcę w kwocie 121 179,5 tys. zł.

Wśród pozostałych wydatków związanych z funkcjonowaniem Agencji w kwocie 342 749,1 tys. zł należy wymienić m.in.:

- wydatki związane z utrzymaniem i eksploatacją systemu informatycznego i łączności telekomunikacyjnych,
- pozostałe wydatki związane z utrzymaniem struktur biurowych w Centrali, oddziałach regionalnych i biurach powiatowych ARiMR oraz zapewnieniem ich funkcjonowania,
- kwalifikowane pozostałe wydatki związane z zatrudnieniem pracowników, tj. odpisy na ZFŚS oraz pozostałe świadczenia na rzecz pracowników.

Wydatki majątkowe zrealizowane zostały w kwocie 104 448,8 tys. zł, w tym:

- budowa, rozbudowa systemów IT ARiMR, w kwocie 63 606,0 tys. zł,
- budowa i aktualizacja systemu identyfikacji działek rolnych (LPIS), w kwocie 6 988,6 tys. zł,
- pozostałe nakłady majątkowe, w kwocie 33 854,2 tys. zł, w tym: sprzęt informatyczny i biurowy, zakup środków transportu, oprogramowanie, infrastruktura techniczna, przebudowa lokali biurowych, wykup lokali terenowych oraz inne wydatki majątkowe.

Jednocześnie w 2018 r. ARiMR w ramach pozycji wydatki majątkowe realizowała wydatki ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2017 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego, które zostały zaplanowane w wysokości 19 442 tys. zł, natomiast realizacja wyniosła 3 788,4 tys. zł, co stanowi 19,5 % planu finansowego wydatków niewygasających z końcem 2017 r. i dotyczyła zakupu urządzeń na potrzeby systemu do backupu danych. Niepełne wykorzystanie środków niewygasających, związane jest w szczególności z brakiem realizacji zadania pn. zakup serwerów na potrzeby systemów aplikacyjnych ARiMR w terminie do 31 marca 2018 r., z przyczyn niezależnych od Agencji.

Przy uwzględnieniu zrealizowanych w 2018 r. wydatków, które w 2017 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego, ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2017 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego w kwocie 3 788,4 tys. zł, realizacja wydatków majątkowych wyniosła 108 237,2 tys. zł.

W grupie wydatków w zakresie realizacji zadań największą pozycję stanowiła pomoc finansowa z pozostałych tytułów realizacja w kwocie 1 552 202,1 tys. zł, w tym m.in.:

- pomoc finansowa dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych w 2018 r. w wyniku suszy lub powodzi – realizacja w kwocie 1 395 251,4 tys. zł,
- pomoc w formie nieoprocentowanej pożyczki na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych dla producentów świń, którzy utrzymywali świnie na obszarach ASF – realizacja w kwocie 63 143,7 tys. zł,
- pomoc finansowa dla producentów świń na wyrównanie kwoty dochodu w związku ze zwalczaniem ASF – realizacja w kwocie 54 532,4 tys. zł,
- refundacja wydatków poniesionych przez producentów świń na dostosowanie gospodarstw do wymogów utrzymywania świń – bioasekuracja – realizacja w kwocie 24 446,6 tys. zł,
- pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2018 r. prowadził chów lub hodowlę ryb słodkowodnych, w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła w 2018 r. susza lub powódź – realizacja w kwocie 11 130,1 tys. zł.

Wśród pozostałych wydatków w zakresie krajowej działalności pomocowej należy wymienić:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściowa spłata kapitału kredytów – realizacja w kwocie 80 656,9 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód – realizacja w kwocie 8 093,8 tys. zł,
- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – realizacja w kwocie 132 895,8 tys. zł,
- finansowanie zalesiania gruntów rolnych – realizacja w kwocie 44 992,4 tys. zł,
- dopłaty krajowe do materiału siewnego – realizacja w kwocie 37 786,7 tys. zł,
- finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach ubiegłych – realizacja w kwocie 1 898,6 tys. zł,
- pomoc finansowa dla kół gospodyń wiejskich – realizacja w kwocie 6 299,0 tys. zł.

W grupie pozostałych wydatków realizowane były wydatki operacyjne w kwocie 5 698,6 tys. zł.

Jednocześnie ARiMR do dnia 31 marca 2019 r. realizowała wydatki ujęte w planie finansowym na 2018 r. po zmianach, które wynikały z:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2018 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2346) – kwota 253 804,0 tys. zł;
- art. 29c i 38d ustawy z dnia 8 grudnia 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018 (Dz. U. z 2018 r., poz. 2371, ze zm.) – kwota 715 500 tys. zł z przeznaczeniem na realizację pomocy dla gospodarstw rolnych, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w roku 2018 r. suszy lub powodzi.

2. Windykacja należności

W związku z realizacją zadań związanych z obsługą instrumentów pomocowych Agencja dochodzi należności z tytułu płatności nienależnych lub nadmiernie pobranych. W zależności od przyczyny ich powstania, sposobu ewidencjonowania oraz procesowania należności dzielą się na:

- **należności nienależne** – wynikające z nieprawidłowości, do których doszło z winy beneficjentów;

Stwierdzenie przypadku kwoty/wydatku, który podlega zwrotowi może wynikać z:

- ✓ informacji przekazanej przez beneficjenta (np. korekta finansowa we wniosku o płatność),
  - ✓ informacji pokontrolnej wskazującej stwierdzone wydatki niekwalifikowalne podczas przeprowadzonej kontroli administracyjnej wniosku lub kontroli na miejscu;
- **należności nieprawidłowe** – pomyłki administracyjne wynikające z nieprawidłowości stanowiącej pomyłkę popełnioną przez administrację;
  - **należności inne** – podlegające odzyskaniu od beneficjentów kwoty, jak np. redukcje i wykluczenia (w tym sankcje wieloletnie) związane z nieprzestrzeganiem zasady współzależności itp.

2.1 Windykacja należności w zakresie programów unijnych

ARiMR realizuje zadania w zakresie dochodzenia i rozliczania należności, przygotowywania decyzji lub umów w sprawie umarzania, rozkładania na raty należności, odraczania terminów płatności. Agencja w szczególności prowadzi księgi dłużników w ramach środków wydatkowanych z tytułu Programu SAPARD, programów wspólnej polityki rolnej, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 i 2014–2020, Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004–2006, PO Ryby 2007–2013, PO Rybactwo i Morze 2014–2020 oraz rejestru dłużników z tytułu środków wydatkowanych w ramach funduszy strukturalnych. Agencja wykonuje wszelkie czynności wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego, upadłościowego, restrukturyzacyjnego i likwidacyjnego.

W procesie odzyskiwania należności pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz współfinansowanych ze środków krajowych w ramach wspólnej polityki Rolnej uczestniczą w pełnym zakresie Centrala i oddziały regionalne ARiMR. Ponadto, zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. 2017 r., poz. 2137), uprawnienia organu podatkowego przysługują organowi, który jest właściwym w sprawie ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych w decyzji administracyjnej. Art. 29 ust. 2 ustawy stanowi, że właściwym w sprawie ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych w decyzji, o której mowa w ust. 1, jest organ właściwy do rozstrzygnięcia w sprawie przyznania płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w ust. 1. W świetle obowiązujących od początku 2017 r. zapisów ustawy o ARiMR, uprawnienia wierzyciela określone w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przysługują dyrektorowi oddziału regionalnego zarówno w przypadku, gdy jest on właściwy do rozstrzygnięcia w sprawach o przyznanie płatności lub pomocy finansowej, jak i w przypadku gdy organem właściwym do rozstrzygnięcia w sprawach o przyznanie płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy o ARiMR, jest kierownik biura powiatowego.

Na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odroczenia lub rozkładania na raty spłaty należności przypadających agencji płatniczej w ramach wspólnej polityki rolnej (Dz. U., poz. 1687), Agencja zastosowała ulgi w spłacie należności w 2018 r. w postaci:

- umorzenia należności dla 798 spraw w łącznej wysokości należności głównej 1 140,08 tys. zł,
- odroczenia lub rozłożenia na raty dla 656 spraw w łącznej wysokości należności głównej 21 111,17 tys. zł.

Ponadto w 2018 r.:

- odzyskano należności w łącznej kwocie 114 975,72 tys. zł,
- zarejestrowano 51,04 tys. beneficjentów w Księdze Dłużników.

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. stan należności pochodzących z funduszy UE wynosił łącznie 953 110,95 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było ponad 20,8 tys. beneficjentów.

Szczegóły dotyczące odzyskanych należności w 2018 r. w zakresie programów unijnych, w podziale na programy, znajdują się w Załączniku 5.2, Tabela 1.

2.2 Windykacja należności w zakresie programów krajowych

W zakresie windykacji należności krajowych ARiMR prowadzi windykację bezpośrednią i windykację w nadzorze (windykacja prowadzona przez banki współpracujące z Agencją).

W 2018 r.:

- odzyskano należności w łącznej kwocie 9 470,16 tys. zł, w tym w ramach windykacji bezpośredniej – 6 086,72 tys. zł i 3 383,44 w ramach windykacji w nadzorze,
- zarejestrowano łącznie 263 nowe sprawy (w tym 261 w ramach windykacji bezpośredniej).

Według stanu na 31 grudnia 2018 r.:

- stan należności krajowych w ramach windykacji prowadzonej bezpośrednio przez Agencję wynosił 247 325,33 tys. zł, a w Księdze Dłużników pozostawało 1 146 spraw,
- w nadzorze Agencji pozostawało 1 430 umów o pożyczkę.

Szczegóły dotyczące odzyskanych należności krajowych, w podziale na tytuły/rodzaj pomocy, zawarte są w Załączniku 5.2, Tabela 2.

Ponadto w 2018 r. ARiMR zastosowała ulgi w spłacie (Tabela 21):

- na wniosek dłużników w postaci:
  - ✓ rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności na łączną kwotę 3 924,68 tys. zł,
  - ✓ umorzenia należności na łączną kwotę 948,80 tys. zł, w tym 722,25 tys. zł w ramach windykacji bezpośredniej i 226,55 tys. zł w ramach windykacji w nadzorze,
- na podstawie oświadczenia Prezesa ARiMR umorzono łączną kwotę 7 272,27 tys. zł, w tym 216,30 tys. zł w ramach windykacji bezpośredniej i 7 055,97 tys. zł w ramach windykacji w nadzorze.

Tabela 21. Windykacja należności w zakresie programów krajowych – zastosowane ulgi w spłacie i umorzenia w 2018 r.

Tytuł/rodzaj pomocy	Zastosowane ulgi w spłacie na wnioski dłużników w 2018 r.				Umorzenie należności w 2018 r. na podstawie oświadczenia Prezesa ARiMR	
	Rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności		Umorzenie należności		Liczba umorzeń	Umorzona kwota (w tys. zł)
	Liczba zawartych umów z dłużnikami	Kwota (w tys. zł)	Liczba zawartych umów z dłużnikami	Kwota (w tys. zł)		
Windykacja prowadzona bezpośrednio przez ARiMR						
Pożyczki na rozwój małej przedsiębiorczości na wsi (MP)	1	41,28				
Pożyczki udzielone ze środków Krajowego Urzędu Pracy	1	4,46				
Fundusz Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)	20	3 035,21	5	722,25	2	47,37
Nieoprocentowane pożyczki dla producentów mleka, świń lub owoców i warzyw na sfinansowanie nieuregulowanych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym	16	711,08			1	161,50
Pomoc ze środków krajowych udzielona w trybie administracyjnym	4	108,25			1	7,43
Sprawy pracownicze, bieżące koszty funkcjonowania Agencji	1	24,40				
Razem windykacja bezpośrednia	43	3 924,68	5	722,25	4	216,30
Windykacja prowadzona przez banki w nadzorze ARiMR						
Kredyty inwestycyjne			2	226,55	7	7 055,97
Razem windykacja bezpośrednia i w nadzorze	43	3 924,68	7	948,80	11	7 272,27

Wierzytelności przejęte po byłym Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Agencja przejęła zobowiązania i wierzytelności Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa, który rozpoczął działalność w październiku 1992 r.³⁸ Na 31 grudnia 2015 r. Agencja zakończyła współpracę ze wszystkimi bankami funduszowymi (10 banków) w zakresie wynikającym z umów o współdziałaniu banków i ARiMR przy administrowaniu wierzytelnościami powstałymi ze środków byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa. W wyniku zakończenia tej współpracy do 31 grudnia 2015 r. Agencja przejęła do bezpośredniego prowadzenia i analitycznie ujęła na poszczególnych dłużników w księgach rachunkowych ARiMR wierzytelności powstałe ze środków byłego FRiOR dotyczące 765 spraw na łączną kwotę 244,57 mln zł.

W związku z całkowitym uregulowaniem zobowiązań wynikających z zawartych umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu bądź umów o kredyt udzielony ze środków FRiOR, w 2018 r. Agencja udzieliła 75 zezwoleń na wykreślenie hipotek ustanowionych na nieruchomościach dłużników jako zabezpieczenie wierzytelności FRiOR.

³⁸ Na mocy art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U., poz. 31, z późn. zm.).

X. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Podmioty wpisane do ewidencji producentów

Załącznik 1. Tabela 1. Liczba podmiotów aktywnych wpisanych do ewidencji producentów, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Województwo	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej	Spółki cywilne	SUMA
Dolnośląskie	96 438	2 804	368	118	99 728
Kujawsko-Pomorskie	102 456	1 944	353	111	104 864
Lubelskie	266 965	2 881	750	120	270 716
Lubuskie	34 115	1 444	221	83	35 863
Łódzkie	187 624	2 125	424	131	190 304
Małopolskie	216 339	3 417	496	291	220 543
Mazowieckie	322 112	4 659	983	301	328 055
Opolskie	46 765	1 463	147	73	48 448
Podkarpackie	194 345	2 819	556	128	197 848
Podlaskie	120 104	1 305	296	72	121 777
Pomorskie	65 242	2 217	335	129	67 923
Śląskie	92 365	2 035	545	193	95 138
Świętokrzyskie	136 800	1 558	277	82	138 717
Warmińsko-Mazurskie	68 616	2 306	362	66	71 350
Wielkopolskie	184 065	4 775	758	261	189 859
Zachodniopomorskie	49 436	2 273	336	136	52 181
Producenci zarejestrowani za granicą	47	2	0	0	49
Razem	2 183 834	40 027	7 207	2 295	2 233 363

Załącznik 2. Realizacja pomocy współfinansowanej z funduszy UE

Załącznik 2.1. Systemy wsparcia bezpośredniego

Załącznik 2.1. Tabela 1. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018 – liczba wniosków oraz deklarowana powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2018 r.

Województwo	Kampania 2018											
	Jednolita płatność obszarowa		Płatność za zazielenienie		Płatność dla młodych rolników		Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)		Przejęciowe wsparcie krajowe - płatność niezwiązana do tytoniu - Virginia		Przejęciowe wsparcie krajowe - płatność niezwiązana do tytoniu - pozostałe	
	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Ilość deklarowana (kg)	Wnioski	Ilość deklarowana (kg)
Dolnośląskie	53 680	887 471,62	53 680	887 471,62	5 356	74 185,53	35 700	346 563,42	13	86 369,10	380	1 515 554,80
Kujawsko-Pomorskie	61 316	1 036 052,63	61 316	1 036 052,63	8 265	132 750,48	47 985	547 704,43	95	255 641,00	908	3 891 409,00
Lubelskie	170 493	1 370 612,06	170 493	1 370 612,06	18 672	173 638,82	116 422	746 418,00	5 029	14 382 234,85	1 659	2 965 345,75
Lubuskie	19 557	412 531,84	19 557	412 531,84	2 198	40 392,90	13 554	155 700,68	0	0,00	27	71 011,40
Łódzkie	118 098	956 403,23	118 098	956 403,23	14 767	134 056,41	84 653	551 865,84	6	17 551,20	24	52 499,80
Małopolskie	117 251	501 293,26	117 251	501 293,26	11 593	60 375,85	49 944	179 874,29	237	632 337,30	902	4 605 362,30
Mazowieckie	202 871	1 874 948,59	202 871	1 874 948,59	23 200	237 075,65	151 081	1 104 676,08	242	428 928,50	157	320 634,00
Opolskie	26 756	506 032,71	26 756	506 032,71	3 012	46 070,62	18 021	198 690,76	0	0,00	20	91 140,30
Podkarpackie	113 371	546 183,87	113 371	546 183,87	8 752	56 805,97	48 751	203 157,66	874	2 006 177,80	134	197 790,40
Podlaskie	79 988	1 031 857,10	79 988	1 031 857,10	9 411	143 129,53	66 879	678 436,78	428	1 719 052,00	67	143 640,00
Pomorskie	38 086	738 594,37	38 086	738 594,37	4 750	77 127,78	29 619	329 069,31	26	53 740,00	199	753 814,60
Śląskie	46 095	362 302,21	46 095	362 302,21	4 750	42 573,32	24 173	160 813,26	1	1 200,00	32	73 559,00
Świętokrzyskie	82 271	490 669,21	82 271	490 669,21	9 409	67 129,45	51 365	244 780,41	1 019	2 354 287,30	850	2 405 886,50
Warmińsko-Mazurskie	42 956	979 888,84	42 956	979 888,84	5 464	101 457,76	34 653	455 490,39	21	73 976,00	39	151 159,00
Wielkopolskie	117 511	1 727 333,85	117 511	1 727 333,85	15 814	216 634,53	87 010	869 575,86	3	14 537,00	2	23 787,90
Zachodniopomorskie	28 218	865 167,65	28 218	865 167,65	3 342	67 564,71	21 492	285 084,18	0	0,00	2	4 697,00
RAZEM	1 318 518	14 287 343,04	1 318 518	14 287 343,04	148 755	1 670 969,31	881 302	7 057 901,35	7 994	22 026 032,05	5 402	17 267 291,75

Załącznik 2.1. Tabela 2. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018 – liczba wniosków oraz deklarowana powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2018 r. – c. d

Województwo	Kampania 2018													
	Płatności związane z produkcją													
	Płatność do bydła		Płatność do krów		Płatność do owiec		Płatność do kóz		Płatność do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno		Płatność do powierzchni uprawy chmielu		Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	
	Wnioski	Deklarowana liczba sztuk	Wnioski	Deklarowana liczba sztuk	Wnioski	Deklarowana liczba sztuk	Wnioski	Deklarowana liczba sztuk	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)
Dolnośląskie	3 344	35 649	2 533	26 721	168	8 548	96	1 944	2 252	12 198,88	1	5,88	254	2 162,12
Kujawsko-Pomorskie	16 612	217 807	9 013	111 184	103	8 079	49	1 247	5 207	18 554,28	2	9,33	1 073	7 544,79
Lubelskie	18 850	181 060	11 000	107 127	235	12 478	85	1 075	14 121	29 395,68	673	1 495,56	289	1 928,94
Lubuskie	2 135	26 500	1 740	21 353	59	3 890	33	495	2 116	17 315,76	0	0,00	50	488,38
Łódzkie	21 679	216 480	13 555	142 429	238	9 968	53	887	10 510	20 357,96	0	0,00	147	906,94
Małopolskie	10 716	70 106	8 994	58 463	1 391	62 060	85	1 196	4 036	7 118,28	0	0,00	0	0,00
Mazowieckie	43 587	474 564	32 293	399 395	140	5 595	121	1 614	12 499	28 855,55	5	7,54	641	4 619,08
Opolskie	3 520	43 641	1 961	22 516	42	1 636	20	211	1 719	6 698,59	1	15,59	3	28,89
Podkarpackie	3 640	26 392	4 136	29 436	296	11 645	65	1 328	6 612	9 046,34	4	13,1	2	0,38
Podlaskie	28 874	374 172	23 682	334 062	277	16 617	49	636	3 246	10 985,08	0	0,00	258	1 369,97
Pomorskie	8 810	99 334	5 608	55 090	131	11 372	39	479	5 691	34 412,88	0	0,00	105	787,29
Śląskie	5 614	55 183	3 371	32 980	226	10 115	59	1 228	2 670	6 136,84	1	1,15	0	0,00
Świętokrzyskie	11 551	88 834	5 638	45 012	82	3 712	33	438	8 659	14 566,06	2	3,72	2	5,78
Warmińsko-Mazurskie	12 870	165 663	11 007	149 251	119	9 571	64	1 381	3 553	32 963,89	0	0,00	136	1 338,66
Wielkopolskie	30 673	415 921	14 909	183 343	166	15 900	98	5 872	6 937	27 584,50	22	144,7	1 147	7 849,24
Zachodniopomorskie	2 940	33 802	2 404	28 192	120	6 599	33	895	3 478	31 122,16	0	0,00	353	4 642,27
RAZEM	225 415	2 525 108	151 844	1 746 554	3 793	197 785	982	20 926	93 306	307 312,73	711	1 696,57	4 460	33 672,73

Załącznik 2.1. Tabela 3. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018 – liczba wniosków oraz deklarowana powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2018 r. – c. d

Województwo	Kampania 2018											
	Płatności związane z produkcją											
	Płatność do powierzchni uprawy lnu		Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych		Płatność do powierzchni uprawy pomidorów		Płatność do powierzchni uprawy truskawek		Płatność do powierzchni uprawy roślin pastewnych		Płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych	
	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)
Dolnośląskie	30	187,12	1 721	21 892,46	5	106,95	787	1 412,96	1 386	5 089,06	26	211,94
Kujawsko-Pomorskie	15	102,2	7 059	45 381,01	191	867,69	871	891,87	6 128	15 547,46	11	80,14
Lubelskie	249	491,07	7 339	39 370,28	173	474,72	11 518	5 667,95	8 929	14 911,45	26	103,12
Lubuskie	105	1 308,98	94	1 431,51	2	5,64	170	401,94	762	3 990,28	1	1,86
Łódzkie	24	76,90	1 523	5 514,01	120	282,90	3 765	2 641,16	4 165	6 886,03	10	66,28
Małopolskie	17	24,69	200	1 888,34	3	4,54	1 732	995,81	4 307	3 766,58	5	9,41
Mazowieckie	30	190,47	2 686	18 644,25	46	146,19	14 209	20 237,84	10 825	21 668,68	8	272,55
Opolskie	20	174,51	1 573	16 894,99	1	2,2	146	194,34	924	2 326,32	1	1,05
Podkarpackie	54	118,57	574	4 100,83	1	0,52	965	389,24	4 723	4 645,15	20	114,6
Podlaskie	25	61,34	1	15,85	0	0,00	564	377,52	4 184	12 099,39	5	71,11
Pomorskie	65	585,34	814	9 117,19	1	16,75	981	1 028,95	1 449	5 281,28	6	62,32
Śląskie	10	32,96	220	1 655,23	2	1,84	298	349,18	1 698	3 102,34	5	7,44
Świętokrzyskie	21	44,62	926	3 962,25	13	17,92	6 117	3 220,79	8 429	10 477,89	5	26,42
Warmińsko-Mazurskie	27	721,91	122	3 277,19	9	151,45	292	326,77	4 044	24 470,88	16	175,82
Wielkopolskie	41	208,81	6 961	46 342,41	309	1 333,54	1 215	1 413,68	8 726	24 107,93	14	107,28
Zachodniopomorskie	36	646,37	710	13 690,40	2	170,66	336	637,30	900	7 186,20	19	376,3
RAZEM	769	4 975,86	32 523	233 178,20	878	3 583,51	43 966	40 187,30	71 579	165 556,92	178	1 687,64

Załącznik 2.1. Tabela 4. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018, wg danych na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Kampania 2018								
	Jednolita płatność obszarowa	Płatność za zazielenienie	Płatność dla młodych rolników	Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	Przejęciowe wsparcie krajowe – płatność niezwiązana do tytoniu	Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	Płatność do powierzchni uprawy truskawek	Płatność do powierzchni uprawy lnu
Dolnośląskie	249 694 402,00	158 143 678,31	7 780 347,48	42 144 061,96	2 893 352,60	19 803 690,92	238 312,46	934 436,89	51 362,45
Kujawsko-Pomorskie	310 280 711,18	198 143 271,46	14 620 963,88	68 244 300,38	7 249 180,75	42 555 194,42	1 785 132,68	615 107,61	16 439,13
Lubelskie	421 697 230,94	274 257 707,54	19 033 749,87	93 069 417,69	40 462 188,52	36 952 112,48	879 750,98	4 013 125,89	153 469,29
Lubuskie	122 312 333,91	77 117 091,28	4 344 325,59	20 488 132,98	128 052,42	2 095 542,46	9 809,58	259 349,27	353 091,39
Łódzkie	296 832 566,56	194 361 954,48	14 239 756,08	68 934 430,83	138 118,62	4 475 394,12	583 724,48	1 845 962,79	18 351,53
Małopolskie	164 211 302,12	106 592 461,56	6 433 340,67	23 429 848,85	9 335 006,04	2 358 312,94	25 941,93	738 617,57	7 635,98
Mazowieckie	557 205 744,56	364 139 081,77	26 297 519,91	134 763 866,61	1 618 665,34	17 389 387,64	233 547,15	13 713 293,39	49 391,94
Opolskie	144 843 314,74	96 327 074,11	4 495 740,30	24 965 638,47	154 342,50	14 820 336,21	5 114,00	128 122,41	55 217,85
Podkarpackie	161 516 737,74	106 268 229,78	5 362 316,04	24 381 623,91	5 302 653,15	3 293 810,13	1 162,27	258 477,36	31 518,35
Podlaskie	306 614 974,21	198 385 595,23	15 696 433,28	83 239 772,22	4 294 569,68	16 594,01	0,00	254 092,82	17 436,15
Pomorskie	209 884 728,73	134 283 957,06	8 275 731,97	41 253 035,89	1 441 924,73	8 087 103,15	34 751,96	683 899,56	188 829,75
Śląskie	108 874 026,45	71 884 457,52	4 402 336,43	19 880 542,62	130 441,05	1 601 477,90	2 185,07	243 944,01	9 743,57
Świętokrzyskie	154 515 794,49	102 451 639,77	7 576 304,96	30 927 929,46	10 075 298,42	3 545 647,59	40 289,03	2 474 472,14	12 418,99
Warmińsko-Mazurskie	280 185 656,82	172 948 998,21	7 782 132,14	56 152 706,54	434 161,49	2 744 591,57	241 108,19	240 158,88	244 756,09
Wielkopolskie	485 295 912,78	295 020 475,17	20 993 384,75	104 036 936,67	76 578,41	39 665 010,64	2 296 702,66	870 952,39	61 869,08
Zachodniopomorskie	248 271 020,52	157 440 706,94	7 061 617,08	35 193 703,04	8 088,23	12 317 555,50	0,00	432 899,45	207 737,04
RAZEM	4 222 236 457,75	2 707 766 380,19	174 396 000,43	871 105 948,12	83 742 621,95	211 721 761,68	6 377 532,44	27 706 912,43	1 479 268,58

Załącznik 2.1. Tabela 5. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018, wg danych na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Województwo	Kampania 2018									
	Płatność do uprawy konopi włóknistych	Płatność do bydła	Płatność do krów	Płatność do owiec	Płatność do kóz	Płatność do powierzchni upraw roślin pastewnych	Płatność do powierzchni uprawy chmielu	Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	Płatność do powierzchni uprawy roślin strączkowych na ziarno	Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2018 - rozporządzenie 1306/2013, art. 26(5) - EU 25
Dolnośląskie	13 304,67	6 877 450,41	6 572 154,78	558 511,30	66 489,85	1 055 113,15	8 766,54	1 431 136,32	4 726 324,23	26 312,30
Kujawsko-Pomorskie	2 462,00	43 971 950,01	28 653 036,36	572 562,94	45 328,05	4 372 269,20	13 910,18	4 749 205,34	8 171 394,84	88 300,21
Lubelskie	3 776,16	36 364 565,51	27 679 886,18	834 271,31	40 151,25	4 229 718,47	2 228 446,74	1 245 647,67	13 666 907,14	104 755,13
Lubuskie	306,31	5 525 520,15	5 351 272,56	233 004,61	18 482,79	1 063 458,41	0,00	315 117,48	7 154 292,95	25 471,26
Łódzkie	9 624,05	43 791 813,31	36 891 699,20	700 597,16	33 996,47	1 911 370,76	0,00	502 426,93	9 565 721,58	67 342,63
Małopolskie	1 287,79	14 871 564,70	15 495 882,51	4 359 885,02	44 237,55	1 111 124,03	0,00	26 367,99	3 417 884,10	24 490,93
Mazowieckie	2 217,57	95 314 129,97	102 615 894,94	348 255,74	61 731,50	5 839 450,80	10 376,72	2 680 932,65	12 452 555,96	151 945,27
Opolskie	0,00	8 784 046,08	5 741 413,43	93 051,32	6 757,72	554 093,10	23 243,27	25 286,12	2 590 935,60	21 506,94
Podkarpackie	14 804,50	5 265 068,29	7 589 865,69	825 034,08	51 334,38	1 251 569,88	19 530,91	0,00	3 942 773,67	5 985,22
Podlaskie	2 932,99	74 863 250,34	85 486 347,16	1 047 058,68	21 493,25	3 203 199,97	0,00	730 595,12	4 262 467,78	164 289,41
Pomorskie	9 184,32	19 970 608,61	14 102 344,02	799 981,03	17 088,15	1 263 661,64	0,00	446 532,80	14 864 114,60	58 792,56
Śląskie	910,68	11 150 745,16	8 512 057,34	577 218,61	37 381,01	850 810,45	1 714,55	0,00	2 685 831,45	13 071,53
Świętokrzyskie	3 670,76	18 134 698,82	11 729 196,94	219 832,63	16 686,01	3 017 093,45	7 048,61	2 635,48	6 845 277,11	39 387,85
Warmińsko-Mazurskie	6 114,64	33 100 302,92	38 349 984,98	643 709,57	47 050,28	6 507 834,38	0,00	695 263,26	13 701 077,98	88 343,16
Wielkopolskie	4 158,22	81 177 316,47	45 725 274,85	998 456,43	202 636,81	6 632 267,47	215 519,42	5 019 924,40	11 196 847,38	140 924,55
Zachodniopomorskie	11 676,19	6 571 979,25	7 095 259,03	381 377,40	33 171,22	2 015 365,28	0,00	3 008 658,29	13 358 709,40	26 577,20
RAZEM	86 430,85	505 735 010,00	447 591 569,97	13 192 807,83	744 016,29	44 878 400,44	2 528 556,94	20 879 729,85	132 603 115,77	1 047 496,15

Załącznik 2.1. Tabela 6. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2017, wg danych na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Kampania 2017								
	Jednolita płatność obszarowa	Płatność za zazielenienie	Płatność dla młodych rolników	Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	Przejęciowe wsparcie krajowe – płatność niezwiązana do tytoniu	Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich	Płatność do powierzchni uprawy Inu
Dolnośląskie	398 177 724,64	268 015 082,35	11 367 036,81	60 823 280,08	4 619 962,37	31 083 210,77	57 440,12	1 535 742,95	144 586,90
Kujawsko-Pomorskie	470 351 279,98	314 693 346,84	20 068 243,76	96 644 651,44	11 905 794,73	66 877 129,89	1 921 594,28	997 236,63	25 627,22
Lubelskie	624 513 650,68	417 768 396,79	28 669 956,82	130 157 229,26	63 597 603,74	61 295 296,83	900 933,46	5 732 415,61	232 442,32
Lubuskie	184 139 830,73	123 753 933,89	5 836 912,10	27 050 290,65	218 697,37	2 195 147,23	104 584,54	481 735,58	744 568,50
Łódzkie	435 175 512,08	291 342 607,57	20 727 673,21	96 300 178,85	217 060,72	8 477 067,85	665 811,54	2 684 559,93	16 741,52
Małopolskie	225 826 913,05	153 126 284,83	9 743 246,73	30 972 861,79	15 011 089,31	2 587 505,75	92 495,79	1 088 018,76	1 906,77
Mazowieckie	854 309 937,33	569 299 736,73	36 630 421,25	193 462 008,13	2 776 624,71	26 963 716,35	566 323,09	20 255 622,13	79 576,88
Opolskie	220 639 726,44	153 672 183,49	6 942 817,84	35 157 781,82	260 043,61	24 498 205,78	113 614,25	205 463,61	229 923,96
Podkarpackie	247 770 995,06	166 548 437,42	9 271 470,95	35 118 585,78	8 281 112,55	6 578 976,27	2 431,82	405 833,85	52 709,36
Podlaskie	468 634 738,22	312 021 628,31	23 138 997,43	118 830 905,99	7 297 627,65	8 627,84	212 879,88	404 966,37	39 837,81
Pomorskie	322 731 612,95	221 396 249,29	11 704 038,67	57 582 040,45	2 198 948,45	15 152 889,72	182 172,76	1 093 134,94	181 804,76
Śląskie	162 446 823,53	109 484 102,88	6 390 897,31	27 748 958,80	205 321,36	2 673 106,63	823,27	400 501,88	5 708,24
Świętokrzyskie	223 078 498,85	149 538 244,62	10 692 288,37	42 408 333,43	15 674 157,67	6 289 989,92	31 929,37	3 334 957,65	28 452,85
Warmińsko-Mazurskie	436 567 717,27	295 015 060,43	15 185 797,85	80 012 373,10	746 562,82	5 049 939,06	272 265,32	379 165,63	173 329,96
Wielkopolskie	763 641 919,80	522 196 870,16	34 348 226,84	152 726 177,94	156 660,87	68 974 239,34	4 427 959,39	1 549 036,83	179 904,81
Zachodniopomorskie	380 876 526,12	261 430 898,95	10 060 319,76	49 982 941,00	12 587,96	19 617 873,52	2 170 297,25	777 142,17	295 085,05
RAZEM	6 418 883 406,73	4 329 303 064,55	260 778 345,70	1 234 978 598,51	133 179 855,89	348 322 922,75	11 723 556,13	41 325 534,52	2 432 206,91

Załącznik 2.1. Tabela 7. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2017, wg danych na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Województwo	Kampania 2017									
	Płatność do uprawy konopi włóknistych	Płatność do bydła	Płatność do krów	Płatność do owiec	Płatność do kóz	Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	Płatność do powierzchni uprawy chmielu	Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	Płatność do powierzchni uprawy roślin strączkowych	Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2017 - rozporządzenie 1306/13, art. 26(5) - EU 25
Dolnośląskie	23 373,35	10 167 263,22	9 407 677,93	935 414,23	104 800,68	2 252 890,08	12 831,12	2 364 402,10	8 799 284,15	7 233 378,56
Kujawsko-Pomorskie	3 687,34	63 511 759,97	41 257 449,45	820 140,84	72 128,56	6 545 795,76	13 790,91	8 226 463,92	12 428 027,05	9 678 008,82
Lubelskie	10 087,07	51 785 737,13	40 215 425,20	1 241 734,34	56 407,10	6 459 676,15	3 190 280,08	2 014 004,08	24 539 707,09	7 764 958,83
Lubuskie	600,70	7 611 572,00	7 533 060,28	346 866,33	25 874,69	1 650 353,09	219,81	527 251,35	9 758 139,14	3 588 305,46
Łódzkie	4 043,72	62 288 464,53	53 433 912,29	973 782,17	46 426,94	2 959 056,18	0,00	962 120,32	16 875 829,27	5 206 698,52
Małopolskie	5 568,05	19 991 419,30	21 742 640,77	6 376 294,67	60 398,74	1 662 120,06	0,00	0,00	4 714 579,10	1 524 318,28
Mazowieckie	5 624,13	134 391 972,02	147 860 329,65	538 186,26	76 363,24	9 620 558,89	15 721,42	5 038 588,38	22 682 309,83	12 343 366,57
Opolskie	0,00	12 342 057,53	8 197 176,01	188 782,37	8 870,01	931 960,78	37 615,47	62 346,49	4 321 527,23	4 511 625,56
Podkarpackie	19 275,36	7 612 972,95	11 107 311,18	1 209 371,48	68 713,75	2 118 080,05	27 339,10	14 488,74	7 253 350,10	2 012 103,02
Podlaskie	17 515,47	105 536 695,36	123 589 461,89	1 608 314,53	32 018,02	5 344 330,49	0,00	1 450 477,05	8 045 327,96	8 743 855,45
Pomorskie	33 188,85	28 458 094,47	19 773 200,83	1 101 505,88	25 959,20	2 463 793,30	0,00	899 229,64	18 743 432,27	6 433 056,57
Śląskie	2 322,01	16 009 145,77	12 333 155,76	931 203,40	70 334,43	1 338 725,28	2 524,77	2 251,44	4 940 804,94	2 226 163,04
Świętokrzyskie	8 822,82	26 172 523,59	17 040 983,91	361 515,06	18 168,96	4 363 550,23	8 152,53	4 309,60	10 681 519,95	1 919 171,93
Warmińsko-Mazurskie	22 498,84	47 092 162,64	54 335 340,79	896 093,32	80 333,34	10 553 193,36	0,00	1 332 916,13	18 853 798,40	9 282 043,49
Wielkopolskie	33 842,39	118 034 259,90	67 000 015,06	1 628 116,67	309 314,77	10 123 692,34	292 377,12	8 916 795,41	18 678 138,51	14 880 821,01
Zachodniopomorskie	110 115,77	9 777 550,71	9 958 731,46	625 536,85	62 470,79	2 869 047,76	0,00	4 855 716,28	23 656 278,42	8 283 842,56
RAZEM	300 565,87	720 783 651,09	644 785 872,46	19 782 858,40	1 118 583,22	71 256 823,80	3 600 852,33	36 671 360,93	214 972 053,41	105 631 717,67

Załącznik 2.1. Tabela 8. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Kampania 2016								
	Jednolita płatność obszarowa	Płatność za zazielenienie	Płatność dla młodych rolników	Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	Prześciowe wsparcie krajowe - płatność niezwiązana do tytoniu	Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich	Płatność do powierzchni uprawy Inu
Dolnośląskie	398 898 073,33	267 930 694,37	11 453 589,24	59 614 151,20	5 004 028,84	31 440 181,61	94 076,04	1 567 661,67	111 093,56
Kujawsko-Pomorskie	468 482 672,87	313 990 165,84	21 211 434,22	94 859 217,42	12 899 132,96	62 206 871,18	4 206 808,83	1 092 201,80	38 407,04
Lubelskie	623 862 537,68	417 842 234,32	30 217 467,36	126 878 908,01	68 682 445,56	62 102 215,58	2 136 109,20	25 706 232,41	167 013,39
Lubuskie	184 853 712,47	124 386 059,62	6 110 957,39	26 439 972,02	235 834,10	1 897 798,47	57 123,59	502 790,70	767 465,81
Łódzkie	436 098 570,35	292 342 621,90	21 662 045,47	94 109 570,84	234 081,00	10 058 990,78	1 218 961,71	2 534 253,83	12 123,70
Małopolskie	226 316 321,86	153 601 156,13	9 672 713,95	30 024 672,75	16 138 930,50	2 578 210,79	13 891,47	1 337 729,76	921,84
Mazowieckie	855 218 290,31	570 192 461,77	37 668 216,73	189 128 139,33	3 021 823,48	26 230 459,99	868 595,14	19 671 378,03	74 895,20
Opolskie	220 683 773,58	153 884 459,60	7 794 022,28	34 477 239,35	280 420,19	25 455 665,52	6 679,75	182 024,12	74 364,77
Podkarpackie	247 664 018,74	166 380 159,92	9 691 472,51	34 038 948,15	8 895 589,00	7 065 948,25	3 012,61	1 645 338,74	46 668,09
Podlaskie	468 866 373,97	313 482 100,10	23 995 408,52	115 956 257,96	7 998 220,02	0,00	0,00	558 300,82	27 288,20
Pomorskie	320 610 067,10	220 427 411,39	12 403 340,28	56 224 055,45	2 399 539,28	14 910 160,28	0,00	1 089 911,25	289 121,80
Śląskie	161 020 732,17	108 405 510,65	6 715 105,70	26 791 050,42	221 410,78	2 989 094,30	0,00	385 722,81	2 337,76
Świętokrzyskie	222 767 514,36	149 322 589,40	10 886 223,20	41 284 361,32	17 026 845,77	7 264 814,90	145 568,74	3 533 820,58	21 594,52
Warmińsko-Mazurskie	436 401 917,87	295 961 355,38	17 017 560,84	78 349 231,06	796 832,44	4 173 678,47	157 993,34	781 107,76	379 230,56
Wielkopolskie	765 284 555,26	523 677 934,01	38 561 723,01	149 126 362,22	158 646,30	71 639 070,23	6 347 389,23	1 523 760,78	126 438,29
Zachodniopomorskie	378 835 910,11	260 036 701,93	10 939 385,41	48 512 979,16	13 574,33	16 523 815,98	2 476 332,75	1 735 721,04	296 409,08
RAZEM	6 415 865 042,03	4 331 863 616,33	276 000 666,11	1 205 815 116,66	144 007 354,55	346 536 976,33	17 732 542,40	63 847 956,10	2 435 373,61

Załącznik 2.1. Tabela 9. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Województwo	Kampania 2016								
	Płatność do uprawy konopi włóknistych	Płatność do bydła	Płatność do krów	Płatność do owiec	Płatność do kóz	Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	Płatność do powierzchni uprawy chmielu	Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2016 - rozporządzenie 1306/13, art. 26(5) - EU 25
Dolnośląskie	17 641,00	10 354 607,66	9 065 571,81	853 336,81	94 492,70	10 946 706,67	13 524,89	2 337 258,64	7 404 722,71
Kujawsko-Pomorskie	13 504,29	67 226 699,43	41 509 838,92	761 337,96	73 765,24	18 935 288,97	15 981,23	8 107 586,85	9 884 630,55
Lubelskie	13 842,86	48 921 647,55	38 699 044,94	1 222 365,64	50 857,66	36 018 813,24	3 163 551,57	1 843 053,82	7 986 009,67
Lubuskie	10 012,84	7 888 484,91	7 405 297,68	309 155,45	27 196,14	12 506 931,08	231,70	465 079,96	3 736 465,62
Łódzkie	8 598,41	60 160 591,79	52 459 129,23	942 704,52	41 206,11	18 721 624,20	0,00	953 671,94	5 285 846,12
Małopolskie	7 803,26	17 838 273,43	19 193 306,21	6 390 995,56	53 664,37	6 778 041,38	0,00	0,00	1 497 877,83
Mazowieckie	2 179,41	131 220 473,97	147 166 655,70	502 143,12	70 564,93	33 440 640,47	16 286,35	4 458 730,65	12 598 942,29
Opolskie	0,00	12 644 165,26	8 285 905,29	183 809,96	7 965,10	4 861 421,47	39 664,04	97 923,44	4 658 626,22
Podkarpackie	23 629,65	6 936 564,17	10 256 965,13	1 137 743,64	59 416,19	9 252 041,77	28 128,32	16 985,89	2 031 473,18
Podlaskie	30 116,13	107 605 698,42	129 408 503,25	1 441 786,72	24 735,98	12 559 522,85	0,00	1 601 560,26	9 073 312,73
Pomorskie	15 032,59	28 309 357,80	19 067 070,70	1 085 000,73	29 666,33	19 969 653,70	0,00	951 096,53	6 545 975,74
Śląskie	23 707,29	15 547 114,46	11 950 710,27	898 237,90	60 401,22	6 432 817,31	2 661,03	0,00	2 248 134,87
Świętokrzyskie	5 900,60	24 181 961,51	16 012 933,46	322 246,56	17 490,88	14 462 995,49	8 598,63	7 386,97	1 892 754,29
Warmińsko-Mazurskie	5 685,04	48 557 171,79	55 603 876,48	828 189,11	81 502,41	28 902 259,36	0,00	1 614 347,52	9 616 809,35
Wielkopolskie	37 941,22	124 128 204,05	67 697 899,78	1 505 277,32	306 485,68	28 055 840,41	256 916,09	9 233 192,87	15 482 693,45
Zachodniopomorskie	137 526,47	10 053 967,26	9 524 974,97	570 720,97	61 569,42	25 593 837,48	0,00	5 160 243,24	8 421 553,81
RAZEM	353 121,06	721 574 983,46	643 307 683,82	18 955 051,97	1 060 980,36	287 438 435,85	3 545 543,85	36 848 118,58	108 365 828,43

Załącznik 2.1. Tabela 10. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Kampania 2015								
	Jednolita płatność obszarowa	Płatność za zazielenienie	Płatność dla młodych rolników	Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	Prześciowe wsparcie krajowe - płatność niezwiązana do tytoniu	Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich	Płatność do powierzchni uprawy Inu
Dolnośląskie	390 803 636,53	262 960 545,52	11 271 894,43	58 547 203,79	5 314 313,25	26 066 905,46	103 307,84	1 665 283,07	34 609,45
Kujawsko-Pomorskie	459 367 076,37	308 467 492,17	20 928 776,67	93 436 719,86	13 717 515,77	64 920 457,62	5 528 885,36	1 147 878,43	48 734,15
Lubelskie	609 162 214,66	408 554 711,57	30 195 536,14	124 314 262,44	72 621 622,91	63 443 687,96	2 411 283,07	24 488 980,25	207 740,64
Lubuskie	178 997 135,69	120 095 763,59	6 140 383,73	25 680 234,41	248 890,73	1 905 498,24	84 167,40	495 515,70	761 162,82
Łódzkie	428 108 539,58	287 612 925,96	19 956 845,37	92 850 476,99	242 628,71	10 429 731,50	960 562,75	2 562 841,67	16 129,99
Małopolskie	222 962 716,01	151 038 125,41	8 861 692,00	29 434 792,55	17 173 638,66	2 182 826,99	14 980,36	1 333 600,98	2 594,73
Mazowieckie	838 825 273,11	562 663 732,21	35 966 961,96	185 675 549,00	3 207 725,51	24 067 022,20	600 523,19	18 863 785,76	87 674,99
Opolskie	217 113 907,84	151 598 931,47	7 686 208,65	33 816 632,50	295 945,21	20 149 151,10	8 857,80	176 228,35	55 841,60
Podkarpackie	242 926 994,06	163 358 830,85	8 888 608,58	33 051 864,05	9 443 511,78	5 962 665,97	8 939,88	1 560 560,21	49 218,57
Podlaskie	462 051 625,89	309 388 737,20	22 904 237,70	114 002 629,14	8 434 591,24	0,00	0,00	622 643,81	30 055,11
Pomorskie	312 972 658,16	214 917 493,81	12 330 684,86	55 016 893,73	2 530 107,02	15 990 533,70	0,00	1 214 283,83	294 187,31
Śląskie	155 555 426,22	104 737 407,10	6 368 168,85	25 932 677,87	233 659,10	2 053 143,05	0,00	378 345,64	24 483,30
Świętokrzyskie	218 548 509,97	146 694 386,44	9 910 220,64	40 393 013,13	18 244 420,57	6 313 871,31	152 885,63	3 677 818,56	31 996,64
Warmińsko-Mazurskie	425 553 342,75	288 971 444,44	15 778 273,68	76 680 675,91	844 550,31	4 107 917,81	28 670,76	1 034 033,61	231 456,33
Wielkopolskie	749 553 788,65	514 937 448,15	35 968 587,10	146 361 901,03	167 332,03	75 343 087,34	7 622 912,38	1 544 242,62	128 472,26
Zachodniopomorskie	372 338 800,64	256 652 415,32	10 614 096,83	46 929 782,06	8 835,85	18 090 764,34	0,00	1 920 235,78	352 145,57
RAZEM	6 284 841 646,13	4 252 650 391,21	263 771 177,19	1 182 125 308,46	152 729 288,65	341 027 264,59	17 525 976,42	62 686 278,27	2 356 503,46

Załącznik 2.1. Tabela 11. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Województwo	Kampania 2015								
	Płatność do uprawy konopi włóknistych	Płatność do bydła	Płatność do krów	Płatność do owiec	Płatność do kóz	Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	Płatność do powierzchni uprawy chmielu	Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2015 - rozporządzenie 1306/13, art. 26(5) - EU 25
Dolnośląskie	14 242,10	9 828 593,20	8 489 205,59	849 583,60	101 128,21	11 488 841,74	0,00	2 278 394,45	6 436 643,66
Kujawsko-Pomorskie	3 124,82	65 835 689,43	41 059 718,37	757 048,73	79 540,88	17 395 432,63	15 731,26	7 360 921,48	8 710 012,67
Lubelskie	37 146,26	46 215 242,75	38 083 326,89	1 128 388,09	39 578,33	36 512 713,56	3 084 226,06	1 811 543,70	6 941 286,15
Lubuskie	4 705,46	7 436 213,83	6 790 340,86	290 891,09	22 447,69	12 696 832,70	0,00	450 828,73	3 228 629,11
Łódzkie	2 543,60	58 330 783,10	51 826 041,05	877 766,72	38 641,48	17 389 826,59	0,00	776 145,84	4 592 504,99
Małopolskie	7 199,22	16 355 738,81	18 663 299,99	6 329 875,44	36 079,33	6 602 368,51	0,00	0,00	1 281 937,08
Mazowieckie	2 759,40	129 681 413,42	144 655 497,98	427 958,36	56 219,85	30 444 449,46	16 434,85	4 551 359,19	11 029 105,92
Opolskie	26 927,45	12 424 158,06	8 035 356,43	173 817,29	6 446,32	5 468 849,03	39 551,51	82 560,84	4 050 323,05
Podkarpackie	19 200,54	6 391 364,76	10 115 015,29	1 129 769,47	56 990,77	8 410 995,43	28 050,29	26 650,41	1 732 534,57
Podlaskie	5 903,70	107 146 436,35	126 170 110,51	1 376 335,04	24 087,88	10 821 962,03	0,00	1 949 168,08	8 002 996,12
Pomorskie	1 347,70	26 663 665,57	18 160 171,17	1 104 522,34	25 427,97	19 430 953,59	0,00	1 069 820,41	5 706 718,46
Śląskie	43 590,09	15 178 216,93	11 590 622,12	835 688,42	52 041,13	5 940 207,96	2 650,69	0,00	1 896 732,93
Świętokrzyskie	6 508,95	22 895 828,90	15 877 790,95	288 170,97	17 962,12	13 963 808,02	8 579,19	2 743,50	1 615 143,80
Warmińsko-Mazurskie	53 668,48	48 468 811,11	54 245 983,65	794 882,11	68 273,50	24 310 734,89	0,00	1 581 421,23	8 348 686,71
Wielkopolskie	33 955,36	119 452 352,21	65 199 567,56	1 482 450,73	341 391,59	27 547 730,15	257 784,15	9 382 386,27	13 620 836,82
Zachodniopomorskie	105 725,15	9 586 482,55	8 631 097,70	509 319,43	63 594,30	24 353 276,94	0,00	4 378 862,97	7 421 816,41
RAZEM	368 548,28	701 890 990,98	627 593 146,11	18 356 467,83	1 029 851,35	272 778 983,23	3 453 008,00	35 702 807,10	94 615 908,45

Załącznik 2.1. Tabela 12. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2014, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Kampania 2014											
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność niezwiązana do skrobi	Uzupełniająca płatność niezwiązana do tytoniu	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec	Wsparcie specjalne - płatność do surowca tytoniowego	Dyscyplina finansowa (zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2014 - rozporządzenie 1306/13, art. 26(5))
Dolnośląskie	786 088 494,95	37 654,70	2 149 913,63	5 569 224,52	50 811,33	732 731,13	67 297 720,27	4 997 717,29	6 548,30	940 884,36	1 367 371,31	12 446 303,85
Kujawsko-Pomorskie	925 781 317,79	10 574,13	7 587 478,76	14 292 132,49	7 299 398,86	1 452 311,04	110 976 807,51	8 825 093,48	0,00	0,00	14 258 646,33	14 471 771,35
Lubelskie	1 218 608 241,56	1 686 562,77	999 180,24	75 962 427,87	3 838 662,99	18 423 322,02	93 991 614,16	24 682 262,40	50 381 017,31	6 186,97	62 565 675,51	12 645 274,18
Lubuskie	359 381 024,71	8 353,26	277 684,59	259 499,12	163 502,47	290 126,33	5 959 656,18	5 305 148,31	0,00	0,00	81 250,42	5 716 617,17
Łódzkie	858 385 357,05	0,00	451 128,97	260 848,98	2 922 461,90	1 490 075,34	21 299 894,22	11 835 215,77	12 462,78	626 042,31	79 524,97	6 086 307,62
Małopolskie	448 950 907,45	0,00	0,00	17 968 436,84	0,00	546 416,13	4 693 221,75	4 459 811,62	38 487 003,74	5 725 604,40	15 867 384,69	2 407 979,21
Mazowieckie	1 685 988 735,34	9 183,60	3 891 882,39	3 075 578,53	301 814,44	12 834 797,19	52 497 161,64	18 971 884,79	87 050,69	16 267,06	1 607 474,67	14 315 276,66
Opolskie	452 235 655,82	100 849,31	124 663,91	310 785,21	0,00	28 941,98	51 601 449,74	2 415 810,88	12 192,43	196 860,98	116 298,30	7 767 619,76
Podkarpackie	482 163 145,59	21 598,42	0,00	9 888 884,31	0,00	817 530,40	13 973 116,51	4 762 075,91	25 540 868,27	1 283 849,36	7 769 203,44	3 265 753,94
Podlaskie	920 095 273,85	0,00	3 865 414,90	8 797 359,79	0,00	725 011,55	13 376 478,97	4 422 690,37	9 452,16	0,00	4 174 274,40	9 309 228,34
Pomorskie	635 588 740,18	0,00	546 620,18	2 671 082,93	0,00	978 645,95	28 462 604,65	8 657 338,13	0,00	0,00	2 897 762,12	9 596 354,39
Śląskie	309 506 442,33	1 150,45	0,00	243 282,70	18 701,02	105 392,38	5 503 441,09	3 109 414,28	12 352 421,77	870 544,16	88 973,82	3 149 160,51
Świętokrzyskie	435 666 372,15	7 342,86	0,00	18 957 449,11	231 767,49	3 099 774,88	20 883 533,15	10 440 535,19	27 218 421,78	244 286,49	8 376 625,92	2 876 435,04
Warmińsko-Mazurskie	856 551 278,21	0,00	1 113 858,83	881 242,24	0,00	1 127 351,69	10 640 873,13	9 189 684,06	591,02	0,00	499 484,76	12 953 104,23
Wielkopolskie	1 546 319 906,23	195 286,12	11 055 255,46	173 977,64	12 756 712,64	1 065 763,67	122 785 881,52	18 141 214,73	595,17	0,00	190 522,78	21 827 367,22
Zachodniopomorskie	755 107 413,27	0,00	3 835 879,65	9 212,46	0,00	1 881 990,43	27 744 564,06	11 748 184,86	0,00	2 237,28	0,00	13 353 676,52
Razem	12 676 418 306,48	2 078 555,62	35 898 961,51	159 321 424,74	27 583 833,14	45 600 182,11	651 688 018,55	151 964 082,07	154 108 625,42	9 912 763,37	119 940 473,44	152 188 229,99

Załącznik 2.1. Tabela 13. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność podstawowa/ Uzupełniająca płatność obszarowa - inne rośliny	Uzupełniająca płatność obszarowa - chmiel	Uzupełniająca płatność dla producentów surowca tytoniowego	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Płatność niezwiązana/ płatność do powierzchni uprawy skrobi	Płatność do roślin energetycznych *	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna/ Przejściowa/ Dobrowolna płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa oraz płatność do uprawy buraków cukrowych	Wsparcie dobrowolne/ specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne
Dolnośląskie	6 292 508 465,73	1 868 965 844,88	515 510,59	36 253 843,50	126 516 829,16	14 758 208,50	3 276 322,51	348 112,49	12 801 717,72	651 217 022,34	52 904 229,02
Kujawsko-Pomorskie	7 433 686 982,83	2 249 291 455,09	194 225,63	91 978 200,20	182 893 288,57	51 601 984,09	540 736,03	50 457 651,33	15 313 992,40	1 142 534 194,78	91 507 073,60
Lubelskie	9 736 600 293,77	2 629 476 336,48	33 684 223,30	494 270 029,91	345 990 749,56	10 103 838,86	1 328 604,39	26 217 282,40	246 034 458,27	985 494 774,93	191 509 135,90
Lubuskie	2 893 589 492,14	787 661 801,53	142 841,03	1 703 067,13	100 806 265,07	2 611 201,56	822 850,82	1 117 685,45	3 918 923,11	55 641 822,62	58 769 036,91
Łódzkie	6 919 059 708,98	1 935 387 414,77	25 564,24	1 706 936,82	277 025 633,91	4 516 611,46	535 810,52	20 305 795,86	23 523 864,71	209 241 938,34	106 082 027,92
Małopolskie	3 597 077 668,40	829 214 737,80	525,20	116 580 735,13	231 434 372,76	26 367,99	108 130,37	0,00	10 018 503,79	46 554 428,16	37 929 873,29
Mazowieckie	13 502 470 197,81	3 408 286 548,60	191 218,40	21 494 986,55	887 491 868,10	29 080 390,78	1 279 911,24	1 957 012,89	196 008 331,24	520 650 137,34	168 884 933,33
Opolskie	3 592 158 088,96	1 156 614 428,40	1 278 558,39	1 988 555,89	61 768 528,87	636 397,56	6 560 687,08	0,00	918 020,55	508 405 548,04	25 789 306,27
Podkarpackie	3 836 398 718,23	874 114 145,68	376 561,70	64 581 149,65	209 785 176,30	58 125,04	1 372 860,98	0,00	13 595 833,26	137 091 452,63	43 360 383,36
Podlaskie	7 372 843 878,09	1 869 056 693,56	0,00	56 700 629,84	777 558 990,62	18 359 768,40	384 964,40	0,00	8 460 725,87	108 483 501,67	52 020 590,72
Pomorskie	5 070 090 854,51	1 474 462 218,81	0,00	17 226 645,57	188 057 288,60	4 989 631,29	1 556 132,80	0,00	12 442 187,52	284 625 815,32	100 747 194,22
Śląskie	2 466 345 096,70	699 747 871,44	24 044,82	1 615 647,42	90 231 349,74	2 251,44	497 970,37	128 028,83	2 380 083,91	54 068 077,77	29 698 342,85
Świętokrzyskie	3 516 587 481,07	864 350 462,04	127 550,41	124 573 898,76	169 485 465,81	17 075,55	186 865,39	1 581 971,81	40 319 166,82	193 123 374,96	82 371 030,89
Warmińsko-Mazurskie	6 877 593 658,25	1 851 153 525,65	2 734,67	5 732 330,13	537 634 079,03	8 674 085,86	976 911,00	0,00	15 047 302,35	100 496 997,13	113 289 793,24
Wielkopolskie	12 305 799 586,83	3 733 766 486,71	3 453 836,06	1 111 633,80	374 018 311,81	66 780 934,39	4 475 714,61	87 403 993,01	14 805 027,11	1 251 399 220,03	156 332 388,53
Zachodniopomorskie	5 923 883 030,02	1 693 974 195,72	22 094,53	75 097,06	142 380 275,87	28 739 120,14	6 308 869,52	0,00	24 861 688,13	297 207 392,57	117 529 205,26
Razem	101 336 693 202,32	27 925 524 167,16	40 039 488,97	1 037 593 387,36	4 703 078 473,78	240 955 992,91	30 213 342,03	189 517 534,07	640 449 826,76	6 546 235 698,63	1 428 724 545,31

*Wykazano także dopłaty z tytułu prowadzenia plantacji wierzby lub róży bezkolcowej wykorzystywanych na cele energetyczne w roku 2005 i 2006, które były finansowane z budżetu krajowego.

Załącznik 2.1. Tabela 14. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł - c. d

Województwo	Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	Płatność za zazielenienie	Wsparcie specjalne/ dobrowolne do hodowli krów, bydła, owiec i kóz	Wsparcie specjalne do tytoniu	Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	Płatność do powierzchni uprawy inu	Płatność do uprawy konopi włóknistych	Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	Płatność dla młodych rolników	Zwrot środków - dyscyplina finansowa	RAZEM
Dolnośląskie	3 308 003,23	957 050 000,55	78 175 080,45	4 243 578,43	493 136,46	341 652,36	68 561,12	221 128 697,03	41 872 867,96	33 547 361,08	10 400 661 956,55
Kujawsko-Pomorskie	10 918 064,96	1 135 294 276,31	395 937 232,41	44 896 068,25	13 442 421,15	129 207,54	22 778,45	353 184 889,10	76 829 418,53	42 832 723,60	13 383 757 627,58
Lubelskie	10 689 394,62	1 518 423 050,22	569 450 991,36	186 456 508,14	6 328 076,71	760 665,64	64 852,35	474 419 817,40	108 116 710,19	35 442 283,96	17 611 049 072,70
Lubuskie	2 713 811,50	445 352 848,38	56 722 026,18	259 046,97	255 685,11	2 626 288,52	15 625,31	99 658 630,06	22 432 578,81	16 295 488,62	4 553 211 018,14
Łódzkie	4 870 426,94	1 065 660 109,91	424 475 347,64	335 472,35	3 429 060,48	63 346,74	24 809,78	352 194 657,51	76 586 320,13	21 238 699,88	11 446 449 829,89
Małopolskie	2 773 244,09	564 358 027,93	364 631 648,59	43 794 459,50	147 309,55	13 059,32	21 858,32	113 862 175,94	34 710 993,35	6 736 603,33	6 000 189 102,80
Mazowieckie	15 460 009,69	2 066 295 012,48	1 035 001 240,50	5 047 349,67	2 268 988,57	291 539,01	12 780,51	703 029 563,07	136 563 119,85	50 438 636,71	22 752 468 655,86
Opolskie	1 486 053,88	555 482 648,67	77 966 365,31	415 452,50	134 265,80	415 348,18	26 927,45	128 417 292,14	26 918 789,07	21 009 701,53	6 168 421 003,69
Podkarpackie	3 369 649,93	602 555 657,97	196 994 907,15	24 944 126,68	15 546,58	180 114,37	76 910,05	126 591 021,89	33 213 868,08	9 047 849,93	6 177 960 514,55
Podlaskie	8 547 530,46	1 133 278 060,84	865 321 806,95	12 925 158,47	212 879,88	114 617,27	56 468,29	432 029 565,31	85 735 076,93	35 293 682,05	12 837 486 924,75
Pomorskie	3 727 454,94	791 025 111,55	178 596 973,33	9 064 912,62	216 924,72	953 943,62	58 753,46	210 076 025,52	44 713 795,78	28 340 897,72	8 421 070 903,55
Śląskie	2 189 535,73	394 511 478,15	165 743 391,69	328 803,47	3 008,34	42 272,87	70 530,07	100 353 229,71	23 876 508,29	9 533 262,88	4 041 610 944,28
Świętokrzyskie	7 380 643,68	548 006 860,23	278 909 846,29	24 136 610,91	370 672,77	94 463,00	24 903,13	155 013 637,34	39 065 037,17	8 342 892,91	6 054 140 218,91
Warmińsko-Mazurskie	17 061 027,74	1 052 896 858,46	382 922 067,28	1 509 682,53	700 037,61	1 028 772,94	87 967,00	291 194 986,61	55 763 764,51	40 288 986,94	11 354 332 728,46
Wielkopolskie	16 755 959,81	1 855 832 727,49	694 038 444,50	487 618,96	20 694 963,66	496 684,44	109 897,19	552 251 377,86	129 871 921,70	65 952 643,05	21 336 999 200,40
Zachodniopomorskie	4 884 413,04	935 560 723,14	73 293 090,94	0,00	4 646 630,00	1 151 376,74	365 043,58	180 619 405,26	38 675 419,08	37 507 466,50	9 511 905 342,83
Razem	116 135 224,24	15 621 583 452,28	5 838 180 460,57	358 844 849,45	53 359 607,39	8 703 352,56	1 108 666,06	4 494 024 971,75	974 946 189,43	461 849 180,69	172 051 715 044,94

Załącznik 2.2. Wspólna organizacja rynków rolnych

Załącznik 2.2. Tabela 1. Wspólna organizacja rynków owoców i warzyw – liczba złożonych wniosków, wydanych decyzji oraz kwota zrealizowanych płatności w zł, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r.

Województwo	Pomoc finansowa dla uznanych organizacji producentów owoców*			Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2004/2005)			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2005/2006)			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2006/2007)			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2007/2008)			Kwota zrealizowanych płatności w ramach WORoiW narastająco do 31.12.2018 r.
	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	
Dolnośląskie	0	0	0,00	96	91	244 452 366,55	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	244 452 366,55
Kujawsko-Pomorskie	0	0	0,00	401	388	1 142 222 539,02	8	8	7 052 931,85	9	9	8 731 952,80	10	10	6 631 836,72	12	12	8 328 538,53	1 172 967 798,92
Lubelskie	5	5	692 816,27	278	253	386 601 962,28	7	7	3 005 823,33	7	7	4 083 884,42	7	7	3 198 171,78	7	7	2 776 617,40	400 359 275,48
Lubuskie	3	2	796 640,50	44	42	93 015 112,03	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	93 811 752,53
Łódzkie	23	23	3 097 831,20	153	145	647 341 110,92	1	1	2 100 726,16	1	1	2 893 389,75	1	1	2 438 496,46	1	1	2 177 037,57	660 048 592,06
Małopolskie	1	1	110 512,68	108	105	166 982 550,17	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	167 093 062,85
Mazowieckie	103	103	27 105 378,75	835	818	3 004 954 347,09	0	0	0,00	1	1	119 350,28	1	1	135 322,39	1	1	51 080,22	3 032 365 478,73
Opolskie	0	0	0,00	47	43	69 888 954,52	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	69 888 954,52
Podkarpackie	0	0	0,00	55	52	92 198 399,94	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	92 198 399,94
Podlaskie	0	0	0,00	28	25	35 589 782,53	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	35 589 782,53
Pomorskie	4	4	438 328,49	72	71	445 098 749,41	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	445 537 077,90
Śląskie	0	0	0,00	34	29	170 918 324,39	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	170 918 324,39
Świętokrzyskie	1	1	414 053,54	141	139	500 455 039,73	0	0	0,00	1	1	156 623,78	1	1	212 586,01	2	2	110 799,50	501 349 102,56
Warmińsko-Mazurskie	0	0	0,00	26	25	96 544 510,93	1	1	490 680,70	1	1	378 995,94	1	1	164 922,60	0	0	0,00	97 579 110,17
Wielkopolskie	24	24	860 190,21	412	407	806 993 713,37	4	4	9 592 932,47	5	5	13 205 043,85	5	5	10 540 673,05	5	5	11 218 808,45	852 411 361,40
Zachodniopomorskie	0	0	0,00	10	6	8 152 953,07	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	8 152 953,07
Razem	164	163	33 515 751,64	2 740	2 639	7 911 410 415,95	21	21	22 243 094,51	25	25	29 569 240,82	26	26	23 322 009,01	28	28	24 662 881,67	8 044 723 393,60

*Sprawy obsługiwane wyłącznie przez ARiMR.

Załącznik 2.2. Tabela 2. Wspólna organizacja pozostałych rynków rolnych – kwota zrealizowanych płatności w zł, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r.

Województwo	W zakresie przechowywania publicznego	Pozostałe działania w ramach wspólnej organizacji rynków produktów rolnych						
	Zakup na zapasy interwencyjne i koszty przechowywania OMP (bez VAT)	Dalsze wsparcie kryzysowe producentów owoców i warzyw	Działania promocyjne	Programy szkolne (bez VAT)	Refundacje do eksportu wołowiny	Wsparcie rynku produktów pszczelich	Pomoc z tytułu zaprzestania produkcji wieprzowiny	Nadzwyczajna pomoc dostosowawcza (płacona w 2017 r.)
Dolnośląskie	0,00	53 003,54	0,00	10 645 432,90	0,00	0,00	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	0,00	567 260,88	0,00	13 333 204,25	0,00	0,00	0,00	0,00
Lubelskie	0,00	3 909 264,43	0,00	15 961 427,21	0,00	0,00	3 762 810,00	1 092 757,23
Lubuskie	0,00	0,00	0,00	13 607 198,85	0,00	0,00	0,00	109 692,60
Łódzkie	0,00	10 205 187,87	0,00	8 703 243,83	0,00	0,00	0,00	9 584,97
Małopolskie	0,00	729 721,26	0,00	28 539 804,96	0,00	0,00	0,00	0,00
Mazowieckie	0,00	53 242 721,59	0,00	51 601 729,26	0,00	0,00	863 240,00	419 787,24
Opolskie	0,00	0,00	0,00	3 367 981,99	0,00	0,00	0,00	1 050,00
Podkarpackie	0,00	137 116,06	0,00	12 232 474,20	0,00	0,00	0,00	0,00
Podlaskie	0,00	211 546,08	0,00	3 224 258,08	0,00	0,00	805 310,00	1 068 407,02
Pomorskie	0,00	51 315,03	0,00	17 870 257,55	0,00	0,00	0,00	0,00
Śląskie	0,00	122 865,54	0,00	13 386 902,11	0,00	0,00	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0,00	7 824 598,56	0,00	11 628 156,26	0,00	0,00	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	0,00	69 265,45	0,00	10 391 812,00	0,00	0,00	125 770,00	2 715,11
Wielkopolskie	0,00	2 909 999,40	0,00	19 127 447,40	0,00	0,00	0,00	29 347,26
Zachodniopomorskie	0,00	0,00	0,00	6 623 058,06	0,00	0,00	0,00	0,00
Bez podziału na województwa	32 098 634,55	75 996,45	36 786 798,93	5 107 937,81	2 592 512,59	38 116 446,80	0,00	0,00
Razem	32 098 634,55	80 109 862,14	36 786 798,93	245 352 326,72	2 592 512,59	38 116 446,80	5 557 130,00	2 733 341,43

Załącznik 2.2. Tabela 3. Wspólna organizacja pozostałych rynków rolnych – kwota zrealizowanych płatności w zł, w 2018 r.

Województwo	W zakresie przechowywania publicznego	Pozostałe działania w ramach wspólnej organizacji rynków produktów rolnych					
	Zakup na zapasy interwencyjne i koszty przechowywania OMP (bez VAT)	Dalsze wsparcie kryzysowe producentów owoców i warzyw	Działania promocyjne	Programy szkolne (bez VAT)	Refundacje do eksportu wołowiny	Wsparcie rynku produktów pszczelich	Pomoc z tytułu zaprzestania produkcji wieprzowiny
Dolnośląskie	0,00	0,00	0,00	10 645 432,90	0,00	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	0,00	53 003,54	0,00	13 214 017,34	0,00	0,00	0,00
Lubelskie	0,00	567 260,88	0,00	15 951 242,21	0,00	0,00	3 762 810,00
Lubuskie	0,00	3 901 750,66	0,00	13 447 803,29	0,00	0,00	0,00
Łódzkie	0,00	0,00	0,00	7 904 254,06	0,00	0,00	0,00
Małopolskie	0,00	10 183 935,54	0,00	28 532 035,90	0,00	0,00	0,00
Mazowieckie	0,00	729 721,26	0,00	51 295 746,09	0,00	0,00	863 240,00
Opolskie	0,00	53 181 960,46	0,00	3 291 109,11	0,00	0,00	0,00
Podkarpackie	0,00	0,00	0,00	12 232 474,20	0,00	0,00	0,00
Podlaskie	0,00	137 116,06	0,00	3 136 979,62	0,00	0,00	805 310,00
Pomorskie	0,00	211 546,08	0,00	17 730 731,76	0,00	0,00	0,00
Śląskie	0,00	51 315,03	0,00	13 383 542,56	0,00	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0,00	122 865,54	0,00	11 542 053,26	0,00	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	0,00	7 823 603,61	0,00	10 391 812,00	0,00	0,00	125 770,00
Wielkopolskie	0,00	69 265,45	0,00	18 908 930,97	0,00	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	0,00	2 909 999,40	0,00	6 621 712,80	0,00	0,00	0,00
Bez podziału na województwa	15 133 860,46	75 996,45	24 423 941,93	5 107 937,81	2 592 512,59	24 487 166,95	0,00
Razem	15 133 860,46	80 019 339,96	24 423 941,93	243 337 815,88	2 592 512,59	24 487 166,95	5 557 130,00

Załącznik 2.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Załącznik 2.3. Tabela 1. PROW 2014–2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Kod	Nazwa działania / poddziałania / typ operacji	Złożone wnioski			Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)*			Zrealizowane płatności				
		liczba	Kwota (zł)		liczba	kwota (zł)		liczba płatności	liczba operacji	liczba różnych beneficjentów	kwota (zł)	
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW				Ogółem	EFRROW
1	Transfer wiedzy i działalność informacyjna	96	26 319 011,00	16 746 786,70	24	8 594 761,00	5 468 846,42	0	0	0	0,00	0,00
1.1	Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności	96	26 319 011,00	16 746 786,70	24	8 594 761,00	5 468 846,42	0	0	0	0,00	0,00
2	Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw	66	180 494 838,51	114 848 865,74	56	151 738 845,51	96 551 427,39	2	2	2	251 437,10	159 989,42
2.1	Wsparcie korzystania z usług doradczych	63	180 077 143,62	114 583 086,49	53	151 321 150,62	96 285 648,14	0	0	0	0,00	0,00
2.3	Wsparcie dla szkolenia doradców	3	417 694,89	265 779,25	3	417 694,89	265 779,25	2	2	2	251 437,10	159 989,42
3	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	3 519	109 043 782,05	69 384 558,52	2 591	72 097 012,37	45 875 328,97	18 177	18 143	9 926	36 862 519,36	23 455 539,96
3.1	Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości	3 435			2 567	40 162 161,29	25 555 183,23	18 133	18 124	9 907	21 650 174,96	13 775 925,42
w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020	3 435			2 567	17 594 639,07	11 195 468,84	2 680	2 679	1 648	2 805 307,85	1 785 005,68
	Zobowiązania z PROW 2007–2013					22 567 522,22	14 359 714,39	15 453	15 445	8 294	18 844 867,11	11 990 919,74
3.2	Wsparcie na przeprowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych	84	109 043 782,05	69 384 558,52	24	31 934 851,08	20 320 145,74	44	19	19	15 212 344,40	9 679 614,54
4	Inwestycje w środki trwałe	62 474	20 755 720 040,03	13 342 138 790,56	16 960	5 302 297 342,22	3 457 200 022,81	11 358	9 865	10 092	2 023 828 635,29	1 304 322 214,18
4.1	Modernizacja gospodarstw rolnych	56 742	11 920 106 334,62	7 584 763 660,72	14 553	3 065 216 628,65	1 950 397 340,81	10 486	9 060	9 387	1 531 013 454,84	974 183 832,62
	Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000	2 194	360 668 589,86	360 668 589,86	1 481	225 768 457,10	225 768 457,10	381	379	379	42 355 794,70	42 355 794,70
	Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych (w tym Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN)	280	11 270 403,86	11 270 403,86	87	3 399 229,10	3 399 229,10	83	83	83	3 176 467,50	3 176 467,50
4.2	Przetwórstwo i marketing produktów rolnych	3 117	7 333 224 228,13	4 666 130 576,36	732	1 150 525 053,36	732 079 091,45	389	324	300	411 194 623,33	261 643 137,36
4.3	Scalanie gruntów	141	1 130 450 483,56	719 305 559,76	107	857 387 974,01	545 555 904,34	19	19	12	36 088 294,92	22 962 982,00

Załącznik 2.3. Tabela 1. PROW 2014–2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Kod	Nazwa działania / poddziałania/typ operacji	Złożone wnioski			Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)*			Zrealizowane płatności				
		liczba	Kwota (zł)		liczba	kwota (zł)		liczba płatności	liczba operacji	liczba różnych beneficjentów	kwota (zł)	
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW				Ogółem	EFRROW
5	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	3 931	291 790 794,08	185 666 482,27	675	51 107 507,17	32 519 706,81	279	279	279	13 000 231,12	8 272 046,03
5.1	Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej	2 857	227 189 052,93	144 560 394,38	267	34 654 432,27	22 050 615,25	63	63	63	5 447 790,81	3 466 429,02
5.2	Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej	1 074	64 601 741,15	41 106 087,89	408	16 453 074,90	10 469 091,56	216	216	216	7 552 440,31	4 805 617,01
6	Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej	43 123	4 076 596 042,56	2 593 938 061,88	21 919	2 193 327 803,81	1 395 614 481,58	19 734	19 013	18 995	1 410 202 317,76	897 311 731,32
6.1	Premie dla młodych rolników	17 219	1 721 900 000,00	1 095 644 970,00	9 695	969 500 000,00	616 892 850,00	9 330	8 790	8 790	714 000 000,00	454 318 200,00
6.2	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	4 300	430 000 000,00	273 609 000,00	1 004	100 400 000,00	63 884 520,00	1 066	954	954	78 560 000,00	49 987 728,00
6.3	Restrukturyzacja małych gospodarstw	18 919	1 135 140 000,00	722 289 582,00	9 378	562 680 000,00	358 033 284,00	8 265	8 218	8 218	395 028 000,00	251 356 316,40
6.4	Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych	1 896	789 556 042,56	502 394 509,88	1 303	550 729 003,06	350 428 864,65	586	564	564	213 279 795,57	135 709 932,95
6.5	Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	789			539	10 018 800,75	6 374 962,93	487	487	487	9 334 522,19	5 939 553,97
7	Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	8 342	10 806 321 504,36	6 876 062 361,57	3 236	3 819 441 307,44	2 430 310 436,41	2 276	2 142	1 213	1 863 544 767,25	1 185 773 527,04
7.2	Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	5 180	6 339 898 689,59	4 034 077 535,13	1 907	1 788 100 396,86	1 137 768 216,41	1 878	1 769	1 042	1 470 871 411,14	935 915 471,84
	Gospodarka wodno-ściekowa	1 696	3 401 989 899,97	2 164 686 172,93	777	1 559 412 781,96	992 254 353,00	388	363	347	380 904 329,95	242 369 423,88
7.4	Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej	1 123	704 787 530,47	448 456 304,57	318	203 757 644,05	129 650 989,00	0	0	0	0,00	0,00
	Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów	240	300 325 258,03	191 096 954,00	192	242 441 164,59	154 265 313,00	10	10	10	11 769 026,16	7 488 631,32
7.6	Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	103	59 320 126,30	37 745 394,94	42	25 729 319,98	16 371 565,00	0	0	0	0,00	0,00

Załącznik 2.3.Tabela 1. PROW 2014–2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Kod	Nazwa działania / poddziałania/typ operacji	Złożone wnioski			Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)*			Zrealizowane płatności				
		liczba	Kwota (zł)		liczba	kwota (zł)		liczba płatności	liczba operacji	liczba różnych beneficjentów	kwota (zł)	
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW				Ogółem	EFRROW
8	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów	8 691	58 427 198,99	37 177 226,72	5 394	864 995 010,00	550 396 324,86	74 599	74 583	16 978	346 139 755,27	220 248 366,43
w tym:	Zobowiązania z PROW 2014–2020	8 582	56 851 369,29	36 174 526,28	5 341	54 658 810,00	34 779 400,80	4 984	4 984	1 595	32 648 364,53	20 774 128,74
	Zobowiązania z PROW 2007–2013	109	1 575 829,70	1 002 700,44	53	406 266 000,00	258 507 055,80	43 615	43 603	9 252	160 876 175,88	102 365 296,17
	Zobowiązania z PROW 2004–2006							26 000	25 996	7 540	152 615 214,86	97 108 941,52
9	Tworzenie grup producentów i organizacji producentów	299			183	510 665 284,15	324 936 320,31	1 837	1 718	906	286 883 631,61	181 292 943,66
w tym:	Zobowiązania z PROW 2014–2020	299			183	239 319 740,10	152 279 150,63	233	114	151	41 641 292,22	25 245 251,28
	Zobowiązania z PROW 2007–2013					271 345 544,05	172 657 169,68	1 604	1 604	755	245 242 339,39	156 047 692,38
10	Działanie rolno – środowiskowo – klimatyczne**	288 012			242 995	4 148 151 780,00	2 639 468 977,61	325 633	235 173	88 759	2 598 731 693,04	1 653 562 336,07
10.1	Zobowiązania z PROW 2007–2013 i PROW 2014–2020	269 983			228 464	2 471 574 247,28	1 572 662 693,54	304 945	221 256	83 561	2 395 237 134,42	1 524 078 812,35
10.2	Zobowiązania z PROW 2007–2013 i PROW 2014–2020	25 097			21 108	210 292 911,25	133 809 379,43	20 688	20 393	8 528	203 494 558,62	129 483 523,72
10 – w tym:	Zobowiązania z PROW 2014–2020	138 423			102 376	2 607 048 780,00	1 658 865 138,71	121 376	93 907	44 443	1 088 303 247,40	692 494 590,14
	Zobowiązania z PROW 2007–2013	149 589			140 619	1 541 103 000,00	980 603 838,90	204 256	141 265	57 461	1 510 384 328,84	961 039 674,42
	Zobowiązania z PROW 2004–2006							1	1	1	44 116,80	28 071,51
11	Rolnictwo ekologiczne	78 260			61 361	1 750 470 700,00	1 113 824 506,41	109 985	59 730	25 152	953 777 725,72	606 890 944,42
11.1	Zobowiązania z PROW 2007–2013 i PROW 2014–2020 – Płatności w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne	16 312			10 545	178 502 683,66	113 581 257,61	15 566	10 255	6 761	168 946 479,60	107 500 567,77
11.2	Zobowiązania z PROW 2007–2013 i PROW 2014–2020 – Płatności w celu utrzymania rolnictwa ekologicznego	66 852			53 571	810 974 638,23	516 023 162,31	94 419	52 190	22 331	784 831 246,12	499 390 376,65
11 – w tym:	Zobowiązania z PROW 2014–2020	37 519			23 254	1 190 980 800,00	757 821 083,04	44 993	22 027	11 043	418 211 928,20	266 110 755,95
	Zobowiązania z PROW 2007–2013	40 741			38 107	559 489 900,00	356 003 423,37	64 992	37 703	17 851	535 565 797,52	340 780 188,47

Załącznik 2.3. Tabela 1. PROW 2014–2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Kod	Nazwa działania / poddziałania/typ operacji	Złożone wnioski			Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)*			Zrealizowane płatności				
		liczba	Kwota (zł)		liczba	kwota (zł)		liczba płatności	liczba operacji	liczba różnych beneficjentów	kwota (zł)	
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW				Ogółem	EFRROW
13	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	3 001 282			2 771 752	4 756 865 333,72	3 026 793 411,85	2 864 802	2 738 961	824 106	4 674 715 201,63	2 974 507 542,22
13.1	Rekompensata na obszarach górskich	122 624			113 225	218 172 188,39	138 822 963,47	112 362	112 359	33 762	214 874 876,70	136 724 320,89
13.2	Rekompensaty na rzecz innych obszarów charakteryzujących się szczególnymi ograniczeniami naturalnymi	2 617 577			2 420 414	4 267 730 932,28	2 715 557 192,21	2 501 708	2 389 964	720 877	4 191 826 832,10	2 667 247 464,69
13.3	Rekompensaty na rzecz innych obszarów charakteryzujących się szczególnymi ograniczeniami	209 183			204 979	230 984 269,39	146 975 290,61	250 732	250 709	74 161	268 013 492,83	170 535 756,64
13 – w tym:	Zobowiązania z PROW 2014–2020	3 000 471			2 770 946	4 752 890 183,04	3 024 264 023,47	2 863 904	2 738 141	824 014	4 672 293 972,33	2 972 966 916,76
	Zobowiązania z PROW 2007–2013 (część kampanii 2014)	811			806	3 975 150,68	2 529 388,38	898	820	810	2 421 229,30	1 540 625,46
16	Współpraca	94	339 576 890,04	216 072 775,13	10	29 254 361,00	18 614 549,90	0	0	0	0,00	0,00
19	Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	22 087	3 358 130 033,76	2 134 197 569,61	11 142	1 964 089 114,50	1 247 169 907,38	9 990	7 061	6 164	834 119 200,00	376 349 637,89
19.1	Wsparcie przygotowawcze	301	37 422 000,00	23 811 618,60	299	37 180 000,00	23 657 634,00	598	299	299	37 156 680,00	23 642 795,48
19.2	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	21 387	2 737 339 337,25	1 741 768 650,84	10 496	1 362 857 977,37	867 186 735,68	8 655	6 424	5 984	563 234 184,28	306 598 924,79
w tym:	Zobowiązania z PROW 2014–2020	21 387	2 737 339 337,25	1 741 768 650,84	10 433	1 357 811 296,83	863 975 533,06	8 590	6 361	5 926	558 187 503,74	303 387 722,17
	Zobowiązania z PROW 2007–2013				63	5 046 680,54	3 211 202,62	65	63	62	5 046 680,54	3 211 202,62
19.3	Wdrażanie projektów współpracy	125	41 544 877,08	26 435 004,50	73	22 232 682,20	14 146 655,48	239	64	161	8 874 989,65	1 595 845,33
w tym:	Zobowiązania z PROW 2014–2020	125	41 544 877,08	26 435 004,50	69	21 262 523,92	13 529 343,80	232	60	158	7 904 831,37	978 533,65
	Zobowiązania z PROW 2007–2013				4	970 158,28	617 311,68	7	4	7	970 158,28	617 311,68
19.4	Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji**	274	541 823 819,43	342 182 295,67	274	541 818 454,93	342 178 882,21	498	274	274	224 853 346,07	44 512 072,29

Załącznik 2.3. Tabela 1. PROW 2014–2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Kod	Nazwa działania / poddziałania/typ operacji	Złożone wnioski		Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)*			Zrealizowane płatności					
		liczba	Kwota (zł)		liczba	kwota (zł)		liczba płatności	liczba operacji	liczba różnych beneficjentów	kwota (zł)	
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW				Ogółem	EFRROW
20	Pomoc techniczna	540	470 467 792,41	299 358 656,31	422	354 469 843,76	225 549 161,58	246	198	32	225 502 676,39	143 487 351,82
20.1	Wsparcie na pomoc techniczną (inną niż krajowa sieć obszarów wiejskich)	176	358 932 598,58	228 388 812,48	138	269 936 576,57	171 760 643,67	104	81	22	187 558 658,87	119 343 574,18
20.2	Wsparcie na utworzenie i funkcjonowanie krajowej sieci obszarów wiejskich	364	111 535 193,83	70 969 843,83	284	84 533 267,19	53 788 517,91	142	117	27	37 944 017,52	24 143 777,64
Renty strukturalne						1 260 528 000,00	802 073 966,40	811 805	144 941	53 464	1 226 860 690,84	780 647 208,11
w tym:	Zobowiązania z PROW 2007–2013					587 436 800,00	373 786 035,84	464 212	42 906	17 661	553 769 461,19	352 361 213,19
	Zobowiązania z PROW 2004–2006					673 091 200,00	428 287 930,56	347 593	102 035	35 803	673 091 229,65	428 285 994,92
Razem		3 520 816	40 472 887 927,79	25 885 592 135,01	3 138 720	27 238 094 006,65	17 412 367 376,70	4 250 723	3 311 809	935 156	16 494 420 482,38	10 356 281 378,57

* W przypadku działań wieloletnich (3.1, 8, 9, 10, 11 i Renty strukturalne) kwoty przedstawione w kolumnie Zawarte umowy/wydane decyzje (czynne) odnoszą się do szacowanych wypłat dla beneficjentów, którzy podjęli zobowiązania w ramach PROW 2004–2006, PROW 2007–2013 oraz PROW 2014–2020 i które mogą być finansowane w ramach budżetu PROW 2014–2020.

** W ramach poddziałania 19.4 dane kwotowe zawarte w kolumnie Złożone wnioski oraz Zawarte umowy/wydane decyzje dotyczą maksymalnej kwoty wsparcia wynikającej z umowy ramowej zawartej przez daną LGD.

Załącznik 2.3. Tabela 2. PROW 2014–2020 Działanie 1 Transfer wiedzy i działalność informacyjna, Poddziałanie 1.1 Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	10	2 446 032,00	1 556 410,16	2	295 152,00	187 805,22
Kujawsko-Pomorskie	9	2 108 210,00	1 341 454,02	3	914 794,00	582 083,42
Lubelskie	7	2 832 104,00	1 802 067,78	3	1 829 130,00	1 163 875,42
Lubuskie	5	551 776,00	351 095,07	0	0,00	0,00
Łódzkie	5	1 395 434,00	887 914,65	1	653 015,00	415 513,44
Małopolskie	2	728 137,00	463 313,57	0	0,00	0,00
Mazowieckie	5	2 973 116,00	1 891 793,71	2	1 601 204,00	1 018 846,11
Opolskie	7	868 899,00	552 880,43	1	188 527,00	119 959,73
Podkarpackie	5	1 804 485,00	1 148 193,81	3	1 124 013,00	715 209,47
Podlaskie	7	1 783 550,00	1 134 872,87	2	605 062,00	385 000,95
Pomorskie	6	1 487 018,00	946 189,55	1	148 323,00	94 377,92
Śląskie	5	1 029 825,00	655 277,65	1	101 660,00	64 686,26
Świętokrzyskie	6	1 690 199,00	1 075 473,62	1	291 627,00	185 562,26
Warmińsko-Mazurskie	4	814 567,00	518 308,98	2	478 655,00	304 568,18
Wielkopolskie	6	2 736 631,00	1 741 318,31	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	7	1 069 028,00	680 222,52	2	363 599,00	231 358,04
Razem	96	26 319 011,00	16 746 786,70	24	8 594 761,00	5 468 846,42

Załącznik 2.3. Tabela 3. PROW 2014–2020 Działanie 2 Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw, Poddziałanie 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski*			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	4	6 965 300,00	4 432 020,39	4	6 965 300,00	4 432 020,39
Kujawsko-Pomorskie	5	7 719 096,00	4 911 660,78	5	7 719 096,00	4 911 660,78
Lubelskie	5	27 613 737,00	17 570 620,85	4	21 896 175,00	13 932 536,15
Lubuskie	2	2 675 368,50	1 702 336,98	2	2 675 368,50	1 702 336,98
Łódzkie	4	15 449 490,00	9 830 510,49	4	15 449 490,00	9 830 510,49
Małopolskie	3	13 364 311,50	8 503 711,41	3	13 364 311,50	8 503 711,41
Mazowieckie	7	24 457 449,00	15 562 274,80	7	24 457 449,00	15 562 274,80
Opolskie	2	3 239 005,00	2 060 978,88	2	3 239 005,00	2 060 978,88
Podkarpackie	4	16 484 530,50	10 489 106,76	4	16 484 530,50	10 489 106,76
Podlaskie	3	9 820 350,00	6 248 688,71	3	9 820 350,00	6 248 688,71
Pomorskie	5	5 662 390,96	3 602 979,37	4	4 723 990,96	3 005 875,45
Śląskie	3	3 966 061,50	2 523 604,93	3	3 966 061,50	2 523 604,93
Świętokrzyskie	2	12 110 245,00	7 705 748,89	2	12 110 245,00	7 705 748,89
Warmińsko-Mazurskie	3	5 011 777,66	3 188 994,13	3	5 011 777,66	3 188 994,13
Wielkopolskie	8	22 100 031,00	14 062 249,73	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	3	3 438 000,00	2 187 599,40	3	3 438 000,00	2 187 599,40
Razem	63	180 077 143,62	114 583 086,49	53	151 321 150,62	96 285 648,14

*W kolumnie "Złożone wnioski" uwzględniono złożone oferty na wyłonienie beneficjenta poddziałania.

Załącznik 2.3. Tabela 4. PROW 2014–2020 Działanie 2 Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw, Poddziałanie 2.3 Wsparcie dla szkolenia doradców, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski*			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubelskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubuskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	2	280 209,89	178 297,55	2	280 209,89	178 297,55	2	251 437,10	159 989,42
Opolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubelskie, Podkarpackie, Podlaskie, Świętokrzyskie, Warmińsko-Mazurskie	1	137 485,00	87 481,70	1	137 485,00	87 481,70	0	0,00	0,00
Razem	3	417 694,89	265 779,25	3	417 694,89	265 779,25	2	251 437,10	159 989,42

*W kolumnie "Złożone wnioski" uwzględniono złożone oferty na wyłonienie beneficjenta poddziałania.

Załącznik 2.3. Tabela 5. PROW 2014–2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabór I, Nabór II, Nabór III, Nabór IV), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór I				Nabór II				Nabór III				Nabór IV
	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje*			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje*			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje*			Liczba złożonych wniosków
		Liczba	Kwota			Liczba	Kwota			Liczba	Kwota		
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW	
Dolnośląskie	28	7	91 000,00	57 903,30	16	13	185 000,00	117 715,50	6	3	39 430,00	25 089,31	1
Kujawsko-Pomorskie	62	39	449 610,00	286 086,84	60	48	684 400,00	435 483,72	22	22	260 660,00	165 857,96	4
Lubelskie	72	34	484 430,00	308 242,81	211	200	2 763 750,00	1 758 574,13	80	66	806 930,00	513 449,56	7
Lubuskie	19	4	53 750,00	34 201,13	10	8	117 500,00	74 765,25	9	1	10 000,00	6 363,00	0
Łódzkie	64	40	507 500,00	322 922,25	127	85	1 209 850,00	769 827,56	60	55	763 470,00	485 795,96	0
Małopolskie	20	12	172 000,00	109 443,60	186	163	2 270 110,00	1 444 470,99	62	30	427 750,00	272 177,33	0
Mazowieckie	458	347	4 749 280,00	3 021 966,86	484	432	6 008 650,00	3 823 304,00	217	182	2 667 150,00	1 697 107,55	9
Opolskie	8	2	30 000,00	19 089,00	2	1	13 750,00	8 749,13	0	0	0,00	0,00	4
Podkarpackie	51	14	207 250,00	131 873,18	42	37	528 610,00	336 354,54	6	5	73 750,00	46 927,13	1
Podlaskie	34	19	276 100,00	175 682,43	57	53	777 150,00	494 500,55	13	11	141 580,00	90 087,35	14
Pomorskie	12	2	28 750,00	18 293,63	18	14	192 930,00	122 761,36	23	21	259 610,00	165 189,84	1
Śląskie	11	0	0,00	0,00	8	5	68 750,00	43 745,63	6	4	57 500,00	36 587,25	0
Świętokrzyskie	115	87	1 204 750,00	766 582,43	142	127	1 773 750,00	1 128 637,13	78	67	922 500,00	586 986,75	3
Warmińsko-Mazurskie	97	47	544 430,00	346 420,81	18	16	231 250,00	147 144,38	11	9	113 860,00	72 449,12	5
Wielkopolskie	94	64	713 930,00	454 273,66	104	74	1 003 470,00	638 507,96	106	77	982 340,00	625 062,94	3
Zachodniopomorskie	41	17	250 680,00	159 507,68	7	1	11 930,00	7 591,06	6	2	31 000,00	19 725,30	0
Razem	1 186	735	9 763 460,00	6 212 489,60	1 492	1 277	17 840 850,00	11 352 132,86	705	555	7 557 530,00	4 808 856,34	52

* Szacunkowa kwota środków zakontraktowanych w ramach poddziałania 3.1 Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości (zobowiązania 2014-2020) została wyliczona jako 5-krotność maksymalnej kwoty płatności przysługującej w ramach wnioskowanego systemu jakości żywności wskazanego w decyzji o przyznaniu pomocy.

Załącznik 2.3. Tabela 6. PROW 2014–2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności					
	Zobowiązania z PROW 2014–2020			Zobowiązania z PROW 2007–2013		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	11	12 700,36	8 081,16	135	184 168,67	117 185,56
Kujawsko-Pomorskie	40	93 173,92	59 286,30	74	122 280,73	77 806,58
Lubelskie	219	277 155,20	176 352,27	723	1 212 120,14	771 266,58
Lubuskie	6	7 447,57	4 738,87	401	807 655,84	513 908,54
Łódzkie	133	266 842,52	169 791,07	391	1 109 890,14	706 219,45
Małopolskie	134	166 909,08	106 203,22	270	412 702,44	262 600,34
Mazowieckie	670	1 248 102,62	794 163,19	1 836	6 706 726,14	4 267 475,67
Opolskie	1	750,00	477,22	7	9 726,02	6 188,62
Podkarpackie	41	62 800,67	39 959,73	210	310 226,75	197 395,65
Podlaskie	58	104 322,85	66 380,07	1 628	2 790 072,55	1 775 307,71
Pomorskie	9	9 989,52	6 356,28	123	313 486,84	199 470,78
Śląskie	3	2 644,11	1 682,43	24	30 280,87	19 267,52
Świętokrzyskie	188	333 336,31	212 100,46	492	1 566 262,56	996 607,89
Warmińsko-Mazurskie	32	60 524,38	38 511,46	1 397	2 333 956,57	1 485 085,54
Wielkopolskie	95	137 554,30	87 525,15	126	209 726,58	133 447,99
Zachodniopomorskie	10	21 054,44	13 396,80	465	725 584,27	461 685,32
Razem	1 648	2 805 307,85	1 785 005,68	8 294	18 844 867,11	11 990 919,74

Załącznik 2.3. Tabela 7. PROW 2014–2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.2 Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym, złożone wnioski, zawarte umowy, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	4	6 112 135,75	3 889 151,98	2	2 522 830,15	1 605 276,82	1	205 039,83	130 466,84
Lubelskie	8	8 127 400,91	5 171 465,20	5	5 696 201,45	3 624 492,98	5	5 337 915,03	3 396 515,29
Lubuskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	10	14 179 137,03	9 022 184,89	4	5 359 560,29	3 410 288,21	4	3 764 909,62	2 395 611,95
Małopolskie	2	1 123 091,90	714 623,38	1	917 214,93	583 623,86	0	0,00	0,00
Mazowieckie	37	52 888 086,04	33 652 689,15	4	6 472 731,83	4 118 599,26	3	2 223 961,35	1 415 106,55
Opolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	2	1 657 663,67	1 054 771,39	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	3	3 627 342,69	2 308 078,15	1	1 541 246,57	980 695,19	0	0,00	0,00
Pomorskie	2	1 855 258,05	1 180 500,70	1	1 732 170,61	1 102 180,16	0	0,00	0,00
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	3	3 615 010,00	2 300 230,86	2	1 865 010,00	1 186 705,86	2	1 536 681,20	977 790,24
Warmińsko-Mazurskie	2	3 017 626,14	1 920 115,51	0	0,00		0	0,00	0,00
Wielkopolskie	10	11 094 948,54	7 059 715,76	3	4 086 759,94	2 600 405,35	3	914 605,87	581 963,68
Zachodniopomorskie	1	1 746 081,33	1 111 031,55	1	1 741 125,31	1 107 878,03	1	1 229 231,50	782 159,99
Razem	84	109 043 782,05	69 384 558,52	24	31 934 851,08	20 320 145,74	19	15 212 344,40	9 679 614,54

Załącznik 2.3. Tabela 8. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2015						Nabór 2016					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	24	9 722 209,80	6 186 242,10	5	2 151 769,00	1 369 170,61	1 120	213 876 846,64	136 089 837,52	631	115 478 220,08	73 478 791,44
Kujawsko-Pomorskie	112	53 063 256,78	33 764 150,29	52	25 794 769,70	16 413 211,96	2 548	478 999 734,06	304 787 530,78	966	181 577 899,53	115 538 017,47
Lubelskie	74	29 698 854,84	18 897 381,33	21	6 606 871,10	4 203 952,08	2 976	508 688 765,28	323 678 661,35	1 388	240 883 417,58	153 274 118,61
Lubuskie	45	22 356 733,60	14 225 589,59	9	7 716 222,20	4 909 832,19	534	124 966 598,57	79 516 246,67	231	52 348 399,73	33 309 286,75
Łódzkie	116	36 902 243,33	23 480 897,43	44	10 669 760,00	6 789 168,29	2 023	346 991 333,40	220 790 585,44	1 149	193 822 877,23	123 329 496,78
Małopolskie	19	8 050 204,90	5 122 345,38	10	4 469 080,90	2 843 676,18	974	154 416 692,29	98 255 341,30	558	89 224 133,10	56 773 315,89
Mazowieckie	504	187 619 126,78	119 382 050,37	195	62 165 430,80	39 555 863,62	6 269	1 147 805 875,32	730 348 878,47	1 516	308 068 147,51	196 023 762,26
Opolskie	33	12 520 716,40	7 966 931,85	8	2 849 127,50	1 812 899,83	760	142 230 943,05	90 501 549,06	386	72 160 397,60	45 915 660,99
Podkarpackie	28	10 396 957,10	6 615 583,80	15	5 570 176,10	3 544 303,05	666	112 605 851,99	71 651 103,62	443	77 085 075,77	49 049 233,71
Podlaskie	539	164 694 688,50	104 795 230,29	314	93 507 663,30	59 498 926,16	2 413	477 672 415,94	303 942 958,26	958	203 674 415,80	129 598 030,77
Pomorskie	110	38 744 422,61	24 653 076,11	44	11 564 235,70	7 358 323,18	1 142	241 760 342,14	153 832 105,70	468	99 699 899,39	63 439 045,98
Śląskie	48	17 014 620,48	10 826 403,01	24	7 499 918,00	4 772 197,82	509	92 177 109,51	58 652 294,78	303	53 771 306,53	34 214 682,35
Świętokrzyskie	25	11 974 359,48	7 619 284,94	12	4 967 654,97	3 160 918,86	1 377	206 160 268,02	131 179 778,54	621	95 594 895,64	60 827 032,10
Warmińsko-Mazurskie	205	74 934 001,10	47 680 504,90	117	43 873 912,20	27 916 970,33	1 617	327 209 818,70	208 203 607,64	711	151 768 214,00	96 570 114,57
Wielkopolskie	538	225 185 012,00	143 285 223,14	195	77 009 166,71	49 000 932,78	4 635	1 071 689 026,19	681 915 727,36	1 291	308 924 593,78	196 568 719,02
Zachodniopomorskie	51	19 708 852,10	12 540 742,59	8	2 622 194,60	1 668 502,42	960	217 233 404,11	138 225 615,04	448	104 299 578,49	66 365 821,79
Razem	2 471	922 586 259,80	587 041 637,11	1 073	369 037 952,78	234 818 849,35	30 523	5 864 485 025,21	3 731 571 821,54	12 068	2 348 381 471,76	1 494 275 130,48

Załącznik 2.3. Tabela 9. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2017, 2018_1), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2017						Nabór 2018_1					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	21	10 026 735,30	6 380 011,67	4	1 525 339,80	970 573,71	811	152 302 194,77	96 909 886,53	57	10 214 224,80	6 499 311,24
Kujawsko-Pomorskie	97	44 583 945,27	28 368 764,38	44	17 162 115,58	10 920 254,14	1 738	322 924 911,10	205 477 120,93	115	20 024 988,50	12 741 900,18
Lubelskie	58	27 812 011,22	17 696 782,74	22	11 626 723,83	7 398 084,37	2 307	407 672 150,25	259 401 789,20	86	14 703 435,70	9 355 796,14
Lubuskie	46	26 438 823,70	16 823 023,52	11	5 022 786,10	3 195 998,80	387	94 218 013,22	59 950 921,81	7	934 860,00	594 851,42
Łódzkie	91	28 874 490,16	18 372 838,09	27	7 367 258,10	4 687 786,33	1 757	308 900 179,08	196 553 183,95	176	26 855 490,30	17 088 148,48
Małopolskie	16	5 574 182,00	3 546 852,01	7	2 590 183,50	1 648 133,76	735	117 996 596,43	75 081 234,31	26	3 314 337,10	2 108 912,70
Mazowieckie	237	99 541 310,98	63 338 136,18	74	23 920 561,80	15 220 653,47	3 448	625 668 099,18	398 112 611,51	12	2 059 205,30	1 310 272,33
Opolskie	24	8 782 715,50	5 588 441,87	6	3 141 396,00	1 998 870,27	660	124 906 694,74	79 478 129,86	17	2 824 104,80	1 796 977,88
Podkarpackie	18	6 330 985,60	4 028 406,14	4	1 804 564,10	1 148 244,14	544	95 991 206,85	61 079 204,92	53	8 518 582,00	5 420 373,73
Podlaskie	380	113 029 523,60	71 920 685,87	242	67 270 400,60	42 804 155,90	1 742	383 922 896,54	244 290 139,07	59	10 802 584,40	6 873 684,45
Pomorskie	54	17 666 948,84	11 241 479,55	19	5 002 789,90	3 183 275,21	842	213 970 531,24	136 149 449,03	59	13 843 021,60	8 808 314,64
Śląskie	33	13 343 108,20	8 490 219,75	13	4 712 819,50	2 998 767,05	460	81 442 229,72	51 821 690,77	2	400 000,00	254 520,00
Świętokrzyskie	26	9 601 928,70	6 109 707,23	10	3 095 439,70	1 969 628,28	1 019	156 927 435,24	99 852 927,04	39	5 488 844,50	3 492 551,76
Warmińsko-Mazurskie	129	50 514 809,90	32 142 573,54	44	15 837 695,70	10 077 525,77	1 245	261 202 053,15	166 202 866,42	23	4 445 577,20	2 828 720,77
Wielkopolskie	243	106 962 836,82	68 060 453,07	86	36 170 253,00	23 015 131,98	2 912	626 910 399,34	398 903 087,10	24	5 642 245,60	3 590 160,88
Zachodniopomorskie	38	16 974 718,50	10 801 013,38	11	4 679 304,50	2 977 441,45	765	173 293 194,88	110 266 459,90	33	6 796 070,60	4 324 339,72
Razem	1 511	586 059 074,29	372 909 388,97	624	210 929 631,71	134 214 524,66	21 372	4 148 248 785,73	2 639 530 702,36	788	136 867 572,40	87 088 836,32

Załącznik 2.3. Tabela 10. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2018_2), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2018_2			Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	14	6 123 579,37	3 896 433,55	565	84 880 646,05	54 009 553,83
Kujawsko-Pomorskie	47	25 662 540,81	16 329 074,72	779	120 649 699,24	76 769 401,64
Lubelskie	50	32 092 370,02	20 420 375,04	1 107	160 906 441,35	102 384 765,38
Lubuskie	20	12 182 457,30	7 751 697,58	223	41 310 255,32	26 285 715,03
Łódzkie	38	15 307 065,30	9 739 885,65	1 004	144 226 739,50	91 771 470,81
Małopolskie	9	4 077 000,90	2 594 195,67	471	66 492 403,70	42 309 114,61
Mazowieckie	148	63 188 075,42	40 206 572,39	738	127 257 450,51	80 973 913,44
Opolskie	20	10 366 863,50	6 596 435,25	316	46 765 055,90	29 756 604,30
Podkarpackie	10	3 994 225,80	2 541 525,88	394	58 799 463,77	37 414 097,65
Podlaskie	150	59 034 810,03	37 563 849,62	1 113	236 576 972,40	150 533 923,44
Pomorskie	67	23 554 016,93	14 987 420,97	369	59 509 152,66	37 865 672,84
Śląskie	17	7 242 263,60	4 608 252,33	267	43 769 893,03	27 850 782,18
Świętokrzyskie	10	4 096 592,30	2 606 661,68	543	73 092 680,42	46 508 870,29
Warmińsko-Mazurskie	97	40 613 532,60	25 842 390,79	625	115 638 213,39	73 580 593,34
Wielkopolskie	146	82 079 344,71	52 227 087,04	565	103 037 032,68	65 562 462,28
Zachodniopomorskie	22	9 112 451,00	5 798 252,57	308	48 101 354,92	30 606 891,56
Razem	865	398 727 189,59	253 710 110,74	9 387	1 531 013 454,84	974 183 832,62

Załącznik 2.3. Tabela 11. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2017), zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2017						Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	75	12 723 321,50	12 723 321,50	42	6 543 678,50	6 543 678,50	10	1 135 841,00	1 135 841,00
Kujawsko-Pomorskie	117	16 339 102,60	16 339 102,60	83	11 084 063,90	11 084 063,90	33	3 477 134,50	3 477 134,50
Lubelskie	74	12 060 860,00	12 060 860,00	48	7 686 900,00	7 686 900,00	10	841 156,00	841 156,00
Lubuskie	122	23 601 676,70	23 601 676,70	84	13 871 826,70	13 871 826,70	30	3 557 903,20	3 557 903,20
Łódzkie	94	14 766 736,50	14 766 736,50	60	7 668 218,00	7 668 218,00	31	2 525 707,50	2 525 707,50
Małopolskie	30	3 225 114,80	3 225 114,80	22	2 026 949,80	2 026 949,80	8	641 832,50	641 832,50
Mazowieckie	287	43 003 845,51	43 003 845,51	163	23 497 145,30	23 497 145,30	3	74 992,50	74 992,50
Opolskie	7	1 179 806,00	1 179 806,00	2	219 550,00	219 550,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	85	10 993 447,00	10 993 447,00	50	5 692 183,00	5 692 183,00	12	644 270,00	644 270,00
Podlaskie	514	88 320 930,50	88 320 930,50	412	69 445 275,10	69 445 275,10	135	18 318 764,00	18 318 764,00
Pomorskie	164	27 763 908,30	27 763 908,30	132	20 993 091,80	20 993 091,80	42	5 187 199,00	5 187 199,00
Śląskie	17	3 896 425,00	3 896 425,00	5	1 244 075,00	1 244 075,00	1	136 750,00	136 750,00
Świętokrzyskie	37	6 238 708,25	6 238 708,25	15	2 280 335,50	2 280 335,50	10	1 299 925,50	1 299 925,50
Warmińsko-Mazurskie	182	30 744 158,50	30 744 158,50	135	20 556 567,50	20 556 567,50	36	3 532 013,00	3 532 013,00
Wielkopolskie	277	44 845 984,20	44 845 984,20	175	25 279 070,30	25 279 070,30	12	591 159,00	591 159,00
Zachodniopomorskie	112	20 964 564,50	20 964 564,50	53	7 679 526,70	7 679 526,70	6	391 147,00	391 147,00
Razem	2 194	360 668 589,86	360 668 589,86	1 481	225 768 457,10	225 768 457,10	379	42 355 794,70	42 355 794,70

Załącznik 2.3. Tabela 12. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2016), zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2016						Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	10	428 496,10	428 496,10	1	50 000,00	50 000,00	1	50 000,00	50 000,00
Lubelskie	2	76 287,00	76 287,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubuskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	49	1 783 212,82	1 783 212,82	27	1 044 357,00	1 044 357,00	27	995 833,90	995 833,90
Małopolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	59	2 385 596,16	2 385 596,16	13	494 572,00	494 572,00	12	444 072,00	444 072,00
Opolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	39	1 626 031,70	1 626 031,70	12	544 541,00	544 541,00	12	539 934,50	539 934,50
Pomorskie	10	369 146,50	369 146,50	1	10 678,00	10 678,00	0	0,00	0,00
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	109	4 525 383,58	4 525 383,58	33	1 255 081,10	1 255 081,10	31	1 146 627,10	1 146 627,10
Zachodniopomorskie	2	76 250,00	76 250,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Razem	280	11 270 403,86	11 270 403,86	87	3 399 229,10	3 399 229,10	83	3 176 467,50	3 176 467,50

Załącznik 2.3. Tabela 13. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2015						Nabór 2016					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	30	59 007 621,50	37 546 549,56	9	15 258 614,00	9 709 056,09	7	1 832 476,00	1 166 004,48	1	134 803,00	85 775,15
Kujawsko-Pomorskie	61	88 859 119,00	56 541 057,42	31	42 165 323,00	26 829 795,02	13	3 435 617,50	2 186 083,42	0	0,00	0,00
Lubelskie	79	145 469 455,50	92 562 214,53	44	80 776 531,50	51 398 106,99	21	5 350 997,00	3 404 839,39	2	482 700,00	307 142,01
Lubuskie	24	47 350 587,00	30 129 178,51	10	21 357 041,50	13 589 485,51	24	6 290 677,00	4 002 757,78	0	0,00	0,00
Łódzkie	74	113 641 654,37	72 310 184,68	40	58 652 077,00	37 320 316,60	19	3 582 635,00	2 279 630,65	6	1 325 654,50	843 513,96
Małopolskie	47	64 652 085,50	41 138 122,00	27	34 462 280,50	21 928 349,08	17	3 638 422,98	2 315 128,54	3	602 032,00	383 072,96
Mazowieckie	115	197 919 092,50	125 935 918,56	41	79 286 217,50	50 449 820,20	52	12 814 684,50	8 153 983,75	4	888 592,50	565 411,41
Opolskie	18	32 877 965,48	20 920 249,43	4	6 521 570,40	4 149 675,25	3	552 029,00	351 256,05	0	0,00	0,00
Podkarpackie	17	21 399 534,00	13 616 523,48	10	10 586 000,00	6 735 871,80	7	828 665,50	527 279,86	0	0,00	0,00
Podlaskie	18	32 495 953,50	20 677 175,21	7	8 030 556,50	5 109 843,10	13	2 917 573,00	1 856 451,70	0	0,00	0,00
Pomorskie	44	88 358 989,44	56 222 824,98	18	31 050 347,00	19 757 335,80	14	3 336 331,00	2 122 907,42	1	155 513,00	98 952,92
Śląskie	45	82 251 333,50	52 336 523,51	16	21 916 267,00	13 945 320,69	9	1 251 149,50	796 106,43	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	32	48 376 918,00	30 782 232,92	14	21 867 264,50	13 914 140,40	9	2 190 298,33	1 393 686,83	2	600 000,00	381 780,00
Warmińsko-Mazurskie	42	70 157 112,00	44 640 970,37	12	16 008 967,50	10 186 506,02	27	7 026 766,42	4 471 131,47	4	748 359,50	476 181,15
Wielkopolskie	154	252 036 704,96	160 370 955,37	65	94 682 308,46	60 246 352,87	43	11 472 768,50	7 300 122,60	5	1 365 594,00	868 927,46
Zachodniopomorskie	34	71 536 029,00	45 518 375,25	7	12 462 733,50	7 930 037,33	15	3 640 374,50	2 316 370,29	0	0,00	0,00
Razem	834	1 416 390 155,25	901 249 055,79	355	555 084 099,86	353 200 012,74	293	70 161 465,73	44 643 740,64	28	6 303 248,50	4 010 757,02

Załącznik 2.3. Tabela 14. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2017_1, 2017_2), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2017_1						Nabór 2017_2					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	30	52 527 893,60	33 423 498,70	11	17 464 946,50	11 112 945,46	6	1 743 500,00	1 109 389,05	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	51	96 007 655,16	61 089 670,98	22	39 913 626,00	25 397 040,22	10	2 364 002,00	1 504 214,47	1	252 092,00	160 406,14
Lubelskie	71	123 407 307,13	78 524 069,53	31	60 795 871,50	38 684 413,04	20	5 365 569,00	3 414 111,55	1	242 759,50	154 467,87
Lubuskie	26	55 600 691,00	35 378 719,68	13	23 183 877,50	14 751 901,25	16	4 611 379,00	2 934 220,46	0	0,00	0,00
Łódzkie	61	110 638 350,61	70 399 182,49	26	46 142 999,50	29 360 790,58	10	2 817 349,50	1 792 679,49	1	300 000,00	190 890,00
Małopolskie	42	73 970 996,11	47 067 744,82	20	33 300 436,00	21 189 067,43	8	1 467 943,50	934 052,45	1	147 786,50	94 036,55
Mazowieckie	119	224 831 684,21	143 060 400,66	35	61 322 945,50	39 019 790,22	17	4 230 819,50	2 692 070,45	0	0,00	0,00
Opolskie	21	35 677 468,50	22 701 573,21	7	10 041 975,50	6 389 709,01	4	957 860,50	609 486,64	1	190 386,50	121 142,93
Podkarpackie	26	43 279 815,50	27 538 946,60	15	25 585 937,00	16 280 331,71	5	1 212 002,00	771 196,87	0	0,00	0,00
Podlaskie	35	60 425 436,00	38 448 704,93	15	28 793 432,50	18 321 261,10	12	2 193 220,50	1 395 546,20	3	523 133,00	332 869,53
Pomorskie	41	71 518 783,50	45 507 401,94	15	24 137 313,50	15 358 572,58	5	1 226 205,50	780 234,56	1	227 337,00	144 654,53
Śląskie	40	51 917 126,81	33 034 867,79	14	18 808 506,00	11 967 852,37	8	1 755 013,00	1 116 714,77	1	233 656,00	148 675,31
Świętokrzyskie	22	30 910 580,00	19 668 402,05	8	10 635 874,50	6 767 606,94	6	1 674 114,12	1 065 238,81	1	300 000,00	190 890,00
Warmińsko-Mazurskie	64	137 911 568,00	87 753 130,72	23	37 648 732,50	23 955 888,49	19	4 787 017,00	3 045 978,92	2	506 250,00	322 126,88
Wielkopolskie	130	232 567 114,00	147 982 454,64	66	113 011 397,50	71 909 152,23	16	3 947 046,00	2 511 505,37	1	136 809,00	87 051,57
Zachodniopomorskie	29	64 942 621,50	41 322 990,06	8	17 549 062,00	11 166 468,15	6	1 799 751,00	1 145 181,56	0	0,00	0,00
Razem	808	1 466 135 091,63	932 901 758,80	329	568 336 933,50	361 632 790,79	168	42 152 792,12	26 821 821,63	14	3 060 209,50	1 947 211,30

Załącznik 2.3. Tabela 15. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2018), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2018						Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	35	126 553 011,61	80 525 681,29	0	0,00	0,00	10	16 757 753,50	10 662 958,53
Kujawsko-Pomorskie	88	404 017 016,45	257 076 027,57	0	0,00	0,00	18	26 803 394,11	17 054 999,52
Lubelskie	85	313 483 170,28	199 469 341,25	4	9 878 493,50	6 285 685,41	39	57 730 942,66	36 734 198,66
Lubuskie	35	156 070 162,50	99 307 444,40	0	0,00	0,00	7	12 871 524,00	8 190 150,67
Łódzkie	102	428 870 504,11	272 890 301,77	0	0,00	0,00	35	42 577 599,20	27 092 126,24
Małopolskie	50	240 590 469,50	153 087 715,74	0	0,00	0,00	25	28 950 570,57	18 421 247,92
Mazowieckie	145	643 973 448,07	409 760 305,01	1	7 000 000,00	4 454 100,00	40	70 866 073,41	45 092 082,30
Opolskie	27	81 808 001,98	52 054 431,66	0	0,00	0,00	4	6 255 185,49	3 980 174,51
Podkarpackie	29	88 387 064,64	56 240 689,23	0	0,00	0,00	9	6 632 979,70	4 220 564,92
Podlaskie	43	205 372 177,50	130 678 316,54	0	0,00	0,00	7	7 651 922,73	4 868 918,38
Pomorskie	35	180 170 466,50	114 642 467,83	0	0,00	0,00	13	17 990 748,66	11 447 513,31
Śląskie	53	163 191 005,26	103 838 436,65	1	862 068,50	548 534,19	9	7 176 351,74	4 566 312,57
Świętokrzyskie	35	147 493 690,68	93 850 235,38	0	0,00	0,00	11	14 131 124,17	8 991 634,27
Warmińsko-Mazurskie	61	293 984 233,00	187 062 167,46	0	0,00	0,00	8	8 341 370,91	5 307 614,28
Wielkopolskie	160	704 755 685,82	448 436 042,89	0	0,00	0,00	61	78 597 274,98	50 011 445,78
Zachodniopomorskie	31	159 664 615,50	101 594 594,84	0	0,00	0,00	6	7 859 807,50	5 001 195,50
Razem	1 014	4 338 384 723,40	2 760 514 199,50	6	17 740 562,00	11 288 319,60	300	411 194 623,33	261 643 137,36

Załącznik 2.3. Tabela 16. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa, Typ operacji Scalanie gruntów, złożone wnioski, zawarte umowy, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	9	64 794 189,11	41 228 542,53	7	54 614 932,38	34 751 481,47	3	7 898 283,84	5 025 678,00
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubelskie	19	145 316 815,04	92 465 079,00	17	140 650 097,44	89 495 657,00	0	0,00	0,00
Lubuskie	4	18 279 393,37	11 631 178,00	4	18 233 514,07	11 601 985,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	4	21 845 835,02	13 900 500,00	2	9 685 564,08	6 162 922,00	2	2 672 865,02	1 700 744,00
Małopolskie	16	173 728 695,49	110 543 568,94	9	96 070 364,40	61 129 572,87	0	0,00	0,00
Mazowieckie	9	56 073 449,67	35 679 536,00	7	43 300 710,40	27 552 242,00	0	0,00	0,00
Opolskie	5	23 524 283,83	14 968 497,00	3	13 040 016,78	8 297 359,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	32	245 773 017,66	156 385 342,29	27	222 081 925,38	141 310 702,00	6	22 911 147,31	14 578 363,00
Podlaskie	11	173 693 068,49	110 520 888,00	8	109 054 516,82	69 391 381,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	8	34 275 880,03	21 809 736,00	6	25 966 149,05	16 522 255,00	0	0,00	0,00
Śląskie	17	121 090 642,07	77 049 965,00	10	72 635 369,43	46 217 876,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	5	43 697 783,32	27 804 894,00	5	43 697 383,32	27 804 638,00	1	2 605 998,75	1 658 197,00
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	2	8 357 430,46	5 317 833,00	2	8 357 430,46	5 317 833,00	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Razem	141	1 130 450 483,56	719 305 559,76	107	857 387 974,01	545 555 904,34	12	36 088 294,92	22 962 982,00

Załącznik 2.3. Tabela 17. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.1 Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2017, 2018_1), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2017						Nabór 2018_1					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	2	655 680,00	417 209,18	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	12	3 657 710,40	2 327 401,13	10	3 006 588,00	1 913 091,94	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubelskie	99	7 046 960,77	4 483 981,14	76	5 589 684,09	3 556 715,99	43	2 574 642,29	1 638 244,89	32	1 913 127,20	1 217 322,84
Lubuskie	5	2 035 668,00	1 295 295,55	4	1 535 668,00	977 145,55	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	8	2 152 944,00	1 369 918,27	6	1 908 752,00	1 214 538,90	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	2	709 288,00	451 319,95	1	500 000,00	318 150,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	58	8 961 607,31	5 702 270,73	33	5 013 530,98	3 190 109,76	25	1 753 656,46	1 115 851,61	8	579 821,60	368 940,48
Opolskie	1	64 000,00	40 723,20	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	6	1 753 258,00	1 115 598,07	3	1 365 200,00	868 676,76	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	70	8 280 528,01	5 268 899,97	50	6 496 264,60	4 133 573,16	43	3 134 719,62	1 994 622,09	24	1 593 740,60	1 014 097,14
Pomorskie	2	1 000 000,00	636 300,00	2	1 000 000,00	636 300,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Śląskie	1	417 600,00	265 718,88	1	417 600,00	265 718,88	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	18	4 836 065,40	3 077 188,41	8	1 922 772,80	1 223 460,33	5	375 424,80	238 882,80	5	347 593,60	221 173,81
Wielkopolskie	19	6 141 458,00	3 907 809,73	3	1 148 088,80	730 528,90	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	3	1 020 000,00	649 026,00	1	316 000,00	201 070,80	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Razem	306	48 732 767,89	31 008 660,21	198	30 220 149,27	19 229 080,98	116	7 838 443,17	4 987 601,39	69	4 434 283,00	2 821 534,27

Załącznik 2.3. Tabela 18. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.1 Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej, złożone wnioski (Nabór 2018_2), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2018_2			Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	13	1 261 306,84	802 569,54	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	373	28 396 067,35	18 068 417,65	2	644 400,00	410 031,72
Lubelskie	142	9 723 103,72	6 186 810,90	34	1 793 291,81	1 141 071,40
Lubuskie	26	2 597 387,80	1 652 717,86	0	0,00	0,00
Łódzkie	239	14 666 012,15	9 331 983,53	1	278 000,00	176 891,40
Małopolskie	48	3 871 156,54	2 463 216,91	0	0,00	0,00
Mazowieckie	230	16 242 120,82	10 334 861,48	5	330 833,60	210 509,40
Opolskie	78	4 127 453,75	2 626 298,82	0	0,00	0,00
Podkarpackie	56	3 464 266,20	2 204 312,58	1	79 920,00	50 853,09
Podlaskie	51	4 193 937,84	2 668 602,65	20	2 321 345,40	1 477 072,01
Pomorskie	159	11 753 505,62	7 478 755,63	0	0,00	0,00
Śląskie	59	4 312 822,28	2 744 248,82	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	49	2 984 685,56	1 899 155,42	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	154	12 390 831,81	7 884 286,28	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	740	48 709 425,06	30 993 807,17	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	18	1 923 758,53	1 224 087,55	0	0,00	0,00
Razem	2 435	170 617 841,87	108 564 132,78	63	5 447 790,81	3 466 429,02

Załącznik 2.3. Tabela 19. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.2 Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2016, 2017_1), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2016						Nabór 2017_1					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	10	600 003,53	381 782,25	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	14	1 911 395,08	1 216 220,69	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubelskie	111	7 102 274,37	4 519 177,18	36	939 591,29	597 861,94	3	111 443,20	70 911,31	1	52 659,20	33 507,05
Lubuskie	2	112 389,11	71 513,19	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	4	238 903,80	152 014,49	0	0,00	0,00	1	80 000,00	50 904,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	86	8 510 269,49	5 415 084,48	20	569 055,40	362 089,95	3	93 899,00	59 747,93	1	40 699,00	25 896,77
Mazowieckie	381	12 879 118,23	8 194 982,93	168	5 311 149,56	3 379 484,47	13	808 383,55	514 374,45	4	68 887,30	43 832,99
Opolskie	2	181 810,00	115 685,70	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	4	543 593,00	345 888,23	0	0,00	0,00	9	85 460,00	54 378,20	1	53 460,00	34 016,60
Podlaskie	13	1 648 984,24	1 049 248,67	1	30 272,00	19 262,07	1	32 000,00	20 361,60	0	0,00	0,00
Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	13	1 379 999,20	878 093,49	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	2	110 000,00	69 993,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	33	4 650 291,39	2 958 980,41	3	93 812,00	59 692,58	7	718 562,00	457 221,00	2	121 088,00	77 048,29
Zachodniopomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	3	559 160,00	355 793,51	1	164 160,00	104 455,01
Razem	675	39 869 031,44	25 368 664,71	228	6 943 880,25	4 418 391,00	40	2 488 907,75	1 583 692,00	10	500 953,50	318 756,71

Załącznik 2.3. Tabela 20. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.2 Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2017_2, 2017_3), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2017_2						Nabór 2017_3					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	2	9 000,00	5 726,70	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	2	171 787,20	109 308,20	2	171 787,20	109 308,20	5	241 950,40	153 953,04	2	78 608,00	50 018,27
Lubelskie	3	157 560,00	100 255,43	1	18 632,00	11 855,54	4	322 000,00	204 888,60	0	0,00	0,00
Lubuskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	24 330,46	15 481,47	0	0,00	0,00
Łódzkie	1	39 200,00	24 942,96	0	0,00	0,00	25	1 631 339,01	1 038 021,01	19	1 380 183,20	878 210,57
Małopolskie	1	360 000,00	229 068,00	0	0,00	0,00	2	360 000,00	229 068,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	4	47 286,00	30 088,08	2	35 286,00	22 452,48	21	719 513,41	457 826,38	6	185 816,01	118 234,73
Opolskie	1	157 319,60	100 102,46	1	157 319,60	100 102,46	1	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	1	0,00	0,00	0	0,00	0,00	3	400 000,00	254 520,00	0	0,00	0,00
Śląskie	1	120 000,00	76 356,00	0	0,00	0,00	1	139 132,00	88 529,69	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	2	35 420,40	22 538,00	1	23 858,40	15 181,10	5	54 806,91	34 873,64	1	25 626,00	16 305,82
Warmińsko-Mazurskie	1	287 784,00	183 116,96	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	2	156 800,00	99 771,84	0	0,00	0,00	6	532 350,00	338 734,31	2	274 480,00	174 651,62
Zachodniopomorskie	2	600 000,00	381 780,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Razem	21	2 133 157,20	1 357 327,93	7	406 883,20	258 899,78	76	4 434 422,19	2 821 622,84	30	1 944 713,21	1 237 421,02

Załącznik 2.3. Tabela 21. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.2 Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2017_4), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2017_4						Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Zawarte umowy					
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	10	1 268 059,80	806 866,45	4	258 823,20	164 689,20	3	227 148,80	144 534,78
Lubelskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	18	346 190,36	220 280,84
Lubuskie	2	95 280,00	60 626,66	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	119	6 192 967,23	3 940 585,05	104	5 409 079,45	3 441 797,25	71	3 129 834,40	1 991 513,39
Małopolskie	1	26 400,00	16 798,32	0	0,00	0,00	17	487 217,20	310 016,24
Mazowieckie	96	4 233 783,67	2 693 956,55	22	697 644,17	443 910,99	105	3 284 750,35	2 090 086,29
Opolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	1	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	53 460,00	34 016,59
Podlaskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	14	1 680 632,32	1 069 386,35	1	19 848,32	12 629,49	0	0,00	0,00
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	3	27 067,20	17 222,86	0	0,00	0,00	1	23 839,20	15 168,88
Warmińsko-Mazurskie	9	1 603 321,99	1 020 193,78	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	6	436 579,60	277 795,60	2	271 249,60	172 596,12	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	1	112 130,76	71 348,80	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Razem	262	15 676 222,57	9 974 780,42	133	6 656 644,74	4 235 623,05	216	7 552 440,31	4 805 617,01

Załącznik 2.3. Tabela 22. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2015						Nabór 2016					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje			Złożone wnioski			Wydane decyzje		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	82	8 200 000,00	5 217 660,00	52	5 200 000,00	3 308 760,00	118	11 800 000,00	7 508 340,00	91	9 100 000,00	5 790 330,00
Kujawsko-Pomorskie	208	20 800 000,00	13 235 040,00	138	13 800 000,00	8 780 940,00	258	25 800 000,00	16 416 540,00	192	19 200 000,00	12 216 960,00
Lubelskie	314	31 400 000,00	19 979 820,00	231	23 100 000,00	14 698 530,00	441	44 100 000,00	28 060 830,00	368	36 800 000,00	23 415 840,00
Lubuskie	29	2 900 000,00	1 845 270,00	11	1 100 000,00	699 930,00	53	5 300 000,00	3 372 390,00	31	3 100 000,00	1 972 530,00
Łódzkie	284	28 400 000,00	18 070 920,00	230	23 000 000,00	14 634 900,00	273	27 300 000,00	17 370 990,00	221	22 100 000,00	14 062 230,00
Małopolskie	147	14 700 000,00	9 353 610,00	109	10 900 000,00	6 935 670,00	182	18 200 000,00	11 580 660,00	152	15 200 000,00	9 671 760,00
Mazowieckie	670	67 000 000,00	42 632 100,00	482	48 200 000,00	30 669 660,00	610	61 000 000,00	38 814 300,00	467	46 700 000,00	29 715 210,00
Opolskie	70	7 000 000,00	4 454 100,00	42	4 200 000,00	2 672 460,00	82	8 200 000,00	5 217 660,00	66	6 600 000,00	4 199 580,00
Podkarpackie	77	7 700 000,00	4 899 510,00	57	5 700 000,00	3 626 910,00	62	6 200 000,00	3 945 060,00	48	4 800 000,00	3 054 240,00
Podlaskie	300	30 000 000,00	19 089 000,00	249	24 900 000,00	15 843 870,00	347	34 700 000,00	22 079 610,00	281	28 100 000,00	17 880 030,00
Pomorskie	131	13 100 000,00	8 335 530,00	95	9 500 000,00	6 044 850,00	136	13 600 000,00	8 653 680,00	94	9 400 000,00	5 981 220,00
Śląskie	51	5 100 000,00	3 245 130,00	31	3 100 000,00	1 972 530,00	53	5 300 000,00	3 372 390,00	35	3 500 000,00	2 227 050,00
Świętokrzyskie	229	22 900 000,00	14 571 270,00	181	18 100 000,00	11 517 030,00	201	20 100 000,00	12 789 630,00	165	16 500 000,00	10 498 950,00
Warmińsko-Mazurskie	159	15 900 000,00	10 117 170,00	101	10 100 000,00	6 426 630,00	171	17 100 000,00	10 880 730,00	119	11 900 000,00	7 571 970,00
Wielkopolskie	478	47 800 000,00	30 415 140,00	329	32 900 000,00	20 934 270,00	511	51 100 000,00	32 514 930,00	404	40 400 000,00	25 706 520,00
Zachodniopomorskie	84	8 400 000,00	5 344 920,00	46	4 600 000,00	2 926 980,00	92	9 200 000,00	5 853 960,00	59	5 900 000,00	3 754 170,00
Razem	3 313	331 300 000,00	210 806 190,00	2 384	238 400 000,00	151 693 920,00	3 590	359 000 000,00	228 431 700,00	2 793	279 300 000,00	177 718 590,00

Załącznik 2.3. Tabela 23. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2017, 2018), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2017						Nabór 2018					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje			Złożone wnioski			Wydane decyzje		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	103	10 300 000,00	6 553 890,00	83	8 300 000,00	5 281 290,00	155	15 500 000,00	9 862 650,00	45	4 500 000,00	2 863 350,00
Kujawsko-Pomorskie	380	38 000 000,00	24 179 400,00	319	31 900 000,00	20 297 970,00	407	40 700 000,00	25 897 410,00	32	3 200 000,00	2 036 160,00
Lubelskie	596	59 600 000,00	37 923 480,00	514	51 400 000,00	32 705 820,00	594	59 400 000,00	37 796 220,00	226	22 600 000,00	14 380 380,00
Lubuskie	78	7 800 000,00	4 963 140,00	58	5 800 000,00	3 690 540,00	76	7 600 000,00	4 835 880,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	369	36 900 000,00	23 479 470,00	332	33 200 000,00	21 125 160,00	434	43 400 000,00	27 615 420,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	198	19 800 000,00	12 598 740,00	180	18 000 000,00	11 453 400,00	222	22 200 000,00	14 125 860,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	854	85 400 000,00	54 340 020,00	687	68 700 000,00	43 713 810,00	1 086	108 600 000,00	69 102 180,00	0	0,00	0,00
Opolskie	90	9 000 000,00	5 726 700,00	78	7 800 000,00	4 963 140,00	166	16 600 000,00	10 562 580,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	98	9 800 000,00	6 235 740,00	68	6 800 000,00	4 326 840,00	128	12 800 000,00	8 144 640,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	527	52 700 000,00	33 533 010,00	468	46 800 000,00	29 778 840,00	518	51 800 000,00	32 960 340,00	110	11 000 000,00	6 999 300,00
Pomorskie	234	23 400 000,00	14 889 420,00	179	17 900 000,00	11 389 770,00	212	21 200 000,00	13 489 560,00	28	2 800 000,00	1 781 640,00
Śląskie	88	8 800 000,00	5 599 440,00	61	6 100 000,00	3 881 430,00	98	9 800 000,00	6 235 740,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	255	25 500 000,00	16 225 650,00	225	22 500 000,00	14 316 750,00	264	26 400 000,00	16 798 320,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	256	25 600 000,00	16 289 280,00	224	22 400 000,00	14 253 120,00	241	24 100 000,00	15 334 830,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	627	62 700 000,00	39 896 010,00	483	48 300 000,00	30 733 290,00	695	69 500 000,00	44 222 850,00	27	2 700 000,00	1 718 010,00
Zachodniopomorskie	150	15 000 000,00	9 544 500,00	91	9 100 000,00	5 790 330,00	117	11 700 000,00	7 444 710,00	0	0,00	0,00
Razem	4 903	490 300 000,00	311 977 890,00	4 050	405 000 000,00	257 701 500,00	5 413	541 300 000,00	344 429 190,00	468	46 800 000,00	29 778 840,00

Załącznik 2.3. Tabela 24. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	222	18 000 000,00	11 453 400,00
Kujawsko-Pomorskie	648	52 860 000,00	33 634 818,00
Lubelskie	1 057	86 880 000,00	55 281 744,00
Lubuskie	78	6 420 000,00	4 085 046,00
Łódzkie	736	59 560 000,00	37 898 028,00
Małopolskie	433	35 020 000,00	22 283 226,00
Mazowieckie	1 511	121 660 000,00	77 412 258,00
Opolskie	178	14 460 000,00	9 200 898,00
Podkarpackie	158	12 680 000,00	8 068 284,00
Podlaskie	988	81 500 000,00	51 858 450,00
Pomorskie	369	29 780 000,00	18 949 014,00
Śląskie	128	10 460 000,00	6 655 698,00
Świętokrzyskie	557	45 940 000,00	29 231 622,00
Warmińsko-Mazurskie	410	33 060 000,00	21 036 078,00
Wielkopolskie	1 126	90 260 000,00	57 432 438,00
Zachodniopomorskie	191	15 460 000,00	9 837 198,00
Razem	8 790	714 000 000,00	454 318 200,00

Załącznik 2.3. Tabela 25. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.2 Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich, Typ operacji Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2017_1, 2018), zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2017_1						Nabór 2018			Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Wydane decyzje			Złożone wnioski					
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	64	6 400 000,00	4 072 320,00	33	3 300 000,00	2 099 790,00	65	6 500 000,00	4 135 950,00	30	2 420 000,00	1 539 846,00
Kujawsko-Pomorskie	118	11 800 000,00	7 508 340,00	28	2 800 000,00	1 781 640,00	120	12 000 000,00	7 635 600,00	27	2 220 000,00	1 412 586,00
Lubelskie	234	23 400 000,00	14 889 420,00	170	17 000 000,00	10 817 100,00	384	38 400 000,00	24 433 920,00	169	13 780 000,00	8 768 214,00
Lubuskie	25	2 500 000,00	1 590 750,00	9	900 000,00	572 670,00	56	5 600 000,00	3 563 280,00	9	760 000,00	483 588,00
Łódzkie	132	13 200 000,00	8 399 160,00	76	7 600 000,00	4 835 880,00	162	16 200 000,00	10 308 060,00	76	6 220 000,00	3 957 786,00
Małopolskie	151	15 100 000,00	9 608 130,00	94	9 400 000,00	5 981 220,00	224	22 400 000,00	14 253 120,00	94	8 000 000,00	5 090 400,00
Mazowieckie	251	25 100 000,00	15 971 130,00	144	14 400 000,00	9 162 720,00	416	41 600 000,00	26 470 080,00	123	10 120 000,00	6 439 356,00
Opolskie	23	2 300 000,00	1 463 490,00	15	1 500 000,00	954 450,00	36	3 600 000,00	2 290 680,00	14	1 160 000,00	738 108,00
Podkarpackie	125	12 500 000,00	7 953 750,00	90	9 000 000,00	5 726 700,00	183	18 300 000,00	11 644 290,00	83	6 740 000,00	4 288 662,00
Podlaskie	110	11 000 000,00	6 999 300,00	69	6 900 000,00	4 390 470,00	179	17 900 000,00	11 389 770,00	62	5 060 000,00	3 219 678,00
Pomorskie	58	5 800 000,00	3 690 540,00	41	4 100 000,00	2 608 830,00	112	11 200 000,00	7 126 560,00	41	3 340 000,00	2 125 242,00
Śląskie	56	5 600 000,00	3 563 280,00	39	3 900 000,00	2 481 570,00	66	6 600 000,00	4 199 580,00	36	3 040 000,00	1 934 352,00
Świętokrzyskie	98	9 800 000,00	6 235 740,00	64	6 400 000,00	4 072 320,00	137	13 700 000,00	8 717 310,00	64	5 380 000,00	3 423 294,00
Warmińsko-Mazurskie	57	5 700 000,00	3 626 910,00	28	2 800 000,00	1 781 640,00	113	11 300 000,00	7 190 190,00	27	2 180 000,00	1 387 134,00
Wielkopolskie	186	18 600 000,00	11 835 180,00	88	8 800 000,00	5 599 440,00	286	28 600 000,00	18 198 180,00	83	6 840 000,00	4 352 292,00
Zachodniopomorskie	36	3 600 000,00	2 290 680,00	16	1 600 000,00	1 018 080,00	37	3 700 000,00	2 354 310,00	16	1 300 000,00	827 190,00
Razem	1 724	172 400 000,00	109 698 120,00	1 004	100 400 000,00	63 884 520,00	2 576	257 600 000,00	163 910 880,00	954	78 560 000,00	49 987 728,00

Załącznik 2.3. Tabela 26. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.3 Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw, Typ operacji Restrukturyzacja małych gospodarstw, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2017 i 2017_ASF), wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2017						Nabór 2017_ASF					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje			Złożone wnioski			Wydane decyzje		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	184	11 040 000,00	7 024 752,00	105	6 300 000,00	4 008 690,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	535	32 100 000,00	20 425 230,00	365	21 900 000,00	13 934 970,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubelskie	2 114	126 840 000,00	80 708 292,00	1 666	99 960 000,00	63 604 548,00	71	4 260 000,00	2 710 638,00	62	3 720 000,00	2 367 036,00
Lubuskie	91	5 460 000,00	3 474 198,00	44	2 640 000,00	1 679 832,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	1 011	60 660 000,00	38 597 958,00	758	45 480 000,00	28 938 924,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	1 040	62 400 000,00	39 705 120,00	812	48 720 000,00	31 000 536,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	1 867	112 020 000,00	71 278 326,00	1 400	84 000 000,00	53 449 200,00	18	1 080 000,00	687 204,00	9	540 000,00	343 602,00
Opolskie	61	3 660 000,00	2 328 858,00	31	1 860 000,00	1 183 518,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	409	24 540 000,00	15 614 802,00	339	20 340 000,00	12 942 342,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	641	38 460 000,00	24 472 098,00	493	29 580 000,00	18 821 754,00	8	480 000,00	305 424,00	5	300 000,00	190 890,00
Pomorskie	330	19 800 000,00	12 598 740,00	228	13 680 000,00	8 704 584,00	1	60 000,00	38 178,00	0	0,00	0,00
Śląskie	140	8 400 000,00	5 344 920,00	113	6 780 000,00	4 314 114,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	1 045	62 700 000,00	39 896 010,00	861	51 660 000,00	32 871 258,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	358	21 480 000,00	13 667 724,00	285	17 100 000,00	10 880 730,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	864	51 840 000,00	32 985 792,00	579	34 740 000,00	22 105 062,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	172	10 320 000,00	6 566 616,00	115	6 900 000,00	4 390 470,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Razem	10 862	651 720 000,00	414 689 436,00	8 194	491 640 000,00	312 830 532,00	98	5 880 000,00	3 741 444,00	76	4 560 000,00	2 901 528,00

Załącznik 2.3. Tabela 27. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.3 Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw, Typ operacji Restrukturyzacja małych gospodarstw, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabór 2018), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2018						Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Wydane decyzje			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	103	6 180 000,00	3 932 334,00	40	2 400 000,00	1 527 120,00	105	5 052 000,00	3 214 587,60
Kujawsko-Pomorskie	257	15 420 000,00	9 811 746,00	75	4 500 000,00	2 863 350,00	365	17 556 000,00	11 170 882,80
Lubelskie	1 827	109 620 000,00	69 751 206,00	436	26 160 000,00	16 645 608,00	1 732	83 268 000,00	52 983 428,40
Lubuskie	76	4 560 000,00	2 901 528,00	17	1 020 000,00	649 026,00	41	1 968 000,00	1 252 238,40
Łódzkie	670	40 200 000,00	25 579 260,00	0	0,00	0,00	758	36 384 000,00	23 151 139,20
Małopolskie	881	52 860 000,00	33 634 818,00	255	15 300 000,00	9 735 390,00	807	38 820 000,00	24 701 166,00
Mazowieckie	1 221	73 260 000,00	46 615 338,00	0	0,00	0,00	1 358	65 316 000,00	41 560 570,80
Opolskie	52	3 120 000,00	1 985 256,00	29	1 740 000,00	1 107 162,00	31	1 488 000,00	946 814,40
Podkarpackie	329	19 740 000,00	12 560 562,00	21	1 260 000,00	801 738,00	327	15 696 000,00	9 987 364,80
Podlaskie	342	20 520 000,00	13 056 876,00	55	3 300 000,00	2 099 790,00	495	23 796 000,00	15 141 394,80
Pomorskie	241	14 460 000,00	9 200 898,00	155	9 300 000,00	5 917 590,00	268	12 864 000,00	8 185 363,20
Śląskie	116	6 960 000,00	4 428 648,00	0	0,00	0,00	107	5 136 000,00	3 268 036,80
Świętokrzyskie	943	56 580 000,00	36 001 854,00	0	0,00	0,00	863	41 556 000,00	26 442 082,80
Warmińsko-Mazurskie	227	13 620 000,00	8 666 406,00	0	0,00	0,00	274	13 152 000,00	8 368 617,60
Wielkopolskie	552	33 120 000,00	21 074 256,00	25	1 500 000,00	954 450,00	573	27 504 000,00	17 500 795,20
Zachodniopomorskie	122	7 320 000,00	4 657 716,00	0	0,00	0,00	114	5 472 000,00	3 481 833,60
Razem	7 959	477 540 000,00	303 858 702,00	1 108	66 480 000,00	42 301 224,00	8 218	395 028 000,00	251 356 316,40

Załącznik 2.3. Tabela 28. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej, Typ operacji Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2016), narastająco, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2016						Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota				
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	67	30 580 390,50	19 458 302,48	40	18 788 690,50	11 955 243,77	21	8 711 065,00	5 542 850,65
Kujawsko-Pomorskie	150	64 693 608,50	41 164 543,09	101	42 962 615,00	27 337 111,92	58	20 982 961,50	13 351 458,31
Lubelskie	78	31 920 108,00	20 310 764,72	56	23 322 743,50	14 840 261,69	35	13 658 837,50	8 691 118,24
Lubuskie	72	32 659 535,00	20 781 262,12	49	21 721 660,00	13 821 492,26	27	9 715 988,50	6 182 283,42
Łódzkie	117	50 833 811,00	32 345 553,94	95	41 990 310,50	26 718 434,57	64	25 231 011,00	16 054 492,24
Małopolskie	47	16 933 452,00	10 774 755,51	32	12 158 815,50	7 736 654,30	19	6 768 543,50	4 306 824,18
Mazowieckie	246	99 964 760,14	63 607 576,88	177	74 255 748,38	47 248 932,69	49	18 464 207,50	11 748 775,16
Opolskie	61	24 956 080,85	15 879 554,24	36	14 858 090,35	9 454 202,89	13	5 450 902,35	3 468 409,15
Podkarpackie	46	17 456 732,00	11 107 718,57	39	14 869 444,00	9 461 427,22	25	7 797 969,00	4 961 847,57
Podlaskie	121	49 733 578,50	31 645 476,00	81	34 086 376,50	21 689 161,37	53	20 526 508,65	13 061 017,37
Pomorskie	106	47 907 812,00	30 483 740,78	81	37 259 724,50	23 708 362,70	27	11 341 646,50	7 216 689,62
Śląskie	71	27 143 498,62	17 271 408,17	51	18 958 108,15	12 063 044,22	29	9 114 951,65	5 799 843,68
Świętokrzyskie	31	12 395 961,50	7 887 550,30	23	9 519 882,50	6 057 501,23	16	5 894 705,13	3 750 800,83
Warmińsko-Mazurskie	142	62 034 946,58	39 472 836,51	110	48 900 560,26	31 115 426,49	45	17 192 640,14	10 939 676,84
Wielkopolskie	457	185 740 311,66	118 186 560,31	277	113 858 739,21	72 448 315,76	67	27 589 156,00	17 554 979,87
Zachodniopomorskie	84	34 601 455,71	22 016 906,27	55	23 217 494,21	14 773 291,57	16	4 838 701,65	3 078 865,82
Razem	1 896	789 556 042,56	502 394 509,88	1 303	550 729 003,06	350 428 864,65	564	213 279 795,57	135 709 932,95

Załącznik 2.3. Tabela 29. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.5 Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi – Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2016, 2017, 2018), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór 2016				Nabór 2017				Nabór 2018			
	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje		
		Liczba	Kwota			Liczba	Kwota			Liczba	Kwota	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	16	12	233 823,42	148 781,84	8	4	47 330,20	30 116,21	3	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	41	27	549 707,93	349 779,16	9	6	98 586,39	62 730,52	4	4	37 880,17	24 103,15
Lubelskie	70	50	1 022 943,22	650 898,77	25	18	316 663,42	201 492,93	10	8	101 652,63	64 681,57
Lubuskie	4	3	58 921,68	37 491,86	6	4	51 668,86	32 876,90	3	3	35 849,74	22 811,19
Łódzkie	59	44	967 289,12	615 486,07	35	26	426 607,74	271 450,50	9	8	72 313,41	46 013,02
Małopolskie	7	4	95 018,60	60 460,34	6	4	75 056,26	47 758,30	5	0	0,00	0,00
Mazowieckie	135	99	2 180 217,28	1 387 272,26	44	29	497 096,57	316 302,55	19	13	137 433,09	87 448,68
Opolskie	9	4	65 671,48	41 786,76	2	1	10 446,44	6 647,07	4	0	0,00	0,00
Podkarpackie	30	22	410 805,09	261 395,28	9	8	108 037,45	68 744,23	8	6	54 221,04	34 500,85
Podlaskie	26	18	408 754,46	260 090,46	10	8	110 303,66	70 186,22	5	5	60 516,43	38 506,60
Pomorskie	11	5	101 783,60	64 764,90	2	2	18 790,89	11 956,64	0	0	0,00	0,00
Śląskie	11	5	106 779,80	67 943,99	3	2	42 844,66	27 262,06	1	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	28	21	339 651,48	216 120,24	15	7	97 889,43	62 287,04	4	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	10	9	200 988,92	127 889,25	4	1	20 004,58	12 728,91	1	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	42	24	472 683,37	300 768,43	18	13	203 681,17	129 602,33	5	3	38 507,04	24 502,03
Zachodniopomorskie	6	5	82 479,46	52 481,68	4	3	53 152,39	33 820,87	3	1	4 748,18	3 021,27
Razem	505	352	7 297 518,91	4 643 411,29	200	136	2 178 160,11	1 385 963,28	84	51	543 121,73	345 588,36

Załącznik 2.3. Tabela 30. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.5 Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi – Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa, złożone wnioski, łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	16	279 396,14	177 779,69
Kujawsko-Pomorskie	33	646 081,48	411 101,47
Lubelskie	68	1 326 458,46	844 025,17
Lubuskie	7	103 840,76	66 073,84
Łódzkie	70	1 367 391,21	870 070,69
Małopolskie	8	164 732,83	104 819,45
Mazowieckie	128	2 635 627,96	1 677 049,43
Opolskie	5	76 117,91	48 433,80
Podkarpackie	30	507 776,86	323 098,24
Podlaskie	26	508 587,41	323 614,04
Pomorskie	7	123 494,33	78 579,40
Śląskie	7	149 624,46	95 206,00
Świętokrzyskie	28	432 294,01	275 068,54
Warmińsko-Mazurskie	10	218 886,33	139 277,32
Wielkopolskie	36	658 580,19	419 054,38
Zachodniopomorskie	8	135 631,85	86 302,51
Razem	487	9 334 522,19	5 939 553,97

Załącznik 2.3. Tabela 31. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii, Typ operacji Budowa lub modernizacja dróg lokalnych, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	225	279 924 130,43	178 115 724,19	76	84 547 243,44	53 797 411,00	52	57 623 305,34	36 665 708,97
Kujawsko-Pomorskie	250	240 785 643,16	153 211 904,74	136	70 727 688,20	45 004 028,00	131	69 859 098,25	44 451 343,79
Lubelskie	547	719 721 460,96	457 958 765,61	129	158 746 525,22	101 010 414,00	88	150 826 087,50	95 970 639,07
Lubuskie	162	168 653 479,49	107 314 209,00	120	91 630 191,73	58 304 291,00	52	75 373 287,72	47 960 022,31
Łódzkie	338	368 478 169,10	234 462 659,00	75	79 004 636,18	50 270 650,00	43	69 959 079,46	44 514 962,01
Małopolskie	291	381 030 458,25	242 449 680,59	84	92 935 073,07	59 134 587,00	45	56 785 623,79	36 132 692,24
Mazowieckie	959	1 143 484 390,28	727 599 117,00	241	206 668 173,48	131 502 958,00	120	167 662 426,97	106 683 601,55
Opolskie	98	128 010 961,81	81 453 375,00	40	44 031 962,91	28 017 538,00	24	35 963 303,34	22 883 449,79
Podkarpackie	267	255 672 924,37	162 684 681,00	138	106 238 116,97	67 599 313,41	66	100 507 336,97	63 952 818,03
Podlaskie	280	399 804 873,49	254 395 841,00	100	145 985 676,39	92 890 621,00	48	119 872 820,79	76 275 075,51
Pomorskie	247	431 803 297,17	274 756 438,00	76	120 345 093,51	76 575 583,00	39	73 193 725,57	46 573 167,39
Śląskie	272	343 978 610,33	218 873 590,00	93	72 207 666,20	45 945 738,00	48	66 473 528,88	42 297 106,14
Świętokrzyskie	230	133 443 312,90	84 909 980,00	171	85 541 471,00	54 430 038,00	82	81 525 656,31	51 874 773,64
Warmińsko-Mazurskie	409	513 126 012,89	326 502 082,00	179	157 022 391,95	99 913 348,00	79	147 732 231,40	94 002 018,29
Wielkopolskie	355	461 714 219,71	293 788 758,00	148	160 273 682,23	101 982 144,00	72	116 564 985,62	74 170 299,95
Zachodniopomorskie	250	370 266 745,25	235 600 730,00	101	112 194 804,38	71 389 554,00	53	80 948 913,23	51 507 793,16
Razem	5 180	6 339 898 689,59	4 034 077 535,13	1 907	1 788 100 396,86	1 137 768 216,41	1 042	1 470 871 411,14	935 915 471,84

Załącznik 2.3. Tabela 32. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii, Typ operacji Gospodarka wodno-ściekowa, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	93	197 934 732,04	125 945 870,00	37	74 038 722,30	47 110 839,00	16	25 728 879,60	16 371 286,04
Kujawsko-Pomorskie	106	131 517 964,80	83 684 881,00	89	100 167 703,91	63 736 710,00	53	33 927 951,91	21 588 355,62
Lubelskie	178	288 435 114,82	183 531 263,56	70	122 784 192,99	78 127 582,00	29	29 833 094,01	18 982 797,60
Lubuskie	73	127 222 464,25	80 951 654,00	35	59 031 461,57	37 561 719,00	9	1 623 131,11	1 032 798,29
Łódzkie	131	301 499 028,13	191 843 831,60	63	152 505 041,65	97 038 958,00	30	38 186 546,41	24 298 099,35
Małopolskie	128	271 220 477,08	172 577 589,57	49	105 032 786,42	66 832 362,00	17	17 405 707,92	11 075 251,88
Mazowieckie	225	495 218 219,39	315 107 353,00	47	109 336 889,97	69 571 063,00	28	28 189 574,28	17 937 026,03
Opolskie	39	95 820 794,03	60 970 771,24	32	76 480 342,61	48 664 442,00	7	7 727 876,33	4 917 247,69
Podkarpackie	78	192 375 180,23	122 408 327,00	65	149 172 005,49	94 918 147,00	38	52 551 198,47	33 438 327,47
Podlaskie	88	179 995 059,14	114 530 856,13	53	121 614 886,06	77 383 552,00	28	30 753 086,25	19 568 188,67
Pomorskie	67	145 702 775,77	92 710 676,22	23	52 451 239,98	33 374 724,00	1	303 736,70	193 267,66
Śląskie	57	142 159 880,42	90 456 331,91	38	95 266 501,63	60 618 075,00	5	8 285 520,62	5 272 076,75
Świętokrzyskie	87	181 993 729,37	115 802 610,00	56	113 242 327,52	72 056 093,00	32	39 575 823,54	25 182 096,39
Warmińsko-Mazurskie	111	182 304 273,49	116 000 209,00	25	51 635 461,25	32 855 644,00	17	20 778 513,16	13 221 367,85
Wielkopolskie	157	330 648 368,22	210 391 556,70	55	103 623 506,21	65 935 637,00	25	37 613 419,08	23 933 418,47
Zachodniopomorskie	78	137 941 838,78	87 772 392,00	40	73 029 712,40	46 468 806,00	12	8 420 270,56	5 357 818,12
Razem	1 696	3 401 989 899,97	2 164 686 172,93	777	1 559 412 781,96	992 254 353,00	347	380 904 329,95	242 369 423,88

Załącznik 2.3. Tabela 33. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury, Typ operacji Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	123	97 499 567,09	62 038 974,54	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	67	25 347 201,01	16 128 424,00	41	15 243 451,00	9 699 408,00
Lubelskie	53	37 002 550,68	23 544 723,00	0	0,00	0,00
Lubuskie	23	15 899 504,95	10 116 855,00	13	9 565 502,12	6 086 529,00
Łódzkie	43	29 237 076,85	18 603 552,00	25	17 321 603,02	11 021 736,00
Małopolskie	39	25 814 350,14	16 425 671,00	30	21 881 772,74	13 923 372,00
Mazowieckie	109	73 257 839,65	46 613 963,00	0	0,00	0,00
Opolskie	33	20 558 233,54	13 081 204,00	12	8 289 438,94	5 274 570,00
Podkarpackie	55	27 378 597,21	17 421 001,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	54	34 620 062,86	22 028 746,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	28	15 933 805,94	10 138 680,87	10	6 788 903,03	4 319 779,00
Wielkopolskie	87	58 763 094,45	37 390 957,00	36	27 302 365,24	17 372 495,00
Zachodniopomorskie	52	33 274 636,00	21 172 650,84	37	24 780 059,77	15 767 552,00
Razem	766	494 586 520,37	314 705 402,25	204	131 173 095,86	83 465 441,00

Załącznik 2.3. Tabela 34. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury, Typ operacji Kształtowanie przestrzeni publicznej, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	21	7 942 695,27	5 053 937,00	17	7 059 907,28	4 492 219,00
Lubelskie	36	18 637 414,22	11 858 986,67	0	0,00	0,00
Lubuskie	8	3 710 733,93	2 361 140,00	2	936 220,34	595 717,00
Łódzkie	17	12 028 617,00	7 653 809,00	8	6 308 258,68	4 013 945,00
Małopolskie	65	53 761 354,37	34 208 349,79	37	31 290 286,02	19 910 009,00
Mazowieckie	59	34 420 435,61	21 901 723,00	0	0,00	0,00
Opolskie	15	8 089 530,21	5 147 368,07	11	6 398 131,38	4 071 131,00
Podkarpackie	41	22 969 166,67	14 615 280,53	0	0,00	0,00
Podlaskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	13	7 978 925,04	5 076 990,00	0	0,00	0,00
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	18	7 121 384,59	4 531 337,00	12	4 934 276,30	3 139 680,00
Wielkopolskie	38	23 601 725,60	15 017 778,00	9	8 216 696,53	5 228 284,00
Zachodniopomorskie	26	9 939 027,59	6 324 203,26	18	7 440 771,65	4 734 563,00
Razem	357	210 201 010,10	133 750 902,32	114	72 584 548,19	46 185 548,00

Załącznik 2.3. Tabela 35. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury, Typ operacji Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	15	18 691 777,46	11 893 578,00	14	17 051 062,39	10 849 591,00	2	2 588 740,31	1 647 215,45
Kujawsko-Pomorskie	22	23 255 637,28	14 797 562,00	17	15 865 036,93	10 094 923,00	1	699 176,42	444 885,95
Lubelskie	22	29 778 879,46	18 948 301,00	17	24 128 192,68	15 352 769,00	0	0,00	0,00
Lubuskie	10	8 026 713,82	5 107 398,00	6	5 245 986,17	3 338 021,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	19	24 823 498,35	15 795 192,00	19	24 761 665,88	15 755 848,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	16	19 784 807,48	12 589 073,00	9	9 304 728,90	5 920 599,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	36	50 833 988,70	32 345 667,00	26	38 524 389,46	24 513 069,00	1	1 326 547,23	844 082,00
Opolskie	1	1 562 825,71	994 426,00	1	1 562 825,71	994 426,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	9	12 715 332,39	8 090 766,00	9	12 715 332,39	8 090 766,00	2	2 255 734,72	1 435 324,00
Podlaskie	15	21 023 323,41	13 377 133,00	13	17 852 731,42	11 359 693,00	1	1 571 543,30	999 973,00
Pomorskie	17	19 861 376,71	12 637 794,00	14	16 344 694,33	10 400 129,00	0	0,00	0,00
Śląskie	8	6 428 118,80	4 090 212,00	3	3 729 976,43	2 373 384,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	7	9 857 978,94	6 272 632,00	6	8 279 457,80	5 268 219,00	2	2 000 353,61	1 272 825,00
Warmińsko-Mazurskie	12	16 629 314,80	10 581 233,00	11	14 897 273,31	9 479 135,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	19	21 358 626,43	13 590 494,00	15	16 484 754,05	10 489 249,00	1	1 326 930,57	844 325,92
Zachodniopomorskie	12	15 693 058,31	9 985 493,00	12	15 693 056,74	9 985 492,00	0	0,00	0,00
Razem	240	300 325 258,03	191 096 954,00	192	242 441 164,59	154 265 313,00	10	11 769 026,16	7 488 631,32

Załącznik 2.3. Tabela 36. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.6 Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno - gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej, Typ operacji Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFROW		Ogółem	EFROW
Dolnośląskie	19	11 637 493,32	7 404 937,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	7	2 389 798,84	1 520 629,00	0	0,00	0,00
Lubelskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubuskie	3	643 892,82	409 709,00	2	513 144,74	326 514,00
Łódzkie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	11	5 984 347,00	3 807 840,00	6	3 630 078,57	2 309 819,00
Mazowieckie	11	7 136 033,29	4 540 657,94	0	0,00	0,00
Opolskie	6	3 652 173,50	2 323 878,00	5	3 589 165,49	2 283 786,00
Podkarpackie	9	4 873 727,92	3 101 153,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	3	746 601,13	475 061,00	3	746 601,13	475 061,00
Pomorskie	7	4 968 574,57	3 161 504,00	3	2 152 384,10	1 369 562,00
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	6	3 598 349,85	2 289 630,00	6	3 598 349,85	2 289 630,00
Wielkopolskie	17	11 414 777,62	7 263 223,00	15	10 190 831,37	6 484 426,00
Zachodniopomorskie	4	2 274 356,44	1 447 173,00	2	1 308 764,74	832 767,00
Razem	103	59 320 126,30	37 745 394,94	42	25 729 319,98	16 371 565,00

Załącznik 2.3. Tabela 37. PROW 2014–2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, Poddziałanie 8.1 Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2014–2020

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014–2020								
	Złożone wnioski (nowe)			Złożone wnioski o wypłatę premii (kontynuacje)			Wydane decyzje (wnioski nowe i kontynuacyjne)		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	76	1 604 768,76	1 021 114,36	66	335 344,22	213 379,53	76	799 594,98	508 782,29
Kujawsko-Pomorskie	132	1 528 614,68	972 657,52	147	669 369,82	425 920,02	172	1 265 244,71	805 075,21
Lubelskie	623	5 446 611,22	3 465 678,72	764	2 330 798,39	1 483 087,02	876	4 746 661,57	3 020 300,76
Lubuskie	21	538 701,03	342 775,47	23	243 961,58	155 232,75	24	406 961,66	258 949,70
Łódzkie	407	3 103 083,52	1 974 492,04	535	1 342 220,33	854 054,80	629	3 000 728,97	1 909 363,84
Małopolskie	111	665 402,24	423 395,45	136	262 253,13	166 871,67	150	628 963,13	400 209,24
Mazowieckie	645	6 494 907,93	4 132 709,92	852	2 638 225,45	1 678 702,85	944	5 733 686,41	3 648 344,66
Opolskie	39	490 950,78	312 391,98	41	152 721,35	97 176,60	41	287 651,64	183 032,74
Podkarpackie	558	3 118 880,39	1 984 543,59	699	1 264 932,76	804 876,72	766	2 895 815,99	1 842 607,71
Podlaskie	263	3 867 899,94	2 461 144,73	338	1 706 145,92	1 085 620,65	387	3 104 704,73	1 975 523,62
Pomorskie	57	1 690 417,50	1 075 612,66	71	625 713,98	398 141,81	90	1 567 693,26	997 523,22
Śląskie	73	596 925,66	379 823,80	78	252 746,40	160 822,53	89	504 557,10	321 049,68
Świętokrzyskie	418	2 881 967,45	1 833 795,89	586	1 315 887,13	837 298,98	626	2 484 925,18	1 581 157,89
Warmińsko-Mazurskie	148	3 195 049,71	2 033 010,13	173	1 055 282,23	671 476,08	180	2 060 040,60	1 310 803,83
Wielkopolskie	158	2 203 870,12	1 402 322,56	185	712 657,89	453 464,22	194	1 651 184,39	1 050 648,63
Zachodniopomorskie	67	2 937 805,66	1 869 325,74	92	1 577 252,12	1 003 605,52	97	2 865 660,66	1 823 419,88
Razem	3 796	40 365 856,59	25 684 794,55	4 786	16 485 512,70	10 489 731,73	5 341	34 004 074,98	21 636 792,91

Załącznik 2.3. Tabela 38. PROW 2014–2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, Poddziałanie 8.1 Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2007–2013 i 2004–2006

Województwo	Zobowiązania z PROW 2007–2013									Zobowiązania z PROW 2004–2006		
	Złożone wnioski (nowe)			Wydane decyzje (wnioski nowe)			Złożone wnioski o wypłatę pomocy (kontynuacje)			Złożone wnioski o wypłatę płatności (kontynuacje)		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	9	84 897,40	54 020,22	6	67 542,20	42 977,10	1 887	8 206 377,10	5 221 717,75	971	9 304 488,00	5 920 445,71
Kujawsko-Pomorskie	12	85 093,70	54 145,12	2	9 841,50	6 262,15	2 928	9 778 518,30	6 222 071,19	1 570	8 961 220,40	5 702 024,54
Lubelskie	22	195 111,30	124 149,32	14	102 590,35	65 278,24	7 125	16 354 076,90	10 406 099,13	2 213	10 672 545,20	6 790 940,51
Lubuskie	1	10 960,00	6 973,85	1	8 146,00	5 183,30	989	5 552 298,10	3 532 927,28	704	7 390 700,40	4 702 702,66
Łódzkie	8	69 157,20	44 004,73	3	20 982,50	13 351,16	5 572	11 489 204,90	7 310 581,08	1 774	5 939 892,80	3 779 553,79
Małopolskie	2	39 798,40	25 323,72	1	8 007,40	5 095,11	1 523	2 874 354,60	1 828 951,83	720	1 467 681,60	933 885,80
Mazowieckie	22	255 726,30	162 718,64	9	125 894,17	80 106,46	12 742	44 906 321,20	28 573 892,18	3 830	26 509 497,60	16 867 993,32
Opolskie	1	3 305,00	2 102,97	0	0,00	0,00	690	2 611 539,70	1 661 722,71	355	1 460 518,00	929 327,60
Podkarpackie	4	41 040,70	26 114,20	1	18 204,90	11 583,78	7 895	11 840 976,90	7 534 413,60	3 894	9 335 297,20	5 940 049,61
Podlaskie	3	57 422,40	36 537,87	1	21 248,90	13 520,68	4 015	13 301 047,90	8 463 456,78	2 026	8 700 008,40	5 535 815,34
Pomorskie	2	95 582,50	60 819,14	1	88 709,00	56 445,54	1 692	12 553 483,70	7 987 781,68	1 207	10 592 388,80	6 739 936,99
Śląskie	1	4 165,00	2 650,19	1	4 053,40	2 579,18	969	3 305 240,50	2 103 124,53	541	3 273 072,40	2 082 655,97
Świętokrzyskie	13	79 633,00	50 670,48	8	52 253,70	33 249,03	5 565	10 537 405,70	6 704 951,25	1 966	5 273 343,20	3 355 428,28
Warmińsko-Mazurskie	3	144 415,30	91 891,46	2	107 894,56	68 653,31	4 201	26 916 592,10	17 127 027,55	3 121	32 098 527,20	20 424 292,86
Wielkopolskie	2	55 004,10	34 999,11	1	31 455,60	20 015,20	2 632	9 672 179,10	6 154 407,56	1 565	8 416 949,60	5 355 705,03
Zachodniopomorskie	4	354 517,40	225 579,42	2	187 714,10	119 442,48	981	7 698 041,80	4 898 264,00	648	8 168 190,00	5 197 419,30
Razem	109	1 575 829,70	1 002 700,44	53	854 538,28	543 742,71	61 406	197 597 658,50	125 731 390,10	27 105	157 564 320,80	100 258 177,33

Załącznik 2.3. Tabela 39. PROW 2014–2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, Poddziałanie 8.1 Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności											
	Zobowiązania z PROW 2014–2020			Zobowiązania z PROW 2007–2013			Zobowiązania z PROW 2004–2006			Zrealizowane płatności łącznie		
	LRB*	Kwota		LRB*	Kwota		LRB*	Kwota		LRB*	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	24	781 094,20	497 009,84	226	6 984 622,83	4 444 308,70	256	8 802 440,40	5 600 988,63	439	16 568 157,43	10 542 307,17
Kujawsko-Pomorskie	45	1 156 773,30	736 054,02	415	8 137 997,30	5 178 196,76	466	8 795 045,20	5 596 280,43	862	18 089 815,80	11 510 531,21
Lubelskie	281	4 604 694,02	2 929 962,58	1 185	13 398 846,37	8 525 660,02	588	10 513 836,40	6 689 944,42	1 919	28 517 376,79	18 145 567,02
Lubuskie	7	382 230,82	243 213,35	111	4 432 372,35	2 820 315,04	187	6 972 466,40	4 436 577,22	277	11 787 069,57	7 500 105,61
Łódzkie	181	2 786 424,40	1 772 999,10	940	9 165 948,54	5 832 274,68	543	5 621 490,40	3 576 946,16	1 561	17 573 863,34	11 182 219,94
Małopolskie	54	593 090,18	377 382,57	250	2 554 838,98	1 625 639,04	219	1 436 552,00	914 074,66	495	4 584 481,16	2 917 096,27
Mazowieckie	295	5 491 994,25	3 494 551,36	1 864	36 245 876,62	23 063 206,28	1 048	25 967 063,76	16 522 825,21	2 993	67 704 934,63	43 080 582,85
Opolskie	7	287 164,94	182 722,84	106	2 093 380,65	1 332 015,70	102	1 382 864,00	879 914,78	202	3 763 409,59	2 394 653,32
Podkarpackie	219	2 825 984,61	1 798 170,12	1 168	9 811 725,46	6 243 172,72	1 118	9 128 160,80	5 808 231,65	2 304	21 765 870,87	13 849 574,49
Podlaskie	118	2 947 153,01	1 875 271,67	571	10 964 093,43	6 976 438,79	569	8 353 924,00	5 315 592,82	1 145	22 265 170,44	14 167 303,28
Pomorskie	25	1 486 501,11	945 860,25	251	10 304 858,53	6 556 975,49	334	10 327 632,40	6 571 467,34	542	22 118 992,04	14 074 303,08
Śląskie	25	504 141,58	320 784,83	179	2 666 463,72	1 696 667,57	150	3 195 781,60	2 033 473,32	333	6 366 386,90	4 050 925,72
Świętokrzyskie	176	2 407 150,48	1 531 666,90	881	8 520 016,94	5 421 268,79	602	5 032 792,70	3 202 357,13	1 546	15 959 960,12	10 155 292,82
Warmińsko-Mazurskie	46	1 960 117,47	1 247 221,89	552	21 539 282,49	13 705 430,45	775	31 392 569,20	19 975 078,10	1 218	54 891 969,16	34 927 730,44
Wielkopolskie	62	1 587 746,39	1 010 282,08	415	7 773 320,79	4 946 155,17	437	7 697 932,00	4 898 187,95	871	17 058 999,18	10 854 625,20
Zachodniopomorskie	31	2 846 103,77	1 810 975,34	159	6 282 530,88	3 997 570,97	156	7 994 663,60	5 087 001,70	303	17 123 298,25	10 895 548,01
Razem	1 595	32 648 364,53	20 774 128,74	9 252	160 876 175,88	102 365 296,17	7 540	152 615 214,86	97 108 941,52	16 978	346 139 755,27	220 248 366,43

*Liczba różnych beneficjentów.

Załącznik 2.3. Tabela 40. PROW 2014–2020 Działanie 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2016, 2017, 2018_1, 2018_2), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r. – Zobowiązania z PROW 2014–2020

Województwo	Nabór 2016				Nabór 2017				Nabór 2018_1	Nabór 2018_2	Zrealizowane płatności – zobowiązania PROW 2014-2020		
	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Liczba złożonych wniosków	LRB*	Kwota	
		Liczba	Kwota			Liczba	Kwota						
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW				Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	3	3	2 425 479,09	1 543 332,34	2	2	1 386 525,68	882 246,29	11	2	4	493 593,98	314 073,82
Kujawsko-Pomorskie	3	3	4 607 526,18	2 931 768,91	2	2	1 970 586,34	1 253 884,09	4	1	5	1 365 098,63	804 982,24
Lubelskie	2	2	1 820 341,03	1 158 283,00	2	2	2 971 589,72	1 890 822,54	0	1	3	969 467,59	616 872,21
Lubuskie	6	6	4 594 542,51	2 923 507,40	0	0	0,00	0,00	0	0	6	1 123 110,62	647 882,03
Łódzkie	39	39	66 656 918,27	42 413 797,09	17	17	25 140 331,30	15 996 792,81	1	2	51	15 231 031,84	9 151 565,75
Małopolskie	2	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00	0,00
Mazowieckie	13	13	21 898 531,45	13 934 035,56	8	8	12 859 863,51	8 182 731,15	1	1	17	5 205 518,80	3 153 196,53
Opolskie	20	19	21 236 141,22	13 512 556,66	11	11	14 720 395,89	9 366 587,91	2	6	25	7 204 992,72	4 457 276,72
Podkarpackie	5	5	2 567 163,87	1 633 486,37	1	1	415 258,43	264 228,94	0	0	4	579 799,80	353 572,44
Podlaskie	0	0	0,00	0,00	1	1	2 037 694,80	1 296 585,20	1	0	0	0,00	0,00
Pomorskie	2	1	1 399 905,60	890 759,93	1	1	1 580 301,50	1 005 545,84	3	3	2	402 355,64	224 203,89
Śląskie	1	1	1 006 304,15	640 311,33	1	1	1 648 814,80	1 049 140,86	1	0	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	5	5	5 416 112,93	3 446 272,65	2	2	2 747 949,30	1 748 520,14	0	1	2	580 151,48	369 150,37
Wielkopolskie	42	33	32 286 579,78	20 543 950,72	4	4	4 838 186,26	3 078 537,92	45	16	32	8 486 171,12	5 152 475,28
Zachodniopomorskie	2	1	1 086 696,50	691 464,98	0	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00	0,00
Razem	145	131	167 002 242,57	106 263 526,94	52	52	72 317 497,54	46 015 623,69	69	33	151	41 641 292,22	25 245 251,28

*Liczba różnych beneficjentów.

Załącznik 2.3. Tabela 41. PROW 2014–2020 Działanie 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, liczba decyzji przyznających płatność i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r. – Zobowiązania z PROW 2007–2013

Województwo	Wydane decyzje przyznające płatność			Zrealizowane płatności - zobowiązania PROW 2007-2013		
	Liczba decyzji	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	152	21 341 725,89	13 579 740,19	69	20 987 275,34	13 354 202,52
Kujawsko-Pomorskie	100	13 416 283,91	8 536 780,96	56	12 917 915,86	8 219 669,38
Lubelskie	35	5 825 036,41	3 706 470,49	17	5 825 036,41	3 706 470,49
Lubuskie	40	6 648 468,02	4 230 419,98	22	6 557 755,73	4 172 699,75
Łódzkie	50	10 809 111,88	6 877 837,67	22	10 667 423,06	6 787 681,09
Małopolskie	24	3 079 143,12	1 959 258,65	8	2 958 890,72	1 882 742,05
Mazowieckie	121	23 598 312,11	15 015 605,42	52	23 423 831,11	14 904 583,16
Opolskie	126	20 291 786,24	12 911 662,96	59	20 291 786,24	12 911 662,96
Podkarpackie	67	6 489 219,09	4 129 089,76	31	6 489 219,09	4 129 089,76
Podlaskie	42	9 105 902,85	5 794 085,78	21	9 105 902,85	5 794 085,78
Pomorskie	89	15 246 168,81	9 701 136,73	38	15 007 892,58	9 549 521,57
Śląskie	29	6 523 832,89	4 151 114,70	12	6 523 832,89	4 151 114,70
Świętokrzyskie	10	1 933 807,07	1 230 481,39	6	1 933 807,07	1 230 481,39
Warmińsko-Mazurskie	94	17 040 661,48	10 842 972,45	46	17 040 661,48	10 842 972,45
Wielkopolskie	615	82 017 271,66	52 187 589,96	277	80 741 825,80	51 376 020,64
Zachodniopomorskie	37	4 769 283,16	3 034 694,69	19	4 769 283,16	3 034 694,69
Razem	1 631	248 136 014,59	157 888 941,78	755	245 242 339,39	156 047 692,38

Załącznik 2.3. Tabela 42. PROW 2014–2020 Działanie 10 Działanie rolno–środowiskowo–klimatyczne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014–2020				Zobowiązania z PROW 2007–2013			
	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje		
		Liczba	Kwota			Liczba	Kwota	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	7 526	5 287	77 567 895,52	49 356 451,92	6 357	5 895	86 954 909,62	55 329 408,99
Kujawsko-Pomorskie	7 377	5 717	76 533 851,23	48 698 489,54	13 702	12 911	134 063 930,84	85 304 879,19
Lubelskie	18 178	14 331	129 448 610,17	82 368 150,65	17 257	16 397	133 351 468,57	84 851 539,45
Lubuskie	5 460	3 867	79 901 635,89	50 841 410,92	4 487	4 195	100 062 340,42	63 669 667,21
Łódzkie	3 215	2 334	20 103 332,49	12 791 750,46	5 240	4 899	34 636 282,53	22 039 066,57
Małopolskie	7 118	5 675	54 677 935,03	34 791 570,06	6 531	6 222	47 493 125,44	30 219 875,72
Mazowieckie	11 583	8 349	76 960 402,25	48 969 903,95	13 485	12 500	113 254 022,64	72 063 534,61
Opolskie	1 142	756	12 062 881,94	7 675 611,78	2 696	2 518	36 303 460,36	23 099 891,83
Podkarpackie	17 749	13 817	110 521 139,08	70 324 600,80	13 702	13 072	94 032 631,37	59 832 963,34
Podlaskie	12 995	9 119	84 418 857,97	53 715 719,33	14 762	13 900	119 224 359,37	75 862 459,87
Pomorskie	11 149	8 400	108 759 079,48	69 203 402,27	9 530	9 022	122 945 948,67	78 230 507,14
Śląskie	1 501	1 083	13 686 275,09	8 708 576,84	1 805	1 703	20 097 252,96	12 787 882,06
Świętokrzyskie	5 559	4 491	24 917 393,03	15 854 937,18	8 370	7 818	39 504 260,96	25 136 561,25
Warmińsko-Mazurskie	9 648	6 616	108 115 925,85	68 794 163,62	9 412	8 819	127 952 038,36	81 415 882,01
Wielkopolskie	10 360	6 888	89 987 896,12	57 259 298,30	15 644	14 607	152 024 838,84	96 733 404,95
Zachodniopomorskie	7 863	5 646	115 044 072,54	73 202 543,36	6 609	6 141	137 259 103,90	87 337 967,81
Razem	138 423	102 376	1 182 707 183,68	752 556 580,98	149 589	140 619	1 499 159 974,85	953 915 492,00

Załącznik 2.3. Tabela 43. PROW 2014–2020 Działanie 10 Działanie rolno–środowiskowo–klimatyczne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności								
	Zobowiązania z PROW 2014-2020			Zobowiązania z PROW 2007-2013			Zrealizowane płatności łącznie		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	2 331	72 453 748,36	46 102 286,13	2 455	87 718 430,39	55 815 195,29	4 079	160 172 178,75	101 917 481,42
Kujawsko-Pomorskie	2 421	72 023 798,16	45 828 713,11	5 097	134 606 774,85	85 650 201,06	6 735	206 630 573,01	131 478 914,17
Lubelskie	6 044	119 972 131,41	76 338 181,02	6 810	134 834 017,18	85 794 758,91	11 106	254 806 148,59	162 132 939,93
Lubuskie	1 740	72 880 175,56	46 374 235,92	1 770	100 908 115,60	64 207 806,73	2 951	173 788 291,16	110 582 042,65
Łódzkie	1 122	18 731 349,70	11 918 746,16	2 049	35 295 127,77	22 458 257,60	2 824	54 026 477,47	34 377 003,76
Małopolskie	2 237	50 389 436,70	32 062 773,14	2 353	47 492 279,33	30 219 299,61	4 046	97 881 716,03	62 282 072,75
Mazowieckie	3 636	71 653 022,18	45 592 771,97	5 258	113 627 590,64	72 301 154,03	7 855	185 324 729,62	117 921 997,51
Opolskie	349	11 116 229,07	7 080 460,45	1 117	36 787 648,58	23 407 964,90	1 383	47 903 877,65	30 488 425,35
Podkarpackie	5 642	103 840 379,90	66 073 551,73	4 937	93 911 751,43	59 739 052,39	9 089	197 752 131,33	125 812 604,12
Podlaskie	4 097	78 475 591,06	49 933 965,44	5 613	119 357 978,11	75 947 389,23	8 341	197 833 569,17	125 881 354,67
Pomorskie	3 762	95 068 254,28	60 491 885,44	3 753	123 889 726,29	78 830 964,89	6 370	218 957 980,57	139 322 850,33
Śląskie	488	12 730 082,56	8 100 145,53	734	20 266 198,02	12 895 371,34	1 099	32 996 280,58	20 995 516,87
Świętokrzyskie	1 873	22 808 986,26	14 513 333,30	3 201	39 592 280,46	25 192 509,02	4 487	62 401 266,72	39 705 842,32
Warmińsko-Mazurskie	2 870	97 668 634,77	62 146 517,87	3 546	128 467 642,69	81 743 907,47	5 744	226 136 277,46	143 890 425,34
Wielkopolskie	3 295	83 665 680,26	53 236 434,61	6 148	153 712 647,99	97 807 257,29	8 348	237 378 328,25	151 043 691,90
Zachodniopomorskie	2 574	104 825 747,17	66 700 588,32	2 666	139 916 119,51	89 028 584,66	4 402	244 741 866,68	155 729 172,98
Razem	44 443	1 088 303 247,40	692 494 590,14	57 461	1 510 384 328,84	961 039 674,42	88 759	2 598 731 693,04	1 653 562 336,07

Załącznik 2.3. Tabela 44. PROW 2014–2020 Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014–2020				Zobowiązania z PROW 2007–2013			
	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje		
		Liczba	Kwota			Liczba	Kwota	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	1 589	969	23 139 086,85	14 723 400,96	1 320	1 231	19 777 299,27	12 584 295,53
Kujawsko-Pomorskie	618	400	8 295 785,69	5 278 608,43	654	592	9 537 296,22	6 068 581,58
Lubelskie	3 987	2 792	33 233 511,99	21 146 483,68	2 956	2 786	27 177 978,72	17 293 347,86
Lubuskie	1 852	1 176	38 887 816,90	24 744 317,89	2 250	2 141	48 324 472,97	30 748 862,15
Łódzkie	1 033	635	9 798 482,08	6 234 774,15	753	677	8 643 778,04	5 500 035,97
Małopolskie	1 511	948	6 983 360,24	4 443 512,12	2 064	1 958	11 553 490,20	7 351 485,81
Mazowieckie	4 011	2 373	40 672 686,00	25 880 030,10	3 757	3 413	43 397 673,29	27 613 939,51
Opolskie	141	80	3 018 588,71	1 920 728,00	111	100	2 027 210,93	1 289 914,31
Podkarpackie	2 112	1 371	10 811 663,48	6 879 461,47	2 096	1 932	12 721 550,34	8 094 722,48
Podlaskie	5 400	3 207	39 910 514,20	25 395 060,19	6 776	6 316	63 750 508,30	40 564 448,43
Pomorskie	1 189	849	24 869 929,75	15 824 736,30	1 318	1 251	22 992 867,87	14 630 361,83
Śląskie	286	171	3 006 210,57	1 912 851,79	307	284	5 360 971,22	3 411 185,99
Świętokrzyskie	1 278	823	7 325 781,40	4 661 394,70	1 680	1 531	11 398 962,90	7 253 160,09
Warmińsko-Mazurskie	6 785	4 003	89 962 112,05	57 242 891,90	7 993	7 556	115 034 453,74	73 196 422,91
Wielkopolskie	1 282	764	24 810 132,73	15 786 687,46	1 322	1 223	27 483 987,07	17 488 060,97
Zachodniopomorskie	4 445	2 693	86 711 911,45	55 174 789,26	5 384	5 116	108 857 246,72	69 265 866,09
Razem	37 519	23 254	451 437 574,09	287 249 728,39	40 741	38 107	538 039 747,80	342 354 691,53

Załącznik 2.3. Tabela 45. PROW 2014–2020 Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności								
	Zobowiązania z PROW 2014-2020			Zobowiązania z PROW 2007-2013			Zrealizowane płatności łącznie		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	447	21 987 978,27	13 990 942,17	611	19 938 868,37	12 687 091,95	932	41 926 846,64	26 678 034,12
Kujawsko-Pomorskie	179	7 403 125,86	4 710 605,17	274	9 315 592,84	5 927 506,94	395	16 718 718,70	10 638 112,11
Lubelskie	1 232	29 242 756,32	18 607 139,04	1 343	26 760 514,75	17 027 688,28	2 186	56 003 271,07	35 634 827,32
Lubuskie	569	34 613 565,64	22 027 332,38	1 047	47 996 609,50	30 540 227,09	1 402	82 610 175,14	52 567 559,47
Łódzkie	300	9 300 660,25	5 918 004,56	337	8 961 943,89	5 702 478,78	543	18 262 604,14	11 620 483,34
Małopolskie	435	6 834 957,10	4 349 069,24	877	11 407 995,59	7 258 883,33	1 167	18 242 952,69	11 607 952,57
Mazowieckie	1 166	38 875 892,08	24 736 708,06	1 638	43 155 991,27	27 460 128,69	2 468	82 031 883,35	52 196 836,75
Opolskie	41	3 040 254,99	1 934 513,54	51	2 214 798,25	1 409 275,19	79	5 255 053,24	3 343 788,73
Podkarpackie	651	10 348 316,65	6 584 618,04	909	12 524 392,77	7 969 251,16	1 370	22 872 709,42	14 553 869,20
Podlaskie	1 560	38 624 315,14	24 576 616,68	2 717	62 911 986,29	40 030 839,20	3 730	101 536 301,43	64 607 455,88
Pomorskie	347	20 182 334,14	12 842 013,13	595	22 782 767,53	14 496 665,97	845	42 965 101,67	27 338 679,10
Śląskie	82	2 667 648,80	1 697 423,27	145	5 321 863,90	3 386 299,55	197	7 989 512,70	5 083 722,82
Świętokrzyskie	360	6 571 522,73	4 181 449,48	690	11 165 980,76	7 104 896,11	929	17 737 503,49	11 286 345,59
Warmińsko-Mazurskie	1 933	85 775 657,02	54 579 013,50	3 373	113 561 331,66	72 259 017,31	4 707	199 336 988,68	126 838 030,81
Wielkopolskie	393	22 697 401,33	14 442 351,05	630	27 491 091,80	17 492 572,78	865	50 188 493,13	31 934 923,83
Zachodniopomorskie	1 366	80 045 541,88	50 932 956,64	2 640	110 054 068,35	70 027 366,14	3 385	190 099 610,23	120 960 322,78
Razem	11 043	418 211 928,20	266 110 755,95	17 851	535 565 797,52	340 780 188,47	25 152	953 777 725,72	606 890 944,42

Załącznik 2.3. Tabela 46. PROW 2014–2020 Działanie 13 ONW, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014–2020				Zobowiązania z PROW 2007–2013			
	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje		
		Liczba	Kwota			Liczba	Kwota	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	83 426	75 673	171 598 735,22	109 188 275,22	74	74	551 538,78	350 944,13
Kujawsko-Pomorskie	123 339	112 319	228 269 820,99	145 248 087,10	17	17	92 324,30	58 745,95
Lubelskie	265 851	246 528	320 358 772,84	203 844 287,16	42	41	142 867,79	90 906,77
Lubuskie	69 380	63 755	136 900 988,06	87 110 098,70	26	25	117 992,06	75 078,35
Łódzkie	308 030	287 770	377 871 321,68	240 439 521,98	58	58	135 398,43	86 154,02
Małopolskie	208 437	195 860	224 038 701,08	142 555 825,50	19	19	79 807,19	50 781,31
Mazowieckie	579 251	534 651	907 199 957,72	577 251 333,10	184	184	726 114,29	462 026,52
Opolskie	28 354	26 364	41 567 586,36	26 449 455,20	2	2	2 756,60	1 754,02
Podkarpackie	178 285	163 801	166 552 617,88	105 977 430,76	25	25	84 712,62	53 902,64
Podlaskie	299 387	275 655	649 936 702,92	413 554 724,07	33	33	160 875,04	102 364,79
Pomorskie	102 223	93 620	228 722 571,29	145 536 172,11	34	34	153 192,27	97 476,24
Śląskie	81 447	75 834	93 511 564,84	59 501 408,71	30	30	93 058,38	59 213,05
Świętokrzyskie	146 262	139 490	146 808 943,70	93 414 530,88	45	45	177 311,98	112 823,61
Warmińsko-Mazurskie	131 469	119 589	311 832 067,82	198 418 744,75	39	39	182 104,08	115 872,83
Wielkopolskie	315 822	288 473	558 671 335,93	355 482 571,05	124	121	685 267,00	436 035,39
Zachodniopomorskie	79 508	71 564	189 048 494,71	120 291 557,18	59	59	589 829,87	375 308,75
Razem	3 000 471	2 770 946	4 752 890 183,04	3 024 264 023,47	811	806	3 975 150,68	2 529 388,38

Załącznik 2.3. Tabela 47. PROW 2014–2020 Działanie 13 ONW, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności								
	Zobowiązania z PROW 2014–2020			Zobowiązania z PROW 2007–2013			Zrealizowane płatności łącznie		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	22 899	167 734 883,73	106 729 329,45	74	233 625,18	148 655,52	22 906	167 968 508,91	106 877 984,97
Kujawsko-Pomorskie	34 178	226 941 168,11	144 402 087,78	17	25 176,18	16 019,57	34 179	226 966 344,29	144 418 107,35
Lubelskie	72 644	316 751 533,84	201 547 741,30	42	108 609,32	69 107,97	72 650	316 860 143,16	201 616 849,27
Lubuskie	19 223	134 750 035,86	85 741 129,07	26	84 833,04	53 979,17	19 225	134 834 868,90	85 795 108,24
Łódzkie	84 991	368 459 646,46	234 449 393,17	58	53 189,30	33 844,17	84 996	368 512 835,76	234 483 237,34
Małopolskie	57 511	221 866 196,97	141 172 474,38	19	29 262,93	18 619,96	57 512	221 895 459,90	141 191 094,34
Mazowieckie	159 051	889 600 160,90	566 049 771,33	184	409 394,01	260 496,86	159 072	890 009 554,91	566 310 268,19
Opolskie	7 850	41 564 607,21	26 447 423,38	2	2 756,60	1 754,02	7 850	41 567 363,81	26 449 177,40
Podkarpackie	48 602	165 303 823,70	105 181 984,49	25	78 735,66	50 099,35	48 607	165 382 559,36	105 232 083,84
Podlaskie	82 044	639 080 180,56	406 645 254,61	33	60 378,82	38 418,95	82 049	639 140 559,38	406 683 673,56
Pomorskie	28 255	226 550 302,48	144 153 478,90	34	40 916,91	26 035,35	28 259	226 591 219,39	144 179 514,25
Śląskie	22 790	92 957 435,71	59 148 419,58	30	50 755,93	32 295,83	22 796	93 008 191,64	59 180 715,41
Świętokrzyskie	40 214	145 685 723,67	92 699 570,78	44	119 678,16	76 151,03	40 215	145 805 401,83	92 775 721,81
Warmińsko-Mazurskie	36 091	307 127 835,27	195 424 837,48	39	88 542,49	56 339,45	36 096	307 216 377,76	195 481 176,93
Wielkopolskie	86 527	542 674 332,80	345 302 274,64	124	543 549,79	345 860,22	86 549	543 217 882,59	345 648 134,86
Zachodniopomorskie	22 029	185 246 105,06	117 871 746,42	59	491 824,98	312 948,04	22 033	185 737 930,04	118 184 694,46
Razem	824 014	4 672 293 972,33	2 972 966 916,76	810	2 421 229,30	1 540 625,46	824 106	4 674 715 201,63	2 974 507 542,22

Załącznik 2.3. Tabela 48. PROW 2014–2020 Działanie 16 Współpraca, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: I, II), wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Nabór I						Nabór II		
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	4	10 385 563,00	6 608 333,74	0	0,00	0,00	1	2 224 896,00	1 415 701,32
Kujawsko-Pomorskie	3	4 600 176,00	2 927 091,99	2	1 829 927,00	1 164 382,55	0	0,00	0,00
Lubelskie	5	18 564 980,00	11 812 896,77	1	784 023,00	498 873,83	0	0,00	0,00
Lubuskie	4	17 568 584,86	11 178 890,55	0	0,00	0,00	1	5 500 000,00	3 499 650,00
Łódzkie	8	49 478 358,73	31 483 079,66	1	2 483 023,00	1 579 947,53	1	4 835 425,00	3 076 780,93
Małopolskie	2	5 193 611,72	3 304 695,14	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	18	55 830 430,67	35 524 903,04	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Opolskie	4	12 800 799,00	8 145 148,40	2	10 862 249,00	6 911 649,04	0	0,00	0,00
Podkarpackie	7	25 846 302,00	16 446 001,96	3	12 100 039,00	7 699 254,82	1	2 989 405,00	1 902 158,40
Podlaskie	4	4 048 356,80	2 575 969,43	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	5	22 986 329,29	14 626 201,33	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Śląskie	1	2 797 291,00	1 779 916,26	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	1	8 997 716,00	5 725 246,69	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	7	13 451 424,17	8 559 141,20	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	15	67 404 240,80	42 889 318,42	1	1 195 100,00	760 442,13	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	2	4 073 000,00	2 591 649,90	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Razem	90	324 027 164,04	206 178 484,48	10	29 254 361,00	18 614 549,90	4	15 549 726,00	9 894 290,65

Załącznik 2.3. Tabela 49. PROW 2014–2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	17	2 222 000,00	1 413 858,60	17	2 222 000,00	1 413 858,60	17	2 222 000,00	1 413 858,60
Kujawsko-Pomorskie	20	2 398 000,00	1 525 847,40	20	2 398 000,00	1 525 847,40	20	2 398 000,00	1 525 847,40
Lubelskie	23	2 838 000,00	1 805 819,40	23	2 838 000,00	1 805 819,40	23	2 838 000,00	1 805 819,40
Lubuskie	11	1 386 000,00	881 911,80	10	1 254 000,00	797 920,20	10	1 254 000,00	797 920,20
Łódzkie	18	2 178 000,00	1 385 861,40	17	2 068 000,00	1 315 868,40	17	2 068 000,00	1 315 868,40
Małopolskie	32	3 916 000,00	2 491 750,80	32	3 916 000,00	2 491 750,80	32	3 916 000,00	2 491 750,80
Mazowieckie	31	3 960 000,00	2 519 748,00	31	3 960 000,00	2 519 748,00	31	3 938 000,00	2 505 749,40
Opolskie	10	1 298 000,00	825 917,40	10	1 298 000,00	825 917,40	10	1 298 000,00	825 917,40
Podkarpackie	26	3 102 000,00	1 973 802,60	26	3 102 000,00	1 973 802,60	26	3 102 000,00	1 973 802,60
Podlaskie	11	1 342 000,00	853 914,60	11	1 342 000,00	853 914,60	11	1 342 000,00	853 914,60
Pomorskie	16	1 980 000,00	1 259 874,00	16	1 980 000,00	1 259 874,00	16	1 980 000,00	1 259 874,00
Śląskie	14	1 870 000,00	1 189 881,00	14	1 870 000,00	1 189 881,00	14	1 870 000,00	1 189 881,00
Świętokrzyskie	17	2 090 000,00	1 329 867,00	17	2 090 000,00	1 329 867,00	17	2 090 000,00	1 329 867,00
Warmińsko-Mazurskie	11	1 408 000,00	895 910,40	11	1 408 000,00	895 910,40	11	1 408 000,00	895 910,40
Wielkopolskie	31	3 850 000,00	2 449 755,00	31	3 850 000,00	2 449 755,00	31	3 848 680,00	2 448 915,08
Zachodniopomorskie	13	1 584 000,00	1 007 899,20	13	1 584 000,00	1 007 899,20	13	1 584 000,00	1 007 899,20
Razem	301	37 422 000,00	23 811 618,60	299	37 180 000,00	23 657 634,00	299	37 156 680,00	23 642 795,48

Załącznik 2.3. Tabela 50. PROW 2014–2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014–2020									Zobowiązania z PROW 2007–2013					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		LRB*	Kwota		Liczba	Kwota		LRB*	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	1 284	185 634 594,70	118 119 292,61	544	81 719 389,73	51 998 047,69	316	29 760 994,52	15 145 610,40	8	746 231,47	474 827,07	8	746 231,47	474 827,07
Kujawsko-Pomorskie	1 234	158 086 061,16	100 590 160,72	481	68 078 277,38	43 318 207,85	258	28 285 981,46	16 445 225,57	2	161 557,00	102 798,71	2	161 557,00	102 798,71
Lubelskie	1 903	232 094 198,50	147 681 538,51	845	102 882 789,56	65 464 319,00	441	43 570 189,12	24 776 602,71	2	106 243,50	67 602,73	2	106 243,50	67 602,73
Lubuskie	625	96 149 585,05	61 179 980,97	300	48 081 323,09	30 594 145,88	153	15 619 991,52	8 322 168,65	2	52 091,53	33 145,83	2	52 091,53	33 145,83
Łódzkie	1 189	151 253 260,21	96 242 440,62	639	79 154 495,79	50 366 004,18	414	37 799 366,47	19 261 763,48	2	153 596,50	97 733,45	2	153 596,50	97 733,45
Małopolskie	2 388	268 621 154,00	170 923 640,26	1 063	117 702 881,11	74 894 324,93	476	36 499 007,74	19 289 226,76	2	143 774,00	91 483,38	2	143 774,00	91 483,38
Mazowieckie	2 387	283 543 092,12	180 418 466,21	1 206	139 085 061,23	88 499 825,04	683	62 778 190,24	34 843 788,97	4	195 911,48	124 658,45	4	195 911,48	124 658,45
Opolskie	758	94 308 273,19	60 008 287,89	324	42 269 498,91	26 896 081,45	165	13 185 365,94	6 050 209,01	3	71 603,91	45 561,56	3	71 603,91	45 561,56
Podkarpackie	1 310	170 511 606,22	108 496 531,16	748	99 774 540,67	63 486 538,75	410	32 768 964,63	16 395 391,67	3	241 131,00	153 431,65	3	241 131,00	153 431,65
Podlaskie	817	105 041 071,84	66 837 634,01	525	63 110 768,74	40 157 382,15	319	26 146 915,77	14 911 940,48	3	430 202,50	273 737,84	3	430 202,50	273 737,84
Pomorskie	1 197	167 290 862,86	106 447 173,69	634	83 822 313,87	53 336 135,23	394	37 212 429,10	20 057 722,05	3	247 065,28	157 207,63	3	247 065,28	157 207,63
Śląskie	1 207	161 654 952,87	102 861 061,89	583	80 989 033,21	51 533 317,06	392	40 312 891,64	22 617 547,09	3	105 380,03	67 053,30	3	105 380,03	67 053,30
Świętokrzyskie	1 123	151 379 373,62	96 322 397,21	681	90 497 924,68	57 584 064,73	511	61 737 466,96	35 976 628,30	2	130 377,50	82 959,19	2	130 377,50	82 959,19
Warmińsko-Mazurskie	939	120 174 243,02	76 466 869,74	518	64 068 534,67	40 766 808,03	321	32 345 247,46	17 974 591,57	7	615 352,24	391 548,61	7	615 352,24	391 548,61
Wielkopolskie	2 251	281 341 303,19	179 017 471,22	941	135 808 974,96	86 415 250,76	483	43 396 323,24	22 770 994,96	15	1 512 648,64	962 498,29	14	1 512 648,64	962 498,29
Zachodniopomorskie	775	110 255 704,70	70 155 704,14	401	60 765 489,23	38 665 080,34	190	16 768 177,93	8 548 310,50	2	133 513,96	84 954,93	2	133 513,96	84 954,93
Razem	21 387	2 737 339 337,25	1 741 768 650,84	10 433	1 357 811 296,83	863 975 533,06	5 926	558 187 503,74	303 387 722,17	63	5 046 680,54	3 211 202,62	62	5 046 680,54	3 211 202,62

*LRB Liczba różnych beneficjentów.

Załącznik 2.3. Tabela 51. PROW 2014–2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014–2020									Zobowiązania z PROW 2007–2013					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		LRB*	Kwota		Liczba	Kwota		LRB*	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	3	1 169 481,00	744 140,76	3	1 169 481,00	744 140,76	9	310 419,66	0,00	1	651 197,35	414 356,86	3	651 197,35	414 356,86
Kujawsko-Pomorskie	7	1 518 466,43	966 200,19	3	660 894,00	420 526,85	6	115 497,97	13 400,46	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubelskie	8	2 064 746,00	1 313 797,88	4	1 195 578,00	760 746,28	15	524 213,93	90 733,18	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubuskie	4	3 505 365,24	2 230 463,90	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	8	1 574 341,00	1 001 753,14	4	991 690,00	631 012,32	6	339 245,61	3 108,32	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	12	3 737 688,09	2 378 290,93	5	1 478 074,00	940 498,47	10	468 136,04	49 887,18	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	13	3 998 612,90	2 544 316,81	6	1 284 498,00	817 326,07	16	467 171,92	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Opolskie	5	1 208 784,00	769 149,26	3	655 000,00	416 776,50	5	200 932,00	0,00	2	154 475,14	98 292,52	2	154 475,14	98 292,52
Podkarpackie	10	3 724 862,00	2 370 129,66	5	2 647 329,00	1 684 495,43	16	972 002,60	24 080,77	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	12	2 633 831,01	1 675 906,67	10	1 950 439,89	1 241 064,90	7	447 317,19	14 660,05	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	5	517 199,00	329 093,72	3	131 500,00	83 673,44	4	55 935,55	8 109,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Śląskie	7	2 154 053,36	1 370 624,15	4	1 042 259,03	663 189,41	11	569 577,10	184 548,61	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	5	6 200 605,00	3 945 444,91	3	3 445 317,00	2 192 255,17	21	1 360 398,55	128 068,07	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	5	1 299 319,00	826 756,62	3	633 583,00	403 148,83	8	235 583,35	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	12	2 525 848,50	1 607 197,40	8	1 489 435,00	947 727,49	14	614 724,43	107 962,69	1	164 485,79	104 662,30	2	164 485,79	104 662,30
Zachodniopomorskie	9	3 711 674,55	2 361 738,50	5	2 487 446,00	1 582 761,88	21	1 223 675,47	353 975,32	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Razem	125	41 544 877,08	26 435 004,50	69	21 262 523,92	13 529 343,80	158	7 904 831,37	978 533,65	4	970 158,28	617 311,68	7	970 158,28	617 311,68

*LRB Liczba różnych beneficjentów.

Załącznik 2.3. Tabela 52. PROW 2014–2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	17	37 468 808,85	23 685 989,61	17	37 468 808,85	23 685 989,61	17	13 182 369,14	563 696,39
Kujawsko-Pomorskie	11	27 027 721,14	17 070 617,82	11	27 027 721,14	17 070 617,82	11	9 187 872,28	92 645,28
Lubelskie	22	41 226 293,55	26 065 551,48	22	41 220 929,05	26 062 138,02	22	15 603 699,37	2 831 251,37
Lubuskie	10	19 443 098,56	12 261 566,41	10	19 443 098,56	12 261 566,41	10	7 156 167,59	623 736,17
Łódzkie	17	31 247 774,87	19 763 826,94	17	31 247 774,87	19 763 826,94	17	11 691 443,73	1 164 084,73
Małopolskie	31	56 226 786,06	35 491 169,39	31	56 226 786,06	35 491 169,39	31	19 814 272,15	1 065 273,15
Mazowieckie	29	61 467 120,55	38 741 619,03	29	61 467 120,55	38 741 619,03	29	23 955 916,61	3 315 149,36
Opolskie	10	19 477 780,40	12 306 109,35	10	19 477 780,40	12 306 109,35	10	8 151 655,80	1 598 152,18
Podkarpackie	26	44 885 988,85	28 383 906,40	26	44 885 988,85	28 383 906,40	26	26 355 104,50	11 233 540,29
Podlaskie	4	12 773 109,44	8 053 578,29	4	12 773 109,44	8 053 578,29	4	4 557 109,08	265 449,08
Pomorskie	14	27 848 268,71	17 600 408,89	14	27 848 268,71	17 600 408,89	14	12 990 500,47	3 710 759,47
Śląskie	14	29 393 115,09	18 615 223,07	14	29 393 115,09	18 615 223,07	14	10 744 051,66	858 181,66
Świętokrzyskie	17	29 200 680,74	18 382 419,18	17	29 200 680,74	18 382 419,18	17	21 117 100,27	11 580 030,27
Warmińsko-Mazurskie	11	24 543 107,11	15 524 801,04	11	24 543 107,11	15 524 801,04	11	8 871 990,80	856 367,80
Wielkopolskie	29	57 000 395,04	35 977 093,20	29	57 000 395,04	35 977 093,20	29	23 245 219,51	4 120 933,73
Zachodniopomorskie	12	22 593 770,49	14 258 415,58	12	22 593 770,49	14 258 415,58	12	8 228 873,11	632 821,36
Razem	274	541 823 819,43	342 182 295,67	274	541 818 454,93	342 178 882,21	274	224 853 346,07	44 512 072,29

Załącznik 2.3. Tabela 53. Renty strukturalne, zobowiązania PROW 2004–2006 oraz PROW 2007–2013 finansowane z budżetu PROW 2014–2020, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności							
	Zobowiązania PROW 2007–2013			Zobowiązania PROW 2004–2006			Zrealizowane płatności razem	
	Liczba beneficjentów	Kwota		Liczba beneficjentów	Kwota		Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	840	26 062 021,20	16 583 156,33	1 972	38 734 846,01	24 646 874,49	64 796 867,21	41 230 030,82
Kujawsko-Pomorskie	1 260	38 342 563,32	24 397 211,97	2 709	56 619 761,00	36 026 998,03	94 962 324,32	60 424 210,00
Lubelskie	2 134	68 685 649,44	43 704 391,78	3 644	70 037 731,85	44 564 803,15	138 723 381,29	88 269 194,93
Lubuskie	227	7 748 706,67	4 930 473,04	360	6 898 590,28	4 389 553,70	14 647 296,95	9 320 026,74
Łódzkie	1 601	50 176 672,58	31 927 203,80	3 768	70 040 794,27	44 566 754,85	120 217 466,85	76 493 958,65
Małopolskie	873	25 022 010,19	15 921 391,00	1 675	26 605 664,61	16 929 092,77	51 627 674,80	32 850 483,77
Mazowieckie	2 827	90 890 109,02	57 832 993,60	6 301	120 083 323,39	76 408 669,88	210 973 432,41	134 241 663,48
Opolskie	521	16 220 291,26	10 320 902,09	1 055	18 990 736,02	12 083 750,13	35 211 027,28	22 404 652,22
Podkarpackie	1 026	30 061 277,87	19 127 865,23	1 842	28 233 757,89	17 965 041,45	58 295 035,76	37 092 906,68
Podlaskie	1 134	39 522 508,45	25 148 017,46	2 626	48 745 861,89	31 016 867,02	88 268 370,34	56 164 884,48
Pomorskie	519	15 964 568,23	10 158 190,34	1 067	21 047 172,87	13 392 259,45	37 011 741,10	23 550 449,79
Śląskie	622	17 733 234,89	11 283 584,82	1 120	17 352 303,86	11 041 213,16	35 085 538,75	22 324 797,98
Świętokrzyskie	1 223	37 749 148,88	24 019 623,58	2 299	41 584 531,29	26 460 106,22	79 333 680,17	50 479 729,80
Warmińsko-Mazurskie	692	22 165 614,07	14 103 893,54	1 217	25 632 050,91	16 309 608,72	47 797 664,98	30 413 502,26
Wielkopolskie	1 717	52 343 198,98	33 305 767,74	3 248	63 733 649,38	40 553 537,68	116 076 848,36	73 859 305,42
Zachodniopomorskie	450	15 081 886,14	9 596 546,87	908	18 750 454,13	11 930 864,22	33 832 340,27	21 527 411,09
Razem	17 661	553 769 461,19	352 361 213,19	35 803	673 091 229,65	428 285 994,92	1 226 860 690,84	780 647 208,11

Załącznik 2.4. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

Załącznik 2.4. Tabela 1. Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014–2020 – złożone wnioski, zawarte umowy w ramach działań wdrażanych przez ARiMR oraz zrealizowane płatności w ramach Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł

Nazwa działania/poddziałania	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Zrealizowane płatności			
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba operacji	LRB*	Kwota	
		Ogółem	w tym wkład UE		Ogółem	w tym wkład UE			Ogółem	w tym wkład UE
Priorytet 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy	3 342	689 211 851,20	465 881 906,94	2 174	454 119 928,66	302 370 005,20	2 033	787	228 767 984,71	133 728 013,98
1.1 Środki ochrony oraz współpraca regionalna	3	9 954 416,08	7 465 812,06	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
1.2 Zmniejszanie oddziaływania na środowisko	349	20 674 049,06	15 505 536,80	47	2 128 588,00	1 596 441,00	26	25	1 092 632,00	819 474,00
1.4 Ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej	16	34 530 989,70	25 898 242,28	5	26 227 220,83	19 670 415,61	5	5	27 325 156,95	20 493 867,67
1.4.1 Zbieranie odpadów morskich	6	34 208 973,00	25 656 729,75	5	26 227 220,83	19 670 415,61	5	5	27 325 156,95	20 493 867,67
1.4.3 Systemy rekompensaty za szkody wyrządzone połowem przez ssaki i ptaki	10	322 016,70	241 512,53	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
1.5 Porty i przystanie – Wyładunek i wykorzystanie całości połowów	10	21 334 266,14	16 000 699,61	7	13 584 488,81	10 188 366,58	7	6	13 289 761,47	9 967 321,08
1.6 Trwałe zaprzestanie działalności połowowej	207	71 015 925,83	35 507 962,92	154	54 980 762,20	27 490 381,00	154	130	53 671 395,95	26 835 697,87
1.7 Systemy przyznawania uprawnień do połowów	1	300 000,00	225 000,00	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
1.8 Różnicowanie i nowe formy dochodów	129	30 456 216,91	22 842 162,68	82	16 554 273,08	12 415 704,57	69	69	12 024 367,65	9 018 275,53
1.9 Zdrowie i bezpieczeństwo	221	26 498 560,51	19 873 920,38	162	14 871 281,10	11 153 460,61	115	115	7 339 996,02	5 504 996,92
1.10 Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej	2 174	133 092 000,00	66 546 000,00	1 560	97 899 000,00	48 949 500,00	1 558	614	97 720 500,00	48 860 250,00
1.11 Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów	204	48 401 031,20	36 300 773,40	153	31 245 272,23	23 433 954,03	97	97	15 038 899,86	11 279 174,81
1.12 Porty i przystanie – Infrastruktura i budowa przystani	14	277 153 027,51	207 864 770,63	2	188 983 215,81	141 737 411,85	1	1	85 274,81	63 956,10
1.13 Innowacje	4	11 754 054,31	8 815 540,73	2	7 645 826,60	5 734 369,95	1	1	1 180 000,00	885 000,00
1.16 Propagowanie kapitału ludzkiego	10	4 047 313,95	3 035 485,46	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00

Załącznik 2.4. Tabela 1. Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014–2020 – złożone wnioski, zawarte umowy w ramach działań wdrażanych przez ARiMR oraz zrealizowane płatności w ramach Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Nazwa działania/poddziałania	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Zrealizowane płatności			
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba operacji	LRB*	Kwota	
		Ogółem	w tym wkład UE		Ogółem	w tym wkład UE			Ogółem	w tym wkład UE
Priorytet 2. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy	1 570	875 840 264,17	656 880 198,12	1 161	390 290 748,20	292 718 057,17	1 070	737	277 421 301,93	208 065 972,68
2.1 Innowacje w akwakulturze	16	107 017 992,28	80 263 494,21	1	5 911 449,78	4 433 587,33	1	6	1 773 334,93	1 330 001,19
2.2 Usługi doradcze dla gospodarstw akwakultury	32	13 950 137,90	10 462 603,43	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę	541	528 872 497,72	396 654 373,29	246	173 880 597,51	130 410 447,47	157	116	66 146 751,09	49 610 062,92
2.3.1 Inwestycje produkcyjne	413	319 860 524,56	239 895 393,42	221	141 174 862,29	105 881 146,11	150	113	61 030 225,23	45 772 668,53
2.3.2 Podnoszenie efektywności energetycznej	44	13 374 426,82	10 030 820,12	9	2 092 939,55	1 569 704,65	2	2	616 317,07	462 237,80
2.3.3 Ochrona środowiska	84	195 637 546,34	146 728 159,76	16	30 612 795,67	22 959 596,71	5	5	4 500 208,79	3 375 156,59
2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe	965	219 687 470,92	164 765 603,19	910	208 219 436,61	156 164 574,16	909	682	208 037 073,03	156 027 801,44
2.6 Szkolenia w akwakulturze	16	6 312 165,35	4 734 124,01	4	2 279 264,30	1 709 448,21	3	3	1 464 142,88	1 098 107,13
Priorytet 3. Wspieranie wdrażania wspólnej polityki rybołówstwa	41	103 659 257,53	80 391 362,96	41	101 975 844,59	78 993 910,08	21	6	33 666 879,38	27 824 799,08
3.1 Kontrola i egzekwowanie	38	66 593 569,35	50 738 812,42	38	66 082 004,35	50 278 837,90	18	5	8 938 556,46	8 042 140,76
3.1.1 Kontrola i egzekwowanie	35	20 616 569,35	18 554 912,42	35	20 107 174,35	18 096 456,90	17	5	8 925 756,46	8 033 180,76
3.1.2 Modernizacja i zakup środków	3	45 977 000,00	32 183 900,00	3	45 974 830,00	32 182 381,00	1	1	12 800,00	8 960,00
3.2 Gromadzenie danych	3	37 065 688,18	29 652 550,54	3	35 893 840,24	28 715 072,18	3	2	24 728 322,92	19 782 658,32
Priorytet 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej**								395	71 409 246,86	60 469 768,82
4.1 Wsparcie przygotowawcze								5	99 811,00	84 839,35
4.2 Realizacja lokalnych strategii rozwoju								392	70 279 541,60	59 509 519,38
4.2.1 Realizacja lokalnych strategii rozwoju								369	52 878 421,72	44 718 567,87
4.2.2 Koszty bieżące i aktywizacja								26	17 401 119,88	14 790 951,51
4.3 Działania z zakresu współpracy								15	1 029 894,26	875 410,09

Załącznik 2.4. Tabela 1. Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014–2020 – złożone wnioski, zawarte umowy w ramach działań wdrażanych przez ARiMR oraz zrealizowane płatności w ramach Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – c. d

Nazwa działania/poddziałania	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Zrealizowane płatności			
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba operacji	LRB*	Kwota	
		Ogółem	w tym wkład UE		Ogółem	w tym wkład UE			Ogółem	w tym wkład UE
Priorytet 5. Wspieranie obrotu i przetwarzania	181	309 942 276,61	232 456 707,46	65	87 063 398,94	65 297 549,00	49	44	40 280 797,60	30 210 598,04
5.1 Plany produkcji i obrotu	14	27 208 364,88	20 406 273,66	10	19 709 585,35	14 782 188,97	8	8	11 784 927,72	8 838 695,77
5.3 Środki dotyczące obrotu	23	57 013 176,70	42 759 882,52	9	10 470 536,90	7 852 902,63	7	5	7 052 345,65	5 289 259,20
5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury	144	225 720 735,03	169 290 551,27	46	56 883 276,69	42 662 457,40	34	33	21 443 524,23	16 082 643,07
Priorytet 6. Wspieranie wdrażania Zintegrowanej Polityki Morskiej	10	3 660 935,08	2 745 701,31	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
6.1 Zintegrowany Nadzór Morski	4	3 030 195,58	2 272 646,69	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
6.2 Propagowanie ochrony środowiska morskiego oraz zrównoważonej eksploatacji zasobów morskich i przybrzeżnych	3	421 000,00	315 750,00	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
6.3 Poprawa wiedzy na temat stanu środowiska morskiego	3	209 739,50	157 304,63	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
Priorytet 7. Pomoc techniczna	51	62 652 424,12	46 989 318,09	39	57 023 413,79	42 767 560,22	14	7	32 489 238,49	24 366 928,80
7.1 Pomoc techniczna	51	62 652 424,12	46 989 318,09	39	57 023 413,79	42 767 560,22	14	7	32 489 238,49	24 366 928,80
RAZEM	5 195	2 044 967 008,71	1 485 345 194,90	3 480	1 090 473 334,18	782 147 081,67	3 187	1 896	684 035 448,97	484 666 081,40

*Liczba różnych beneficjentów.

**ARiMR wdraża i dokonuje płatności odnośnie działań/poddziałania w ramach 1, 2, 3, 5, 6 i 7 osi priorytetowej. Działania/poddziałania w ramach osi 4 wdrażane są przez Samorządy Województw.

Załącznik 3. Realizacja instrumentów pomocy krajowej

Załącznik 3. Tabela 1. Lista banków współpracujących z ARiMR, udzielających kredyty w 2018 r., wg stanu na 31.12.2018 r.

Lp.	BANK	Linie kredytowe							
		PR	RR	Z	KSP	DK01	DK02	K01	K02
1	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.		*	*			*		*
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.		*	*	*				*
3	SGB-Bank S.A.		*	*	*			*	*
4	Santander Bank Polska S.A.		*	*					*
5	Bank Pekao S.A.								*

* bank udzielił w 2018 r. kredytów z dopłatą Agencji.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

PR kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji i udziałów;

RR kredyty na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym;

Z kredyty na zakup użytków rolnych;

KSP kredyty na zakup środków do produkcji rolnej;

DK01 kredyty kłaskowe inwestycyjne – duże przedsiębiorstwa;

DK02 kredyty kłaskowe obrotowe – duże przedsiębiorstwa;

K01 kredyty kłaskowe inwestycyjne;

K02 kredyty kłaskowe obrotowe.

Załącznik 3. Tabela 2. Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2018 r.

Lp.	BANK	Marża banku	Oprocentowanie	Oprocentowanie płacone bankowi przez kredytobiorcę	
				Linie kredytowe: PR, RR, Z	
1	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2,50	4,2100	3,0000	
2	Krakowski Bank Spółdzielczy	2,50	4,2100	3,0000	
3	SGB-Bank S.A.	2,50	4,2100	3,0000	
4	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	2,48	4,1900	3,0000	
5	Bank Ochrony Środowiska S.A.	2,45	4,1600	3,0000	
6	Raiffeisen Bank Polska S.A.	2,30	4,0100	3,0000	
7	Bank Pekao S.A.	2,25	3,9600	3,0000	
8	Santander Bank Polska S.A.	1,95	3,6600	3,0000	

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

PR kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów;

RR kredyty na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym;

Z kredyty na zakup użytków rolnych.

Załącznik 3. Tabela 3. Oprocentowanie kredytów na zakup środków do produkcji rolnej (linia KSP), objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2018 r.

Lp.	BANK	Marża banku	Oprocentowanie	Oprocentowanie płacone bankowi przez kredytobiorcę
1	SGB-Bank S.A.	3,50	5,2100	2,0000
2	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	3,50	5,2100	2,0000
3	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	3,50	5,2100	2,0000

Załącznik 3. Tabela 4. Oprocentowanie kredytów kłeszkowych, objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2018 r.

Lp.	BANK	Marża banku	Oprocentowanie	Oprocentowanie płacone bankowi przez kredytobiorcę	
				Linie kredytowe: K01, DK01, K02, DK02	
				Ubezpieczeni	Nieubezpieczeni
1	SGB-Bank S.A.	3,50	5,2100	0,5000	2,8550
2	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	3,50	5,2100	0,5000	2,8550
3	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	3,50	5,2100	0,5000	2,8550
4	Krakowski Bank Spółdzielczy	2,50	4,2100	0,5000	2,3550
5	Bank Ochrony Środowiska S.A.	2,45	4,1600	0,5000	2,3300
6	Raiffeisen Bank Polska S.A.	2,30	4,0100	0,5000	2,2550
7	Bank Pekao S.A.	3,50	5,2100	0,5000	2,8550
8	Santander Bank Polska S.A.	1,95	3,6600	0,5000	2,0800

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

DK01 kredyty kłeszkowe inwestycyjne – duże przedsiębiorstwa;

DK02 kredyty kłeszkowe obrotowe – duże przedsiębiorstwa;

K01 kredyty kłeszkowe inwestycyjne;

K02 kredyty kłeszkowe obrotowe.

Załącznik 3. Tabela 5. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, udzielonych w okresie 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., w tys. zł

L.p.	Nazwa banku	PR		RR		Z		Razem kredyty inwestycyjne		KSP		Razem kredyty inwestycyjne i KSP	
		Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
1	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	0	0,00	92	69 603,82	431	92 187,01	523	161 790,83	0	0,00	523	161 790,83
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	0	0,00	175	60 776,13	354	57 725,30	529	118 501,43	11	391,00	540	118 892,43
3	Santander Bank Polska S.A.	0	0,00	3	4 006,29	27	7 292,00	30	11 298,29	0	0,00	30	11 298,29
4	SGB-Bank S.A.	0	0,00	250	108 993,35	633	130 252,13	883	239 245,48	37	1 338,60	920	240 584,08
Razem		0	0,00	520	243 379,59	1 445	287 456,44	1 965	530 836,03	48	1 729,60	2 013	532 565,63

*Dane wg stanu na 7.03.2019 r.

Załącznik 3. Tabela 6. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, udzielonych w okresie 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., wg województw, w tys. zł

Województwo	PR		RR		Z		Razem kredyty inwestycyjne		KSP**		Razem kredyty inwestycyjne i KSP	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	0	0,00	24	10 549,53	107	21 277,52	131	31 827		0,00	131	31 827,05
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	45	11 973,81	253	56 407,52	298	68 381		0,00	298	68 381,33
Lubelskie	0	0,00	19	4 915,71	121	16 038,95	140	20 955	1	20,00	141	20 974,66
Lubuskie	0	0,00	4	1 585,20	17	2 039,06	21	3 624		0,00	21	3 624,26
Łódzkie	0	0,00	39	21 209,35	117	18 060,20	156	39 270	22	747,60	178	40 017,15
Małopolskie	0	0,00	3	2 927,20	4	285,90	7	3 213	1	35,00	8	3 248,10
Mazowieckie	0	0,00	116	62 703,66	190	33 964,30	306	96 668	2	84,00	308	96 751,96
Opolskie	0	0,00	4	630,70	49	9 936,96	53	10 568	1	15,00	54	10 582,66
Podkarpackie	0	0,00	7	3 947,61	10	2 506,97	17	6 455		0,00	17	6 454,58
Podlaskie	0	0,00	76	40 638,22	103	18 201,06	179	58 839	2	100,00	181	58 939,28
Pomorskie	0	0,00	31	6 748,40	67	15 175,81	98	21 924		0,00	98	21 924,21
Śląskie	0	0,00	3	2 058,32	2	166,40	5	2 225		0,00	5	2 224,72
Świętokrzyskie	0	0,00	3	551,60	30	3 069,85	33	3 621		0,00	33	3 621,45
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	33	14 787,11	79	17 006,66	112	31 794		0,00	112	31 793,77
Wielkopolskie	0	0,00	89	53 306,90	246	64 354,63	335	117 662	19	728,00	354	118 389,53
Zachodniopomorskie	0	0,00	24	4 846,27	50	8 964,65	74	13 811		0,00	74	13 810,92
Razem	0	0,00	520	243 379,59	1 445	287 456,44	1 965	530 836,03	48	1 729,60	2 013	532 565,63

*Dane wg stanu na 7.03.2019 r.

** **KSP/rd** kredyty dla gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej.

Załącznik 3. Tabela 7. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa i rybactwa śródlądowego za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., wg województw, w tys. zł

Województwo	RR/01		RR/02		RR/03		Razem	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	0	0,00	20	7 892,15	4	2 657,38	24	10 549,53
Kujawsko-Pomorskie	1	152,24	43	10 921,57	1	900,00	45	11 973,81
Lubelskie	0	0,00	18	4 668,71	1	247,00	19	4 915,71
Lubuskie	0	0,00	4	1 585,20	0	0,00	4	1 585,20
Łódzkie	1	100,00	34	11 563,35	4	9 546,00	39	21 209,35
Małopolskie	0	0,00	3	2 927,20	0	0,00	3	2 927,20
Mazowieckie	2	449,20	100	40 966,78	14	21 287,68	116	62 703,66
Opolskie	0	0,00	4	630,70	0	0,00	4	630,70
Podkarpackie	0	0,00	4	2 123,74	3	1 823,87	7	3 947,61
Podlaskie	0	0,00	73	29 504,87	3	11 133,35	76	40 638,22
Pomorskie	0	0,00	31	6 748,40	0	0,00	31	6 748,40
Śląskie	0	0,00	3	2 058,32	0	0,00	3	2 058,32
Świętokrzyskie	0	0,00	3	551,60	0	0,00	3	551,60
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	30	8 539,57	3	6 247,54	33	14 787,11
Wielkopolskie	0	0,00	74	19 055,68	15	34 251,22	89	53 306,90
Zachodniopomorskie	0	0,00	24	4 846,27	0	0,00	24	4 846,27
Razem	4	701,44	468	154 584,11	48	88 094,04	520	243 379,59

*Dane wg stanu na 7.03.2019 r.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

RR/01 kredyty inwestycyjne na utworzenie gospodarstwa rolnego;
 RR/02 kredyty inwestycyjne dla gospodarstw rolnych, inne niż RR/01;
 RR/03 kredyty inwestycyjne dla działów specjalnych produkcji rolnej.

Załącznik 3. Tabela 8. Liczba i kwota kredytów na zakup użytków rolnych za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., wg województw, w tys. zł

Województwo	Z/01rM		Z/02rM		Razem		Powierzchnia zakupionych gruntów (ha)
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	
Dolnośląskie	0	0,00	107	21 277,52	107	21 277,52	878
Kujawsko-Pomorskie	1	371,00	252	56 036,52	253	56 407,52	1 589
Lubelskie	0	0,00	121	16 038,95	121	16 038,95	938
Lubuskie	0	0,00	17	2 039,06	17	2 039,06	100
Łódzkie	0	0,00	117	18 060,20	117	18 060,20	1 042
Małopolskie	0	0,00	4	285,90	4	285,90	11
Mazowieckie	0	0,00	190	33 964,30	190	33 964,30	1 414
Opolskie	0	0,00	49	9 936,96	49	9 936,96	301
Podkarpackie	0	0,00	10	2 506,97	10	2 506,97	129
Podlaskie	1	800,00	102	17 401,06	103	18 201,06	717
Pomorskie	1	120,00	66	15 055,81	67	15 175,81	1 005
Śląskie	0	0,00	2	166,40	2	166,40	5
Świętokrzyskie	0	0,00	30	3 069,85	30	3 069,85	125
Warmińsko-Mazurskie	1	352,00	78	16 654,66	79	17 006,66	822
Wielkopolskie	3	669,30	243	63 685,33	246	64 354,63	2 198
Zachodniopomorskie	1	168,00	49	8 796,65	50	8 964,65	596
Razem	8	2 480,30	1 437	284 976,14	1 445	287 456,44	11 870

*Dane wg stanu na 7.03.2019 r.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

Z/01rM kredyty z dopłatami *de minimis* na zakup użytków rolnych w celu utworzenia nowego gospodarstwa rolnego w rolnictwie;

Z02r/M kredyty z dopłatami *de minimis* na zakup użytków rolnych w celu powiększenia gospodarstwa rolnego w rolnictwie.

Załącznik 3. Tabela 9. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, wg celu kredytu za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., w tys. zł

L.p.	Cel kredytu	Kod	Liczba kredytów	Kwota kredytów	Udział % w ogólnej	
					liczbie kredytów	kwocie
1	poprawa struktury agrarnej	K	1 445	287 456,44	71,78	53,98
2	poprawa efektywności produkcji polegająca w szczególności na zmniejszeniu kosztów wytwarzania	D	507	233 154,99	25,19	43,78
3	tworzenie i doskonalenie infrastruktury związanej z rozwojem, dostosowaniem i modernizacją rolnictwa, w tym dostępem do gruntów rolnych, scalaniem i poprawą stanu gruntów, dostawą i oszczędnościami energii i wody	U	8	5 928,80	0,40	1,11
4	poprawa stanu środowiska naturalnego, warunków higieny lub norm dobrostanu zwierząt o ile dane inwestycje wykraczają poza obowiązujące normy UE	T	5	4 295,80	0,25	0,81
5	zakup środków do produkcji rolnej	ZSP	48	1 729,60	2,38	0,32
Razem		x	2 013	532 565,63	100,00	100,00

*Dane wg stanu na 7.03.2019 r.

Załącznik 3. Tabela 10. Informacja o przedsięwzięciach realizowanych przy udziale kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, wg działalności, za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r.

Kod	Działalność	Liczba przedsięwzięć	Koszt przedsięwzięć w tys. zł	Udział własny kredytobiorców w tys. zł	Kwota kredytów	
					w tys. zł	udział w łącznej kwocie kredytów (%)
01.11.Z1	uprawa zbóż	830	237 940,96	59 989,50	177 950,76	33,41
01.13.Z1	uprawa ziemniaków, uprawa roślin korzeniowych i bulwiastych o dużej zawartości skrobi i inuliny	19	5 667,66	1 572,06	4 095,60	0,77
01.13.Z2	uprawa warzyw	27	8 881,97	2 686,89	6 195,08	1,16
01.21.Z	uprawa winogron	1	160,00	51,60	108,40	0,02
01.24.Z1	uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych	30	13 341,64	2 817,70	10 523,94	1,98
01.41.Z	chów i hodowla bydła mlecznego	206	72 098,53	16 306,22	55 792,32	10,48
01.42.Z	chów i hodowla pozostałego bydła i bawołów	23	4 830,66	1 294,44	3 536,22	0,66
01.46.Z	chów i hodowla świń	69	41 324,65	9 119,83	32 224,82	6,05
01.47.Z	chów i hodowla drobiu	5	3 671,76	1 445,76	2 226,00	0,42
1.ds1	uprawy w szklarniach ogrzewanych powyżej 25 m ² powierzchni ogólnej	10	23 163,75	7 198,95	15 964,80	3,00
5.ds1	drób rzeźny powyżej 100 szt. oraz wylęgarnie drobiu	31	84 901,64	26 771,54	58 190,10	10,93
5.ds2	drób nieśny powyżej 80 szt.	8	20 179,30	6 180,15	13 999,14	2,63
x	pozostałe działalności	754	198 925,78	48 552,92	151 758,45	28,50
Razem		2 013	715 088,30	183 987,56	532 565,63	100,00

*Dane wg stanu na 7.03.2019 r.

Załącznik 3. Tabela 11. Nakłady kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., w tys. zł

Lp.	Przeznaczenie kredytu	Kod	Jednostka miary	Wielkość nakładu	Kwota kredytu
1	zakup, budowa budynków inwentarskich	101	m ²	204 149,87	113 685,62
2	przebudowa, remont połączony z modernizacją budynków inwentarskich	102	m ²	18 234,42	7 312,13
3	zakup, budowa, przebudowa, remont połączony z modernizacją innych budynków	105	m ²	27 613,33	14 494,06
4	zakup, budowa silosów	108	tona	2 923,01	2 038,30
5	utwardzenie placów	109b	m ²	47 780,85	3 893,63
6	budowa przyłączy do sieci kanalizacyjnej	109c	szt.	1,00	55,88
7	budowa, modernizacja ujęć wody	109d	szt.	3,00	130,40
8	zakup gruntów rolnych	110	ha	8 659,41	287 638,29
9	zakup maszyn lub urządzeń do produkcji rolnej	111	szt.	327,00	29 211,59
10	zakup ciągników	112	szt.	137,00	24 302,39
11	zakup kombajnów	113	szt.	15,00	6 623,06
12	zakup kompletnych linii technologicznych	115	szt.	34,00	12 354,17
13	zakup innych maszyn lub urządzeń	116	szt.	1 091,00	10 290,85
14	zakup materiału nasadzeniowego roślin wieloletnich	120	szt.	85 563,00	1 232,19
15	zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej	138	-	0,00	1 702,60
16	szklarnie i tunele foliowe	141	m ²	111 022,44	13 626,60
17	zakup zwierząt	166	szt.	5,00	27,00
18	pozostałe	200	-	0,00	3 946,87
Razem					532 565,63

*Dane wg stanu na 7.03.2019 r.

Załącznik 3. Tabela 12. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994–2018, przekazane w 2018 r., w układzie kasowym, w tys. zł, wg rodzajów linii kredytowych

L.p.	Nazwa linii kredytowej	Ogółem	w tym:		
			dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994–2017	zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2018 r.
1	IP Kredyty inwestycyjne podstawowe	299,59	236,42	63,17	0,00
2	BR Kredyty branżowe	106,98	95,23	11,75	0,00
3	KZ Kredyty na zakup gruntów	11 341,64	9 861,21	1 480,43	0,00
4	MR Kredyty dla młodych rolników	21 484,84	18 561,79	2 923,05	0,00
5	OR Kredyty na osadnictwo rolnicze	4,41	3,94	0,47	0,00
6	GP Pomoc dla grup producentów	55,61	44,03	11,58	0,00
7	GR Kredyty na zakup nieruchomości rolnych	3 437,24	3 070,40	366,84	0,00
8	NT Kredyty na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie nowych technologii w rolnictwie	7 158,60	6 406,16	752,44	0,00
9	RR kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym	15 852,71	14 109,97	1 742,74	563,26
10	Z kredyty na zakup użytków rolnych	15 976,24	13 444,37	1 431,77	1 100,10
11	PR kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów	56,83	56,67	0,16	0,00
12	Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, dedykowane dla producentów rolnych których przychody są niewystarczające, na sfinansowanie zobowiązań cywilno-prawnych	1 255,57	1 092,84	162,73	0,00
13	CSK Częściowa spłata kapitału kredytu	3 623,93	3 115,98	507,95	0,00
14	Dopłaty do oprocentowania kredytów na zakup środków do produkcji rolnej – linia KSP	2,75	0,00	0,00	2,75
Razem		80 656,94	70 099,01	8 891,82	1 666,11

Załącznik 3. Tabela 13. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych w 2018 r., w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł

L.p.	Bank	Ogółem	w tym:		
			dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994–2017	zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2018 r.
1	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	21 509,94	17 465,15	3 633,78	411,01
2	Bank Millenium	4,16	3,15	1,01	0,00
3	Bank Zachodni WBK S.A.	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Powszechna Kasa Oszczędności BP S.A.	324,44	272,92	51,52	0,00
5	ING Bank Śląski S.A.	800,89	670,68	130,21	0,00
6	Bank Ochrony Środowiska S.A.	38,47	34,34	4,13	0,00
7	Getin Bank	25,69	17,46	8,23	0,00
8	Bank DnB Nord Polska S.A.	0,56	0,30	0,26	0,00
9	Bank Pekao S.A.	469,54	424,36	45,18	0,00
10	Alior Bank S.A.	39,81	32,55	7,26	0,00
11	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	26 309,93	25 719,07	100,58	490,28
12	Krakowski Bank Spółdzielczy	35,70	25,77	9,93	0,00
13	SGB-Bank S.A.	30 301,65	24 788,85	4 762,52	750,28
14	Santander Bank Polska S.A.	796,16	644,41	137,21	14,54
Razem		80 656,94	70 099,01	8 891,82	1 666,11

Załącznik 3. Tabela 14. Liczba i kwota kredytów kłaskowych udzielonych w okresie 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., w podziale na banki, w tys. zł

Lp.	Bank	Kredyty inwestycyjne		Kredyty obrotowe		Łącznie kredyty	
		Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
1	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	0	0,00	1 000	187 389,90	1 000	187 389,90
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A	0	0,00	1 243	116 526,80	1 243	116 526,80
3	Santander Bank Polska S.A.	0	0,00	93	15 732,84	93	15 732,84
4	Bank Pekao S.A.	0	0,00	3	191,00	3	191,00
5	SGB-Bank S.A.	3	57,80	2 996	286 969,30	2 999	287 027,10
Razem		3	57,80	5 335	606 809,84	5 338	606 867,64

*Dane wg stanu na 7.03.2019 r.

Załącznik 3. Tabela 15. Liczba i kwota kredytów kłaskowych udzielonych w okresie 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., wg województw, w tys. zł

Bank	Kredyty inwestycyjne		Kredyty obrotowe		Łącznie kredyty	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	0	0,00	251	40 942,23	251	40 942,23
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	1 690	161 439,73	1 690	161 439,73
Lubelskie	0	0,00	156	11 717,74	156	11 717,74
Lubuskie	0	0,00	147	23 447,49	147	23 447,49
Łódzkie	1	17,80	60	2 738,11	61	2 755,91
Małopolskie	0	0,00	8	356,95	8	356,95
Mazowieckie	1	15,00	392	21 813,89	393	21 828,89
Opolskie	0	0,00	17	1 812,73	17	1 812,73
Podkarpackie	0	0,00	2	364,00	2	364,00
Podlaskie	0	0,00	156	15 827,02	156	15 827,02
Pomorskie	0	0,00	417	54 624,58	417	54 624,58
Śląskie	0	0,00	1	70,00	1	70,00
Świętokrzyskie	0	0,00	108	4 123,45	108	4 123,45
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	301	41 790,16	301	41 790,16
Wielkopolskie	1	25,00	808	81 628,50	809	81 653,50
Zachodniopomorskie	0	0,00	821	144 113,26	821	144 113,26
Razem	3	57,80	5 335	606 809,84	5 338	606 867,64

*Dane wg stanu na 7.03.2019 r.

Załącznik 3. Tabela 16. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów na likwidację skutków klęsk żywiołowych, przekazane bankom w 2018 r. w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł

L.p.	Bank	Razem dopłaty do oprocentowania kredytów kłęskowych	Kredyty kłęskowe - obrotowe		Kredyty kłęskowe - inwestycyjne	
			w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	w tym: dopłaty do oprocentowania kredytów kłęskowych - obrotowych w 2018 r.	w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	w tym: dopłaty do oprocentowania kredytów kłęskowych - inwestycyjnych w 2018 r.
1	ING Bank Śląski S.A.	1,01	0,21	0,80	0,00	0,00
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2 306,14	478,99	1 818,12	1,32	7,71
3	Bank Zachodni WBK S.A.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Bank Pekao S.A.	45,41	5,10	40,31	0,00	0,00
5	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	1 946,02	0,68	1 929,59	0,00	15,75
6	Krakowski Bank Spółdzielczy	10,42	3,69	6,40	0,09	0,24
7	SGB-Bank S.A.	3 663,13	677,66	2 961,81	6,95	16,71
8	Santander Bank Polska S.A.	121,71	20,32	98,74	0,80	1,85
Razem		8 093,84	1 186,65	6 855,77	9,16	42,26

Załącznik 3. Tabela 17. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielane przez ARiMR w latach 1994–2018, w tys. zł

Wyszczególnienie		Łącznie w latach 1994–2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		Ogółem w latach 1994–2018	
		L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota
Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów inwestycyjnych	Wnioski złożone ogółem	373	121 018	6	2 565	1	1 000	30	10 517	0	0	1	231	1	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	412	136 331
	1. a) poręczenia	300	90 173	5	1 947	1	1 000	29	9 800	0	0	1	231	1	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	337	104 151
	b) gwarancje	73	30 845	1	618	0	0	1	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75	32 180
	2. Udzielono ogółem:	168	44 639	3	841	2	1 482	28	8 800	0	0	1	231	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	202	55 992
	a) poręczenia	154	40 981	3	841	2	1 482	28	8 800	0	0	1	231	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	188	52 334
	b) gwarancje	14	3 658	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	3 658
	3. Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2018 r.***	2	604	2	358	2	782	4	1 035	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	2 519
	4. Realizacja roszczeń ogółem, w tym:	11	1 234	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	1 234
	a) poręczenia	8	1 046	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	1 046
	b) gwarancje	3	188	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	188
Poręczenia spłaty kredytów studenckich*	1. Limit przyznany Bankom na udzielanie poręczeń spłaty kredytów studenckich	5 058	67 778	222	2 945	203	2 972	246	3 411	169	2 339	133	1 877	77	1 102	62	1 110	39	810	53	1 092	27	822	6 289	86 257
	2. Łączna wartość i liczba udzielonych poręczeń:****	4 120	58 188	468	5 826	193	2 613	173	2 508	196	2 980	162	2 492	119	1 748	72	1 003	54	990	25	481	39	781	5 621	79 488
	3. Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2018 r.	352	2 081	183	1 403	114	1 321	115	1 509	147	2 086	140	2 242	112	1 638	68	860	53	742	25	253	38	374	1 194	12 746
	4. Realizacja roszczeń	8	65	4	28	5	71	10	113	5	38	3	17	0	0	0	0	1	17	0	0	0	0	36	349
Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów kłeszkowych**	1. Udzielono ogółem	4	226	1	65	2	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	333	
	2. Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2018 r.***	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	3. Realizacja roszczeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

* Poręczenia spłaty kredytów studenckich udzielane są przez Agencję począwszy od roku akademickiego 2000/2001.

** Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów kłeszkowych udzielane są przez Agencję począwszy od roku 2005.

*** Na 31.12.2018 r. Agencja nie posiadała zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji.

**** Podana wartość udzielonych poręczeń uwzględnia zawarte aneksy do umów poręczeń.

Załącznik 3. Tabela 18. Wypłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej w układzie wojewódzkim w 2018 r., w tys. zł

Województwo	Kwota wypłaconej pomocy
Dolnośląskie	3 169,53
Kujawsko-Pomorskie	2 970,26
Lubelskie	2 618,47
Lubuskie	1 434,75
Łódzkie	3 477,40
Małopolskie	504,04
Mazowieckie	5 921,42
Opolskie	1 104,90
Podkarpackie	3 006,55
Podlaskie	2 885,84
Pomorskie	3 065,41
Śląskie	941,15
Świętokrzyskie	2 112,64
Warmińsko-Mazurskie	4 407,37
Wielkopolskie	4 997,78
Zachodniopomorskie	2 374,88
Razem	44 992,39

Załącznik 3. Tabela 19. Pomoc finansowa o charakterze *de minimis* w rolnictwie na refundację do 75% wydatków poniesionych przez producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo, w którym utrzymywane są zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (*sus scrofa*) – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, w 2018 r., wg województw, w zł

Województwo	Złożone wnioski		Wydane decyzje		Zrealizowane płatności	
	Liczba złożonych wniosków	Wnioskowana kwota pomocy	Liczba wydanych decyzji	Kwota przyznanej pomocy	Liczba płatności	Wypłacona kwota
Dolnośląskie	114	464 391,31	114	448 192,86	58	159 362,57
Kujawsko-Pomorskie	922	4 081 242,99	921	4 024 561,03	436	1 668 477,44
Lubelskie	681	3 886 227,22	680	3 831 928,40	332	1 485 487,89
Lubuskie	95	470 015,46	95	370 281,60	60	194 399,19
Łódzkie	1110	7 842 688,75	1105	7 416 441,16	588	2 855 897,94
Małopolskie	266	1 434 847,68	266	1 434 627,70	166	603 979,11
Mazowieckie	850	8 889 079,54	849	8 040 781,84	390	2 826 720,15
Opolskie	384	2 319 641,24	383	2 301 814,54	240	1 461 639,63
Podkarpackie	220	1 186 596,08	220	1 169 854,68	130	483 826,69
Podlaskie	261	2 443 065,94	260	2 380 008,24	142	991 708,98
Pomorskie	438	2 895 814,53	437	2 790 508,11	205	1 113 503,76
Śląskie	304	1 361 293,72	303	1 318 231,94	156	552 420,78
Świętokrzyskie	592	2 942 288,36	592	2 783 680,03	346	1 234 636,70
Warmińsko-Mazurskie	432	2 806 697,77	429	2 417 763,18	232	727 208,57
Wielkopolskie	2784	15 416 441,33	2781	14 546 024,10	1756	8 041 425,12
Zachodniopomorskie	72	545 993,51	70	533 494,52	11	45 916,51
Razem	9 525	58 986 325,43	9 505	55 808 193,93	5 248	24 446 611,03

Załącznik 3. Tabela 20. Dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy *de minimis* w rolnictwie – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, w 2018 r., wg województw, w zł

Województwo	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje		Zrealizowane płatności	
		Liczba wydanych decyzji	Kwota przyznanej pomocy	Liczba płatności	Wyplacona kwota
Dolnośląskie	5 684	3 002	6 275 333,51	3 002	6 275 333,51
Kujawsko-Pomorskie	8 863	751	920 916,69	751	920 916,69
Lubelskie	4080	3087	3 135 676,65	3087	3 135 676,65
Lubuskie	1 316	50	185 970,99	50	185 970,99
Łódzkie	5 959	3 094	2 718 342,77	3 094	2 718 342,77
Małopolskie	1 183	1 077	1 122 906,80	1 077	1 122 906,80
Mazowieckie	5927	1280	1 308 620,44	1280	1 308 620,44
Opolskie	3 632	1 748	3 534 463,38	1 748	3 534 463,38
Podkarpackie	1558	1524	1 930 751,29	1524	1 930 751,29
Podlaskie	2168	405	327 466,79	405	327 466,79
Pomorskie	3217	1580	4 161 189,09	1580	4 161 189,09
Śląskie	2 244	1 112	1 374 041,09	1 112	1 374 041,09
Świętokrzyskie	1 059	1 016	977 486,58	1 016	977 486,58
Warmińsko-Mazurskie	2603	654	1 589 148,33	654	1 589 148,33
Wielkopolskie	14 246	4 310	6 146 762,43	4 310	6 146 762,43
Zachodniopomorskie	2 899	686	2 077 588,17	686	2 077 588,17
Razem	66 638	25 376	37 786 665,00	25 376	37 786 665,00

Załącznik 3. Tabela 21. Pomoc finansowa dla kół gospodyń wiejskich – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, w 2018 r., wg województw, w zł

Województwo	Złożone wnioski		Wydane decyzje		Zrealizowane płatności	
	Liczba złożonych wniosków	Wnioskowana kwota pomocy	Liczba wydanych decyzji	Kwota przyznanej pomocy	Liczba kół gospodyń wiejskich	Wyplacona kwota
Dolnośląskie	157	497 000,00	157	497 000,00	24	79 000,00
Kujawsko-Pomorskie	234	755 000,00	233	752 000,00	93	301 000,00
Lubelskie	685	2 258 000,00	683	2 251 000,00	369	1 243 000,00
Lubuskie	39	133 000,00	36	122 000,00	33	103 000,00
Łódzkie	409	1 374 000,00	405	1 362 000,00	105	367 000,00
Małopolskie	495	1 668 000,00	480	1 618 000,00	201	681 000,00
Mazowieckie	503	1 700 000,00	492	1 664 000,00	90	310 000,00
Opolskie	29	97 000,00	29	97 000,00	7	23 000,00
Podkarpackie	505	1 648 000,00	503	1 642 000,00	291	945 000,00
Podlaskie	174	592 000,00	174	592 000,00	40	140 000,00
Pomorskie	86	275 000,00	84	268 000,00	19	59 000,00
Śląskie	139	461 000,00	137	455 000,00	23	82 000,00
Świętokrzyskie	360	1 177 000,00	359	1 174 000,00	194	630 000,00
Warmińsko-Mazurskie	106	336 000,00	104	330 000,00	3	10 000,00
Wielkopolskie	841	3 012 000,00	837	2 999 000,00	330	1 177 000,00
Zachodniopomorskie	155	501 000,00	151	488 000,00	46	149 000,00
Razem	4 917	16 484 000,00	4 864	16 311 000,00	1 868	6 299 000,00

Załącznik 3. Tabela 22. Pomoc finansowa dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach rolnych i zwierząt gospodarskich, powstałe na powierzchni uprawy, objęły co najmniej 30% danej uprawy – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, w 2018 r., wg województw, w zł

Województwo	Złożone wnioski						Wydane decyzje		Zrealizowane płatności	
	Pomoc <i>de minimis</i>		Pomoc publiczna		Razem liczba złożonych wniosków	Razem wnioskowana kwota pomocy	Liczba wydanych decyzji	Kwota przyznanej pomocy	Liczba płatności	Wypłacona kwota
	Liczba wniosków	Wnioskowana kwota pomocy	Liczba wniosków	Wnioskowana kwota pomocy						
Dolnośląskie	1 948	19 002 664,44	5 414	77 947 285,70	7 362	96 949 950,14	4 137	54 786 365,02	4 137	54 786 365,02
Kujawsko-Pomorskie	4 945	28 945 522,08	29 996	329 853 538,32	34 941	358 799 060,40	29 772	268 944 575,44	29 770	268 914 355,44
Lubelskie	3 626	10 191 829,41	13 082	63 918 417,80	16 708	74 110 247,21	12 685	51 972 318,05	12 683	51 959 775,55
Lubuskie	308	2 754 773,00	6 036	111 037 539,99	6 344	113 792 312,99	4 783	79 154 120,79	4 781	79 137 043,29
Łódzkie	9 880	26 050 993,72	4 667	16 059 126,26	14 547	42 110 119,98	8 986	24 791 886,30	8 976	24 777 581,30
Małopolskie	601	727 412,50	308	686 492,50	909	1 413 905,00	581	1 083 460,00	580	1 083 010,00
Mazowieckie	23 750	92 284 182,87	18 067	77 268 621,62	41 817	169 552 804,49	24 917	91 027 077,39	24 916	91 024 712,39
Opolskie	1 105	11 200 350,90	1 281	13 669 153,00	2 386	24 869 503,90	821	6 719 831,89	820	6 714 736,89
Podkarpackie	1 227	2 100 365,50	799	1 682 542,00	2 026	3 782 907,50	1 750	2 958 441,82	1 750	2 958 441,82
Podlaskie	8 815	42 309 262,50	28 183	165 543 999,22	36 998	207 853 261,72	28 972	152 248 929,58	28 972	152 248 929,58
Pomorskie	1 369	9 105 168,33	14 061	164 744 448,60	15 430	173 849 616,93	12 363	132 595 421,47	12 362	132 590 718,97
Śląskie	370	1 207 820,75	259	1 684 211,16	629	2 892 031,91	341	1 252 868,03	341	1 252 868,03
Świętokrzyskie	4 806	9 253 460,63	2 157	4 909 149,78	6 963	14 162 610,41	5 405	10 679 722,24	5 405	10 679 479,74
Warmińsko-Mazurskie	1 645	13 823 596,52	11 156	138 169 074,03	12 801	151 992 670,55	10 616	119 907 684,34	10 613	117 797 954,34
Wielkopolskie	20 319	93 335 327,86	32 705	329 494 282,50	53 024	422 829 610,36	29 369	203 296 423,11	29 366	203 286 118,11
Zachodniopomorskie	427	3 307 065,00	12 734	320 985 696,60	13 161	324 292 761,60	9 472	196 080 634,96	9 471	196 039 279,96
Razem	85 141	365 599 796,01	180 905	1 817 653 579,08	266 046	2 183 253 375,09	184 970	1 397 499 760,43	184 943	1 395 251 370,43

Załącznik 3. Tabela 23. Pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2018 r. prowadził chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których w 2018 r. wystąpiła susza lub powódź – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2018 r., wg województw, w zł

Województwo	Złożone wnioski		Wydane decyzje		Zrealizowane płatności	
	Liczba złożonych wniosków	Wnioskowana kwota pomocy	Liczba wydanych decyzji przyznających pomoc	Kwota przyznanej pomocy	Liczba płatności	Wyplacona kwota
Dolnośląskie	62	798 167,79	48	709 256,25	48	709 256,25
Kujawsko-Pomorskie	17	188 452,89	16	285 648,00	16	285 648,00
Lubelskie	80	1 869 321,89	74	1 861 278,49	74	1 861 278,49
Lubuskie	52	1 092 374,43	43	759 411,57	41	738 854,43
Łódzkie	47	795 588,00	45	790 600,98	45	790 600,98
Małopolskie	24	581 994,00	17	549 486,00	17	549 486,00
Mazowieckie	65	1 261 984,14	58	1 132 858,14	58	1 132 858,14
Opolskie	40	808 453,64	38	735 127,64	38	648 388,64
Podkarpackie	27	1 060 599,00	24	795 378,00	24	795 378,00
Podlaskie	11	177 975,94	11	177 913,17	11	177 913,17
Pomorskie	6	38 769,00	5	34 755,00	5	34 755,00
Śląskie	30	573 037,80	18	424 692,00	18	424 692,00
Świętokrzyskie	43	787 044,00	39	720 453,00	39	720 453,00
Warmińsko-Mazurskie	44	668 124,90	38	589 510,23	38	589 510,23
Wielkopolskie	78	1 556 091,26	67	1 473 860,18	67	1 473 860,18
Zachodniopomorskie	34	217 402,76	26	197 154,51	26	197 154,51
Razem	660	12 475 381,44	567	11 237 383,16	565	11 130 087,02

Załącznik 3. Tabela 24. Wnioski o przyznanie pomocy finansowej (liczba i kwota w zł) dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, wg stanu na dzień 31.12.2018 r., wg województw

Województwo	Złożone wnioski					
	Pomoc <i>de minimis</i>		Pomoc publiczna		Razem liczba założonych wniosków	Razem wnioskowana kwoty pomocy
	Liczba wniosków	Wnioskowana kwota pomocy	Liczba wniosków	Wnioskowana kwota pomocy		
Dolnośląskie	54	598 162,00	38	339 504,63	92	937 666,63
Kujawsko-Pomorskie	379	2 877 692,50	189	1 758 757,50	568	4 636 450,00
Lubelskie	270	996 843,65	545	1 968 290,00	815	2 965 133,65
Lubuskie	194	1 553 529,20	177	1 694 827,00	371	3 248 356,20
Łódzkie	479	1 357 262,13	292	1 186 844,51	771	2 544 106,64
Małopolskie	0	0,00	5	3 250,00	5	3 250,00
Mazowieckie	199	549 455,00	99	284 864,59	298	834 319,59
Opolskie	1	1 950,00	2	85 387,50	3	87 337,50
Podkarpackie	139	206 325,93	158	708 577,50	297	914 903,43
Podlaskie	127	558 891,38	47	745 387,50	174	1 304 278,88
Pomorskie	121	909 670,00	131	1 589 030,00	252	2 498 700,00
Śląskie	89	466 635,00	105	397 072,50	194	863 707,50
Świętokrzyskie	135	401 612,50	106	315 295,91	241	716 908,41
Warmińsko-Mazurskie	337	2 133 898,00	51	675 197,50	388	2 809 095,50
Wielkopolskie	890	3 676 304,01	351	3 770 556,36	1 241	7 446 860,37
Zachodniopomorskie	84	1 422 590,00	87	1 802 725,00	171	3 225 315,00
Razem	3 498	17 710 821,30	2 383	17 325 568,00	5 881	35 036 389,30

Załącznik 4. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z funduszy UE w 2018 r.

Załącznik 4. Tabela 1. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z funduszy UE w 2018 r., wg stanu na 31.12.2018 r., w tys. zł

Instrumenty	Rok 2018
Systemy wsparcia bezpośredniego, w tym:	14 609 211,83
• Środki unijne	14 485 262,77
• Środki krajowe	123 949,06
PROW 2014-2020, w tym:	7 352 647,93
• Środki unijne	4 681 285,06
• Środki krajowe	2 671 362,88
PO Rybactwo i Morze 2014-2020, w tym:	512 439,03
• Środki unijne	382 959,42
• Środki krajowe	129 479,60
Wspólna organizacja rynków owoców i warzyw (pomoc na programy operacyjne i dochodzenie do uznania, w tym:	11 482,47
• Środki unijne	10 142,30
• Środki krajowe	1 340,17
Interwencje na rynkach produktów rolnych w zakresie przechowywania publicznego, w tym:	15 133,86
• Środki unijne	15 133,86
Pozostałe interwencje na rynkach produktów rolnych, w tym:	380 417,91
• Środki unijne	236 426,31
• Środki krajowe	143 991,60
Razem programy współfinansowane z funduszy UE, w tym:	22 881 333,03
• Środki unijne	19 811 209,73
• Środki krajowe	3 070 123,31

Załącznik 5. Gospodarka finansowa

Załącznik 5.1 Realizacja planu finansowego ARiMR za 2018 r.

w układzie załącznika nr 11 (tabela 6) do ustawy budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r. (Dz. U. z 2018, poz. 291).

Załącznik 5.1. Tabela 1. Część A. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2018 r. w układzie memoriałowym

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2018 r.	Realizacja	
		w tys. zł		%
1	2	3	4	5
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU:	x	x	x
1	Środki obrotowe, w tym:	76 000	105 928	139,4%
1.1	Środki pieniężne		15 572	
1.2	Należności krótkoterminowe	25 000	35 415	141,7%
1.2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
1.2.2	od jednostek sektora finansów publicznych		155	
1.3	Zapasy			
2	Należności długoterminowe	85 725	96 545	112,6%
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych		4	
3	Zobowiązania	186 131	308 358	165,7%
3.1	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów			
3.2	wymagalne			
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	4 104 868	3 099 829	75,5%
1	Przychody z prowadzonej działalności			
2	Dotacje z budżetu państwa	3 972 318	2 968 642	74,7%
3	Środki otrzymane z Unii Europejskiej			
4	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych			
5	Pozostałe przychody, z tego:	132 550	131 187	99,0%
5.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	3 210	3 558	110,8%
5.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	100	109	109,0%
5.2	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych			
5.3	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	109 593	109 766	100,2%
5.4	Inne	19 747	17 863	90,5%
III	KOSZTY OGÓŁEM	4 126 404	3 115 509	75,5%
1	Koszty funkcjonowania	1 256 072	1 236 069	98,4%
1.1	Amortyzacja	109 593	109 766	100,2%
1.2	Materiały i energia	53 991	51 210	94,8%
1.3	Usługi obce	269 982	260 645	96,5%
1.4	Wynagrodzenia, z tego:	654 067	653 240	99,9%
1.4.1	osobowe	653 202	652 635	99,9%
1.4.2	bezosobowe	865	605	69,9%
1.4.3	pozostałe			
1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	6 768	5 917	87,4%
1.6	Składki, z tego na:	126 840	121 635	95,9%

1.6.1	ubezpieczenie społeczne	111 564	108 442	97,2%
1.6.2	Fundusz Pracy	15 276	13 193	86,4%
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomostowych			
1.7	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań			
1.8	Podatki i opłaty, z tego:	5 456	5 778	105,9%
1.8.1	podatek akcyzowy			
1.8.2	podatek od towarów i usług (VAT)			
1.8.3	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	390	362	92,8%
1.8.4	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	518	513	99,0%
1.8.5	opłaty na rzecz budżetu państwa	10	3	30,0%
1.8.6	wpłaty na PFRON	4 538	4 900	108,0%
1.9	Pozostałe koszty funkcjonowania	29 375	27 878	94,9%
2	Koszty realizacji zadań, z tego:	2 860 936	1 873 741	65,5%
2.1	– środki przekazane innym podmiotom			
2.2	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściowa spłata kapitału kredytów	86 058	82 618	96,0%
2.3	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód	10 320	9 046	87,7%
2.4	– finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie	139 718	138 898	99,4%
2.5	– finansowanie zalesiania gruntów rolnych	45 000	44 992	100,0%
2.6	– pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych	0	0	
2.7	– realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	0	0	
2.8	– dopłaty krajowe do materiału siewnego	113 000	37 787	33,4%
2.9	– pomoc finansowa z pozostałych tytułów	2 373 754	1 552 202	65,4%
2.10	– finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach ubiegłych	3 086	1 899	61,5%
2.11	– pomoc finansowa dla kół gospodyń wiejskich	90 000	6 299	7,0%
3	Pozostałe koszty, w tym:	9 396	5 699	60,7%
3.1	Środki na wydatki majątkowe			
IV	WYNIK BRUTTO (II - III)	- 21 536	- 15 680	72,8%
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO			
1	Podatek dochodowy od osób prawnych			
2	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego			
2.1	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)			
VI	WYNIK NETTO (IV - V)	- 21 536	- 15 680	72,8%
VII	DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	x	x	x
1	Dotacje ogółem, z tego:	4 087 677	3 073 090	75,2%
1.1	– podmiotowa	1 080 352	1 061 049	98,2%
1.2	– przedmiotowa			
1.3	– celowa	2 849 198	1 864 825	65,5%
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	42 768	42 767	100,0%
1.4.1	w tym: na współfinansowanie	14 899	14 899	100,0%
1.5	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe			
1.5.1	w tym: na współfinansowanie			
1.6	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	115 359	104 449	90,5%
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	115 359	104 449	90,5%

IX	ŚRODKI PRYZYCNANE INNYM PODMIOTOM			
X	STAN NA KONIEC ROKU	x	x	x
1	Środki obrotowe, w tym:	76 000	107 590	141,6%
1.1	Środki pieniężne		17 949	
1.2	Należności krótkoterminowe	25 000	44 254	177,0%
1.2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
1.2.2	od jednostek sektora finansów publicznych		86	
1.3	Zapasy			
2	Należności długoterminowe	85 275	123 152	144,4%
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych			
3	Zobowiązania	187 296	353 553	188,8%
3.1	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów			
3.2	wymagalne			

Załącznik 5.1. Tabela 2. Część B. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2018 r. w układzie kasowym

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2018 r.		Realizacja	
		w tys. zł		%	
1	2	3	4	5	
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU		15 572		
II	DOCHODY	4 110 634	3 094 511	75,3%	
1	Dotacje z budżetu państwa ogółem, z tego	4 087 677	3 073 090	75,2%	
1.1	– podmiotowa	1 080 352	1 061 049	98,2%	
1.2	– przedmiotowa				
1.3	– celowa,	2 849 198	1 864 825	65,5%	
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące	42 768	42 767	100,0%	
	w tym na współfinansowanie	14 899	14 899	100,0%	
1.5	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe				
	w tym na współfinansowanie				
1.6	– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	115 359	104 449	90,5%	
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej				
3	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych				
4	Pozostałe dochody, z tego:	22 957	21 421	93,3%	
4.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	3 210	3 558	110,8%	
4.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	100	109	109,0%	
4.2	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych				
4.3	Inne	19 747	17 863	90,5%	
III	WYDATKI	4 110 634	3 092 134	75,2%	
1	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	1 136 688	1 117 161	98,3%	
1.1	Materiały i energia	53 062	50 704	95,6%	
1.2	Usługi obce	260 795	252 450	96,8%	
1.3	Wynagrodzenia	654 067	653 233	99,9%	
1.3.1	osobowe	653 202	652 588	99,9%	
1.3.2	bezosobowe	865	645	74,6%	
1.3.3	pozostałe				
1.4	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	6 691	5 889	88,0%	
1.5	Składki, z tego:	126 840	121 180	95,5%	
1.5.1	na ubezpieczenie społeczne	111 564	108 051	96,9%	
1.5.2	na Fundusz Pracy	15 276	13 129	85,9%	
1.5.3	na Fundusz Emerytur Pomostowych				
1.5.4	pozostałe				
1.6	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań				
1.7	Podatki i opłaty, z tego:	5 897	5 830	98,9%	
1.7.1	podatek akcyzowy				
1.7.2	podatek od towarów i usług (VAT)				
1.7.3	podatek CIT				
1.7.4	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	389	362	93,1%	
1.7.5	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	518	513	99,0%	
1.7.6	opłaty na rzecz budżetu państwa	10	3	30,0%	
1.7.7	wpłaty na PFRON	4 980	4 952	99,4%	

1.8	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	29 336	27 875	95,0%
2	Wydatki majątkowe	115 359	104 449	90,5%
3	Wydatki na realizację zadań, w tym:	2 849 198	1 864 825	65,5%
3.1	Środki przyznane innym podmiotom			
3.2	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściowa spłata kapitału kredytów	82 728	80 657	97,5%
3.3	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód	8 653	8 094	93,5%
3.4	– finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie	132 977	132 895	99,9%
3.5	– finansowanie zalesiania gruntów rolnych	45 000	44 992	100,0%
3.6	– pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych	0	0	
3.7	– realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	0	0	
3.8	– dopłaty krajowe do materiału siewnego	113 000	37 787	33,4%
3.9	– pomoc finansowa z pozostałych tytułów	2 373 754	1 552 202	65,4%
3.10	– finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach biegłych	3 086	1 899	61,5%
3.11	– pomoc finansowa dla kół gospodyń wiejskich	90 000	6 299	7,0%
4	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)			
5	Pozostałe wydatki	9 389	5 699	60,7%
IV	Kasowo zrealizowane przychody			
1	Zaciągnięte kredyty i pożyczki			
2	Przychody z prywatyzacji			
V	Kasowo zrealizowane rozchody			
1	Spłata kredytów i pożyczek			
VI	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+II-III+IV-V)	0	17 949	
VII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	11 302	11 074	98,0%

Załącznik 5.2 Windykacja należności w 2018 r.

Załącznik 5.2. Tabela 1. Windykacja należności w zakresie programów unijnych – środki odzyskane w 2018 r.

Programy z udziałem środków UE	Kwota odzyskana w 2018 r. (w tys. zł)	Liczba beneficjentów zarejestrowanych w Księdze Dłużników w 2018 r.	Stan należności na 31.12.2018 r.			Liczba beneficjentów zarejestrowanych w Księdze Dłużników wg stanu na 31.12.2018 r.
			Kwota (w tys. zł)			
			kapitał	odsetki	razem	
PROW 2007–2013 (wraz z sankcjami wieloletnimi)	33 785,82	7 508	150 651,96	26 331,86	176 983,82	3 609
PROW 2014–2020 (wraz z sankcjami wieloletnimi)	23 982,39	15 578	16 116,72	266,04	16 382,76	5 194
EFRG (wraz z sankcjami wieloletnimi)	43 812,25	27 719	426 784,18	95 618,21	522 402,39	9 466
SG EFOiGR	3 129,38	84	27 973,04	14 685,60	42 658,64	2 038
SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006	2 379,77	1	53 748,60	53 391,23	107 139,83	367
SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006	8,33	0	1 118,75	1 426,71	2 545,46	6
SAPARD	846,84	0	7 537,73	7 010,38	14 548,11	42
SAPARD - koszty (SGW)	3,56	0	182,65	7,56	190,21	23
PO Ryby 2007–2013	1 544,88	31	47 324,74	22 934,99	70 259,73	100
PO Rybactwo i Morze 2014–2020	5 482,52	120	0,00	0,00	0,00	0
Razem	114 975,72	51 041	731 438,37	221 672,58	953 110,95	20 845

Załącznik 5.2. Tabela 2. Windykacja należności w zakresie programów krajowych – środki odzyskane w 2018 r.

Tytuł/rodzaj pomocy		Środki odzyskane w 2018 r.		Liczba nowych spraw w 2018 r.	Stan należności wg stanu na 31.12.2018 r.			Liczba spraw wg stanu na 31.12.2018 r.
		Liczba spraw	Kwota odzyskana (w tys. zł)		Kwota (w tys. zł)			
					kapitał	odsetki	razem	
Windykacja bezpośrednia	Utylizacja	5	16,72	0	369,30	376,89	746,19	8
	Pożyczki na rozwój małej przedsiębiorczości na wsi (MP)	33	97,27	0	2 210,35	4 385,87	6 596,21	56
	Pożyczki udzielone ze środków Krajowego Urzędu Pracy	6	60,29	0	1 310,75	2 178,10	3 488,85	12
	Gwarancje i poręczenia	11	23,24	0	645,76	970,82	1 616,57	19
	Kredyty inwestycyjne	12	1 425,46	14	7 394,37	3 196,05	10 590,43	33
	Kredyty bankowe – Nowa Pomoc (kredyty udzielone po 30.04.2007 r.)	5	35,83	3	993,74	454,83	1 448,57	11
	Fundusz Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)	295	1 511,27	0	48 059,74	155 354,01	203 413,74	525
	Nieoprocentowane pożyczki dla producentów mleka, świń lub owoców i warzyw na sfinansowanie nieuregulowanych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym	17	51,37	11	1 921,18	214,97	2 136,15	49
	Umowy zawarte przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej zawarte przed powstaniem FRiOR (tzw. Przedfundusz)	2	5,06	0	1 790,65	2 025,02	3 815,67	9
	Odpowiedzialność odszkodowawcza (m.in. przyczynienie się banku do przedawnienia roszczenia ARiMR w stosunku do dłużnika, którego wierzytelnością bank administrował)	9	323,65	3	3 834,68	646,00	4 480,69	19
	Pomoc ze środków krajowych udzielona w trybie administracyjnym	45	32,79	17	107,49	41,96	149,44	15
	Dopłaty do mleka ekstra	0	0,00	0	146,51	224,78	371,29	10
	Koszty zastępstwa procesowego, uzyskane wyroki	160	130,69	179	2 214,01	63,64	2 277,66	333
	Sprawy pracownicze, bieżące koszty funkcjonowania Agencji	13	2 365,19	26	5 300,96	826,64	6 127,60	38
	Pożyczki z ZFŚS	1	1,32	0	18,39	7,87	26,26	2
	Szkody powstałe przez suszę	1	1,10	4	16,59	0,35	16,94	4
	Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji powstały szkody spowodowane przez klęski w 2016 r - <i>de minimis</i>	1	5,33	2	7,66	0,50	8,17	1
	Pomoc finansowa dla producentów rolnych z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowalny	1	0,13	2	14,91	0,00	14,91	2
	Razem windykacja bezpośrednia	617	6 086,72	261	76 357,03	170 968,30	247 325,33	1 146
	Windykacja w nadzorze	Pożyczki na rozwój małej przedsiębiorczości na wsi (MP)	12	57,14	x	x	x	x
Kredyty inwestycyjne		439	3 326,30	2	x	x	x	1 409
Razem windykacja w nadzorze		451	3 383,44	2	x	x	x	1 430
Razem windykacja bezpośrednia i windykacja w nadzorze		1 068	9 470,16	263	76 357,03	170 968,30	247 325,33	2 576

SPIS WYKRESÓW I TABEL

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1. Środki finansowe wypłacone beneficjentom przez ARiMR w latach 1994–2018	3
Wykres 2. Struktura udzielonego wsparcia przez ARiMR w 2018 r., w podziale na realizowane programy, w mld zł, wg stanu na 31.12.2018 r.	3
Wykres 3. Pomoc udzielona przez ARiMR w ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych, w podziale na instrumenty wsparcia, według województw, w mld zł, wg stanu na 31.12.2018 r.	6
Wykres 4. Podmioty wpisane do ewidencji producentów rolnych ARiMR, wg stanu na 31.12.2018 r.	7
Wykres 5. Zatrudnienie w ARiMR, wg struktury organizacyjnej	12
Wykres 6. Zatrudnienie w ARiMR, wg płci	12
Wykres 7. Zatrudnienie w ARiMR, wg stażu pracy	12
Wykres 8. Zatrudnienie w ARiMR, wg wykształcenia	12
Wykres 9. Struktura płatności udzielonych przez ARiMR w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018, w mln zł, wg stanu na 31.12.2018 r.	24
Wykres 10. Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018, w mld zł, wg stanu na 31.12.2018 r.	25
Wykres 11. Zaliczki i płatności końcowe ogółem wypłacone w ramach płatności bezpośrednich w Kampanii 2018, w podziale na województwa, w mln zł, wg stanu na 31.12.2018 r.	26
Wykres 12. Wsparcie udzielone od 1.09.2017 r. do 31.12.2018 r. w ramach wspólnej organizacji pozostałych rynków rolnych (łącznie z płatnościami wynikającymi z zadań delegowanych do KOWR), w podziale na grupy mechanizmów, w mln zł (bez podatku VAT), wg stanu na 31.12.2018 r.	32
Wykres 13. Budżet przeznaczony na realizację PROW 2014–2020, wg działań, wg stanu na 31.12.2018 r., w mln euro	39
Wykres 14. Struktura płatności zrealizowanych w ramach PROW 2014–2020 (w mln zł i w %), narastająco do 31.12.2018 r.	42
Wykres 15. Liczba złożonych wniosków (w tys.), zawartych umów/wydanych decyzji (w tys.) oraz kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) w ramach PROW 2014–2020, wg województw, narastająco do 31.12.2018 r.	43
Wykres 16. Kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach Modernizacji gospodarstw rolnych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	45
Wykres 17. Struktura zakończonych operacji, wg kierunków inwestycji, wg stanu na 31.12.2018 r.	46
Wykres 18. Kwota zrealizowanych płatności w ramach Inwestycji w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000, w tys. zł, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	47
Wykres 19. Struktura zrealizowanych inwestycji w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000, na podstawie zrealizowanych operacji, wg kierunków produkcji, wg stanu na 31.12.2018 r.	48
Wykres 20. Struktura kierunków wsparcia inwestycji dostosowawczych w gospodarstwach położonych na obszarach OSN prowadzących produkcję zwierzęcą, na podstawie zrealizowanych operacji, wg stanu na 31.12.2018 r.	49

Wykres 21. Kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) i liczba beneficjentów w zakresie Przetwórstwa i marketingu produktów rolnych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	50
Wykres 22. Struktura zrealizowanych operacji, wg rodzaju prowadzonej działalności, wg stanu na 31.12.2018 r.	51
Wykres 23. Struktura udzielonego wsparcia gospodarstwom, wg typu kłęski żywiłowej, na podstawie zakończonych operacji, wg stanu na 31.12.2018 r.	53
Wykres 24. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów Premii dla młodych rolników, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	55
Wykres 25. Struktura zrealizowanych operacji, wg celu, wg stanu na 31.12.2018 r.	56
Wykres 26. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach Premii na rozpoczęcie działalności pozarolniczej, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	57
Wykres 27. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach Restrukturyzacji małych gospodarstw, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	58
Wykres 28. Kierunki produkcji gospodarstw planujących restrukturyzację, na podstawie wydanych decyzji przyznających pomoc, wg stanu na 31.12.2018 r.	59
Wykres 29. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach Rozwoju przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	60
Wykres 30. Struktura wspieranej działalności usługowej, wg rodzaju operacji, wg stanu na 31.12.2018 r.	60
Wykres 31. Liczba złożonych wniosków, wydanych decyzji i zrealizowane płatności (w tys. zł) w ramach Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	61
Wykres 32. Struktura przekazanych gospodarstw rolnych, wg powierzchni gospodarstw, wg stanu na 31.12.2018 r.	62
Wykres 33. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów poddziałania Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	64
Wykres 34. Struktura zalesionych gruntów objętych wsparciem z budżetu PROW 2014–2020, wg programów, w tys. ha i %, wg stanu na 31.12.2018 r.	65
Wykres 35. Kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) i liczba beneficjentów w ramach poddziałania Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, (łącznie w ramach zobowiązań z PROW 2007–2013 i PROW 2014–2020) wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	66
Wykres 36. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	68
Wykres 37. Kwota wsparcia w podziale na płatności z tytułu zobowiązań z PROW 2007–2013 i z tytułu zobowiązań z PROW 2014–2020, wg pakietów w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w mln zł, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	69
Wykres 38. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów Płatności ekologicznych, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	71
Wykres 39. Zrealizowane płatności ekologiczne, wg pakietów, wg stanu na 31.12.2018 r., w mln zł	72
Wykres 40. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) płatności ONW, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	73

Wykres 41. Struktura pomocy udzielonej gospodarstwom objętym wsparciem na ONW, wg typu obszaru, wg stanu na 31.12.2018 r.	73
Wykres 42. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów poddziałania Wsparcie przygotowawcze, wg województw, wg stanu na 31.12.2018 r.	81
Wykres 43. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów poddziałania Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	82
Wykres 44. Kwota wsparcia (w tys. zł) i liczba beneficjentów poddziałania Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	83
Wykres 45. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów poddziałania Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji, wg województw, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.	84
Wykres 46. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Rybactwo i Morze 2014–2020, wg priorytetów, w mln zł i w %, narastająco do 31.12.2018 r.	87
Wykres 47. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Rybactwo i Morze 2014–2020, wg priorytetów, w mln zł i w %, w 2018 r.	88
Wykres 48. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR wg działań w ramach Priorytetu 1. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, w mln zł i w %, w 2018 r.	89
Wykres 49. Liczba złożonych wniosków, zawartych umów oraz kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) w ramach Priorytetu 2. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, narastająco do 31.12.2018 r., wg województw	94
Wykres 50. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach działań Priorytetu 2. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, w mln zł i w %, w 2018 r.	95
Wykres 51. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach działań Priorytetu 3. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, w mln zł i w %, w 2018 r.	97
Wykres 52. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach Priorytetu 5. PO Rybactwo i Morze 2014–2020, w mln zł i w %, w 2018 r.	99
Wykres 53. Wsparcie krajowe udzielone w 2018 r., w mln zł, wg stanu na 31.12.2018 r.	103
Wykres 54. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz na zakup środków do produkcji rolnej, udzielonych w 2018 r., wg banków	107
Wykres 55. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych i kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, udzielonych w 2018 r., wg województw.	107
Wykres 56. Wyплаты ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w latach 2002–2018, w mln zł.	110
Wykres 57. Liczba padłych zwierząt gospodarskich na podstawie wniosków o finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwienia padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie złożonych do ARiMR przez podmioty branży utylizacyjnej w 2018 r., w tys. szt., wg województw.	112
Wykres 58. Zwierzęta zarejestrowane w bazie IRZ, w mln szt. i w %, wg stanu na 31.12.2018 r.	124
Wykres 59. Kolczyki i duplikaty kolczyków dostarczone w latach 2009–2018 dla bydła, w mln szt.	125
Wykres 60. Liczba kół gospodyń wiejskich w podziale na koła nowoutworzone i wcześniej działające.	133

SPIS TABEL ZAŁĄCZNIKA:

ZAŁĄCZNIK 1. PODMIOTY WPISANE DO EWIDENCJI PRODUCENTÓW

Załącznik 1. Tabela 1. Liczba podmiotów aktywnych wpisanych do ewidencji producentów, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r. 175

ZAŁĄCZNIK 2. REALIZACJA POMOCY W RAMACH INSTRUMENTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE

Załącznik 2.1. Systemy wsparcia bezpośredniego

Załącznik 2.1. Tabela 1. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018 – liczba wniosków oraz deklarowana powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2018 r. 176

Załącznik 2.1. Tabela 2. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018 – liczba wniosków oraz deklarowana powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2018 r. – c. d.. 177

Załącznik 2.1. Tabela 3. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018 – liczba wniosków oraz deklarowana powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2018 r. – c. d.. 178

Załącznik 2.1. Tabela 4. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018, wg danych na 31.12.2018 r., w zł 179

Załącznik 2.1. Tabela 5. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2018, wg danych na 31.12.2018 r., w zł – c. d..... 180

Załącznik 2.1. Tabela 6. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2017, wg danych na 31.12.2018 r., w zł 181

Załącznik 2.1. Tabela 7. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2017, wg danych na 31.12.2018 r., w zł – c. d..... 182

Załącznik 2.1. Tabela 8. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł 183

Załącznik 2.1. Tabela 9. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł – c. d..... 184

Załącznik 2.1. Tabela 10. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł 185

Załącznik 2.1. Tabela 11. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł – c. d..... 186

Załącznik 2.1. Tabela 12. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2014, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł 187

Załącznik 2.1. Tabela 13. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł..... 188

Załącznik 2.1. Tabela 14. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004–2018, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r., w zł - c. d 189

Załącznik 2.2. Wspólna organizacja rynków rolnych

- Załącznik 2.2. Tabela 1. Wspólna organizacja rynków owoców i warzyw – liczba złożonych wniosków, wydanych decyzji oraz kwota zrealizowanych płatności w zł, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r. 190
- Załącznik 2.2. Tabela 2. Wspólna organizacja pozostałych rynków rolnych – kwota zrealizowanych płatności w zł, narastająco, wg danych na 31.12.2018 r. 191
- Załącznik 2.2. Tabela 3. Wspólna organizacja pozostałych rynków rolnych – kwota zrealizowanych płatności w zł, w 2018 r. 192

Załącznik 2.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

- Załącznik 2.3. Tabela 1. PROW 2014–2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 193
- Załącznik 2.3. Tabela 2. PROW 2014–2020 Działanie 1 Transfer wiedzy i działalność informacyjna, Poddziałanie 1.1 Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł..... 198
- Załącznik 2.3. Tabela 3. PROW 2014–2020 Działanie 2 Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw, Poddziałanie 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 199
- Załącznik 2.3. Tabela 4. PROW 2014–2020 Działanie 2 Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw, Poddziałanie 2.3 Wsparcie dla szkolenia doradców, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 200
- Załącznik 2.3. Tabela 5. PROW 2014–2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabór I, Nabór II, Nabór III, Nabór IV), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 201
- Załącznik 2.3. Tabela 6. PROW 2014–2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł..... 202
- Załącznik 2.3. Tabela 7. PROW 2014–2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.2 Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym, złożone wnioski, zawarte umowy, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł..... 203
- Załącznik 2.3. Tabela 8. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 204
- Załącznik 2.3. Tabela 9. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2017, 2018_1), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 205
- Załącznik 2.3. Tabela 10. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2018_2), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 206
- Załącznik 2.3. Tabela 11. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Inwestycje w gospodarstwach położonych na

obszarach Natura 2000, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2017), zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	207
Załącznik 2.3. Tabela 12. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2016), zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	208
Załącznik 2.3. Tabela 13. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	209
Załącznik 2.3. Tabela 14. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2017_1, 2017_2), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł.....	210
Załącznik 2.3. Tabela 15. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2018), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł.....	211
Załącznik 2.3. Tabela 16. PROW 2014–2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa, Typ operacji Scalanie gruntów, złożone wnioski, zawarte umowy, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł.....	212
Załącznik 2.3. Tabela 17. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.1 Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2017, 2018_1), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	213
Załącznik 2.3. Tabela 18. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.1 Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej, złożone wnioski (Nabór 2018_2), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	214
Załącznik 2.3. Tabela 19. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.2 Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2016, 2017_1), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	215
Załącznik 2.3. Tabela 20. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.2 Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2017_2, 2017_3), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	216
Załącznik 2.3. Tabela 21. PROW 2014–2020 Poddziałanie 5.2 Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2017_4), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	217

- Załącznik 2.3. Tabela 22. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 218
- Załącznik 2.3. Tabela 23. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2017, 2018), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 219
- Załącznik 2.3. Tabela 24. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 220
- Załącznik 2.3. Tabela 25. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.2 Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich, Typ operacji Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2017_1, 2018), zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 221
- Załącznik 2.3. Tabela 26. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.3 Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw, Typ operacji Restrukturyzacja małych gospodarstw, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2017 i 2017_ASF), wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 222
- Załącznik 2.3. Tabela 27. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.3 Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw, Typ operacji Restrukturyzacja małych gospodarstw, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabór 2018), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 223
- Załącznik 2.3. Tabela 28. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej, Typ operacji Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2016), narastająco, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 224
- Załącznik 2.3. Tabela 29. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.5 Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi – Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2016, 2017, 2018), narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 225
- Załącznik 2.3. Tabela 30. PROW 2014–2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.5 Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi – Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa, złożone wnioski, łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 226
- Załącznik 2.3. Tabela 31. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii, Typ operacji Budowa lub modernizacja dróg lokalnych, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 227
- Załącznik 2.3. Tabela 32. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii, Typ operacji Gospodarka wodno-ściekowa, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł 228

Załącznik 2.3. Tabela 33. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury, Typ operacji Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	229
Załącznik 2.3. Tabela 34. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury, Typ operacji Kształtowanie przestrzeni publicznej, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	230
Załącznik 2.3. Tabela 35. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury, Typ operacji Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	231
Załącznik 2.3. Tabela 36. PROW 2014–2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.6 Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno - gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej, Typ operacji Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	232
Załącznik 2.3. Tabela 37. PROW 2014–2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, Poddziałanie 8.1 Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2014–2020	233
Załącznik 2.3. Tabela 38. PROW 2014–2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, Poddziałanie 8.1 Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2007–2013 i 2004–2006.....	234
Załącznik 2.3. Tabela 39. PROW 2014–2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, Poddziałanie 8.1 Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł.....	235
Załącznik 2.3. Tabela 40. PROW 2014–2020 Działanie 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2016, 2017, 2018_1, 2018_2), łącznie zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r. – Zobowiązania z PROW 2014–2020	236
Załącznik 2.3. Tabela 41. PROW 2014–2020 Działanie 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, liczba decyzji przyznających płatność i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r. – Zobowiązania z PROW 2007–2013	237
Załącznik 2.3. Tabela 42. PROW 2014–2020 Działanie 10 Działanie rolno–środowiskowo–klimatyczne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł.....	238
Załącznik 2.3. Tabela 43. PROW 2014–2020 Działanie 10 Działanie rolno–środowiskowo–klimatyczne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł.....	239
Załącznik 2.3. Tabela 44. PROW 2014–2020 Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	240

Załącznik 2.3. Tabela 45. PROW 2014–2020 Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	241
Załącznik 2.3. Tabela 46. PROW 2014–2020 Działanie 13 ONW, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	242
Załącznik 2.3. Tabela 47. PROW 2014–2020 Działanie 13 ONW, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	243
Załącznik 2.3. Tabela 48. PROW 2014–2020 Działanie 16 Współpraca, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: I, II), wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	244
Załącznik 2.3. Tabela 49. PROW 2014–2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł.....	245
Załącznik 2.3. Tabela 50. PROW 2014–2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.....	246
Załącznik 2.3. Tabela 51. PROW 2014–2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r.....	247
Załącznik 2.3. Tabela 52. PROW 2014–2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł.....	248
Załącznik 2.3. Tabela 53. Renty strukturalne, zobowiązania PROW 2004–2006 oraz PROW 2007–2013 finansowane z budżetu PROW 2014–2020, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	249

Załącznik 2.4. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

Załącznik 2.4. Tabela 1. Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014–2020 – złożone wnioski, zawarte umowy w ramach działań wdrażanych przez ARiMR oraz zrealizowane płatności w ramach Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2018 r., w zł	250

ZAŁĄCZNIK 3. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY KRAJOWEJ

Załącznik 3. Tabela 1. Lista banków współpracujących z ARiMR, udzielających kredyty w 2018 r., wg stanu na 31.12.2018 r.....	253
Załącznik 3. Tabela 2. Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2018 r.....	254
Załącznik 3. Tabela 3. Oprocentowanie kredytów na zakup środków do produkcji rolnej (linia KSP), objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2018 r.....	254
Załącznik 3. Tabela 4. Oprocentowanie kredytów kłeskowych, objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2018 r.....	254
Załącznik 3. Tabela 5. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, udzielonych w okresie 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., w tys. zł.....	255

Załącznik 3. Tabela 6. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, udzielonych w okresie 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., wg województw, w tys. zł.....	256
Załącznik 3. Tabela 7. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa i rybactwa śródlądowego za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., wg województw, w tys. zł.....	257
Załącznik 3. Tabela 8. Liczba i kwota kredytów na zakup użytków rolnych za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., wg województw, w tys. zł.....	258
Załącznik 3. Tabela 9. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, wg celu kredytu za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., w tys. zł.....	259
Załącznik 3. Tabela 10. Informacja o przedsięwzięciach realizowanych przy udziale kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, wg działalności, za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r.....	260
Załącznik 3. Tabela 11. Nakłady kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów na zakup środków do produkcji rolnej, za okres 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., w tys. zł.....	261
Załącznik 3. Tabela 12. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994–2018, przekazane w 2018 r., w układzie kasowym, w tys. zł, wg rodzajów linii kredytowych.....	262
Załącznik 3. Tabela 13. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych w 2018 r., w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł.....	263
Załącznik 3. Tabela 14. Liczba i kwota kredytów kłeskowych udzielonych w okresie 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., w podziale na banki, w tys. zł.....	264
Załącznik 3. Tabela 15. Liczba i kwota kredytów kłeskowych udzielonych w okresie 1.01.2018 r. – 31.12.2018 r., wg województw, w tys. zł.....	264
Załącznik 3. Tabela 16. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów na likwidację skutków klęsk żywiołowych, przekazane bankom w 2018 r. w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł.....	265
Załącznik 3. Tabela 17. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielane przez ARiMR w latach 1994–2018, w tys. zł.....	266
Załącznik 3. Tabela 18. Wypłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej w układzie wojewódzkim w 2018 r., w tys. zł.....	267
Załącznik 3. Tabela 19. Pomoc finansowa o charakterze de minimis w rolnictwie na refundację do 75% wydatków poniesionych przez producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo, w którym utrzymywane są zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (sus scrofa) – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, w 2018 r., wg województw, w zł.....	268
Załącznik 3. Tabela 20. Dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, w 2018 r., wg województw, w zł.....	269
Załącznik 3. Tabela 21. Pomoc finansowa dla kół gospodyń wiejskich – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, w 2018 r., wg województw, w zł.....	270
Załącznik 3. Tabela 22. Pomoc finansowa dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach rolnych i zwierząt gospodarskich, powstałe na powierzchni uprawy,	

objęły co najmniej 30% danej uprawy – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, w 2018 r., wg województw, w zł 271

Załącznik 3. Tabela 23. Pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2018 r. prowadził chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których w 2018 r. wystąpiła susza lub powódź – złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2018 r., wg województw, w zł.....272

Załącznik 3. Tabela 24. Wnioski o przyznanie pomocy finansowej (liczba i kwota w zł) dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, wg stanu na dzień 31.12.2018 r., wg województw 273

ZAŁĄCZNIK 4. ZREALIZOWANE PŁATNOŚCI W RAMACH PROGRAMÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z UE W 2018 ROKU

Załącznik 4. Tabela 1. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z funduszy UE w 2018 r., wg stanu na 31.12.2018 r., w tys. zł.....274

ZAŁĄCZNIK 5. GOSPODARKA FINANSOWA

Załącznik 5.1 Realizacja planu finansowego ARiMR za 2018 r.

Załącznik 5.1. Tabela 1. Część A. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2018 r. w układzie memoriałowym 275

Załącznik 5.1. Tabela 2. Część B. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2018 r. w układzie kasowym.....278

Załącznik 5.2 Windykacja należności w 2018 r.

Załącznik 5.2. Tabela 1. Windykacja należności w zakresie programów unijnych – środki odzyskane w 2018 r. 280

Załącznik 5.2. Tabela 2. Windykacja należności w zakresie programów krajowych – środki odzyskane w 2018 r. 281